

D

HDD

ODD

1887

~~W.~~
J. -

W. J. Webb

COLLOQVIVM

LVBELSKIE,

Miedzy zgodną, y niezgodną Bracią,
Narodu Ruskiego, VIGORE, Con-
stitutucyey Warzawickiej, na dzień,

24. Stycznia, Annò, 1680.

ZŁOZONE.

LVB O, STAŁO SIĘ MVTVM

*Podacie, iednak te sprawe Bożę, dobywszy głosu
cały IEDNOSCI Świętey,*

X. Cyprian Zochowski, z Bozey, y
Stolicy S. Apostolskiej, łaski, Metro-
polita Kiiowski, Halicki, y wſzytkiej
Ruśi, Archiepiſkop, Połocki, Witep-
ki, Mſciſławski, Orłzańki, y Mo-
hilowski. Archimandryta Der-
mański, Dubieński,

y Świętego KRZYŻA.

DO VWAGI WIEKOM, INFORMACIET RZECZY
POSPOLITEY.

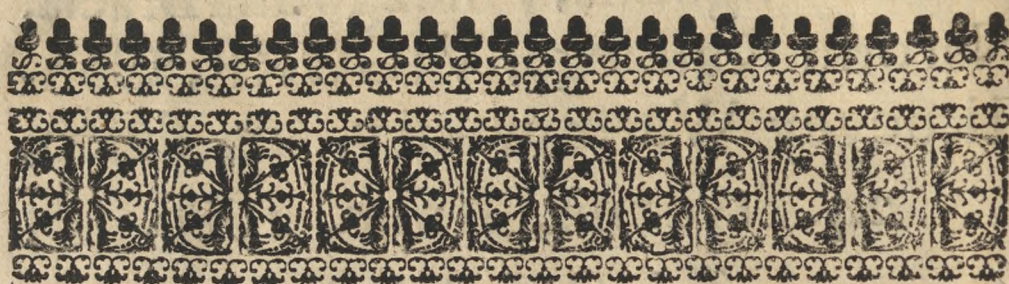
Decyſcy, I. K. M. P. N. Miłościwego

PRZYPISUJĄC.

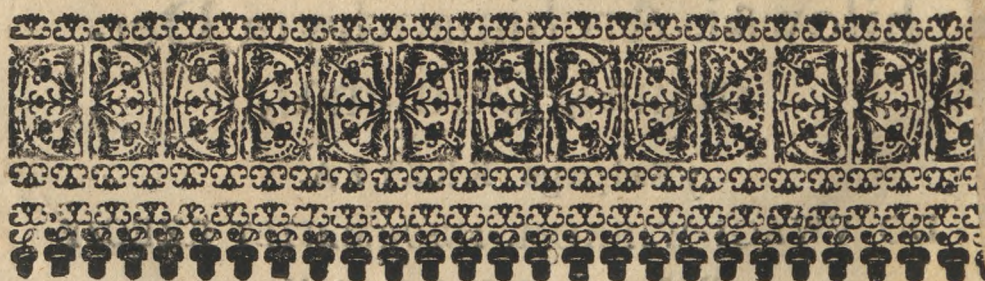
W D R V K A R N I Collegium Societatis IESV. Leopoli.

St. 1986

Mt 2769

R E X
I N
Æ T E R N V M
V I V E

K 442/85/50

NAIASNIEYSZEMU, y NAYPOTĘZNIEY-
SZEMU

S A R M A C K I E M V.

M O N A R S Z E,

I A N O W I. III.

Z B O Z E Y Ł A S K I

K R O L O W I

P O L S K I E M V.

WIELKIEMV, XIĄZĘCIV, LITW.

SKIEMU, PRVSKIEMU, RVSKIEMU, ZMUYDZ.
KIEMV, MAZOWIECKIEMV, INFLANTSKIEMU,
SMOLENSKIEMU, WOŁYNSKIEMU, PODOLSKIE-
MV KIIOWSKIEMU, PODŁASKIEMU, SIEWIERSKIEMU,
CZERNICHOWSKIEMU, PANV. A PANV, N. MIŁOSCIWEMV

NAIASNIETSZY, Miłościwy KROLV.

NAprzod BOB do pierśi / Monarchow Polskich *Isai, 16.*
posyłał / T O Y S O N Agnum Dominatorem terrae
Syna swe° / *skąd / propagata zelosis armis, fides Christi.* y białwo-
chwałstwo z Aryanami / wygąsto. Teraz posłał Bog Duchą
S. y już pierśi Naiasnieysze / W. Kr. Miei. p. III. M.
Spirant, Duchą S. ktory do Grekow / opuściwszy Imperium
ich / y dawşy one Turkom / per omnia, Duchowi S. przez
ciwnym / iako sam o sobie wyrzekł / *Non permanebit spiritus, Gens 6.*
meus in homine, quia caro est) Założył sobie domicilium, y
osadza się na sercu Twym Pańskim / abyś go powşechnie
w Państwach swoich kazał śanować *Procedentem à Patre*
Filiòque. A da Bog przez W. Krolewska Mość / y po całej
Grecyey / Jakoż za natchnieniem Duchą S. zamysły y pracę
W. K. M. p. N. M. otaczającego / raczyłeś W. Kr. Mość.
)1(zwoląc

zwołać/ y zwołać na tych/ co Zamykają vsta/ Synowi
 przedwiecznemu/ aby nie tchnął Ducha S. ale był bez tchu.
 Zeby Verbum sine aeternae spirationis Colloquio, albo raczej
 sine Conspiratione actiua z Oycem/ przez conspiratią Lu-
 ckiego Bractwa zostawało. Niedziw / że y temu
 ziażdowi/ y nam Uniom zamkneli vsta/ abyśmy niewy-
 mówili/ sobie prawdy. Nie pozwolili nam Lumen wydać
 ad Revelationem, genti Roxolanae. Jako sie ma dzwignac z ble-
 dow ten Narod. Bo to przyzwoita kacerzom / Veritati,
 to jest Synowi Bożemu/ zamykać vsta. Zabiegł temu W.
 Krol: Mł. Pan moy M. kiedyś Conventiculo Luceorienfi,
 zamknął / niewiedzieć co mowiace/ y czego chcace/ vsta.
 Zeby iednak nie było damnatum silentium, Uniom / że sie
 rozbiehali/ nobili numero adunata Capita, wydaia glos/ ile
 go pierśi Corporis Ecclesiae Unitae, mieć mogą/ na ciele
 wieli/ informuiac/ oświecaiac narod Kossycki/ aby oba-
 cymy contenta, tey pracy moiey/ y pondus rationum,
 do wrocenia sie/ ad gremium S. R. Ecclesiae pomysli/ y po-
 waga przytomności Młaiestatu W. Kr. Młi, inclinati, po-
 klonili sie Duchowi S. pochodzacemu od Oycy y od Syna/
 a na pierśiach W. K. M. exponowanemu. Aprzez W. K. M.
 Primum Lumen & Luminare nostrum, pateat Luminaribus
 Orbis Sarmatici, & Lithuaniae, Jedności S. niewinność /
 spezy starania vstawicze/ o Zgode S. powstehna. To vo-
 tum moie/ bierzey sercem/ aniżeli piorem wyrażymy/ ko-
 niecznie mi sie wrocieć trzeba/ do sinum dobrotliwego W.
 K. M. piastuiacego Znak Kawalercki/ Zbawienia naszego/
 na którym Heros Heroum, Zbawiciel nasz/ od Żydow/ a
 Duch S. od Grekow/ per negationem, Processionis a Filio,
 9. Chrysoft: vkrzyżowany. Crux, est Principum Philosophia. Tym to
 Znakiem S. argumentuia z Pogany Monarchowie/
 y wygrawia. Crux & Spiritus S. ta będzie Phyloso-
 phia W. K. Młi/ zeby toż to było Philosophari, co y vincere.
 Widze ia redeuntia Orbi Christiano Heraclij tempora:
 Heraclius, ternas copias, Cosroe napzrod/ totidemque Du-
 ces fudit. Ternae fundendae copiae, cum suis Ducibus. y tu sie
 znayda/ nim W. K. M. p. M. m. postawił Krzyż zba-
 wienny/ na Kalwaryey. Schyzma/ ktora na Bissurmanis
 na wola/ przeciwo Panu/ y grozi Pohancem. Haereticis,
 ktora Bissurmanis addictissima. Sam Bissurmanin Zkrzy-
 zem iedno/ na te wszystkie Phalanges, & miracula patrabit W.
 Kr. M.

K. M. Będzie osoba **Naiasnieysza** twa **Pánstá** / **Moyzes**
fem Chrzesćianstvá: Nullam Moyfes; signum, sine Cru-
 cis Sacramento, peregit. Coż gdy by / ná te impreze / y Cala-
 mitosa tempora, **Cudzoziemcá** ná **Tronie** **Polskim** po-
 sadzili: Vbi gloria Poloniae, ? wisc **milliony** spodziewa-
 ne ab exteris, co sa? gdy ie / z **Krzyżem** **zniesiemy** **W. K. m.**
 nam **szczęśliwie** **pánuiacego.** Beatus, qui prae omnibus opibus, Aug: ser: 9, de Té-
por:
Crucem habet, eamque, sublimiter gestat. Nam **tey** **Oczy-**
zny / **otoczoney** **Pohánce** / **Synom** / absit gloriari, nisi Greg: Naz.
 in **Cruce**, **Naiasnieyszego** **Pána** **naszego** **M.** **ktory** nam **ży-**
ścił to **inż** **wszystko** / & **sublimiora** **expectamus**, co **Sw.**
Chrysoſtom / o **Krolewstey** **godności** / y **Naiestacie** **napi-**
sał. **Kiedy** / **Monarchá** / **peten** **Naiestatu** / **w purpurze** / **od**
złotá **świeci** / **w ten** **czas** **niemyśli** / o **publikách** / o **pompách** /
ale **te** **rzeczy** / **ná** **samoćie** **zdobia** **Pána.** **Daleko** **inaczej** / **gdy**
trzebá **w** **pole** / to **dopiero** **ostátni** **mieyscem** / **pierwszy** **na**
niebespieczeństvá / **żelázem** **obciążony** / y **Oreżem** / **zá** **Oy-**
czyzne / **zá** **Syny** **Oczyzny** / **zá** **Żywot** **wszystkich:** **Było** **to**
inż **Miłosćiwý** **Naiasnieyszy** **Krolu** / y **ieſzcze** **będzie** / **cum**
Heraclio, **exues** **Regem.** **indues** **Peregrinum.** **Owego** **to** /
 o **ktorym** **niepospolity** **z dawna** **głos** **invaluit** **Peregrinus** **Pol-**
lonus **liberabit** **Patriam.** **Ażáż** **nogi** **twoe** **Pánstie:** *non Calcá-*
runt **ziem** **Bissurmanńskich** / y **nie** **zwiedziáły** **tám** / **iáko** **z** **Krzy-**
żem **S.** / **zawitać** **w** **támte** **kráie:** **Kádzi** **Sophronius.** **Ha-**
beant **Reges**, **Crucem** **in** **terra**, **simul** **gradientem**, **lodem** **po-**
spolu **postepuiący** / **in** **mari** **simul** **navigantem**, **morzem** **wes-**
spot **piynacy** / **tanquam** **salutis** **utique** **largitricem**, **omni-**
umque **incommodorum** **profligatricem.** **Samá** **expedicya**,
 do **ziemi** **S.** / **ieſt** **Aktem** **iednym** **wálnym** **wszystkich** **poſor** / **iż**
ták **rzeká.** **Ziemiá** **S.** **ma** **być** **deptána** **bośa** **nogo** / **potym**
y **lżami** **poſtrapiána**, **Páſſia**, **iáko** **Chryſtuſá** / **ma** **Chrzesćiany**
promádzić / **ná** **Kálwárya.**

Dáwid **S.** **Pſálmowi** **ſwemu** **Krolewſkiemu** / **dał** **Tituł:**
Pro **ijs**, **qui** **commutabuntur**, **Filijs** **Core.** **S.** **Ołiec** **naſ** **Bá-**
zyliuſ / **przez** **Synow** **Kore** / **tlumaczy** **Calvariám**, y **ſtád** **Sy-**
nowie **Kore** / **ſa** **Synámi** **Kálwáryey.** **Teráz** **ia** / **Polacy** **moi**,
doyrzałem / **co** **to** **ktos** **wam** **proroſował** / **czy** **wróżył** / **Hic** **Re-**
gnum **mutabitur**, **mowiono** **to** **pro** **ijs**, **qui** **commutabuntur**,
filijs **Core.** **Synowie** **Koronni** / **Core**, **commutabimini** **w**
Syny **Kálwáryey** / **addet** **wam** **Calcar**, & **Spiritus** **Regios**,
do **tego** / **nie** **uſtraſzone** **Serce** / y **Pierſi** / **J. K. M. p. A. M.**

filkr

kilku Proćsto Tyśięcy: mąta gąrſtka/ ąle przewybornych
 Wodzom Koronnych/ y W. X. L. y Ludu ſwego odwaga/
 dąiace odpor nieprzyiącielowi/ y ſprąwi to zą ſprąwa
 Bąwiciela w Jerozolimie/ (gdzie ſie wylat wſytek zą
 nas) ząpomniąnego/ że Krzyżem Kąwalerſkim/ Kąwā-
 leryey/ wroći Jerozolime: ą Duchem Świetym/ v pier-
 ſi Pąńſkich znayduiącym ſie/ nąuczy Nąrod Grecki y Ru-
 ſki/ wierząć/ Proccdentem ą Patre, Filióque. Czego ab imo
 pectoris, totique prąccordijs życzec/ W. X. M. Panu M-
 emu Miłóſćiwemu/ ze wſetka ſubmiſſia Vncti Domini mei,
 Regnantem cąluie dexteram. Zoftąiac/

Waſzey Krolwſkiey Mſi. Pąnā ą Pąnā
 Moiego Miłóſćiwego.

Wiernym Nayniższym, ſługa,

X. CYPRIAN ZOCHOWSKI,

Metropolita Wſzytkiey Ruſi, Archiepiſkop Połocki,
 W Dermaniu, Mieſiāca Kwietnia 10. dnia, Anno 1680.
 ta praca, ſtetit.

L E C T O R I.

D E S I D E R A B I L I A.

Biorę/ ną ſiebie oſobę ąyſtoryką/ clariffimorum Jednoſći S.
 actorum, protekcyey Boſkiey/ Stolicy S. Apoſtolſkiey/ y Nąiā-
 ſnieyſzych Pomazāńcow Bożych/ Krolow Ich Młci. Połſkich/ oſo-
 bliwey nąd nią. Wic/ coſmy mieli ną Colloquium, miłóſnym / y
 Lubitelnym Lubelſkim/ dla wiſcia ſerc rozroznionych Brąci pokążać:
 To gdy ſie nieſtąło / podąie do Reflexiey/ y nawrocenia ſie Narodo-
 wi memu Roſſyſkiemu / Phociuſā / ną tąk wielu Oekumenicznycch
 Synodách wyſtętego / błędy zawiędzionemu. Czego iąko żal/ Świądkiem
 d: Ac: 7. mi ieſt wierny / ną Niebie y ną Ziemy ſwiądek/ że Optabam, & o-
 Rom: 9:3 pto eſſe anathema pro Fratribus meis, byleby do Owcząrnie Piotrá S.
 Rzymſkiey / ktora iędną tylko od wilkow/ & ab Angelo percutiente ną
 duſy ſaluat, wroćili ſię.

Tą ąiſtoria/ co ſie miąło proponowić ną Colloquium, Ponieważ
 conſtat, niegoło ſłownemi dowodami/ ąle z Originátow ſąmych przy-
 mnie zoſtąiącyeh/ deprompta, wyde przeto v Brąci moiey niezgodney/
 wſetkiego liworu/ ktorym żył/ rozmowić ſie z tą pracą moią/ ą wro-
 ćić ſię zblędnym Synem/ do Oycā Oycow/ Nąyſwięſzego Perwopre-
 ſtolnika Rzymſkiego.

Wydąie ząs to Colloquium, coronatā Linguā Polonā dla informa-
 cyey Regnantis & Coronati Principis mei, y cąley Rzeczy Poſpolitey/
 ąby przeyrzec ſię rączył w Sprąwiedliwej ſprąwie Jednoſći Świetey/
 ktora w obecnoſći Młieſtātu J. Kr. Moſći Pąnā N. M. / w Bogu
 mocnym / y nieſmiertelnym nądſieią / moze ſie ſkleić / y tą Kłornia /
 iąko Lućta Narodu iędnego Brąci/ niechby iuż nieſypalā popiołow/
 ną głowę Młątki/ tey zącney y miłey Rzeczy Poſpolitey. Vale.
 A ty ąiſgo/ y po ąmierći moiey/ nieday pokoiu odſęzepiencom/ ąby
 ſie nawracáli.

CZĘSC

C Z E S C
P I E R W S Z A.
C O L L O Q V I
V M, L V B E L S K I E.

Jakie w sobie było, y bydz miało.

E T temu osmdziesiąt y pięć / iako zwielfo po-
chwala y radością Stolicy S. Apostolskiej / Na-
rod Rokokłński postrzegły się / uderzył czolem
Nasawiełsemu CLEMENSOWI VIII. prz.
iwoich Delegatów / Ziparego Poćciela / Protoros-
niego Metropolity / y Włodzimierskiego / Cyrylla Terleckie-
go / Eärche Luckiego / Episkopow. Bez zadny warpliwos-
ści powłechnia była ni ten czas po całej Rusi / z S. Kosćciołem
Rzymkim zgodą / iako się to dowodnie pokaze / in Colloquio
o Dwie Ruskie / Komu miała czy Rzymowi / czy Stambolowi
należeć. Niemogli tej zgody Niebieskiej / strzymać y strawić /
ow pierwszy w Niebie Rebelizant / przybrał Subiecta, wprzod
Iurata, Jedności S. / a potym w Mårkusie Epheskie obrocione.
Gedeonã Bålábánã / Lwowskiego / Michálã / Kopystenkiego /
Przemyskiego Episkopow / ktorzy kilka associati Archimans
drytami Peczarskim / Lesczynskim / Zydaczowskim / poczel
w swoich Eparchiach / rwać to Dzieło S. & redierunt ad vo-
mitum, traxeruntque caudã suã, tertiam partem Stellarum, nies-
godni bowiem bydz nazwanemi iedno Cauda Diaboli. ktorzy
acephalam bez dependentiey od Stolicy Piotra S. mteć chcie-
li w Rusi Ecclesiam. Iako zaś przez tych prawnykow y wnu-
kow Phocypsowych / Sawitum na Jedność S. y iako Bog
sprawy swey sprawiedliwy Sądziã / to co było / vnum assump-
sit, aliud autem, (oktorym valet illud do tych czas:) alias oues
habeo, quæ non sunt de ouili hoc, reliquit; Sam czas /
wierny tłumacz rzeczy pokazał / y ieszcze pokaze. Nieustawia-
ły Naiásnieyszych Coronatorow Polskich / indefessa & Paterna
studia, około nawrocenia / Powłechnego Duchowienstwa / y
stann Swieckiego. / Wiadomy Lwowski Szazd Jedno-
ści S. y Dyzunioni / od S. pã. Naiásnieyszego Zygmunta
III. indictus, gdzie zã Uniwersalami J. K. M. posłusni y
zgodni Unitorwie / z swoim Wiekopomney sławy y Swiarcobli-
wości Archiepiskopem Metropolita Josephem Ruskim / ies-
chali się de anno 1629. ale Irrito & vano congressu, Bo P. P.
Dyzunieli / je się wypłatać y wymowić zbledow nieumieli / obrã-
li sobie turpe & detestandum silentium, y zãlószywszy się obmo-
wami & mille nullitatibus, Kårholickie J. K. M. Zygmun-
ta Trze ciesz

ia Trzeciego wotã/ y Jedności S. numerosissimam Hierarchiam, do Lwowa adunationem, eluserunt. Po Zygmuntie Wielkolepszym/ zdali się praxualere inimici Łodki Piotra S. / kiedy decumanis procellis Vderzyli na nią / choć o Muru Rzymistie śabła uderzył/ znąc się było iednak nęcym/ że fluctuat, ast non mergitur, ista Ratis. przeto Wielkolepszy Succesorowie/ Zygmunt III. Paternis conuiuentiis, wyrozumiewali Eśwom/ czy Absalonom/ czy Hieronom/ chociaż oni Scrutabantur viscera Matris, per mille na tey miłej Oczysznie extorsiones, byleby iedno Jedność S. to jest Ratcholicka wiara/ przez Ratcholikom Co niepodobna, zgładzona była. Aprzeto Czerni przybyło/ na wielką zgubę oney. Mieliby się fundować na owej Polityce Bostkiej / że wiara prawdziwa rodzi Pokoy y bezpieczeństwo w Państwie / y Securitas jest Corła Wiara Ratcholicka Mactka/ Oni zaś e contra, obieciac pokoy Oczysznie przez zmiesianie Dmiej/ mieli securitatem za Mactka/ a Wiara za Corła/ wozym się palmariter omylili / Bo ani Wiary swey nie obronili/ ani Pokoju nie doczekali. Ale to się znimi stało/ Jako Reuelacja S. Brigittey niżej extendowana/ dobrze Głęboko/ przeb wpadkiem ich Monarchiey/ ostrzegła. Coż Woyny i co zasady i co bitwy wsturály i wielkiej radości / y honoru nabawily Jedności S. / quoniam si quis tentationem viriliter tulerit, magnum ex ipsa vindemiat fructum. Gozieł się pokrili Wilcy/ baład udaly się Listki/ Piotre Was prześladowaly/ non accepi arma, mowi Jedność S. z Chryśostomem S. powręcałocym Zwygnania/ non sumpsit Lanceas, non arripui scuta, solummodo ostendi eis pulchritudinem meam, quã perspectã, vulnerati fugerunt i vbi nunc illis conscientie sue male tabescunt. Vbi vero nos, magna exultatione glorificamus DEVM. A tak Bog pobłogosławil Jedności S. przez ie Lat osmdziesiat y pięć/ y tak Stryce mi Sadami swoimi ad incitas reducit, przeciwników Stoliccy oŁkumenicznej Rzymistey/ cym niżej ile się godzi/ viro Catholico, & paucorum Verborum, opowiem. Teraz zaś Illuminare Russia, quia venit Lumen tuum. Jesze to nad wafem wrych Państwach Reliquiami/ nie jest scisniona reska Miłosterdzia Bostkiego/ choć was zbawic za czutym Oycowstwiem / y powoytke wielki przyśle Sławnym staraniem / Wielkolepszego Jana Trzeciego/ który tak Niemini fecundus, tak też was nauczy cultum, badac sam Tertius, Tertie Personæ, Duchã S. ożywiającego / byleby od Was co się tylko oddalilo velle suum cuique est, nec voto viuatur vno. byleby suus cuique mos procul sit, byleby Philantia/ y Philarchia vstała / a nakłopiła szczerą Syczaczã miłość / choć naprãwić błedy y discolorissimum inueteratum. zebycie kiedyś tedyś trãsili do drzwi widomych Namiestnikã Chryśtusowego/ a Succesorã Piotra S. y politymi Drzwiami niewidzicie/ do recogniciey Primatus, Sacrosanctæ Romanæ Ecclesiæ, poty was bado się trzymać wश्यtke błedy/ y wgorse iesze kãcerstwa wpãdniecie. Aczym zabiegatoc Jego Brolewska Mość Pamiłoy Miłosciwy/ porozumieway sercã zgodne/ y słonne wietrnych Poddanych / zlozył raczył siazd albo raczy Braterskie Colloquium, w Miescie swoim Lublinie/ na dzien 24. Syczniã stylo novo, kiedy/ per totum ordinem Benedictinum, przypada Swieto Protectionis, alias Pokrovy / Wãswietney Panny/ ro

Georey Zymoście/Bog z Natures Ludzko zostal unitem. Uniwersa-
let zaś J. K. M. PAŃ A Nisego Miłosciwego ex motivis
divinis, y żarliwości Wiary Sw. Różolickiey pochodzący/
wien sens oboiey Rusi/ był rozestany.

I A N T R Z E C I z B O Z E Y I A S K I K R O L P O L S K I.
Wielkie Xięze Litewskie, Ruskie, Pruskie, Mazowieckie,
Zmudzdzkie, Inflanskie, Kiiowskie, Wołyńskie, Podolskie,
Podlaskie, Smolenskie, Siewierskie, y Czerniechowskie.

Wielebnym Nabożnym/ Metropolitom/ Episkopom/
Archimandrytom/ Ithumenom/ Przełożonym y wszystkich
Duchowieństwu/ tak ze Szlachetnym Obywatelom/ różnych
Wojewoetw/ Bractwom/ Stawropigianom/ y wszystkim in
genere w Miasztach Niszych y slachetlich/ Religiey Greckiej
Unitom y Dysunitom w Koronie y w W. X. Lit. y Prowina
cyach do nich należących badacym/ wiernie Nam miłym.
Iaski Nisza Krolewsko. Wielbni/ Nabożni/ wiernie Nam
mili. Nienstalace o Panstwach Niszych mając Pieczolo
wiania/ Tego życzymy/ żeby w nich pozodany Pokoy y Chrze-
ścińska Miłość/ ktora za soba Boskie polciaga Błogosławienie
stwo/ iako Niybársiey Kwitnela. Do tego zaś wszystkiego gdy
wielka przeszkoda jest/ zawzięta y zaszczala w Narodzie Ru-
skim niezgodą/ ktora Jedność Obywatelow Panstw naszych
rozrywa/ Pokoju S. Fundamentá wzrusza/ Bractwo znos-
si Miłość/ a niechęć y wzajemne wsercach roznieca zaiatrzenia.
Przetoż chcąc temu wszystkim Oycowski Dozorem naszym
y afektem zablęzić/ chcąc do należytego Vspokoienia/ rozroznio-
ne Wierności waszych sprowadzić animusze/ inherendo Con-
stitutuey Niszej/ na Seymie w Wársawie postanowionej/
ktora na Grodzieniskim Seymie do Execuciey przysć nie-
mogła/ tak ze klaniałoe się do vsilney prozby oboiey strony/ ni-
niejszym Uniwersałem W. W. W. W. zadamy/ y ponich tak
koniecznie mieć chcemy/ abyście wszystkie inże nastroju vchy-
liwszy zawody/ zewszystkimi ab untrínque Przywilejami/ Dekre-
tami/ y Prawami/ w Miescie Niszym Lubelskim na dzień 24.
Miasioć Seycznia/ a podług stárego Kalendarza na dzień
14. Roku przyszłego 1680. przybywali: y tam od Pána Bo-
ga wszelkiego Pokoju/ y wzajemney miłości/ nieprzebránego
Drzodla/ posileni/ za przyczyną Błogosławionej y Niyawiee-
szej/ Panny/ przy bytności Wielmożnych Commisarzy w Nis-
szych/ ktorych do tego Aktu/ z Senatu Niszego mianować
bedziemy/ z soba w miłości Chrześciańskiej pewno Vczynili
rozmowe/ Jak ciż Wielmożni Commisarze Nisi Wierni
W. W. do zgody vspokoienia/ y do vprzarnienia Prawnych
zawodow Na miejscu naszym/ tam zasiadający pobudzác
beda. Co gdy się da Pan Bog náda/ tak iako życzymy/ nie
tylko Swiat cały Chrześciański cieszyć się będzie/ ale y Niebo
samo Bog zgody/ Bog Jedności/ Bog Pokoju Błogosła-
wić Wier: W. W. y Panstwem tem będzie/ y pobánbi Nieprzy-
iaciow Brzyś S./ ktorzy nie tak na síle y mocy swojej/
iako na niezgodzie y rozzerwaniu Chrześciaństwa/ nádziecie
zguby naszy záłożyli. Akoby zaś z Wielbności y Nabożności
W. W./ Kochać się wziezgodzie/ y wrostyrtu/ Bogu y Lu-
dziom niemilym/ na ten tak pobożny y pozodany Akt nie przy-
był/ y przybyć niechciał/ taki każdy/ iako woli Niszej niepo-
Rusny/ y zgody S./ przeciwni/ a beneficiis, ktore trzyma/ odpá-
dać będzie/

bać babzile/ y Pomu infamii/ te beneficia przez nas oddane będą
Jas Uniwersal Liś/ aby do wiadomości/ przyszedł wpytany
Wielebni Metropolitowie/ Episkopi/ y inni Przełożeni/ aby go
publikować kazali/ mieć chcemy. Który my/ dla wielkiej wagi
reki Liśa podpisywamy/ Pieczczę Koronno stwierdzić y
zmodernić rozkazaliśmy. Dan w Javorowie/ dnia 1 X. Miesiąca
Oktobr. Roku Pańskiego. MDCLXXIX. Pánowa
niś Liśego VI.

IAN KROL

Locus ✠ Sigilli.

STANISŁAW SZCZKA
I. K. M. SEKRETARZ.

Naznaczeni byli/ osobliwymi listami od Jego K. M.
ex utroque Ordine, Wielcy vnde quaque Cives, Jás
śnie Nász Wielebniejszy Jásnie Wielmożni/ Wielmo
żni/ Jmć. Kdz. Witwicki Biskup Białowski/ Jmć. Kdz. Ro
towicz Biskup Smoleński/ J. M. P. Marcyan Oginski
Wojewoda Trocki/ Jmć. Pan/ Jan Karol/ Kopeć Kąstus
lon Trocki/ Książ Jmć. Michał Jerzy Czartoryski Woles
woda Wołyński/ Jmć. Pan Jerzy Wielohorski Kąstelan
Brasławski/ J. M. P. Marius Jaszkulski/ Kąstelan Białos
wski/ J. M. P. Michał na Druku Sokolinski/ Pisarz W.
K. L. Marszałek Orszański/ którzyby wzywamy na się Chęci
ster Komisarzyow/ Sprawili się/ podług Konstitucy Wó
rpańskiej Grodzienkiej/ za Terazniejszyego Krola Jmć. ema
natas, y powaga swa/ albo discernentiam lurum, viriusque par
tis, Uczynili/ y do decisy/ J. K. M. odesłali/ albo też zgodą
S. Kora wzym Narodzie deideratur, sileli. Przy Univer
sale wyżej specificowanym/ wydane są od J. K. M. Pána N.
M. osobliwe Liśy/ do Duchowienstwa Ritus Graci Vniti, &
Disuniti, które że in eundem Scopum, & sensum collimabant,
dosć będzie extendować ieden/ Ordynowany/ do Authora prae
sentis operis, a był taki.

IAN Trzeci z Bozey łaski, Krol Polski, Wielkie Księże Litewskie,
Ruskie, Pruckie, Mazowieckie, Zmudzkie, Inflanckie, Kijowskie, Wołyń
skie, &c. Wielebny wlewnie Nam miły. Stosując się do Cons
tytucy ostatniego Seymu Warszawskiego/ Achcąc wszytkie
differentie Ritus Graci, skutecznie ku pomnożeniu Wiary S.
wspokość/ y szesnastym dny Boże zaterminować Koncent Wy
daliśmy Uniwersal Liśe/ do całego Duchowienstwa/ Ritus,
eiusdem, aby się wpyty/ quocunque nomine, Stársi y Przeło
żeni nazwać mogą/ że wszytkich Państw Nászych na dzień
dwudziesty czwarty/ Miesiąca Stycznia/ a podług Starego
Kalendarza na dzień Czernasty/ tegoż Mca. w Roku da Bog
przyszłym 1680. do Lublina zgromadzić/ y tam wezwawszy
Duchą S. dawce wszytkich darow/ przy obecności Komisar
zow od Nas naznaczonych/ między sobą/ zupełne postanowie
nie/ y zjednoczenie/ nazmowili. Lubote dy niemocniemy/ zespomo
nionych Uniwersalow/ Wierność Twoją będąc nałęczyciecyms
wszytkim informowany/ ale nado/ y tym Liśem Nászym za
grzewamy

Przewany / aby Wierność Twoją / namiętnego miejsca /
 Terminu / nie uchybiać / do powszechnego Colloquium / y
 Agromądzenia / stawał się / y tam do Generalney Zgody /
 Kosował się. Jużey nieczyniac / dla łaski Waszej. Do
 brego ząym Wielebności Twojej / od Pana Boga / życze
 my zdrowia Dan w Jaworowie Dnia 10. Miesiąca Oktobra
 Roku MDCLXXIX. Pánowania Waszego VI.

I A N K R O L.

Locus Sigilli.

V Cieslowawszy tedy / Jedność S. Duchowienstwo / z
 expeditis zbawienma / nie przestało Sercem y Usty /
 J. A. M. P. A. Miłosciwemu dziękować / że / obro
 dę raczył oko swe prześorne Pánstwie nie tylko na Ziemi y
 Pánstwa swoje / które mu Wielesł Pan dał do Szas
 fanku y rzadzenia / ale aplikował oraz pierwsze Pánowa
 nia swotego myśli / do wiecznych Zyskow / y pożytkaniemi
 lionow Dusi / Sceptrifera gubernacula J. A. M. adornia
 cych. Rozdane ząym Uniwersaly nieodrocznie były / y
 przyięte / powszeckich Episkopiach / Archimandriach / Ihume
 niach / Bractwach / Miasł / Korony Polskiej / y W. X. L.

Zgdy dzień / 24. Szyeznia / przyśedi / mając Jedność
 S. / pro summa votorum, Intimatis J. A. M. Pána Was
 szego Miłosciwego / conformem Constituciei Wárszawskiej
 y Grodzieniskiej / dosć numerozo, do Lublina zjechała nume
 ro; y comparentia swoia przed Commiszarzem J. A. M.
 Pána U. M. / odemnie / nunquam, condigno epinio, & gra
 titudine, celebrando, Wielmożnym J. m. Pánem Michałem
 Druckim / Sokolinskim / Párzem W. X. L. Márszałkiem Po
 wiatu Orszáńskiego / ná Ratuszu Lubelskim / gdzie Brahiś
 Regalis Domieilium, Uczyniła. Żeby jedná tak gromá
 dny Congress, y comparentia Jedności S. / Primorum & Acti
 uillimorum Subiektorum nie miała wnieść do tej pracy: był
 bym Injurius, tak wybornemu osob / że wśech miar godnych
 żebrania: Które Sumptami Oycá S. / po Akademickich Soc.
 Iesu Włoskich / Niemieckich / Czeskich / Wileńskich / Brona
 berckich / alimentowane / a potym rojnemi / honoris fastigiis
 w Cerkwi Bóżej ozdobione; Zakon Bázylego S. Wo. pro
 tulit, y w Lublinie stawał: non parcam calamo, tanta Je
 dności S. recensendo nomina. Gloria quippe Pastoris est,
 multitudo ovium, extensa est propago vitium, perfectum est
 templum, & prae multitudine piscium rumpuntur retia mea.
 Tanta oves & nusquam Lupus, tot Spicae, & nusquam Lo
 lium, tanta vintex, & nusquam vulpes. Wam / tedy żebrá
 nym / ná glos Waszniejszego Monarchy Waszego / Jáná Trze
 ciego / Pána a Pána Waszego Miłosciwego / Błogosławi Dni
 śa moia / y kładzie Was tu / prośce Waszniejszego Nie
 wídomego Pásterz / aby wpiśał Imioná Wasze / do Księ
 swej predestinatorum, ktorzysć woczach Pásterz Waszego
 niegodnego / Stawał się do Lublina. Jako to Jánie
 Przewielebny w Bogu / J. M. Ksiódz Leo Zaleski Procho
 troní Metropoliey Włodzimierskiej y Brzeski Epp. / J. M.
 Ksiódz Mitrophin Drucki / Sokolinski / Archiepiskop / Smolens
 ki / J. M. Ks. Jakub Susa Epp. Chelmski y Belski /
 J. M. Ks.

Jm. Edz. Märeyan Biskop/ Epp. Pinski y Turowski/
 Jm. Edz Jan Malachowski Epp. Przemyśli y Sambora-
 ski: Najwielebniejszy w Bogu/ Jm. Edz. Stefan Märeystie-
 wicz Bysinski/ Zakonu Bazylego S./ Proto Archimandryta
 albo Generał/ Theolog Rzymiski/ Jm. Edz. Jozaphas
 Michniewicz Archimandryta Supraski/ Theolog Rzymiski/
 Przewielebny w Bogu Jch Mość Kieja/ Pachomius Ochile-
 wicz Zakonu Bazylego S. Consultor / & Sac. Thea. Doctor,
 Romanus, Symeon Cypryanowicz Consultor Ord. Star-
 szy Minski/ y Theolog Rzymiski/ Jerzy Malejewski Con-
 sultor Ord. Starszy Zyrowicki y Czereski Archimandryta/ The-
 olog Rzymiski/ Jozeph Piattkiewicz Sekretarz Zakonu/
 Starszy Bychenski Theolog Rzymiski/ Bonifacy Puczeko-
 wski ProConsultor, Zakonu y Theolog/ Starszy Kosanski.
 Jozaphas Brzyt Starszy Polocki/ Official Archiepicy Po-
 lockiej/ Theolog/ Benedykt Michniewicz Kąznodzieia Zyro-
 wicki/ Theolog Rzymiski/ Symon Kozioł/ Theolog Rzyma-
 ski/ y Kąznodzieia. Stephan Bieluzinski Archimandryta
 Braskowski/ Samuel Pilihowski Theolog Rzyński/ y Official Dio-
 cesyj Helmskiej/ Bartłomiej Miniewski/ Monastyrów Wo-
 lynskich/ Metropoliej Kamiesnik: Zakonu Bazylego Swietes-
 go/ Daniel Korynyski J. S. B. Kąznodzieia Metropolis-
 canski/ Theolog/ Hieronim Gryskiewicz J. S. B. Theo-
 log Moralis, Prokopiusz Mor. J. S. B. Spowiednik Zy-
 rowicki/ Märein Straskiewicz J. S. B. / Archidiacon
 Metropolitanski/ Samson Borejski J. S. B. Starszy Wlo-
 dzimierski/ Warkonofiusz Kobylanski J. S. B. Starszy Wlo-
 wogrodzki/ exorcista zdaru Bozego/ y posluszenstwa starszych.
 Ephrem Mieczkowski/ J. S. B. Starszy Wolnenki/ y Ką-
 znodzieia/ Bonifacy Paskiewicz Zakonu Bazylego S. w slo-
 wieszczyznie doświadczony: Tylez albo wiecey bylo Zakona-
 low dla Assistentey/ przytey/ wyzey/ Specyfikowanej Stara-
 synie Zakonu. Zás ich Mość Kieja Biskupi żeby sie nieza-
 guszao osobami/ albo raczy niezwoływaoe Kapiánow-
 skych Diocesyj/ ktorych bysby/ numerus innumerus, mie-
 li przy sobie/ po czterech y wiecey Archiprezbiterow Senso-
 row. y Bractwa glownego/ y Stolecznego/ Wilenskiego/
 nomine ławicy Ruskiej/ ktora jest per legem & Decreta
 Uniacka/ comparuit Szlachetny Jego Mość Pan Jerzy
 Pawłowicz/ Burmistrz Miasta J. K. M. Wilna/ Czlowiek
 de unione S., meritissimus. Pod ten czas na Kacupiu J.
 K. M. Interfuit Grod Lubelski/ zelosis winislae tenu-
 Actowi/ Swietemu/ apprecationibus, Przyciomni aderant, &
 media Dachowienstwa nie Unitor/ Wyssani: Ociec Wolo-
 czacki/ Kamiesnik Monastyrá Mochilowskiego/ zdruzien-
 i Thumkami/ deklaruioe sie stym ze adfunt Vocati, y pro-
 sili/ aby per Sessiones utriusque partis, inne mieysce/ a nie-
 tak ciśnie/ taki byl Kacup/ namowione bylo: Ustali sie iednak
 Kacupa/ albo ze Praw nie mieli/ jezym comparere, albo ze
 amicabiliter componere, & essentialia fidei amplecti. Votum
 ipsis fuit. Vznali y wozym powolney Jednosci S. condescen-
 dentey; ze Unici gotowi y na to stawic sie mieysce/ ktora
 by Jch Mość sobie obrali/ byleby w Rusi/ cor vnum &
 animam vnam dotkzac. Dilata tedy Sessia luridice, do przy-
 bycia/ drugich Jch Mm. Panow Commissarzyow/ od J.
 K. M.

A. M. bestynowanych / aż do dnia 26. Stycznia / a nąs
 iutry 25. przybył Jásnie Wielmożny Jego Mość Pán Jan
 Karol Kopeć Biskup Trocki / Commissarz / do tego Działu
 S. / od J. K. M. nąznaczony / którego zelum Catholicum,
 & operationes Sollicitas, około zbawienia tego Narodu / y
 pod czás tej okazyey / pagina hæc non capiet, sed æterni-
 tas Beata, zá pewno nágrodzi J. Mości záto. Debitum
 takie podziękowania / cała Jedność Swiata / per-
 soluit Jásnie Wielmożnemu J. M. Pánu Jerzemu Wielo-
 horstkiemu / Biskupowi Bractawskiemu / Commissarzowi
 J. K. M. præsents Actus, de przystońnosćio swoio & actiui-
 tate quâ pollet actiuissima, prowadził do zgody powszechney
 rozrozniona Bracia / Sed in Magnis & voluisse Sat est.

Wśámo incidentia, dnia Dwudziestego piątego Stycznia /
 śáto Reickej Juridiczney Sessionis Colloquij, poczelá Jedność S.
 Auspicatissima Intenta sua, od Duchá S. / obrawoy sobie ná-
 ra functia Swiata / Kościół Jch M. Oycow Jezuytow Lwo-
 belski. Gdzie omni Maiestate, przy Summie Metropolitań-
 skiej / Splendebat Domus DEI, od assistentey Jch M.
 K. Biskupow / Episcopaliter Vbranych (rzekłbyś z S. Grze-
 gorzem Nąziążeńskim. Adstabant in splendidis vestibis, ful-
 goris Angelici, referentes imagines) od Archimándrytow
 y całego Duchowieństwa Jedności S. / w bogatych Cerkwi
 Bożey / Apparatach conspicuos, od Kazania miánego przez
 w Bogu Przewielebnego / Xiádzá Symeoná Cyprianowiczá
 Consultorá Ord. ná one słowá : Pater Sancte, sint Vnum,
 Sicut & Nos. & a voce cantantium, & psallentium, Licuro-
 gio S. Zwabione były oczy całego Miásta / ná co wywó-
 nie Duchá S. Non defuit dignitatami swoiemi / Jásnie Prze-
 wielebny / w Bogu / J. M. Ociec Jozeph Szumlanski Epp.
 Lwowski / z Cáo Dioecesis swoio / y Zácnemi Monástyrow
 Rzechowskiego / Skitskiego / y innych / Jhumenami / Tudzież
 y Bractwy / temuż Actowi S. czynios honor / przystońno-
 scio swoio. Po odprawioney vno ore cordeque goracey / y
 Niebo przenikácey / Modlitwie / do Duchá S. / Ktory per di-
 versitatem Linguarum cunctarum, gentes in Vnitatem fidei se-
 bral / in ipso z Kościoła S. Soc. IESV recessu, portáli lektissi-
 mi Nobilitatis Polonæ, & Mariani flores, cum prælibatis
 Rhetorices, & Poeseos floribus, mille apprecationes. Jedno-
 ści / S. Vovendo, zjednoczenia wiedne wiáre S. Catholicko
 Rzymsko / Narodowi Nášemu / syczac. Obaczył byś Athe-
 ny, Greckie / Arcopagi / Parnassy / że wskopować by musiał
 by / doctis Lycæis, & cultura sollicita, nád to kwińaco Mo-
 dzo / Soc. IESV. Chwałona była concinne Jedność S. / y wśyo-
 scy adstantes, łacińskim / Greckim / y Równieckim / Językiem.
 Nákonić Professor Rhetorices, Collegij Societatis, grauissi-
 mą & ponderosissimá oratione, Winśował Jedności Sw. /
 ad salutem publicam, & solatium S. Sedis Aplice, tego ślázdru.
 Acta gratia od Authorá / Sanctissimæ Societati, zá wśeltie exhi-
 bitiones tenerrimas, Jedności S. honorow : Non dedigna-
 tus J. M. Ociec Episkop Lwowski / z Przesacnym Ducho-
 wienstwem swoym / wobecnosci Jch Mościow P. P. Kom-
 missarzow / Mensá excipi, Metropolitaná, w Pálacu Jásnie
 Oswieconego / Xiá. Jego Mości / Dymitrá Korybutá / ná

Sobórzu / Wiskniewu / Ostrogu y Zaslawnu Wiskniewie-
ckiego / Woiewody Krakowskiego / Hermana Claywysego
Koronnego / który dla tej Bożej sprawy / aby swygoda by-
ła Tractowana / pozwolił z Pánstwey munificenciey swojey /
wszelkiey wezności / y residentiey / Authorowi / wspomienio-
nym Pálacu swoim. Za co Immortales Aén. J. M. Dobro-
dziełowi gratia. Ze Pan Baltholiet tam dał Jedności S.
przywilenie / gdzie niegdy przez Antecessorow Aén. J. M.
Kieio: Jchłności / Ostrogskich / y Zaslawskich / Konstantyno-
polskiemu przychylnym / Receptaculum było.

Tegoż dnia z Porzey / J. B. M. Pána Nászego Mito-
słowego / extraordinaryiney odebrał Author / List Pánstki / do
siebie. Tenoris sequentis, piśany.

I A N T R Z E C I, z B O Z E Y Ł A S K I.

KROL Polski, Wielkie, Xiazę Litevskie, Ruskie, Pruskie,
Mazovvieckie, Zmuydzkie, Inflanskie, Kyiovvskie We-
łyńskie, Podolskie, Podlaskie, Smolenskie, Sielvier-
skie y Czernioghovskie.

Niezbni Wierne Nam: mili. Przybył tu do
Nas od Bráctwa Łuckiego / Religiey Greeckiey
posłani / sto Supplik / Abyśmy / to Colloqvium,
Lubelskie / do dalszego odłożyli czasu / praxtem
o tym / aby się z Patriarchami Wschodniemi / znieść
wprzód mogli. Zaczynam / lubo im tego / jámo zábránia Pra-
wo / iáko każdy / zposłronnemi kráiami / Correspondenciey z
My iednak tak długo ná te suppliki / zabney dać deklarácie
ey zwiels przyczyn niemoiemy / y posłanych tu zátrzymas-
my / azbyśmy wprzód Wiernościom Wászym zdanie Nás-
ze / ex Senatús Consilio, terránieyşym listem obwieścilli.
Ktore takie jest / aby Wierności WW. ten ziazyd swoy
z Lubliná / tu do Wársawy przeniesli. Co je zwielszym /
wszelkich trudności badzie Wkaczeniem / zwygoda / y ińs-
dnieyşym desideriorum danieszeniem / niewacpiemy / że się
wzym / do woli Nászey Klonicie: Jle peronemi badoc / je tu
wolność / y zdanie Kászego / tak badzie bezpiezne / tak
dobro mamy intentio / hobbrowolnie do zgody y ziednocze-
nia powszechnego / prowadzić / Wşytkich / pokoy y iedność
Chrześcianańska Kocháioyş. Jeżeli by zaś zdáło się to im-
practicabile; tedy Słóşnie Wierności wáşych zważywşy.
Kácie / tak nappilniey do Lubliná / Wielebnych w Bogu / y
Wielmożnych Commissarzow náşych zeslemy. Interim y po-
wornie Wierności wáşey requirimus, abyś / y swois y innych
wola / do náşego Kłaniáioz zdánia / tu do Wársawy zcás-
zím iiechal zgromádzieniem. Zdrowia przytym dobrego /
Wierności wáşey od Pána Boga Życzymy. Dan w Wára-
şawie dnia 10 Miesiaca Stycznia Roku Pánstkiego 1680.
Pánowania Nászego hoştego Roku.

I A N K R O L.

Locus ✠ Sigilli

Gdy 1792

Gdy ten List / J. R. M. P. N. M. był przeczy-
 tany / in facie zgromadzonych / Jch Mościow P.
 P. Kommissarzow J. R. M. / & totius Con-
 sensus, Duchowienstwa Jedności S. / altum inge-
 nuit Jedność S. / że Cenuenticulum jedno /
 Bractwa Luckiego / tyle sobie pozwolito / aby ztego Sw.
 śiązdu / Magnum było nihil, na który Jch Mościow nie
 Braterski proceder (Niech mi Wybacza.) niżej się odpo-
 wie. A Jego Br. M. P. N. M. paterne wygadziło
 cem / sine acceptione personarum, wiernym Poddanym
 swoim / że przyszło / ex numero Senato Consilio, spytać się
 Vnas / co by Jedność S. obraca sobie / czy continuatio-
 nem w Lublinie Colloquiū, czy też translationem onego / do
 Wárszawy / Szawymy omnia commoda, & incommoda, in-
 stantanea, ktore premebant, na ten czas / Congregatos, iuz
 do Lubliną / wten Sens consens Fratribus, dal Author / pod
 Najwyższe iednak arbitrium, Jego Br. Mści. Pánu N.
 Miłościwego subijciendo, Respons.

Najdłnieyszy Miłościwy **KROL**
PANIE d Pánie moy Miłościwy

Gdy Wásey Krolewskiej Mści. Pána mego Miło-
 ściwego / dnia wcoráyszego / o południu / Venerabundus,
 Dodebrałem / wktorym Wola Pańska / y Przeciwstney
 Rádyiego / widze / Inclinantem, przentes Colloquium, iuz tu
 per primam acclamationem zaczęte / do Wárszawy. Tegom ja
 był rozumienia / że to opus seculorum, nigdzie felicius, iá-
 ko ad radios przytomney Maiestatis maturescere może / y
 dla tego / starałismy się / aby było w Wárszawie. Aleśmy
 Brozrońionych Bráci Naszych Vználi / przeciwnych temu /
 y owosem Lublin [wktorym máio nidum, Cerkiew / Nam
 przez Páctá Hadziackie wsteto] anteponentes. My zaś /
 Lubo tu żadney Cerkwie nie mamy / y tylko precario w Ko-
 ściółach Ritus Romani z Naszemi Wabożenstwy miescisz
 my się / y w tym dla zgody S. condescendimus. Alisciżno-
 wu / od Bractwa Luckiego / vrasza petitio Principij, przecia-
 wko Submissiey wszytkich Disunitow / etiam ab extremis fi-
 nibus Pańsk W. R. Mści Zgromadzonych / iuz actu, do Lu-
 bliną / á drugich zdrogi cum eadem submissione ozywá-
 cych się / y tylko incommoda, pomieszaney drogi / excusantium.
 Toć iezeli do Lubliną / in vicinia bedsego / evocari niechcie-
 li / Jakoż do Wárszawy odlegleyszy / evocari bede mogli z
 i tu przytomni / tak się declaruio / że ne latum quidem vi-
 guem, recedent od Lubliną. Recurs do Pátryarchy / zktow-
 rymśie Wásey Krolewskiej Mści Manifestuio / Meritissi-
 mo ivre, damnauit W. R. M. / á náwet y tu przytomni P.
 P. Disunici / tego niewspomináio / Lubo ich tu wiekša dár-
 lelo / liczbá. Non Restat tedy / tylko Mátostatowi W. R.
 Mm. / P. M. Mu. Supplikowác / ábys pospiech Jm. Kie-
 śa Práidenta, y Jch Mościow Panow Commissarzow /
 ázwóláśa Koronnych / gdyz z Litwy Jm. P. Pisarz Lites-
 wski / ná Sam poczetek / tu przybył / á Jm. P. Ráśa
 zelan Trocki / zá godzine speratur, iáko z Listu Jm. patebit,
 C
 który ná

ktory ná rece Jm. Kdżá Regentá Litewskiego/ posyłam)
 powaga/ y munificencia Pánka/ maturare raczy. Co do
 Nas Vnitow/ (Lubo exinaniti iestesmy) by pieśo/ go
 towibysmy/ migrare do Wársawy/ iáko poslušni Manda.
 ro W. K. m. / ále widze to ná oko/ że to opus, tot Labo,
 ribus, & Sumptibus inchoatum, ná Sámeý Pánaw Disania
 tow/ renitentiey, rozbić by sie musiało. Wszak że to wšyta
 ko/ cokolwiek sie w namowić moze/ Spiritum vitalem, niea
 skad inod/ tylko á Maiestate W. K. m. odbierze. Cáluiac
 zárym/ iáko Naypokornieý/ Pánuiaca Reke/ W. K. m. /
 Pána mego Miłosćiwego/ Jego sie Pánstkieý Protectieý,
 z Cálým zgromádeniem Nášým/ Subjcio, Dan w Lubla
 nie 26. Mca. Stycznia Anno 1680.

W. K. M. P. á Pána mego Miłosćiwego/ Wierny/ y
 Kłamyšy Ruga/ K. Cypryan Dochowští/ Metropolitá Bie
 iowski/ Záliceli/ y wšytkieý Rusi.

TW/ mi nie co abrumperé Stylum, Colloquij, narratiuum,
 przydacie/ y potrzebná diuersia Dezyniwšy/ rozmó
 wieć sie z Bráctwem Luckim/ ná Zbáwienie/ cálego
 Narodu Ruskiego/ niemiłosćinym/ Bráctwá wšytkie /
 Swoie esse, y dependencjá máia od Pásterzow/ ktorym
 pokí Subsunt, odbierájac Influentias Pastorales, przez Zbá
 wienné Ordynánsy onych/ iáko Loci Ordinariorum, álbo ich
 Delegatow/ poty mogo sie zwáć Bráctwámi. Origo ich/
 optimo fine, w Kosćiele Bozym y Cerkwi S. wšchodnieý /
 roynáleżiona/ áby in communiatem, zebrány Ston Másti/
 Lub Niewiešci/ obrawšy sobie titulum, Swiata/ iáktiego
 Droczystego/ pod tym Tytułem/ iáko pod Znákem iákim Zbá
 wiennym/ Nábozniejšiem byli/ od innych; Czešće oné
 Communie S. / y Spowiedzi/ odpráwuia. Máia Dyre
 ktora Summienia swego/ approbowánego od Pásterá /
 ktory ich posila Słowem Bozym/ pewne Mortificacie od
 práwuia/ zá ráda Spowiedniká/ skadánia/ piá Legatá /
 Jálmušny czynio/ y Sámi časem/ tym pásuia: abut iez
 dná / áby ten Száfunek niepodlegał iurisdictioni, y Ordí
 nánsowi Pásteršskiemu/ Wšetko bowšem/ zdołádem tego
 ma sie dżiac/ wyliežáia sie, przed Dochowienstwem/ iáko
 Stáršyna swóia/ y calculum, Wydatkow/ powinni co Rok
 czynić i Jáko máš in Prax. Episcopali, p. 2. C. 3. folio 236.
 Administratores, quoq; Confraternitatum, reddere tenentur,
 rationem, administrationis Suae, Ordinario; quod si alicubi,
 siue Legitimá consuetudine, siue Priuilegio obtinuerint, ut
 rationem, nonnisi deputatis, & medio Congregationis, eorum,
 reddant, adhuc Episcopus, posset vna cum illis deputatis inter
 esse rationi. Cokolwiek Bractwo posłanowi/ między So
 ba/ Lu dobremu porzodkowi/ tedy iákowe Statuta ich/ pod
 Sćisty rozsadek/ Ordináriusá/ podlegáć máia/ á po rostrze
 snieniu/ onych/ wolno Pásterzowi/ approbowáć ie/ álbo
 nie. Jesli nie sa iákowe Bractwá Ruskie/ y tey ištory/ wy
 šey opíšaney/ nie máia/ tedy sa Bractwá Lutherškie/ y Cál
 winškie/ ktorych grex, & sex, ná tym iest wšytká/ áby ištá
 Głow bylo. Obedite Praepositis vestris, Pánowie moi/ co sie
 Titulámi Greckiemí/ Stáwropigia/ dla wiéłšey Licentieý /
 y Pánowánia náó Duchownemi Osobámi/ názywacie. Sa
 crum to Závše iest/ v Monárchow/ od Konstántyná/ Wiele
 kiego

II

tego Cesarza / reuerentia & Obedientia Sacerdotis, tak da
 ce / że ten S. y pierworodny Syn / nie wschodney Cera
 rwie / ale Rosciół S. Rzymskiego / oáley Wlokiey Zie
 mi wstąpił / Swietemu Sylwestrowi / Papieżowi Rzymskie
 mu / żeby tam władza Swiecka / Naywyżhey Piotra Sw.
 władzy / nie prześladała / y przeniół / Thron swoy / do
 Bizantium Miasta / Ktore nie miało / Sedem Patriarchalem,
 ale tylko Metropolicie Hieraklijskiemu / posłusne było. A nie
 tylko / te Stauropigia / władza swoia / extendowała nad Ducho
 wienstwem / ale inż poczeł się intereffować / ad dogmata
 fidei chce się znosić / o Wiara / z Patriarchami / Grecki
 mi / a ci / destituti omni Scientia, to wierza y czynia / co
 im / Wizer Łaje. Doświadczył tego Meletius / Smotrzya
 cki / ex Saulo Paulus, kiedy składania Znaczyćnych / z Bractw /
 pro viatico, do tych / Czterech Pástrchów Wschodnich / na
 brawo / pytał się Onich / o Sacramentach / Jeden z Pátry
 árchów Cárógrodzki Cyrillus / powiedział / iż tylko dwa
 Sacramenta / a drugi y Trzeci / Herezy nowych Dczył /
 y tak zgorzływszy się / że Zgoła / głupie Głowy / duś powie
 szonych sobie / Zaboycami byli / powrócił do Oyczyzny /
 ciurato Schismate, pokłonił się / Oycowi S. / VRBANO
 WI VIII. gloriolam penitentiam, w Derimánskim Monáste
 rze egót y reka / Cudow / pełnym cudem / po śmierci swoiey
 wozodzin Łilka / podane sobie / Ściśnawo Breue, Oycá S. /
 na Hierápolitańską Archiepiskopia / trzymał / przez Łilká Nie
 dziel / nikomu onego nie dał / aż na głos / S. pámieci / Ru
 skiego / Metropolity / mocą posłuszeństwa S. obligowany /
 przy Concurcie Miast, Ostrogá / Zasláwia / Dubna / po
 wolna reka pokazawo / wypuscił Breue, albo raczey Bul
 lam Institutionis, Pontificis Romani. Zawiędział się tedy Bracia
 two Luckie na tym / takoby / Pátryárchowie wschodni / pu
 bliczni Symonaci / Nienkowie / y nieperoni / swoich Pátry
 árselskich Dostoienstwo / dla Wstáwicznych odmian / y pod
 łopowania się / mieli náuczyć / ich Wiary prawdziwey /
 Ktorey sami nie máto / y Spráwiedliwym Sodem Bozym /
 gdy mogli Greci. bydy posłusznemi / Oycowi S. / niecha
 ćeli / teraz choć by chcieli, nie moge / aż ich Rzymską Szá
 blá Wólno / y rozkute.

In formę się cały Narodził Ruski / że te Stauropigia /
 od Greckich PseudoPátryárchów / otrzymane / ad publicam
 Insolentiam, Laicalis potestatis, Która się wyłamuje / z Ju
 risdictioney Episkopow. / chce Szárować / y obłować się / Con
 tributami / pńs Legatis, Jalmuznami / wołatkę / Wołá
 mi / y Swiecami / & Sacra Supellectili Ecclesie
 disponować / sine Superioritate Spirituali, Która Immediate
 należeć ma do tego. Pátryárchá zaś Konstantynopolsti /
 ani przyedzie tu / ani żesłać może kogo / ad excipiendum cal
 culum, roschodow y przychodow Bráckich. Buduycie się
 Pánowie mÓi / z Bractw głównych / Wileńskich / Witeps
 kich / Kłowogrodzkich / Mińskich / Rozáńskich / Potockich /
 Jedności S. / a Znaydziecie / w Diocezyách Wáskych / od Złota
 wey Weln / Owieczki / co zrownáto Wáskym Bráctwom / y náus
 czo / takto Subesse Pastoribus.

Rozumiáło tedy Jedność S. / o Bráctwie Luckim /
 że się gromádziło do Cerkwi / dla Spowiedzi albo dla Coma

municy S. / ale o Wiary o dogmata Wiary S. / niemo-
gli nigdy Łáici formowác / contra omnes rationes Fidei &
Statús. Poselstwa / do J. K. M. / & tanta Maiestati Pána
mego Miłosćiwego / parere fastidium, y Was Dnitow / Zná-
cno assistencio / tuż zgromádzonych / spezami wyćisńczonych /
bez drożo Vrrudzonych / Zniszczym do Domow odprawić.
Wiałowzy sia J. K. M. Pan Was Młoy. nád Jedności
S. / y tak Swietobliwym ślázdem / Etoremu aperta Scissura,
przez Bráctwo Luckie parabatur, raczył pleno numero Rá-
dy Swoiey Przeswistney / non sine doloris sensu, & seueræ
in futurum admonitionis, Vrodzonym Postom / od Bráctwa
Luckiego / przez Wielke Boronna Cancellaria, wten Sens
odpisát.

N JE bez podźwienis / przyimule to Jego K. M. /
y zpryżymnym ná teráznięyshey Rádsie Senatem /
Jś Vrodzeni Postowie / contra Vsum & Statum Re-
gni, Assumpto od Priwatnych Osób / illegitimo missionis sue
charactere, zpriwatna Instructia / Superuacaneo iuramento
Zwiazána, comparuerunt przed Máiestatem J. K. M. / ad
irritationem, bárzicy / ziadu Lubelskiego / á niżeli licitrecu-
sus, do Osoby / Páńskiey / Lubo tedy J. K. M. / iednakowo
publicam, V siebie totius Eládsie Securitatem, tak Zyczy / aby
priwatne Ciuium potrzeby / debita viá non ex priuatis Con-
uenticulis, Etore pugnánt przeciwko Práwu / były donoszo-
ne J. K. M. Innotuit, Dobrze / zá Uniuersalámi J. K. M. /
tak Wielebnym Władzkom / iáko y każdemu in Ritu Gra-
co, zóstáwáiscemu / Sancta deliberatio, Etora inhzendo Con-
stitutioni, Seymu 1677. Wárszawskiego / magno, wielkich lu-
dzi eiusdem Ritús Consensu, ad effectum przyprowadzić J.
K. M. Zyczy. Tám tedy ná Siedzcie Lubelskim / każdemu
godzisz sie / cum zelo suo pókázác / á nie priwatnem / cir-
culariter, ludzi do podpisu zebrańych coniurationibus, Eilku
názu osob renitentia, tak wielko spráws / in apertam mittere
Scissuram. Dal J. K. M. ad proposita, Ziadu Lubelskie-
go desideria, Paternum Wielebnym Władzkom Responsum,
wktorym moze kázdy / Etołowiek tamże recurret, dostátes
czna in hoc negotio, odebrát Satisfactia, odsyła tamże Vro-
dzonych / Postow J. K. M. / y Zyczy lepshey nápotym /
nád Spráwami / y Zwyczáiami Rzeczy Pospolitey / & lu-
ra Maiestatis recollectiey. Teráznięys missionem, z Sercá swego
Páńskiego / przebaczywszy in ijs, quæ iusta, & Licita appare-
bunt, iásta Swois Pánsko osiárwie. Dan w Wárszawie die
30. Ianuarij Anno Domini 1680. Locus Sigilli.

A LE / zebyscie wiedzieli / że nie tylko Wom Łáikow /
niegodzi sie o Wierze disputowác / ale y my Dnići /
ktorym nieschodzi ná fundámentalnych Theologách / nie
możemy / o Symbolách wiary S. / Jáko to / de Primatu Pó-
tificis Romani, de Processione Spiritus Sancti, Syllogisowác /
álbo Argumentámi in forma dowodzić / tych dwuch Artyku-
łow / lub iákich kolwiek inunych / Etore / tuż / sa decídowná
ne / y pod vtráto Zbáwienia wiecznego / do Wlerzenia od
Chrystusa Pána / y Jego widomych Wlamiestnikow / Papies-
zow Rzymskich podane. Uiech jeć Narodzie Ruski / con-
scia mens, bádzie o woli Stoięcy S. Apostolskiey / y Jey
Inhibi-

Inhibiciei, / od Jásnie Wielmożnego / w Bogu Uziwielebnieyszego /
 J. M. X. Franciszka Marcelli Arcybiskupa Korynthyjskiego / od Nays-
 świętszego Oecumenicznego Oycá Oycow / INNOCENTEGO z Boskiej
 opátzności Xl. Papieża Rzymskiego / Nuncyusá / ná ten dzień / Lu-
 belski / wczesnie / y wien sens przysłaney.

IN nomine, Sanctissimæ, & individuæ Trinitatis, Amen.
 Vniversis, & singulis, præsens hoc Nostrum Protestatio-
 nis, & declarationis Instrumentum Visuris, Lecturis, &
 audituris, Salutem in Domino sempiternam: Ex quo Nobis
 innotuit, quod in Civitate Lublinsenli, habendum esset Collo-
 quium, publicè indictum, cum Ruthenis, à Sanctâ Apostolicâ
 Sede, eiusque, Vnionē, dissidentibus, primâ datâ opportunitate,
 & oretenus, & respectivè, per Literas, Illmo. & Rñdo. D. Epi-
 scopo Præsidenti, ad idem Colloquium Deputato, nec non
 Illmo. & Rdmō. Dño, Metropolitæ Kiioviensi, & totius Rus-
 siæ &c. Proposuimus, teneri ipsos, ex sui muneris, & Statûs
 debito, omnino Inhibere, ne in eodem Colloquio, deueniatur
 ad disputationes, super dogmatibus, vt pote, quas, Oecume-
 nica Concilia, & Sacri Canones, districtè, prohibeant, sed
 solummodò, paternis adhortationibus, permovendos esse eos-
 dem, vt abiectis disceptationibus, & controversiis, Sanctam
 Vnionem, iuxta, Sacrosanctæ Florentinæ Synodi Decreta, am-
 plectantur, & fidei Professionem, ad præscriptum formæ, per
 Sanctæmem. Urbanum VIII. editæ, emittant. Idem nunc
 præsentī publico Actu, ac declaratione, & protestatione No-
 strâ, opportune, & vbicunque, ac quoties opus sit, exhiben-
 da, producenda, & intimandâ volumus insinuare, & manife-
 stare. Ad effectum, ne tales disputationes vllatenus assuman-
 tur, aut assumi permittantur, magisque notorium euadat,
 easdem, esse Ecclesiasticis Sanctiōibus vetitas, & inhibitas.
 Protestantes in simul, de dissensu, & contradictione Nostrâ,
 si secus attentaretur, & de nullitate ac invaliditate omnium,
 & singulorum, quæ quocunque titulo, aut prætextu, directè
 vel indirectè, fierent, in contrarium. Et reseruatō lure, tam
 per Nos, quam per alios, oretenus, & inscriptis, plenius, &
 quoties opportunum videatur, protestandi. In quorum fidem
 &c. præsentēs, Subscriptionē, ac Sigillo Nostrō, communiui-
 mus. Dat Varſaviæ, ex Aedibus Nostris, hac die, decima octa-
 va, Ianuarij, Millesimo, Sexcentesimo, Octuagesimo. Fran-
 ciscus, Archiepiscopus Corynthis, Nuntius Apostolicus.

Locus ✠ Sigilli.

D

Niemo.

N Ję mogliśmy tedy z wami Disputować / ieno iako Miał Synow wzywać / zwoływać / do oddania dawno / od Rusi / winnego Obsequium Oycowi / Sacrosanctæ Romanæ Ecclesiæ Archinavitæ, ac visibili militantis Ecclesiæ Coriphæo. Mielśmy do Was przy nāszej Unisoności / y wielkiej / Submissiey mówić. Accedite, & illuminamini; Toż y teraz na tych Pápiérach / lub martwego dabynam Głosu / poznaycie dzień Szczęśliwości swoiey / kiedy wchodzi wro / tak wielkie y piekne Imię po Bogu / Wrey Oczyszczie / Widomey / Nisć Ociec / Pan / Gospodarz / y Najwyższy Cerkwi Bożych / Collator / J. K. M. P. N. M. / Pan wiadomy Nabożensktwa Nászego / y Kochańcy się w nim. Jeśli wam idzie / o wywyższenie / tego Narodu Propagandæ Superstitum, potrafi wro / dobrociwa gratiarum Distributur, J. K. M. P. N. M. / non coarctabitur dextera, Jęgo Pánsta; Jedno / redeo ad eundem, sed non Vitiosum circulum: Accedite, & illuminamini.

To też / pro coronide náuk / Bráctwom / in genere / y Stánowi Świeckiemu przydam / że Cerkiew Boża / zámie to Sobie wárować / y wáruie Scissimí prohibitiám, áby Łáci etiam vocati ná Synod / nie mieli vocem actiuam, ale tylko Sluchali / Uczyli się / á w mileczeniu pátrzáli gotowego / ex oraculo Congregarorum Patrum. Aby Łáci / nie przywłaszczáli sobie / Iura Electiey, Duchownych Osób / ná Episcopie / Archimándrye / ále Duchowny Duchownego ma obierać / á Najwyższemu Collatorowi Cerkwi Bożych / J. K. M. P. N. M. do upodobania / y láski Pánstiey onemu Konferowánia; Záleć.

Nic przystoyniejszego / iako żeby tylko ná to Colloquium Bráterskie / Duchowienstwo / paucos & Selectos, á po części / solido wáruce / numero, Biecháło się / y to ad solem felicitatis Nostre, to iest wóbecności J. K. M. P. N. M. Ale mie yro w Lublinie / niepomá superstrinxit, że niektórzy J. K. M. poceli się wiazać z Heretykami / y te currebant A catholicæ voces; że gdy Rus / powstáchnie się náwróci / to inż przepádna imie / wtey Kiptey. Sekty / prot. Strices Ruskiego zástárzálego wporu / ośóbliwie Kácerstwa Známienita / dwu b. Kármnyh / W:przow / Diabelskich / Lutrą y Kalwiná. Jęseze tego niedostawáto / żeby y Rus / wopostách Ss. Kocháca się / do Kármnité jednego / z Lutrem y Kálwinem dostáła się.

Żebym się wam pp. Stáncopigítanie / y cáły Narodzie niezgodny / z S. Rosćcielem Rzymskim / nie dłużył / w Obiecaney / y Approbowáney Reuelácie / Ktora Chrystus Náyśłodsy / w Mięście swym S. Jęruzaleim / Świecey y Kánonizowáney de stirpe Regiæ, Świedzkiey / Brigicie / dobrze przed Upadkiem Grácie y Pseudo Pátryárchow wáśsych Czterech / z swym Nabożensktwem / w glos opowiedział / wypisując / z Łácińskiego / Tymáczoc / wiernie.

Ja Zbawiciel świat, który, pokazawszy się w Pátacu, niewymowney sławy / ośoby, Thron Cesárski Maiestatem swym zasiałszy, otworzył Błogosławione wsta swe, do S. Krolewey Brigitty, y to o Grekach, y nabożnikach, ich mówił:

Revelat: S. Brigitta L. 7. C. 19.

G Róbowie / ktorzy wiedza / iż należy / áby wśyscy Chrzescićanie / iedne tylko Wiáre mieli / to iest Wiára Chrzescićánska Kátholicka; y aby iednemu tylko Sámemu Rosćcielowi Rzymskiemu podległymi byli / y iednego tylko Sámesgo zá Wáśátego mego powstęchnego ná swiecie / to iest Rzymskiego Náywyższego Biskupa / zá Duchownego ná soba / Pásterzá ználi; Aprzeć / mecha / temuż Rosćcielowi Rzymskiemu / y Násámieśnis

mieszniłowi memu Duchownie podlegać / y pokornie się / poddawać / dla Uporńey swey hárdości / y dla swych chciwości / albo dla rozpusty cielesney / lubo też dla iakiey inney rzeczy / do Świata należącey : Tacy niegodnemi są / aby po śmierci odemnie odpuszczenia / y miłosierdzia dostrępili. Drugi zaś Grekowie / (Jakich jest mało) Luboby chcieli / ale nie mogą zrozumieć / Wiary Křholickeey Křymstkeey / iedni / gdy by mogli y zrozumieć / nabożnieby to y ochotnie przyjęli / y Kościołowi by się Křymstkiemu pokornie poddali : Ci iednak według Swego sumienia / wstanie y Wierze swey / wktorey są / od grzechow się powściągać / y żyć nabożnie ; Takowym po ich Śmierci / miłosierdzie moje wyświadcę. Niech też y to wiedzą Grekowie / iż Cesarstwo / y Krolestwo / albo Pánstwo ich / nigdy trwać bezpiecznie nieboda / ani spokoynie nardować się / Lecz Swoim Nieprzyjaciółom / zarosć beda poddani / od ktorych Wstanie / nader ciężkie / beda / cierpieć skody / y długie Wciści / potę / aź zprawdziwa / potę / y miłosć / Kościołowi y Wierze Křymstkeey / pokornie się poddadzą / do tegoż się Kościoła / y Świtych Křymstkeey / y obrzędow / to jest Ceremonij / całę konformować się. Gdy tedy to tak widzieli / y w duchu słysza / iako się pomienio / widzenie przereczone zmińelo / y została na Młodłtwie z sobą / nie małym Strachem y zdumieniem zdięta.

Powazny w Kościele Bozym, Author, Nicolaus Sanderus, Libro 6. Visibilis Monarchia, nu. 1046. post relatam S. Brig. Reuelat. Iako się zjawiła, nad Grekami, & Dominijis ipsorum; to napisał.

Quam (inquit) reuelationem, vere, divinam extitisse, ex eo scimus, quod ita res, tunc futuras, prędixit, ut euenisse nunc videmus, nam S. Brigitta, multis Annis, prius mortua est, quam tota Gręcorum Respublica, penitus deleretur, futura vero prędici non possunt, pręterquam à D. E. I. Spiritu, qui solus futura nouit, Veluti, qui & auctor est eorum, & cui, iam nunc, pręsentia existunt.

Wracając z Jakiemi to Patriarchami / macie się / zność / zymić / co gniewu Bożego y pomsty tego słusney nad Grekami / są y beda Celem : y to jest Veritas Veritatum, co S. / Prorokini Szwedzka mówi że Wzwołnia się na ten czas od Nieprzyjaciół Grecy / kiedy oddadzą posłuszeństwo / Najswiętszemu Pánu Nášemu / Papieżowi Křymstkiemu / y tego obrzędki przyjmą. Co tu z Nášym Staruszkim Kálen-darzem będzie / co nam Pasche S. / wystawnie / czasem wpieć Niedzieli / po Pełni y Pásce Żydowskiej / a powinna być Pascha / podług postanowienia / S. Soboru / powszechnego / licenckiego / wpiętego Niedzieli / po Pełni y Pásce Żydowskiej : Co z Ceremoniami Nášymi Stanie się : Lubo tego oboygá Woies S. nie żnosi / ale kaze / Nam Uniom / obserwować / y Billam Oycá S. / Wwierdzając obrzędki Násze / niżej wyrażę.

Nie zabieraycie nákoniec na siebie tego / abyście mieli Patriarchow nawrócić ; Longum, maris Littus, arandum á tym czasem strzeż. Boże / in peccato vestro Moriemini, iako wszyscy non recognoscentes Primatū, Stolicę Naywyszey Piotrá S. od tego / y Władzy nad duszami całego Świata sławney. Aponieważecie się zabrać dla resoluciey Summienia waszego / do Patriarchow / radby J. K. M. P. N. M. y Kpę. / abyście od nich / y zdięmi obiecane / iako Josue y Kaleb / kiedy iesli / nie zwiara

Dobro / przynajmniej z Gronami Winnymi powrócili / y iako tam owe
modre Głowy / umoderowały wase sumnienia / a nas / wiecey expectatiua,
converſiey ſwoiey / nie wodzieli.

Byłoby co wiecey mowić / o tym Żarliwoſci niepotrzebney żebrá-
niu Luckim / ale mie inż wzywa do należytay attentiey, 1. Februa-
rj nádhodzacey. Liſt / J. R. M. P. N. M. / diuque, od dwudzieſ-
tego Szoftego Stycznia / az do dſieyſzego dnia / Suſpenſos animos, re-
ſolvuiacey, in hac formalia.

I A N T R Z E C I, Z B O Z E Y Ł A S K I, K R O L,

Polſki, Wielkie, Xiażę Litevvskie, Ruſkie, Pruſkie, Mazovvieckie,
Zmuydzkie, Inflańskie, Kyiovvskie Wołyńskie, Podolſkie, Podlaſkie,
Smolenskie, Sievvierskie y Czerniechovskie.

W Jelebni / Wrodzeni / wiernie Nam mili. Luboſmy termin Kom-
miſſiey Lubelſkiey / Univerſalami Naſſemi náznáczony / manute-
nere ſyczeli / y Wielebnych / Wielmożnych / Kommiſſarzow ná-
ſzych / poſtać do Lublina Vmyleli byli / iednak że / ponieważ Conſi-
lium grande, ktore tu w Wárfawie continuamus, obecnoſci Wielmo-
żnych Senátorow potrzebuie / a Wiernoſci Wáſe / Liſtownie do Naſ-
wonoficie Inſtancia / że gdy dla nieſtáteczney ſimy / y złych drog / nie
podobná ſie wſytkim do Lublina zjechać / abyſmy ten ſiażd / ná inſy
czas odlożyli: Tedy communicato z P. P. Rádami Naſſemi Conſilio
Indulgemus, wtym Wiernoſciom Wáſzym deſiderio, odkłádáiac ten
ſiażd / ad 24. iunię, w Wroku teraźnieyſzym. Na ktory Wiernoſci
Wáſe / vigore tey prerogatiey terminu / abyſcie zjechałi / mieć chce-
my / ſub vinculis, w Univerſali y Naſſych expreſſis. Zdrowia przycym
dobrego Wiernoſciom Wáſzym / od Pána Boga ſyczemy. Dan w.
Wárfawie / Dnia XXIX. Miesiaca Stycznia / Roku Pánſkiego
MDCLXXX. Pánowania Naſſego / Szoftego Roku.

I A N K R O L.

Tytuł za, przy Pieczęci Koronney, á tergo, taki.

Wielebnym, Wrodzonym, Metropolicie, Episkopom, całemu Duchowień-
ſtwu Ritus Græci, Ludzom Stanu Rycerſkiego, z á Univerſalami,
Naſſemi, do Lublina zgromadzonym, Wiernie nam miłym, w Lublinie.

T E N Reſkript Pánſki / J. R. M. P. N. M. / y Jego wáſney
Rády / ná ten czas w Wárfawie Máiſtatowi J. R. M. przycy-
mney / że wſelka Uniońnoſcia / áceptowawſzy Jednoſć S. / po-
wraca do Domu / cum eo heroico & invicto pectore, że co ſie nie mogło /
dla ſkrytych Sadow Boſkich / co forá / y ſiażdem tak gromadnym ſle-
ić / poda Bog / do Sercá J. R. M. takie ſpoſoby / & Lumina Super-
naturalia, ktoremi co raz / przez Anioła Regni ſui, illuminatur, & in-
ſtruitur; że ten Naród / ope Angelorum Sanctorum, (iako wodzię-
ney Modlitwie Báſylego S. / Jſe (na vvſiako Wreimia; proſſoro) do-
ſtopi Jednoſci Wiáry a niedziw że Vnia / przez Aniołow SS. klei ſie /
Bo iako w Niebie z Bogiem / Aniołowie S. / Uniami byli / tak ná Zie-
mi / owym że / Bogzlecił / Stárac ſie o Vnia / Boga z Ciałem y náuro
Ludzko / y dokazał tey Vniey / Gábryel S. / Ci ſás Duchowie / co w Niebie
diviſi, byli / y ná Ziemi teſ / Diviſia w Sercách Ruſkich / ſomentia / beda
pohánbieni / z á przyczyna Mátki Bożej / wſytkie Narody / karmiocey
Pierſiami ſwoimi / ktore że w Obrázách SS. / y przewybornych Cera-
kwibos

Pro Bożey Hymnách / Modlitwách / Życiśtach / Molebnych / Tro-
 parách / Kondakách / Trinosách y S. Damiána / nowemi á nowe-
 mi de cultu, iey od mymysłu / Swietemi conceptami, Szanuię Narod
 wszytkiey Rusi / iestem tey nadziei / y to piše / iáko Ugrumowany ná
 Opoce Piotra S. / że Miłk Boża nieopusci tego Nášego Narodu /
 y da poznáć / y Vnác Mátke Kościol S. Rzymśi / dla widomego
 rzodu od Chrystusa Páná Syná / iey Jędnorodzónego / zostawiony.
 O Mátke / Syn twoy / iest Głowa / Kościolá swego widomego / á ty
 Szysa tegoż Kościolá S. / á mogaz bydz influentie zgłowy / do całego
 Ciála / iestli nie przez Szysa / drogo cennemi Perłami / millednami Ss. /
 Flaniacych sie tobie / oioczona. O collum castum, & amabile. Zachowaj /
 głowy / y Karki / tego Narodu Ruskiego / dla pokłonu oddania / na-
 miesnikowi Syná twego / Nayswiecsemu Papieżowi Rzymskiemu /
 ktory non tam praeest, quam prodest Vniuerso. Desć tych Głow / y
 Karkow Ruskich / posło ná stronę / á co gorz / luto DEL ludicio,
 pod tej Szable / pod ktora / y Gracia ięzacz / co raz oględa sie / ná te
 y ná owe stronę mówiac : gi z z iest ten / co Nas Nieczestliwych affe-
 ret in Libertatem ? Uczyni to następca Poćiecho Náša / y smákow nieś Cant-
 wymownych / ná wszytkie Stworzenia / potarm od Salomona Chwa v. 9.
 lony. Jákos postá za wola Janá S. / Syná tobie pod Krzyżem dą-
 nego / & accepit eam in Sua, tak też rás Nášánieyszego Janá nášego /
 á Syná twego / iáko Krolowey Nášey Polskiej Wprzywilecowáney /
 Secvndovvac vota, ktore / auctus Jedności S. / powpęchnie temu Nas-
 rodowi żyć / y żyć nieprzeřána. Jenoż / śanuię Nayswiecšapána
 ne / ná Duchá S. / pochodzecego / od Oycá y od Syná pomnić / sprá-
 wi to Wam Mátka Boża / ktora iest ná Ziemi / y ná Niebie / pierwszý
 pokojem / y od poczynkiem Duchá S. / bo nigdzie godniey / Duch S. /
 nieodpoczal / iáko w iey Mátierzynskich y Krolowskich Piersiach. Atak
 Mátka Boża / cudowna opiekunko Náša / vota Jedności S. / pro
 Concordia Orientalium, iáko tabellam perennem, cum voto Nášánieys-
 šego Páná Moiego / Zawiesiwszy / po wszytkich Obrazách wych cudownych /
 Korony Polskiej / y W. K. L. powracam / do Responsu danego J. K. M.
 P. N. M. / nomine całej Jedności S. / w Lublinie zgromádzoney / kro-
 ty że ex sensu concordie, całej Hierarchiey Vnitorum, wpišuię go tu.

Naiásnieyszy Miłóciwy Krolu, Pánie á Panie moy Miłóciwy *

Przybywszy do Lubliná / wespół z Jch Mościami P. P. Rom-
 missarzami / od Wášey Krolewskiej Mści. P. N. M. náznięzo-
 nem / ktorych tylko rzecz / wtey ścisłości czasu / y drogi Váriáti /
 Simá przećiwko Rptey. / y Religiey S. pobożność / tu sprowadził /
 pierwszý Poczta doniesłiśmy / że z obu stron do záczećia tak S. Dwie-
 ś / attulgere zdalá sie nádzietá / wyławšy Bráctwá Luckiego / ktore dif-
 ferri to negotium prágneło / y zto prozba do Wášey / Krolewskiej
 M. P. N. M. recursum Uczyniło. Bośmy sie wdali byli / in perso-
 nalem, zobu stron Comparitionem & mutuam acta tego diligenciam.
 Ale kiedy Wola J. K. M. P. N. M. aliter disposuit, obsequimur ro-
 szánowi Maestatis : Oto tylko / iáko nayspokorniey / Supplikujemy / ábyś
 W. K. M. / z Pánskiej Protectiey Swoiey / niewypuśczał / Jedności
 S. / (ktora nie burzy / y owšem śiánat.) In obsequio Máięstatu W.
 B. M. / Poddanych Jego) Aniedupuśczał (Stante limitatione actus
 presentis) Allurgere Nowey potentiey AntiMetropolitane, y Confe-
 cratiá J. M. K. Winięckiego / ná Wládyctwo Przemyślic differre, Pán-
 śim swym

stym swym rozkazaniem raczył. Wielkie ślad accedet momentum, rebus
ex voto W. K. M. Agendis, gdy przynajmniej dla pierwotnej benefi-
ciorum Niosze / iże nie dla Chrystusa / inclinari mogą do Zgody
y Jedności S. / Dalszego zaś Congressu, z Ich Mościami / nie-
racz W. K. M. P. N. M. / oddać od Boku swego / bo widza rzecz
niepodobna / abyśmy inaczej z sobą coalescere, mogli / chyba radys, przy-
tomnego Mieszkańcy W. K. M. / zagrzać / y po Bogu / iego Spiritu
Principali, Confirmati. Pamiłkoż z tym Rzek W. K. M. P. N. M.
iako Nipokorniey całujemy. Wszech Bolewostkiej M. Pána Pá-
ná Niosze Miłosćiwego Wierni / Nynizsi / słodzy.

Cyprian Zochowski, Archiepiskop Metropolita Wszech Rusi, Archiepiskop Polocki.

Leo Zaleski Prochoroni Metropolity Włodzimierskiej y Brzeskiej Episkop.

Mitrophan Drucki Sokolinski Archiepiskop Smoleński.

Jakub Suła Episkop Chełmski y Belski.

Marcjan Białozor Epp. Pinski y Turowski.

Ian Malachowski Epp. Przemyślski y Samborski.

Stephan Martszyskiewicz Businski, Zakonu Bazylego S. Protoarchimandryta Imieniem

Ioachim Michniewicz Z. S. B. W. Archimandryta Suprasi, (całego Zakonu.

N Jech mi jedność / nie osycha piersi / Philadelphia Sanctam, Zako-
now SS. w tym Mieście J. K. M. wspominać: Vbiegali sie
certatim, iako agmina Diva apum, chęć Jedności S. comparen-
tow honor, by pod Niebiosą wymieść. Przeróż inscribantur gratie, peren-
niter cordibus nostris, Wszech wyświadczenia / iako godnych Synów /
y Corek / iakże samej Ockumenicznej Młoty / Kościoła S. Rzymskiego.
Dzięk Zakonowi S. Ich Mościom Oyców Karmelitów Bożych / uko-
rych / dzień Gromnicznej N. Panny; Liturgio S. Metropolitański / y
Processy z Naszawstym Sakramentem / Illis Confratribus, & Rmīs
Archimandritis, cultu Sacro assistentibus, y Kazaniem Przewielebnego
w Bogu J. M. X. Jerzego Malesiewskiego / Starszego Dyrowieckiego / y
Konsultora Zakonu / na owe słowa; Ecce positus est hic in ruinam, & in
resurrectionem multorum in Israel; przy Interuentey, trzech Kommissar-
zów J. K. M. był chwalony / y należało / Pannie Wszech Hyperdu-
lia, adorowany. Dzięk za tenże honor, Ich Mościom Oycom Dominia-
kanom / pod Znakiem Zbawienia Narodu Ludzkiego / chwalebne y li-
czno. Laure młodym. Dzięk Unijon / quod erat primum in intentione,
est Ultimū in executione, J. M. X. Officialowi Lubelskiemu pra-
clarę pietatis, Viro, y Ich M. Xieży Prálatom / Kościoła Górskiego /
Lubelskiego / że Jedność S. przy odprawowanym Nabożeństwie naszym
Słowiańskim / przez Jm. X. Leoną Zaleskiego Prochoroniego Episko-
pá Włodzimierskiego / y Kazaniu miłym / dość gorliwym na te zwol-
ti Colloquij, od Jm. X. Ordynariusza Soc. Ietv, pożąta Miłostna acco-
glienza; y honor, ad Stuporem całego Miasta Lublińskiego. Anacoresmy /
jednym głosem wołali z Synem Bożym / po wszystkich Kościołach /
do Oycá Przedwiecznego: Jeno żebyśmy / Uprosił to: wozym pro-
reuerentia exauditus est Ukrzyżowany Syn Jego: Pater Sancte, sint
Unum, sicut & Nos, Naco cierpliwie wygladać / y coraz Stawiać będzie-
my przed Ołtarzem Baranka zabitego / Krew Jozaphata S. / za po-
chodzenie Duchá S. od Oycá y od Syná / y za Primatum Oycá Sw. /
wylano. Aby ta Krew / skutek Swoy wzięła nawrocenia / nie tylko ca-
Apoc: lego Witepską / iako się tu stało / ale y całego Narodu Rosyjskiego /
11. v. 19. Kładąc te niosze nieontylno / na granicznym Kamieniu Jaspis /
Thaumaturgi Jedności S. / a Czystochowy Litewskiej / Obrazie Dyro-
wieckim / Kamieniu mowie Jaspis / który jest fundamentem Miasta Bo-
żego /

tego/ y zto ten endowny kawałek/ śniąc fundamentalnych Kamieni/ Wie-
biestkiew Szczęśliwości Miast/ pochodząc tam był wyryty/ y śnieb i do
Syrowie spuśczone/ aby Narod Raski/ Wzysk sie/ wiało swoimi Ka-
mieniu Piotra S. fundować/ Jako Miska Boża Syrowicki Miesz-
ko: swoy/ ni kamieniu Jaspisnie złożyła.

Dnia Trzeciego Februarij, Wiadomiej/ ozym Raskipie J. K. M. P.
U. M. cila sessis Braci Nissey rozewiny/ w Cerkwie Lubelskiej/
pod directia Jasnje Przewielebnego w Bogu Jm. Oyci Jozeph'a Szu-
mkinskiego Eppa. Lwowskiego zgromadzoney/ debitum moze bylo.
Jakoż wysłatem/ zpodmienionym J. K. M. Rescriptem, Przewiele-
bnego w Bogu/ Jm. Oyci Jozeph'a Michniewicza sławney Laury
Supraskiej/ probitate & doctrina parem Mitratum, ktory in Confessu
publico, w Cerkwi Lubelskiej/ opowiedzialowsy wola J. K. M. Pa.
U. M. zegnaj Juieniem moim/ y Jedności S./ Venerabilem con-
fessum, filku Diocery/ numero competentem na ten czas presentem, Szczę-
śliwoscy coniunctey, y požodaney votorum consecutiei, ni drugim wo-
becności J. K. M. / P. U. M. / o przystapieniu. Powozechym do
Jedności S./ traktacie.

Tey grzeczności y zacności Vznaleim/ od J. b. Młosciow moich wiel-
ce Mm. P. P. y Braci/ że de medio sui, ni pozebranie/ cum mil-
le appreciationibus, Deputowali: Przewielebnego w Bogu Jm. Oyci
Bartłomaja Szepczyńskiego/ fausto Vnionis Namine, da y Boze y re Ar-
chimandryte Vniowskiego nazwanego/ z roznymi y powaznymi Jhu-
menami/ Koronnym y Litewskimi Monasterow/ y Wielebnym O.
Lwowckim/ osobliwym/tey Zgody S./ zelatoiem Accessit, Nobilis nume-
rus, Swieckich osob. Tamze wspomniany Jm. Ociec Archimandryta
Vniowski/ dat vale, cum expressionibus Braterskiej Młosci/ y
nalezitey/ ku Jedności S./ Obserwantey, Zyezoc potym powidaniu/ y
poznaniu/ si/ desiderata Charismata Zgody S. / wprzysy czas dostapic.

Tegoż Samego zezyl in futurum, Jasnje Wielmożny Jm. Pan
Raskielan Trocki/ odpowiedaiac/ pro zelo suo incomparabili, Indo-
lendo, tylko/ że ten ktory y w Niebie był diuifus, ieszcze nieprzestaje di-
uisiones fouere, sskodliwych Dufom/ wiało sławnym Narodzie Kopolanskim.

Zegnatem y ia/ pro munere meo, inter Lachrimas & amplexus,
otworzywszy Serce/ y wnetrznosci Oycowiskie/ wktorych wolno
bylo czytac/ characteres, pregnantium affectuum, y Zyczliwosci
Narodowi memu/ aby to dziecie nalezace/ de lure, Matce/ nie inney/
jedno Kosciolowi S. Rzymskiemu/ nad ktorego widoma Zguba rze-
wnie placzę/ rás Miska/ wiecey non diuidatur, ale vniatur. By-
lo czytac yto w Sercu/ y Myslach Jedności S./ iesny sie ziachali/
do Lublina/ nie zto Impreza, zeb y valeat illud: Percutiam Pastores, &
dispurgentur oues, ale raczej Congregabo, Pastores, & congregabuntur
oues. Otakoż Nieszczesliwy/ superfeminator Zyzaniorum, gdy spal Go-
spodarz/ Rakolem Pfenice zagescil. Akomu zaskodzil/ czy Go-
spodarzowi/ czy sobie? To pewna ze sobie. Bo Gospodarz dopu-
scil rosc Rakolom/ a czasu Zniwa/ odiaczywszy Rakol od Pfenicy/
tam ten spalil/ y staral wiecznym potepieniem/ a Pfenice ad grana-
ria Electorum wyspal. Natasnieyszy nasz Gospodarz z Nasywiecym
Oycem/ Glowe Kosciola Swietego Rzymskiego/ chceli y chca/ aby
wtey Rzeczy pospolitey Pfenice wyborna/ vt vnus est DEVS, ita vna
fides byla/ ale kiedy to przysiewalo Rakolu/ y cierniska/ chcac/ glusyc z
Pfenice z Sinie crescere. Tym iednak Sноптом Loliorum, wleczna
biada

biada / Violator operis, a ile tanti, infelix esto. Dilabuntur zacyti / co
 Swo z Lublin / nierozmowiozy sie / przynunsiy circa essentialia,
 Zbawienia wiecznego. Faki sunt pisces silentiarj, bylo Scado piekne
 Ryb / ale niedilo sie Dlowic / y do Mimi Piotra Swietego wnies
 niechcialo / bylo Scado piekne Owiec / ale owczarnie Narwyzskiego
 Pasterza Rzymkiego / niechcialo nawiedzic / y tam sie taczyc zymy / co
 glosu tego sluchac / y onego non tam verentur, quam diligunt. So
 to / przeciwna rzeczy / Duchowi Swietemu / Vchodzic Braterstey rozma
 wy / pahnice to iakas Diczyns / y nocnem nieroperzem. Inaczey
 nie zstepowal Duch Swiatey / dla oswiecenia / y nawrocenia Na
 rodow / Jedno w Jezykach ognistych / choc miec Colloquium, znarodami
 Goyby pierwsi / y nayprzedniejszy / Nuczyciele Swiat / Apostolowie Ss /
 przytowzy te Jezyki ; zamilali y niechcieli mowic. a kazdy sie zamknal
 w Domach Swoich / o iakoby winnemi byli Duchowi Swietemu / przez
 dary Jezykow / caly Swiat / nuczajacemu. O Lingua Vivifici Pa
 raelati, o Ignis consumens, coz masz trawic w Rusi z iesli nie turpe
 silentium, o twym pochodzeniu od Syna; coz masz robic z iesli
 nie polerowac jezyki onych / y przerobic ie myslia metamor
 phosi. Twoie to Dzieło / facere Linguas disertas, vt
 in Vnitatem fidei congregentur; Czego dowio
 ds; ex sequentibus.

C Z E S C

W T O R A.

COLLOQVIVM,

o Ruskie Dufze, że Należą do Paster-
stwa Oekumenicznego, Oyca Oycow,

Naivvyszszego Biskupa, Papieża Rzymskiego.

R Ospałrz się iedno Narodzie Ruski / czegoć naypierwy do Zbła-
wienia potrzeba / á zgodziš się zemna / ná to: że fondas
mentem ciósoci twoiey y Záchwánia dušnego / iest Primatus Oyc
a S. Papieża Rzymskiego / ktoremu od Chrystusa P. zlecono Iura di-
vina dare. Y propalare orbi; on bowiem iest Regula álbo ráczey Kanon
wšodomy Wiary práwodziwey: y skoro Primasšwi Nazstiatšem: Rzyś
stian / zádušony od kłtu Wielom / przez zginionych Grackow / odo-
dacie y odnowienie pokłon / wšytkie Waše blady / tšł o pochodzeniu /
Dabš S. od Syná / iáto y o Kalendarzu / wštorego Szedšiwósć /
názbysćcie się rozko bali: Yprzamióne beda / y wćieka od was.

Lubo tedy Kátholickie Piorá / bez zápacenia wielkiego. czola / písáły
de Primatu, Lubo Monárchie Znáczne y nayprzedniešše cáley Euro-
py / došć konwinowały / žemšech Narodow Swiatym / y Owieconym
mi Doktorámi / twarde Krzezyce / niechrace się pokłonić Rzymowi /
Jednáł y mnté / co žilka / kropel Kátholickich domodow / Stawom
chcac one włác / do tegoš Morza gratitum Spiritus S. Primatus Oycá
S. / zbúćie ztey Opoli Piorá S. / rusšie mie iestli možećie / zniepo-
rúšoney przytych Argumentách Confessiey Piorá S. / zá ktora / záslu-
zył ná Papiešstwo / y Prasonižowany byl Papiešem cálego. Swiatá /
(nie Patryárcha Antyochemšim) Elacynikien / Uebš / Cysien y Piekłá
žostal / Všty Błogosławionemi Zbáwiciél / Kánonižowany zá žywotát
Beatus es Symon Bariona / y žed dáiemy Oycow SS. Beatitudo.

Mówie tedy do Was wšgłos: Alie dyš Papieš Rzymški byl pošluzný /
Pátryárše ktoremu / á tie dyš Papieš Rzymški byl poštanowiony od Pá-
tryárchow wšchodnich / álbo obierány: álbo Intromiřovvany á tie dyš
Ociec S. pošylal do Pátryáchy wrzeczách do Wiary S. naležacych /
po rozum: A tie dyš w písmté S. / gdy przysto Text, trudny tłumá-
czył / pytał się o resolta u Pátryárchy ktorego: To pewna že niepo-
trzednie / aby go náuczyl / y wytłumáczyl mu / to Pátryárchowie Gre-
ciey / ná przykład. Jáko Melchisedek byl bez Oycá / bez Mátki / lubo
ieden Adam pierwešy narodu Ludžkiego Ociec / byl bez Oycá / y bez
Mátki: A tie dyš Apellátis šlá od Oycá S. / do Pátryárchy iákiegoš
Košwieł? Owsšem Prima Sedes, a nemine Iudicetur, bez Pervvo Pre-
stolnika Rzymškiego. Nie možna aby się rzadšila infemi głowámi Cera-
kiew Božá / iáko S. / náš Stephan Maczenik wierzał y vczyl: A
tie dyš cály Swiat / y Monárchowie / Pátryárchowie Grackim byli poš-
luznymi: A tie dyš náwrocenie bylo Monárchiey iákiey / Krolá Jia-
kiego /

kiego / albo Narodow / oświecen Pánstwa Rzymskiego wszytkiego /
 Jesli nie przez Sylwestra S. / Papieża Rzymskiego z którego Synem
 na Krzeście S. odrodzonym / zostawşy Konstantyn Wielki Cesarz
 Rzymski / cały Świat nawrócił / Pogaństwo obalił.

A skąd ta Śmiałość / y Jurisdicciey przywołaszanie / że Pátryarcha
 Konstantynopolski / Pátryarcha osobliwego / wiedzney Kreował
 Monarchiey z Ani Pátryarcha Pátryarchy / ani Czterech Pátryarchow
 mogli w Monarchiey iakiey erigere albo składać piatego; bo par, supra
 parem non habet potestatem, a iesli niema potestatem, daleko bázniejszy
 nowa Pátryarchia / niemogł podnieść. A dotego Patriarchalis Potestas,
 nie jest Pełnowładowa od Chrystusa Pána / ale tylko Papalis Romana,
 Piotra S. / Erwie iego S. in monte Ianiculo vno ex septem colli-
 bus Urbis, wstawiona / y Vaticanis, ex Cathedra oraculis; Visum
 est Spiritui S. & nobis. Aż do terażniejszego Oycá S. propagata & vs-
 que ad faucillam extremam Sæculi, nieustannie.

IEden Znaczyć, Zaręczyć / nálegać / abym mu dowiodł / Primatum Pó-
 tificis Romani, nowego Testamentu / Owezwymşy tedy Dziecie Apo-
 stolkie / y Rozdził 15. wznowşy ná Conuictia, pokázalem mu / iż gdy
 o Obrzezanie były rozterki / tedy zaden z Apostolow Ss. nierozwio-
 zał trudności; oświecen wrozne rozumiania o Obrzezaniu / wpádli byli.
 Jeden Piotr S. ex Cathedra decidował, y podał do wierzenia Dogma.
 Powstawşy Piotr S. (Słowa są dzieiom Apostolskich) rzekł do nich /
 Mężowie Bracia / wy wiecie że od dawnych dni obrał Bog między
 nami / aby Złż Moich Stuchali Poganie, Słowa Ewangeliey, y Wierzyli. Należy zaś
 decyduie z Czemuś teraż, kusićcie Bogá / chce włożyć Járzmo / ná Szy-
 ie zwolennikom / którego ani My ani Oycowie Nási / niemoglişmy no-
 sić. Ale przez łaskę Pána Nászego / Jezusa Chrystusa wierzymy / że
 będziemy zbawieni iako y oni. Decyzya gdy się skonczyła z przydónia
 Dziecie Ss. te słowa. y Zamilkło wszytkie Mnóstwo. Aż się nie przy Pietrze
 S. powstęcha władza / kiedy Artykuł Wiary o Obrzezaniu / woczách
 Apostolow Ss. / woczách Mnóstwa / y zebrania Chrześciaństwa gro-
 mądnego / był obwołany y przyięty. Tak dalece / że iak po Vchu wa-
 derzył; Zamilkło wszytkie Mnóstwo, ná Decyzya Piotra S. / Bo ná Arty-
 kuł Wiary nie mówić / ale milczec trzeba / Ná coż tu Szukać wie-
 kszych dowodow / y Szperać po Oycach Ss. Primatum, Lubo yci mi-
 lionami pokłonor / Listow pokornych / Księg poważnych a nawet y
 wyłanien krwie / pro sede Romaná (sed non Patriarchali, chyba in vni-
 one S. sedis Romanæ) záwsze wtwierdzáli / Pwoprestolstwo Piotra
 S. Poktorym nástąpił Lin S. / Godziło się w Lublinie, záłochać się w Linie.
 Successorowie Piotra S. / y nierozdzielając się z Lubliną (którego to
 Lubliná anagramma In Bulla) Siue Innocentij teraż regnantis Bulla.
 Vestris armis, imo verius Nostris orthodoxis, prostrabo vos. Zapomnie-
 liście się pono. / co Báronius 880. roku 7bra 14. co Ruskie Sobornia-
 ki y Kroniki / Achillem Argumentorum, ná wszytko Rus vibrant. Skąd
 mamy pozwolenie / Słowieniskim ięzykiem Liturgisować / y całe Offi-
 cium / albo ráczey wstaw Cierkiemny / ná Księgách Słowieniskich, od-
 prawować z Jesli nie od Adryana Papieża Rzymskiego / zá stáranien
 Ss. Cyrilla / y Methodiusa Apostolow / y náuczycielow nášych / kto-
 rzy gdy tego Indultu nie mogli w Pátryarchow Grackich otrzymać /
 (gdyż Gracy poczeli iako Wrony iakie krakać ná nich / powiedájąc z
 iż to była Tryazyczna Ieres, to jest Heresya przeciwko trzem Języ-
 kom / Grzckiemu / Łacinskiemu / y Hebrajskiemu / ktoromi Bog znápisł

Płastowego / ná Krzyżu Zbawienia Naszego / chciał aby chwalone imię /
 y poświęcany nasz : Sakrament był / ná Ołtarzach tego) niedbając ci
 Świeci / o krzykliwe głosy Greekie / wdali się per viam appellationis do
 Oycá S. Adryána / Najwyższego ná ten czas Moderatorem Stolicy Piotra
 S. / ten przywsił ich miłe / y dignatiami Oycowskiemi Wspanowa
 wsił / Głos słowieski Zniebá : Wsiako Dychanyie da Chwylit Hospoda
 omnis Spiritus Laudet Dominum, Wsiławszy / approbowal ich Liturgia
 y Kiegi ná Słowieski przełożone Jezyk / poświęcił / y kazał w Koście
 le S. Mariæ Pacis Liturgisować Słowieskim Dialectem. Toć gdy
 w Liturgiách y Kiegách słowieskich się Kochacie / á czemuż / nie obje
 wnieć / y nienawiać za Głowa / Oycá S. ktory / Wam pozwoił
 (á nie Pátryarchowie / z Swym Duchowieństwem) wrym Jezyku chwa
 lić Boga / y wsiłkie Tájemnice od Chrystusa Pána postanowione /
 Sprawować.

Piorum, y to / Was nápomniájące do posłuszeństwa Oycowi Świe
 temu / iest Consilium, Dwuch set siedmnaśtu Episkopow / Cártháginens
 kie / nazwane Boske / za Josimá Papieża Rzymskiego / za Cesárzow
 Honorjusá y Theodozjusá / za Præsidentey Jmieniem Oycá S. / Au
 reliusá Eppá. Cártháginenskiego / de Anno 418. miáne / y w Kiedze stá
 rożytney słowieskiej / Manuscripcie Originalnym, do tych czas in Ar
 chiuo Chelmeni V Jm X. Suszy Eppá. Chelmskiego dochowanym / to
 o Władzy Primatialney, Oycá S. / wsiłowieszczyźnie continetur.

Naym Concilium Cártháginenskim / byli Strozowie / y Namie
 stnicy / mieyscá / od Papieża Rzymskiego posłani / Strozowie
 zás mieyscá / dla tego nazywálosi / álbowiem od Papieża posła
 ni bywáio / po wsiłkich Stronách / y Miástkách / aby pełnili rozkazania
 im zlecone / y mieysce Papieście zasiadali / ktorzy od wsiłkich / poczy
 tani bywáio miásto Papieża / pilniwic y dozierać / po wsiłkich Stronách
 ziemi / Religiey Práwowierney. Álbowiem Rzymka Stolica nazwa
 no Apostolsko / Kathedra : gdyż Najwyższy Apostoł Piotr / ona wsta
 wil / y po sobie pierwszego Arcykapłaná Liná / ná niey postanowił.
 Co sámo Znaydziesz v Donary / za dni Krolá Konstántiná Bulgárskie
 go. Tegoż Concilium Cártháginenskiego / Canon 1. wsiłowieskich So
 borách / y Lácinskich / zgodnie tak decyduje: Gdyby degrádowali Epi
 skopowie Eppá / a degrádovany, to sámo Rzymskiemu Papieżowi
 przez appellatíá opowiedziałby / ma bydź wysłuchány / za písaniem /
 lub rozkazem Rzymskiego Biskupa. Toż sámo de primatu Pontificis
 Rom: byto postanowiono / ná Concilium Nicenskim.

Má y to / w Obronie Soboru Brzeskiego / wydány przez S.
 P. Antecessora moiego Pócień / ktory krwio za fárbowal / wésta
 ciem dwuch Pálcow / y zárumienil slićznie Jedność S. w Stole
 czynym Wilnie. Cap. 10. extat in Archi. Chelm: Znaydziesz to w Kiedze
 tego : Ze Gennádiusz Pátryarchá Konstátnypolski / w Nápomnieniu do
 Graków swoich mówi : Kto nie iest podległym Pápieżowi / nigdy
 Zbawionym bydź niemoże / Kto go niepomina w Liturgiey / tedy nie
 iest Præsbyterem, y niegodzien mieć władzy Kapłánskiej.

Aleć Was trzeba do żywego Tym sámyym doiać / że Concilium,
 powstęchne Florenskie / (ośtátnie to było nápomnienie / Boskie / do
 wsiłkich Graków / aby się trzymáli byli Kłóg Oycá S. / á niebá
 lámuci / y siemki publiczney / Piekłofeszyká Márta Epheskiego) po
 séley Rusi y Moskwi (bo ná ten czas Głowa iey / sáma szereguly
 F. 2. ieden był

leden byl / Jzydor Metropolita Kiowski y nie polaze Rus / ani Mo-
skwi innego naden) bylo publikowane y przytace / iako sie daie oczewia-
scie widziec / in Archiwu Chelmsku, Jm. Edza Sussy / z Listu Archie-
piskopiego na Pargimanie / tego to rzadkiej poboznosci / Jzydora Me-
tropolity wszytkiej Rusi / ktory z Slowieskiego stylu na Polski / wiernie
przetlumaczony / tak sie ma.

Dowod, ze Synod Florentski, przytacy w Rusi.

Błogosławienstwo Jzydora Metropolity Kiowskiego / y wszytkiej
Rusi / Legata od Boku Apostolskiej Stolice / Koronnego / Wielkie-
go Xięstwa Litewskiego / y Niemieckiego / w Chelmie w Duchu /
Świetym Synom naszej pokornosci / Starostom Chelmskim / y Woje-
wodom / y krotkolwiek jest z Urzednikow / y wszytkim Prawoslawnym /
piszemy W. W. / Ji bit nam czolem Pop Wawila / od S. Spasa /
odstolpia / opowiedziac / ze krzywdy cierpi wielkie / iz Sad Cerkiewny
obrywaja / z ktorego on przy tej Cerkwi / zyje y Bogu sie modli / owpyta-
kim Chrześcianskim / Zadani tedy przy Błogosławienstwie Naszym
Wisection / a zebyscie o cym pieczolowanie mieli / zaczyn by Cerkiew
Boza / y ten Pop / od zadnego niebyli krzywdzeni / y Sadom Cerkie-
wnych onemu nieobicieli / y nie Cerkiewnego niebrali / poniewaz z Sasa
rozynosci to bylo / tej Cerkwie y Popom tej / od zadnego / krzywdy
nieczynila sie / toz y na ten czas Waszym Pieczolowaniem / ta Cerkiew
aby byla Spokoim / przez co by ten Pop / od tej Cerkwie / przez do
drugiej Cerkwie nie przechodzil / a zyjac tu modlit Bogu / y od zadne-
go niemial krzywdy : poniewaz kto strzywdzi Cerkiew Boza ten jame-
mu Bozemu Zakonowi sprzeciwia sie / a nam badacym Prawosla-
wnym Chrześcianskom / Lachom / y Rusi nalezyta rzecz napeinac
Cerkwie Boze / y ich Swieczenniki / a nieprzesladowac. Jest smy-
bowiem teraz / za laska Boza / zjednoczona Bracia / Chrześcianska
cinnicy / y Rus / y dla tego przyimie / od wszechmogacego Boga /
Laska y Milosc / a od naszej Pokornosci Błogosławienstwo / y Mo-
dlitwe. Chwelmie / Miesiacu Iulij, dwudziestego siodme-
go dnia / Roku od Stworzenia swiatu sesc Tysiec dziewiec set Czer-
dzestego osimego / Indicta Trzeciego / Jzydor Metropolita.

Iakiegoz Narodzie Ruski / domodu pragniesz / dla przyiscia zgody
pomocnej / ktora Narod Nasz acceptowal dawno. Co sie ma
rozumiec y o Moskowie / poniewaz non distinguit, iako do iednego/
Pawistka nalezacych / Owieczek tego / badz Ruskich / badz Moskwieskich.
Jakoż zesley pamieci Car Jm Moskwieski Alexiey Michailowicz / wiele
ta a gorliwa Jodza pokazal / choc przysc do tego y dokazac wieczne-
go / y Stalecznego Pokoju w Cerkwiach Bozych / taki byl za Oycow
Swietych Naszych wschodnich / zgadzaiacych sie z Petro Prełtolnikiem
Rzymskim ; kto byl Razozytelem tego Dzieła S. / y kto to rozprol /
Bog mu niech bedzie Sedzia.

A Prawde rzekly / co Rok / to do Piotra S. / iako Wiary Kamie-
niem / onego nazywajac / a Pawla S. Slawa Ziemi / za iedno-
sie modlimy / mowiac te slowa : z Rzymu przyjedz y / Dwierdzicie
Nas. To pewna ze Piotr S. dla Dwierdzenia Rusi / w Wierze /
Rzymskiej Prawowierney / ius nie przydzie z Rzymu / chyba Znieba
y tak widoma skoda / tego czekac Narodowi Ruskiemu / Moskwieskie-
mu / y Gracziemu / aby dla potwierdzenia ich w Wierze / zstepowal
Piotr S. / z Nieba / albo z Rzymu (niezwyel takowych Cudow Pan-
Bog /

Bog czynić) ale raczey / tego wspomniáne Narodby / niechay czekać y
prośa / Piotra S. oto / aby utwierdził ich y nauczył Wiary / z Rzy-
mu / przez widomych y ná Stolicy swej siedzących / Successorow Naya-
świętych Papiešow Rzymstich. Bo ci tytko z Rzymu przyszedłszy / ál-
bo zesławszy Delegatow swoich (ktorých nazywa / Concilium, Káthhá-
g uenstie wyżej doaknóne / Bláskitelámi / álbo raczey Strozámi / po-
w siech stronách Ziemi / Religiey prawowierney) moga utwierdzić w
Wierze Prawosławney / y nauczyć oney / y to / to znaczy Pánowie moi /
tá Modlítecká co Roczná / (z Rzymu przyszedłszy / Wzmierzcie nas,)
to jest przez widoma Głowa / Rzymstkiego Papiešá / ktorého myśli /
y Wólę / y Rozum / se otacza / przeniká / Oświeca / Kieruje / przy-
tomność Duchá S. / podług obietnicy Zbáwiciela z Petre orauí pro te, ut
non deficiat fides tua. (A to pewná że Zbáwiciel wysłuchány jest / od
Boga Oycá / wtym naybárdziej / tak potrzebnym cálemu Chrześcian-
stwu Punkcie) nie możecie sie zawiésć / ná prawdziwym Źródle / náus-
ki tego. A takó on łatwiez Rzymu przychodzi / spiešac sie / porównáac
sie / y Košty miesmierne / od Millionow á Millionow wydáac / dla ná-
wrocenia błędnych Synow / tak teź / y ty Narodzie moy / znay sie do cey
pomínności / Wyššé zposłuszeństwem náležytym / á niesmyšlonym do
Oycá S. / á pewnie Dznáš / Jego wánotrznosci Oycowstich / y dobroczyn-
ności nierównomych / z ktorých sie / cieszy teraz Jedność S. / y obfituie-
wnich. Bo cále y po Tysiacráz y to mówie / że nie doczekáš sie Piotra S. /
Kámenia Wiary / á być przyszedł z Rzymu / y utwierdził w Wierze / chya-
bá pa, dšiesi sam do Kámenia Wiary, // widomego / Nayswiętszego
Papiešá Rzymstkiego.

W Bogu zastępow / Millionámi Świętych / otoczonym / nádziełá /
že y tego Cárstie Wieliczeštwo / iáko Monárchá / optywáiacy w Pá-
nswách Jemu od P. Boga / powierzonych / wewšellie doštátki
Ziemstie / obroci myšli swoje / aby Pánstvá Jego Cárstiego Wielicze-
štwá / obfitowály w doštátki Niebieskie / y poštrzeže sie wtym / iáko siłá
ubywa Dušom támczym / ná wiecznym Zbáwieniu / že nie jedynym
Všky / nie jedynym Sercem / chwala známi / pochodzacego od Oycá y
od Syná / y nie jednemu Klániá sie postanowionemu od Chryštusa
Páná / Pásterzowi. Jednáž z czułym / y Kátholickim štarániem / J. K.
M. / Nájášniejšego Monárchy / Nášego / Páná á Páná moiego Mlá-
tošciwego / przez Wielích y Pełnomocnych Poštow / Jego / šloni-
sie / kiedyž tedyž tá Monárchia / dopotrzebnego ozym rozgoworu / y
požadána Vczyní Conclusiá, przystápieniem / aktu, do Źgody S. z Rzy-
mem / S. iáko przedtym zámše bywáło.

N Jéposledni y to dowód / že Concilium, Florentskie bylo przy-
šte w Rusi / z Kiegi Poćiełá Metropolitý / Wyczerpniony / kto-
ry z Soborniká Ruskiego wypisá Bullam Vnionis, álbo raczey
zgody Grekow z Rzymiány / ná Concilium Florentskim / pišmem wároz-
wána / Nicosz bylo / to kláść / do Soborniká Ruskiego / co niebyło przy-
šte od Rusi.

Exat in Archivio, Monastyra S. Troyey Wileństiego / Original sá-
my / po Greku / Carogrodzkiego Pátrryárchy Ciphoná / pišány do
Jozephá Metropolitý Biłowskiého / Roku 7005. Aprila 5. Indiáta II.
Z od Narodzenia Syná Božego Roku 1497. špytány Pátrýárchá /
od tego to Metropolitý / o Synodzie florentskim / šesłigo ma obserwo-
wáá w Rusi / odpowádá mu / hia formalibus.

Prażnięś wiedzieć/ o tym Synodzie/ iako sie toczył/ abyście mogli dać Sprawę tym/ ktorzy was przenagabają/ y was mocno ciśnie. Niech że tedy Wam będzie wiadomo/ że tam ten Synod/ był y zawołany/ y wspaniałe/ radością pospolitą stwierdzony/ a to przy obecności/ wielce Oświeconego Króla Waszego/ Jana Paleologa/ y Najświętszego Patriarchy Carogrodzkiego/ Błogosławionej Pamięci/ Iosapha/ który niedawno był przed nami/ y przy obecności Namieśnika two Bracia Waszy Patriarchow/ y innych Arcybiskupow/ y Książat/ ktorzy na sobie osobe/ wschodniego Kościoła nosili. Wład to/ przy obecności Rzymskiego Biskupa/ z swoimi. Jednak/ iż niektórzy z Narodu naszego/ ktorzy Domą pozostali byli/ niechcieli Oniey przytacz/ podobno dla nienawisć/ przeciwko Łacinnikom. Zamieszanie tedy u nas pluży/ y nam powierzone owce/ nam/ ktorzy mamy nad nimi zwiierzchność/ rzadzić myśla. Ktoremu odporu dać niemożemy. A kto wie/ jeśli nas tak przytko nie skarał/ y dziś jeszcze nie karze/ Pan Bog/ że gdy Świętey Jedności nieprzypuszczamy/ wróćili smy wszelkie posilki/ y do tod Łacinnicy/ nie tylko Nam żadney pomocy nieposyłaia/ ale też wielce niesprzyaia; y niżej.

A twoją Pobożność/ żadna miara zbyt sie nieopiera/ ale przyiaciela sto obcy/ (abowiem y my naszym/ ktorzy mieszkają na wyspach Bałkanom/ pod Oświeconym Senatem Weneckim/ z Łacinnikami/ mozdliwy/ y zgromadzenia odprawować pozwolilismy) y Oczysto Religio/ y wszelkie inne/ Kościelne zwyczajie/ Wschodniego Kościoła/ pilno zachowuy.

Tam tedy/ na tym Concilium, przyjęto Oycą S. za Głowe/ y Arbitra, Dusz całego świata/ Duchą S./ za pochodzącego/ od Oycy y od y Syna. Jakoć/ patebit, przy końcu Operis, z Wyznania Wiary S./ ktore ab Orientalibus, ma emitti.

Mamy też/ y w Domu/ pró Primatu Pontificis Romani. Skuteczny Argument/ z Kroniki Moskiewskiej/ ktora opisuiac czasy Witolda Książcia Wielkiego/ Litewskiego/ wprowadza Metropolite Kijowskiego/ Grzegorza Ceniulakę/ natione Bulgara, mówiącego do Dzielczego na ten czas/ Książcia Witolda; wte/ genuine, słowa.

Czemu ty Książce/ sam w Wierze Łackiej/ a nie w Prawosławney Wierze Chrześcijańskiej z odpowiedział mi Witold. Jeśli chcesz/ nietylko mnie jednego widzieć/ w swojej wierze Prawosławney/ ale wszystkich Ludzi niewiernych/ moiey Ziemi Litewskiej/ idź tedy do Rzymu/ y miej Kontrowersję z Papieżem/ y Jego Medrcami a jeśli ich nieprzesdysputujesz/ to chce wszystkich Ludzi moiey Ziemi/ do swojej Ciemności Wiary ponudzić/ y posłał go do Rzymu z swoimi Boiarami.

Powróciwszy/ z Rzymu/ Stątecznie ad Extremum vitę/ trwał ten pobożny Metropolita w Jedności S./ y od wszystkich Episkopow Rusi/ za Archipasterz swego miłany/ wzięty na Metropolia/ z Iumeną Carogrodzkiego de Anno 1442. Wraz prosił Narodzie niezgodny/ że Królowie Polscy/ y Wielcy Książta Litewscy/ obaczysy z Carogrodzkim Patriarchą/ podeyrzane combinatia, Narodu Ruskiego/ zakazali tam recurs miewać/ poddanym swoim/ aby zaś pod pretextem, posłuszeństwa/ Ociec Patriarchę/ nabożny/ do Machomety y Turkow/ nie sprowadził tu nam Vizitatora Cerkwii Ruskich/ Bäste iakiego z Janczarami/ Obranych po Czerniecku/ ktorzy by przyrzekli w Pánstwach J. K. M. / y tej Rzeczy Pospolitey/ A pieniądze wybra.

wybrałszy / W tych czeczotek Ruskich nierozumnych / na Patriarchę. Poty /
by kilka kroć Sto Tysiący Szabel / sprowadzili na zgubę / tej miłej
Ojczyzny : iako Uczynił Borecki / PseudoMetropolita Kiiowski /
ktorego kazał był Tatarskiey ZYGMUNT III. łapać / ale niewczas.
Toż było y z Tukalskim Uczynić / (który wiec mawiał . J ia niech
bude / gdzie Swieteyshy nasz Ociec / pod Turkiem) nieprzystoby do
tych popiołów / & stragem . Już też Jego Br. Mosć / Pan Nasz
Miłostiwý / oraculo Reipublicæ, zabięgi tym recursum, do Syzophana
za tego Cárogradzkiego / y tym iego Emisarijs, na Zroszy Ruskie / y
Dengi Cárskie / koniecznie zabić / co zmysliłszy osoba Exarchy /
Lub Episkopá / poświęcaia po Rusi prostote / w Popy / & beneconge-
stis, Saccis, powracia do Grecyey / y kupio / / sobie / Patriarchie /
Episkopie / skłaniać / ieden drugiego. Jako niedawno wšlo Mobiloo
wcom / Oekonomicznym J. K. M. Poddánym / Jakięgos Zulaia
Ligariidiusza Greka / wielkimi dostatkami przyiawšy / y napelnivšy
złotkądzieśiać sobie Kapłanow / przysposobili. A ten Zaboyca / y zwo-
dziciel Dusz publiczny / co za Charakter miał : co za władza w Pá-
nswich J. K. M. : co za niebył Żydem / iako y Patriarchowie Cáro-
gradcy często bywáia / z łáśi y promotiey Máchometá obrzezánego /
ktory sobie podobnych Obrzezanych / Grekom / dáie Patriarchow. Po-
strzeście sie / iakięgo na wschodzie Oycá macie / Już to nie Oriens, ale
turpiter, Occidens, nomen eius.

Sporządzi nam Hierarchiam Russia Ecclesiasticam, J. K. M.
P. N. M. z Głowa prawdziwa Nasza / Oycem Swietym / iedno / wy-
bićie sobie zgłowy / recur, do Patriarchow Wschodnich / ktorym
schodzi całe / na Jurisdikciey należey / a bogáci sa w Kácerstwa /
Heresye Nowe / y głupstwo niesłychane.

O Sobliwy y ten Domowy / Primatum Oycá S. Papieża
Rzymskiego / Wziwierzaiacy dowód. Jz gdy w Roku 1476.
SIXTVS Papież / na ten czas / ad Clavam Kościola Bożego
pořánowiąny / wydał był / po całym Świecie / przypadaiacy w lat 50.
Jubileš / niewiem quo casu, nie dostało się otrzymać tego Skárbu /
całemu Narodowi Naszemu Ruskiemu. Solennissima, przeto Legatio,
przez Kiozat / y Pánow Ruskich / de medio tantæ, & florentissimæ, na
ten czas Gentis, expedita do Rzymu. Otrzymali y powrócili z Jubileš
ussem S. / y záżyli tego Skárbu Niebieskiego / ktory wreku Szczegula-
nych iest / Oycá S. / głowy całego Chrześcianstwa.

Tu już mi / rzewnych / gorzkich / y trwawych też dobyć trzeba / ná-
toba / Narodzie moy / dla nie zgody z Kościolem S. Rzymskim /
od Boga opuszczony / ohydzony / y nasmiany. A znaš że /
co sa Odpusty zupełne : odpusty mnieysze albo wiekŝe : odpusty tak /
wielu Canonizatorum Ss. / odpusty Ordynaryjne y extraordinaryjne :
co sa / Septem Altaria, co Altare Priuilegium : ná co te odpusty S.
znida sie : kiedy y iako / odpuszczáia grzechy / y karántia są grzechy : p. Riccio
wiasnie tak bym / o Bogu / y Mógogu / práwił / albo o gniazdach / Ptá S. I. in
šyny iedney / w Krolestwie Tumkinskim / ktore gorwia ná bankietách są Mišiom
wołanych / dla Smátu niewypowiedziánego tego gniazda / y do tych
czas niewiedza / z Jakiey to : Materey do Jedzenia zgodney / tá Ptá
šyná one ślada : znaš że Jako niewymownie / te odpusty Ss. pro-
sunt, dušom w Czyścu bedacym : ktorych wy nie Indulgentiami, Ss. /
ale tylko Spiewaniem / y to byleby ráptowym dáiętem odprawić / rá-
G 2 ścieć

lecie: O Jakim to ślobie y odpustach Ss./ niewiecie z store msta. Originem, z zaslug Naylorofych zbawicieli Nlasego/ y zaslug Ss. iego. Te to zaslugi / do sfanku y reka dane Naylorofych Papiezow Rzymfich / y umieto sie zym sprawic. Nie tak iako Wasz Carogrodzki Balamut / co posylal na Rus/ pod czas Woyny Kozackey/ rozgrzebanie/ odprzyslych grzechow / y bral na sie grzechy ich prześle/ teraznieysze / y przysle. Jaki to Agnus Dei, qui tollit, peccata Mundi z Niez dal tey wladzy Chrystus Pan/ Kapianom swoim/ tylko aby rozgrzeszali/ na spowiedzi zgrzechow/ do ktorych hic & nunc przyznawa sie/ y dacie sie winien penitent. Stana na Sadzie Strasznyim/ ci gorliwi Xiozeta/ y Panowie Ruscy/ co tak wielka droge/ podieli/ do Krzymu / dla otrzymania Jubileusu S. na cala Rus / y potepio Was/ co niemylicie / ani o odpustach / ani de Primaru, ~~hccc~~ Sami bydz Patrasami, na zgube dusz narodu tego.

A Znacze sie Panowie moi nie zgodni/ na reuerentey ku Nlaffi Sakramentowi? na Chlebie tym Anyelskim/ sywym Testamencie / Jezusa Naylorofego/ ostatney wolej milosci/ zostawionym napozkarm nam Pielgrzymom/ wiradzonym y oslabionym/ tentacjami Wszechwiecznem dusznego Nieprzyziaciel z a nietylko grzesznikom dla rancu/ ale Principaliter, Swietym/ y wlasce Bozey Kochajacym / & habentibus primam, confert, & auget, secundam gratiam. Wywlatoc go czesto w Liturgiach/ lub Komuniach Swietych / Nutrit ten Przenaswietszy Sakrament / Millionami iast zstepniacych / na Swietych partycipantow tego. Czego Duszny Nieprzyziaciel/ przy wielu bledach/ zagroził y tego Grekom/ radza aby tylko Spiewane sluzby Boze bywaly (Wachoway Boze czytane) y gdy w Monastyrze jakim Kapianow go. albo Sto bedzie to tylko / raz w Rok / wmywaly sie w lani/ co jest wielka preparacia, do Komunii S. / [o snac po Turesku] jazyie Staz rzecc ow Hypocrita, tego Chleba S. / tam ze Chrystus Pan/ iak na galery Turkom dostal sie / dowiezienia niegodnikowi. Znaciesz sie co so Quadraginta horarum, co Processie Bozego ciala / y tak czeste z Nlaffi Sakramentem z Nie wszystko to Panowie moi z Obrzami / Ewangeliami / dobrze y z Monstrancjami / Lub Puskami / Pani Nieba y ziemi Ciato S. majacymi / wynisac z Cerkwi/ y do adoraciey Ludziom podac.

O Jako cie/ Panie Wiatony z Miestatem Realnym, potyka irreuerentia, od tey z gracie Symplakow/ Altynowych/ Mostiewfich za 9. gr. modlacych sie Kapianow, Przepraszam cie Boze moy/ obecny w Nlaffi Sakramencie zaco / ze gobli Grek zazywa/ do Ciata/ y Arwi twoiey Naylorofey/ iako wiac zazywa do chedozenia Koni/ albo stat iakich; Przepraszam cie Jezu Pokarmie Anyelski/ ze cie odsciepieney nie nie pania/ ani wklekata/ kiedy slowa/ Twoie wszechmocne/ y Straszne mowi/ Kapian: TO IEST CIALO MOIE; Ta jest Krwo mola. Ale skola wrytemi/ iako stup iaki/ Tony Lotowey. Na Perenosie / zas / pod czas Offertorium, to na ten czas iakoby ich co rzucilo (a pewnie z poduszczenia Dusznego Nieprzyziaciel) klado sie Mostem na ziemi/ aby Kapian Deptal/ przechodził/ y Biogoslawil ich/ cym prostym Chlebem/ tylko co do Konsekraciey/ pewnemi na Proskomidiey Modlitwami/ przygotowanym / Anuz co gdy Kapian/ albo Dyakon Ewangelia S. czyta/ mieszcza/ y klado glowy pod Xiegi/ Ewangelia

gelicy S. / á nie padáte ná Ziemié z Aniolámi Ss. / pod czas Konse-
 kracyi ; Przepraszam cie nieprzebrány moy Skárbie / y Miłości / Prosko-
 we Krwi y Ciele twoim S. zámkniona / że cie Narod moy / y w tym opus-
 ścił / że sie nie posila często / ani wczesze / do tey twoiey S. Tajem-
 ne / Ciąłá y Krwi nie ofšacowány / ále cie raz wrok tylko / y to byleby
 odbył / śánuje / przytęciem do siebie. Przepraszam cie / y Jąto Bo-
 że moy / ślicznych Przybytkow twoich Empireyskich / Dźiedźiczny Pá-
 nie / że cie Greczyn Kładzie, ty sam wiesz y widzisz / wiák nieprzystoynnych
 náczyniách / Drewniánych / lubiánych / Pápielowych / w Płóciénkách /
 Arzesiówkách / ściánách / murách / y śkrzynkách.

A potiz Bóże moy ten áffront / będzie cie potykał / w tym wolnym
 Páństwie / gdzie iestestny Filiu gratiarum, á nie Schiaui, gdzie nam pod
 J. A. M. P. N. Miłościwym / datur fas & ius, ták ciebie w Nass.
 Sákramencie Szánować / iákto Jch Mość PP. Rzymiánie / tenerri-
 mo cultu, cie ádorują.

R Edeo, y tym śánym / vrgeo dowody / de Primatu Sanctissimi, że
 wstanie tá nieobyczáynosc ku Nayswiętszemu Sákramentowi /
 zgasnie / Ignorancia tam Crassa, o zupełnych odpustách / y miłości-
 wym Lécie Oycá S. / skoro iedno / przykładem Xiązot / y Pánow
 Ruskich wspomniánych / adorabitis Romam, & Sedentem in sede, pe-
 traque Petri. Bez czego długoli krotkoli / nie obydziecie sie / pátrząiac
 ná ták znaczny przykład / Jch Mościow PP. Ormian Lwowskich /
 ktorzy oddáli Posłuszeństwo Oycowi S. / z Swoim Arcybiskupem / y
 inż doználi káści Oycá S. / że im Szkoły excitauit, y náukámi Kácho-
 lickimi / excolet luuentutem floridam, tey Náciey / y przywiedzie / ad
 omnem politiem, wkrótkim czásie.

W Zbornie Jednosć S. / może Conuincouac, Bráćio Niso o-
 śtepna / Krztámi trzemá / kiedy Rus in suá Vastitate, zostáiec /
 nie moglá sie rázem / ále per Provincias Amplissimas, od Báls-
 wochwálstwa nawracála / odsyłam po Informátis o tym (boby to re-
 coquere, Cramben) do Xięgi / o Hierárchiey Cerkiewney / Janá Du-
 bowiczá / Archimándrycy Dermánskiego t. znaydziesz Lib. 4. Cap. 1. że
 Rus Krztámi Ss. / pozbyła Báłwochwálstwa / zá Pátryárchow Cás-
 rogradzkich / pod Posłuszeństwem Papieżow Rzymskich badacych / y
 śłoda / áby sie názbýt / wysílał Gálatowski / z Báránowiczem / Tátus-
 siem swym / cheac Phocá / czy Phocyusá / bluznierce Duchá S. / do
 tey sławy y honorow przywiesć / iákoby zá tego Pátriárshestwa / náktore
 był Inkruczem, Rus sie Krzciłá. Omnie / y Wszechkich Kátholikow / to
 iest Insolubile, eo sequitur.

Z Aden Monárchá Heretycki / Lub Schyzmátycki / nie náwrócił
 z Báłwochwálstwa / áni mogł otrzćić Król stwá iákiego całego /
 álbo Prowinciey iákiey (Lubo w swey Sekcie zostáiec / może Prá-
 wowiernych / potega, bogáctwo / álbo dopuszczeniem rostosy Świáto-
 wych / iákto Luter y Kálowin / przewrócił ná bezbozeństwo) Bo non
 est missus á Deo, nec habens potestatem, chyba á solo, Sanctissimo, Dño
 Nostro Romano Pontifice, Wtórego reku / te klucze do Dufi Ludzkiego
 Cokolwiek rozwiązesz / ná Ziemi / będzie rozwiązáno y ná Niebieszech. A
 żeby Pátryárchá Schyzmátyk / z Włodzimierzem / Pánem całej Rusi
 Dźiedźicznym / drugim Konstántynem Wielkim / nášego narodu / miał
 sie áplikowác / do náwrocenia millionow kiltu Idolocultorum, áni my-
 ślic o tym.

nie otym. Do nawrócie Eglowiek choć jednego / iest wielkiy Cud / niżli Stworzyć Świat / (Theologie mowia) Cud zaś nienayda się ani o Heretykow / ani o Schyzmy / dla tego samego / że byłyby znakiem / y potwierdzeniem ich błędow. Conie może bydź / gdyz Cud się znakiem / y prawdziwey Wiary : Niemogli tedy Phociusz / przeciwni Stolicz Apostolskiej / ani tak kolwiek podobny onemu buntownik / nawrócie całej Rusi od Błtuchwilstwa. Jako bowiem / w Greczey / Pátryarchowie / zrobili Schyzmę taką / mieli co z Sobą robić / iako się oświecić na wstępowanym Thronie / y na daniach Cesarstkich / hoynych / tak była tych interellatow zabawa / a nie nawrócie od Błtuchwilstwa. Dycza tedy tym Młynichom / pod którym są Tatarsowie / aby ich obrzcić Wjzskich / żeby Turczyn / do vindikowania onych / a pod tym / pretextem , zawoływania Pánst Chrescíanstkich / stracił / mieniącyony / do tad / appetit.

N JE zbywa y teraz / na Stáranu Oyci S. / o nawróceniu Jásponiey / Chyny / Tunkinu / Persiey / Turkow / Marzynstkich / Arabstich Krolestw / Tatarsow / Anglow / Szwedow / Holendrow / wszędzie po tych Pánstwach / Tysiacami / Missyonaryusow Rzymstkich / Spensami Oyci S. / alimentowanym / naydzień. A nawróć woczach moich / gdyś był w Rzymie / tedy Wazisław Grekow / Episkopow / z Tytulami Megalos , imieniem / Pátryarchow swoich / poddających się władzy Oyci S. / Szozodre reka y Prowizya / Ojciec S. Ubożaćił, bez żadnych przymowek.

S IT corona, & decus, Primatui Oyci S. Najsławietszego Alexándra siódmego / gdy za moiey bytności w Rzymie / Symon Laskaris / Archiepiskop Grecki / nawrócił się y oddawał posłuszeństwo Oycowi S. / z wiela Calúgerami swemi / przysławny go / Ojciec S. / w wiela miłoscia / y nakarmiwszy go Dobrodziejstwem / to rzekł domiegom Ojciec Greck / iak temu Tronowi Piotra S. / y mojemu bądźcie posłusznymi na Ziemi / iako Hierarchie Anielskiej w Niebie / gdzie mnieyszy / wyższemu / Aniolowi / iest posłusznym / y od niego biorac Świątosć zrozumienia / pełni wola Boga / bez żadney zasłoty uporu / recalcitraciey, y odsepienstwa. Że ieden Aniol / od drugiego / wiecey rozumie / że ten znatury od Boga / y iest nad przyrodzonych / ma illuminationes & cognitiones, bázstey a bázstey Spiritualistatas, aniżeli drugi / nie maś Swarów oto, Jakoż / wiażyc by powaga / rzadu Kosciola S. / w Rzymie / włoskim / Stárożytnym / zóstałego / y Tłumiey samey Włoskiej / w Deliberacích y Decisích niepochoptey / długo cierpliwey / y sila dissimulacney, a słodkimi rozkazami / y naukami / Karmiacem / Owczárnim Zbawiciela Naszego / ktora on dilatauit, kiedy Ekl'anasie Krolestw Hiszpánstkich, kilka Krolestw Francuskich / rozlegle Krolestwa y Pánstwa / Cesarza Jmści / Niemieckie / Słowienstkie / y tak zacne / y obierne Krolestwo Polskie / Miliony Madrych / Swiatych / Czystych / Ludzi / sobie aggregauit, wszystkie te numeri, quos diu numerare, Swego ezásu w Niebie nemo poterit, w Obecności Baranká zabitego / za Owczárństwo swoje : rzodzo się Visibili & Suauissimá potestate, Oycá Najsławietszego Papieża Rzymstkiego : To obaczywszy / że testimonia Dei, & Primatus Oyci S. / credibilia facta sunt nimis, tak w Rzymie / iako y przez Rzym / po całym Chrescíanstwie / tedy zawolał y iá z Hiszpánem owym Sw. Pánie Boga náš / iestli my zle wierzymy / roz ty nas osukał. Aże nie podobna

podobna / aby Bóg miał osuścić / ergo dobrze de Primatu & per Primatū,
Rzymskiego Archiepiskopu / wierzący. Uhorazy Boże / abyśmy / na rząd
Greckich Patriarchow / dostali się y Ludu tego / z samey Cery Terrex co-
plexionis, wyszło by się pytali Onas / o háraczu o składankách / & quæ
Terrena sunt, o tym by ich myśliwczę ciękawości / były; a na milliony Duż
bierz Czarę / co Twego jest / powiedzieliby.

Laska zaś Oyci S. z Grekami Inaczej postępuje / (tym zakoń-
cze argumentem) / Aż to / nie dobroć / Oyci S. Grzegorz
XIII. kiedy fundował / wielkimi dostatkami / Collegium dla
Siedmiudziesięciu Synow Greckich w Rzymie, chcąc Wiarę / y naukę
oswoić. Jeden Kardynał / rzekł Oycowi S. na ten czas: na coż Oyc
cze S. / dla tych niewiedzieczników / co wroca siad vomitum, tak wiel-
ko wyświadczyłeś fundatio & Spytał go Ociec S. / jeśli to można /
aby jedni przynamniey Duży / zbawiła się / do sadnego dnia / z tego
Kollegium & odpowie Kardynał: to prawda że się zbawi y niejedni.
Ta Ociec S. / do Kardynała rzecze: Dla tej ia Duży fundowałem
Kollegium / y niedbam / że bliźniercow / Judašov tak wiele wyniosie
zniego / byleby choć jedni / po moich nakładach. Zbawiła się.

Na dowód Arcybiskupstwa Rzymskiego / pierwszego na Ziemi eius-
que Vicarie Potestatis, wskrzęsam / z grobow / y cieniow Swietych /
pamiętli wieczne / Pasterzow / Archimandrytow / Hegumenow /
Klazar / Pánow / y Obywatelow / rożnych Woiwodztw / Siem / Powia-
tow / Narodu Ruskiego / albo raczej Dziadow / Nadziadow / Bractwa
z Domami Wsiymi / scilicet Ligamenta Sanguinis, młazymy; A kiedy oni
nie mogą być Piotrowinami / ani ia Świątym. Wiec dobywa-
rak ich / na Papierach / iako Cedrach iakich / nieśmiertelność z Sie-
bie / iako wdzieczny Zapach / Jedności S. / z Kościołem Rzymskim /
wydających / & pro Primatu Roman, podpisanych / spisanych / y Swiaz-
tobliwie Skonfedorowanych. Nie mówciez iuz żeśmy niebyli przytym /
niewiedzieli o tym / non tene mur, do tej ich Duży zwiazanych / zgodny
Iuramentem, obligację / y wnieśione / na Nas Potomkow / imprecację,
y straszliwej / Sadem Bożym pogroźonej / maledicję y Błatwy.
Bo te wymówki Wiśe / & causa non causa, wysły na te: Gdybyśmy
Chryśtuowi Pánu powiedzieli / nie trzeba / Nas było / Erwia swoja
odkazywać / za grzech pierworodny / bośmy nie byli przytym / kiedy. A
dam zgrzeszył & Idzi teraz żyje / w owia / żeśmy niezbiliłi Nie Sza-
f / y dla tego Erw tego nie może pisać na nas & Successorowie mówia /
żeśmy niebyli przy Konrácii / y doniey, tej Młecności / Dziada /
Lub Rodzica / ergo ma się wracać Młecność do Nas & Gdyby Colo-
litorowie / Ius Patronatus, z Przodkow swych młazcy / mówili: że is
fundacie / tak wielkie / Bogu oddane / y poświęcone / były Dobrá Dzie-
dziczne / coć máia redire, do possessioni Siemskiej / ut ante, a Kościo-
łowi nihil, ex quo Mundus creatus: Iako tedy Narodowi Ludzkiemu /
Sydom / Successorom / y Collatorom, niemyda / ie cauillatorie euasio-
nes, Tak y Wam / Narodzie moy Ruski: Standum est, Neco się pod-
pisali Szafarze Duży Wsiych / Metropolit / Archiepiskopowie / Epi-
skopowie Wsiyey / Archimandryta Peczerski / z Ihumenami / Inaczej
mi Woiwodctw / Primæ Classis, Kiozeta / y Domy Wiśe Ruskie / In-
clitæ & castæ per omnes pesteros, fama. Młazac tedy / iako Aleynot
jedyny / te Originaly Wsiebie / częścią po Rusku / częścią po Polsku
płane / y podpisane. Obudzam / Was z Lethargu / tak drugiego / y
zapomnies

zাপомnienia / ták wielkich munimentow / álbo raczey obligatij wyry-
tych / ná Sercách Wáŝyŝ / przez te podpisy Antenatow. Przeczytas-
wszy one / poczuwajcie ŝie / ad plusquam debitam, Oycowi S. przestan-
dam obedientiam, firmatam Confessione Catholicá maiorum Vestrorum.
Wypisujcie tedy / ná Jednoŝć S. z Koŝciołem Rzymŝkim / Primatialnym,
ŝwiazanych wiernie / Sercem / Wŝty / y podpisámi przy Pieczęciách. Po-
czynáiac wprzód / od Liŝtow Paŝterŝkich.

W J M J E B O ŝe / Stán ŝie. My Episkopowie / niŝey miá-
nowáne Osoby / Oznáymuiemy / Jŝ powinnoŝć náŝa / kaŝe Nam
mieć Stáranie / ták o ŝbáwienie Náŝe / iáko yo Ludu Chrzeŝci-
Spisek ąŝkiego trzodŝie / y Owieczkách Chrystuŝowych / nam od Boga poruczo-
S. náie- nych / ábyŝny do ŝgody / y Jednoŝci prowadŝili. Przetoŝ z dárú Bo-
dnoŝć zego chcąc my / Jednego Stárŝego Paŝterzá / y Namieŝtniká prawdŝie
S. Epi- wego / Piotrá S. / ná Stolicy Rzymŝkiej / bedacego / Náŝwietŝego Pa-
skopow piezá / zá Paŝterzá náŝego wyznawác / y onego / zá Głowę náŝa mieć / y
onemu podlegác / y ŝluchác záwzdy? ŝlad wielkie pomnoŝenie / Chwa-
ly Boŝey / w Cerkwi tego ŝwiatey / bydŝ rozumieiny. A niechcąc
tego dáley / ná Sumnieniách náŝyŝ znosić / ŝlomilŝny woli / y umyŝł
náŝ / iáko ŝie wyŝey pomieniło / Poŝtuŝenŝtwo / Náŝwietŝemu Oycowi /
Papieżowi Rzymŝkiemu / oddác / y Cerkwi Boŝe pod ŝwier-
chnoŝć / y Błogoŝłáwienŝtwo / Jegoŝ Miłoŝci / Náŝwietŝemu / Pá-
pieŝowi Rzymŝkiemu / poddác. Wymawiaáiac to tylko ŝobie / áby Nam /
od Náŝwietŝego Papieżá Rzymŝkiego / Ceremonie / y wŝytkie ŝprawy /
to ieŝt ŝluzba Boŝa / y porzodit Cerkiewny wŝytek / iáko zdawná
Cerkiew Náŝa / ŝwiata Wŝchodnia trzyma / niebyly odmienione / y
w tym porzodku / nienáruŝenie zoŝtawáły. A od Jego Kr. Mŝci. P.
Náŝego Miłoŝciwego / Wolnoŝci náŝe / Przywileiámi / áby byly Wáro-
wáne / y Artykulámi / ktore od Náŝa podáne beda / wtwierdzone. Ainy
zátkácowym Wperwieniem / y Wtwierdzeniem / Przywileiámi od Náŝ-
ŝwietŝego Papieżá / y od J. K. M. P. N. M. / przyrzekámy / y tym
Liŝtem náŝym obowiezuiemy ŝie / y obiecuiemy / ŝwierchnoŝci / y Błog-
goŝłáwienŝwa Náŝwietŝego Oycá Papieżá Rzymŝkiej Stolicy / podle-
gác. Co oŝwiadczáiac / Bogu w Troycy iedyńemu / ten umyŝł y za-
dŝe Sercá Náŝego / Ten Liŝt zpodpiŝem wáŝnych Rok náŝyŝ / y Pie-
czeći doniegoŝ przyloŝywszy / Dálŝiny do rok / Bránu Náŝemu Stár-
ŝemu / J. M. Oycu / Cyryllowi Terleckiemu / Epárchowi y Episko-
powi Luckiemu / y Oŝtrogŝkiemu. Piŝan w Brzeŝciu / Roku Tysia-
Spisek na lednoŝe S. Ep. y roznoŝe Ducho- wienŝwa-
piec ŝet / ŝiewiedŝiesiátego / Iunij. dwudŝiestego Czwartego. Wtego
Spisku / Originalu / przy podpisách Rok Jch Moŝcáw Oycow Epis-
kopow / Pieczęci Cztery / á podpis rok, tymi ŝlowy. Kyril Ter-
lecki / z Boŝego Miłoŝierdŝia Episkop Lucki / y Oŝtrogŝki / wáŝna
Reka. Leonty Petczycki / Episkop Piŝski y Turowŝki. Reka wáŝna.
Gedeon Bołoban Episkop Lwowŝki Zálicki y Kámiencá Podolŝkiego z
Dyonizy ŝbiruŝski Episkop Chelmeŝki y Bełŝski mm. pp.

W J M J E ŝwiatey, oŝwiáiacey á nierozdŝielney TRÓYCE /
Oycá y Syná y Duchá S. Amen. My niŝey pomienione osoby
ktorzyŝny ŝie podpisałi do tego Spisku náŝego, Oznáymuiemy.
Jŝ weyrzawŝy pilnie / ná wołácy / y powinnoŝć Náŝe / ktora tá ieŝt /
ábyŝny y náŝ sámých, y Lud Chrzeŝciáŝski trzoda rozumnych Owie-
cŝe.

zeł Chrystusowych / nam od Boga zlecona / do Zgody y Jedności
 Wiedli : iako nas Chrystus Jezus / Zbawiciel nasz nauczył / y te-
 nauke / Erwia swoia najswieższa zapieczętował / a najsbarższy teraznie-
 szych Nieszczesnych czasów / ktorých / niemáło roznych Heretzy / między
 Ludzi sié namnożyło / za ktorými / wiele Ludzi / odstępować Prawo-
 wierney wiary Chrześciańskiej / Zakonu Naszego / odbiegáło / Cerkiew
 Bożá / y prawdziwey Chwały Boga w Trocy iedynego / zapierała
 się ; áto nie dla czego innego / iedno że my z Pány Rzymiány / z ktore-
 mi będąc iednego Boga Ludzi / á prawie iako iedney Młóki / Cerkwi
 Swiętey Rátholickiey działkami / rozroznieni / iesteliśmy : á Zátym y spóla-
 nego ráttunku / y pomocy wtákowych rzeczách / ieden drugiemu / iako-
 by należało / dáwać niemożemy. Alubo / wstáwicznie Pána Boga / o
 Ziednoczenie wiary / w Modlách naszych prosimy / ále iakobyśmy do te-
 go Ziednoczenia / kiedykolwiek przysć mogli / skutkiem oto nigdy nie-
 stáráliśmy się poglądáć na Stárszych naszych / y oczekiwáć tego / áby
 oni ote Swięto Zgode / kiedykolwiek postáráli się. Ale iż nam prá-
 wie wszytká nádzieja w nich / áby to kiedy za ich Stárániem / y pocze-
 tkiem dosć miáło / im dále / tym wiecey wstáć / nie za czym innym / cyle-
 ko za tym / iż oni wniwoli Pogánskiey będąc áczyby podobno y chcieli / do
 tego przysć nie moge. Przeto / za náchnieniem Duchá S. / ktorego
 to sa spráwy / á nie Ludzkie / bacząc z zalem naszym / iak wielkie prze-
 szkody Ludzie máia do Zbáwienia / bez Jedności w Cerkwi Bożey / w
 ktorej / poczwósy od Chrystusa Zbawiciela Naszego / y tego Aposto-
 łow Swiętych / zázdy Przodkowie nási / byli y iednego Przetozone-
 go / Pásterzá y Perwoprestolniká / to iest ná pierwszym Thronie sie-
 dzącego / w Cerkwi Bożey (iako otym iáśnie Ránonymamy) á nie-
 kogo innego / iedno Najswieższego Papieżá Rzymskiego / wyznawáli /
 y onemu posłusznemi byli y słucháli ; y pókad to Zgodnie po swoiey
 mocy trwáło / zázdy porządek / y wielkie pomnożenie / Chwały Bo-
 żey / w Cerkwi Bożey bywáło : Zaczyna / trudno się Heretykom / y ich
 Sektom rozkrzewiáć było. Ale gdy siła Przetozoných / y Perwo-
 prestolników nástáło / ktorzy sobie te władze / przypisować pocze-
 li / do iáśnie widziemy / do iákiey niezgody y rozzerwánia / za wiela Stá-
 rszych / Cerkiew Bożá przysła ; á Zátym y Heretyckie Sekty / moc swo-
 ie biora. A iak niechcąc / áby ná sumnieniách naszych iak ciężká liczbá
 zostawáła / żeby dále Dúše Ludzkie / dla niezgody y rozzerwánia / gi-
 nac miály : á czesiny otym wprowadzić ius / y Przodkowie Nási dawno
 obmyśláli y tego się powázáli dokázáć / ále widząc iż się to iakos zánte-
 cháło : Umysliliśmy za pomoca Bożá / tym Związkiem zobopolnym /
 pobudzić się / y Utwierdzić / do tey Swiętey spráwy / ábyśmy iako y
 pierwey / Jednemi Usty / y iednym Sercem / mogli wielbić Przechwa-
 lebne / y wyśóce známenite / Imię Oycá / y Syná / y Swiętego Du-
 chá / z Bráćmi Náśmi Pány Rzymiány / będąc pod iednym Pá-
 sterzem widomym / Cerkwi Bożey ktoremu tá Zwierchność / zázwe
 należąta. A iak to sobie obieciáć / przed Pánem Bogiem / iż ile znas
 będzie / Sercem fcyrym y Vprzeymym / y zpilnościá wtey Spráwie
 należyte / będziemy się spólnie / y kázdy zosóbna / stáráć przez Szro-
 ki przystoyné / ábyśmy y druga Bráćmi Náśmi Duchowna / y wszytki
 Lud Pospolity / do Jedności wiedli / y za pomoca Bożá / przypro-
 wádzili. Ażebyśmy tym wielką pobudkę mieli / do pilnego stárania ;
 To písmo między sobą dáliemy / y Szczyra / á vprzeyma wole náśa /
 J do Ziedno-

do Ziednoczenia z Kościołem Rzymskim / tym że piśmem / świadczemy. A Bóg wszechmogący / Dawcą wśego Dobrá / y Promotor zgoty / niech będzie Wodzem y Opiekunem / tey Swiętey sprawy: Ktorému iako serca nasze / tak y te wole nasze / iemu deklaruiac / na niego podpisuiemy. A wśak że / zachowawşy w całe wśytkie Ceremonie / y obrzedy Chwały Bożey / y Swięte Sakramenta / według Zwyczajów Stárożytnego / Cerkwi Orientalney / tylko poprawiwşy / niektórych pewnych Artykulow / które Jedności przeskoda były / aby postaćremu było / iako za Jedności bywało. Pisan / Miesiącá Decembrá / wtorego Dnia / Roku Bożego / Tysiac pięć set / Dziemiedziestá Czwartego. W tego Oryginału / przy Podpiśach / rak Duchowienstwa / Metropolity y Episkopow / Pieczęci kesć / y podpisy.

Michał / Metropolita / Archiepiskop Kijowski / Żalicki / y wśytkiej / Rusi / reka własna. Zypacius Poćiez / żalicki Bożey Prochoronny / Episkop Włodzimierski / y Brzeński / własna Reka. Kirył Terecki / z Łaski Bożey Eparchá Metropolitey Kijowskiej / Episkop Lucki y Ostrogski / reka własna. Dyonizy Żbirnycki / Episkop Chełmski własna reka. Leonty Petczycki / Episkop Pinski / y Turowski Reka własna. Zrehory / Nominatus Archiepiskop / Władysła Polocki / y Witepski / reka własna. Potym rożnych podpisy / Protoprezbiterow / y Prezbitierow. Joán Wacutycz Protopopa Lucki / reka własna. Joán Huslinicki Presbiter Pokrowski reka własna. Zrehory Afanasowski / Presbiter y Kryłofánin Lucki / reka własna. Kliment Nikolencki Presbiter / Kryłofánin Lucki / reka własna. Ostáfiy Żelichowicz / Presbiter Cerkwi Chramu / Boryś y Glebá z Koblina / reka własna. Jacy Pokrowski Swięszczennik Sernicki reka własna. Fieodor Wostreszenski Żalicki reka własna. Artem Presbiter Żalicki Jurewski / reka własna.

W J M J E Przenaswietşey y Oświátacey Trójcy. My Episkopowie / podpisáni / czyniec o zbáwieniu Nášym / y Oświeceni Nášych / za spráwa S. Duchá / poznawşy z Kanonow Swiętych Oycow / iż iest pożyteczna do zbáwienia Nášego / Jedność Cerkwi Bożey / która od Sáamego Chrystusa Pána / iest postanowiona / przysilişmy iá y mile obłápiłi / to swięte Ziednoczenie / z Metropolita Nášym Michálem Ráchozo / nie tylko Sercem / y wśy wyználişmy / ále dla doskonałşey Wiary / y piśmy náşemi Wwierdzişmy. Co y powtor nie stwierdzáiec / Żnişy sie my niżej podpisáni Episkopowie / dla swych poblizşych Episkopij / ten Spisć Náš / Dobrowolny uczynişmy / y postanowili: Iż tego Swiętego Ziednoczenia / nie mamy do Smierci odstępować: Lecz iesliby który znas / álbo Successorow Nášych / Sámi przez Siebie / álbo przez kogo inşego / chcieli te Zgode y Swięte Ziednoczenie rozrywác / y nápotym iákiekolwiek Spisć inşe / áboli / práwne iákie zatrudnienia / przeciwnie tey Jedności czynić / Tedy tym Liştem náşym / spolnym / iákowych odmiátamy / y aby nigdzieś Upráwa niemieli powagi / prosimi. I poniewaz / dla prośtoty / y wielkiej nie Umieiatności / Ludu Pospolitego / Stann Swięckiego / Zachodza w spráwach Duchownych / y obrádach Cerkiewnych przeszkody: tedy otrzynamwşy / Naiśnięşzego Krola Nášego / Zygmuntá trzeciego / Lişć w Brákwie / aby sie zadna Swięcla osoba w spráwy y Rady Duchowne niewdawála / postanawiamy / y my zgodnie / w Episkopiách náşych / Luckiej / y Przemyşkiej / Lwowskiej / y Chełmskiej / y z władzy Nášey Episkopiey / miéc chcemy / aby żaden sie z Swięckich / niewdawał w spráwy Dna

Episkop na
jedność
S. Episko
pow.

Wy Duchowne / y tego Nászego Pořánowania přowác / y ony n bydy
 przeciwnym / pod Kłatwa niejmiał. Alždy temu przeciwny / od Tás
 iemnic Chryřtusořych będzie oddalony / y do Domu Bořego aby
 niewchodzil / ále táko Członek przeciwny / Zwierchnořci / oddiety ma
 zaptawác. Násco wřyřko przy Pieczęciách Nászych / Récce włásne poda
 piřiemy. Piřan w Lucku / Roku Bořego / Tysiac pieć set Dřiewieci
 Dřiesiat piątego Miesteca Augusta / dwudřiestego řiedmego dnia. W
 tego Archiepiřku Jch MM. O. O. Episkopow / Pieczęci Cřtyry y poda
 piřy rok tymi řlowy. Cřyryl Terlecki / Episkop Lucki włásno reka.
 Michař Kopyřtenřki / Episkop Przemyřli / y Sámbořli / włásno reka.
 Gedeon Bořoban / Episkop Lwowski / włásno Reka. Dyonizy Jbiř Spisek
jednořci
 ruyřki Episkop Chelmeřki / włásno Reka.

W JM JE Swiętey Ořywiřłacey y niarozdřitelney Troycy. My S. Epa.
Lwo:
Archim:
Peczár.
Monast.
 pokorny / z Bořego Miłosierdřia / Gedeon Bořoban Episkop
 Lwowski / Ĺalićki / y Kámienecá Podolřkiego / Ták ře My Arc
 himándrytowie / Jhumenowie / Hieromonáchowie / Protopopowie / y innych
 Prezbiterowie / mřey podpisiáni / zrořnych Woiewodztw Ĺiem / y Poř
 wiátow / zebráni / ná ten cřás w Bohospásáiemom Ĺráde; to ieř w Bo
 gu / Ĺbawiařcym Nászcie Lwowie / Wwazáiac cřęřtokrotnie / iř ro
 zermánie ieř / ruina Cerkwi Bořey / řkodliwa / Rozumnym Ořwcom
 Chryřtusořym / y tym ktorzy chce byř Ĺbawieinni / niepodobna ieř
 rzecz / bez Jednořci Swiętey / z Perwopřestolnikom / to ieř z tym ktorzy
 pierwřa Stolica zásiada / Rzymřkim / dořpicię wiecznych / y kónec
 niemáacych Dobr / do ktorych ře Wdávác Nám Pářterzom / y Wiele
 bneinu w Chryřtusie / Ĺakonnemu Stánowi / y Kápiánskiemu náleży
 y pořyteczno ieř. Áře to Swięte y odwiekow pozadáne dřielo / wy
 pełnić ře nie moře / bez zgodnego y zwiázlego Spisłu; Tedy my poda
 piřáni / zá przykłádem Wyzřych Pářterzom nářych / wřyřkiey Ruř
 idac: To Swięte / Powřechna Kátholicka / Ĺpostolska Cerkiew Rzyř
 řka / od ktorey / nierozumnie / po Powřechnym Concilium, Ĺlorenceřkim /
 Pářtryárchowie řia Greccy oderwali / zá prawdřiwa iřtina / Krolu
 řaca / y włádze náđ cálym Swiátem máiaca wyznawamy / y pod vřtrá
 to Ĺbawienia wiecznego / nieodřepowác Nászwiřřych Ořcow / Nás
 Náywyzřa Stolicę máiacych Rzymřkich / (bez ktorych niepodobna /
 Rzady Cerkiewne řpráwowác) tym Spisřiem nářym obiecuieiny / y
 Przysięgámi / zá Nás Sámnych / y nářtepcow nářych / ktorzy w Kłá
 řtorách / w řpolnym mieřkaniu řyř / niřey opiřány. Nieřliby / ziař
 kiey przewroćnořci Sercá / ktory znas / od tego miřego / y pořyte
 cznego wyznánie / y oddánie Pořuřenřtwá / Pářterzowi Nászwiřřeř
 mu / Pápięřowi Rzymřkiemu / y Successorom ięgo odřepil / ábo Lw
 dřiom Swięćkim / Ořwiećkom Nászym / ráđzil odřepowác: Tedy
 Niechay obroći řia wniwecz / řymot ięgo; z Spráwiedliwem / niech
 nie będzie nápiřáne imię ięgo; Ĺ Bistupřtvo ięgo / niechay Weřmie
 drugi. Poniewaz káđdy takowy / Razorytelem / to ieř Dęřtrudorem,
 Cerkwi Bořey / řtawá řia: y iřřnoswiećna ięy Száta / od nas vřřána /
 przykłádem Szalonego Aryuřa / rozdřiera. Zwierchnořć /
 zás máiacych / cáley Ruři Pářterzom Nászych / Przeořwiećco
 nego Metropolitę / y Ořwiećconych Episkopow / pilno prořimy / aby
 to Ĺbawienne Dřielo Jednořci Swiętey / z Stolicá Rzymřka bez od
 wroćki kónczyli / y Nászwiřřemu Pápięřowi Rzymřkiemu / Násze řerdes
 czne Wyznánie / y Zwiázek ten řpiřány / domieřli / y Błogosłáwienřtvo
 ięgo.

iego Światobliwości / Nam wszystkim otrzymali. A dla wiecznego nie-
poruszenia / Wznowienia / Rzekoma własnymi podpisaliśmy się. Pisane
we Lwowie / Roku od Wzięcia Zbawiciela naszego / Tysiąc pięć set
Dziewięćdziesiąt piątego / Miesiąca luty, 28. Dnia.

Następnie / przy Pieczęciach podpisy te. Gedeon Episkop /
Lwowski / własna reka. Łukasz Metropolitą Belhradski poda-
pisał. Nicephor Tur / Archimandryt Kyjowski Monasterya Pe-
czarskiego / własna reka. Sylarion Miasalski Archimandryt Supraski /
Reka własna. Nestor Rozmienicz Miasalski Archimandryt Duchownego / y
Eparchii M. K. / reka własna. Zenady Archimandryt Dermanski.
Bazyli Hegumen Dubieński własna reka. Pafsy Episkop w Braski
podpisał / po Grecku ten podpis. Sergiusz Elnuch / Hegumen
Smolnicki podpisał / po Grecku ten podpis. Presbiter Emilian Nikolski Protopopa
Slucki. Warkonosy Monach / Archidyakon / reka własna. Karp
Wostresenski Nam esnik Podhaciecki reka własna. Rozma Presbiter
Przeczyński Podhaciecki / reka własna. Nikon starzec Monasterya Wydu-
bieckiego w Kyjowie reka własna. Swieszczeny Monach Sylarion / re-
ka własna. Herasim Protopopa Solski reka własna. Pawel Swieszczen-
nik Bractwa Brzeskiego podpisał / po Grecku ten podpis. Zachary Michalowiec /
Wostresenski Minski reka własna. Kiryl Przeczyński Protopopa Rutenki reka wlas-
na. Joan Swieszczennik Przeczyński Namiesnik Rohatynski reka wlas-
na. Joan Namiesnik Episkopiey Przemyśkiej reka własna. Jhuansz
Swieszczennik / Troicki / Racemski Monasterya / reka własna.
Siedor Wostresenski Rutenki / reka własna.

To Cudowna że y Grecy ni ten czas przytomni / od Tytułow
swych znaczni / podpisali się na toż Dzieło S. Jedności.

Ma Rady / Ściany Duchowne y Świeckie / osobliwie Wote-
wodztwa Wołyńskiego y innych Powiatow / ktorzyśmy się ni-
żej wymi Liście Naszym Jmion podpisali / y Pieczęci przy-
Spisek oby
walew
Wdawa
Wołyńsk: Duchownym y Świeckim / donosimy; Is co się dziecia nie małe / a nie-
y innych potrzebne własni / y Jamiesania / w Rzeczach Świętych / Błogosławio-
Powiatow
na Vnia S. podanych / wtym zgody Przodkowie Nasi zdawna żądali / y my ich
Potomkowie / dawno mieć pragneli. Aże sam Pan Bog / zażezli-
wego Pánowania y Staraniem J. K. M. Pána Naszego Miłosciwe-
go / te Święta Jedność zdarzyć raczył; to jest Zjednoczenie Cerkwi S.
Wschodniej / Greckiej Religiej Naszej / z Kościołem Rzymskim. Za-
co nie tylko chwalimy / iż nam Pan Bog Wszechmogący doznał tey
S. Jedności / y Zgody dać raczył / Lecz y wszyscy Jednostajnie Wszech-
mocność Odkupiciela Naszego / chwalić zatóż nieprzestannie winni-
śmy. Ale y tym osobom Duchownym / ktorzy się oco anielitowaniem
zdrowia / pracy / y utrat swoich nie żalując / starali / Dziełki czynić win-
niśmy / y Dziekujemy / mając ich za prawdziwych Chwalcow Bożych / y
Episkopow naszych / Naktorych osoby niektóre / społkowawszy się zro-
znych Wiar Ludzmi / nie słusnie zważnieni są przeciw tey Światobli-
wey sprawie. My tedy jako posłuszni Synowie Cerkwi Bożej / miłując
te S. Zgoda y Jedność / winiemy chęć persewerować / prosimy Waszej
Kroles-

Królewskiej Mości / y wshytkiego Senatu / aby ta Święta Jedność / nie była niwoczyn niwzłona. A przytym y o Kalendarz Nowy Wnizenie upraszamy abyśmy w zadney mieśninie / y niezgodzie niebyli; (gdyż Kalendarz nie jest Arcykłosem Wiary) abyśmy tak i tak y pierwoy bywało / i polnie y zjedno Świętą Násze Religiey Graciey obchodzili y Swiećili i Aprzećwieney tej S. Zgody / aby przyjmowani y słuchani niebyli prosimy. Ztym wierne Poddanstwo Násze Majeśćatowi J. Kr. M. P. W. Miłostiwego odda wamy. Pisán w Lucku / Roku Bożego Urodzenia / C. 1712. pięć set Dwieciecziesiat osmiego.

Przy Pieczęciach Xiazat Jch Mści / Domow y Obywateľow / Woiewodztwa Wołyńskiego / następnia podpisy te. Staniław Radościł reka własna. Jerzy Czartoryski własna reka. Michał Mysła Bąptelan Wołyński Brzemieniecki Stárosta reka własna. Abram Mysła Owrucki Stárosta. Thomasz Żorawiecki reka własna. Józef Łysakowski reka własna. Jan Złewicz reka własna. Gabriel Szwiecki Protoprzbiter Didički. Alexander Woroniez Borotnowski reka własna. Sasin Rusinowicz Berestecki Sedzia Grodzki Lucki. Józef Józef Józef Pijarz Jego K. M. reka własna. Janusz Kosska Borowiecki reka własna. Florian Olento Tyszkowski reka własna. Jan Bratowski mp. Wojciech Błowski mp. Adam Sopocko reka swo. Samuel Pojskiński mp. Jerzy Mleczko reka własna. Jan Krzysztof Tysskiewicz reka własna. Jan Żoraim reka swo. Mikolay Mlekoliki mp. Mikolay Jelowiec Kulpiemski reka własna. Wojciech Stasniśewski reka własna. Marcin Kosska Żorawiecki mp. Jan Wyrzykowski reka własna. Jan Wołyniec Cierczycki Komornik J. Kr. M. Theodor Borytenski reka własna. Alexander Szyski reka swo. Jan Bukoiemski reka własna. Marcin Wrypoński mp. Jan Dzierżek Łowczy Wołyński. Bazyli Odymiec reka własna. Jan Leski reka własna. Alexander Wierzbicki reka własna. Zbory Turowiecki reka własna.

Spisek Wdztwa. Wołyńskiego, na lednosc S. podobny immediate położonemu wyzey, ale podpisy nowe Xiazat, y Domow Ruskich.

A Rády Stanu Duchownego / y Swieckiego / a Obywatele Woiewodztwa Wołyńskiego / y inshych Powiatow / ktorzyśmy sie niżej w tym Liście Nászym Imionami podpisali / y zapieczetowali / Oznajmujemy / y ku wiadomości Wászey Królewskiej M. Nászemu Miłostiwemu Pánu / y wshytkiemu Senatowi Jch Mościom Pánom Rádom Duchownym y Swieckim / donosimy / Że co dzieła sie niemále y nie potrzebne wáśni y zámieszanie wrzeczách Swiętych / Błogostawionych od Pána Boga / nam y wshytkiemu Chryśćianstwu tu zbawieniu danych. Czego Przodkowie Nási / zdawná zedáli / y my Potomkowie ich dawno prágneli / mieć. A iż Pan Bog za Szczęśliwego Pánowania / y Staránia ote Święta Jedność / W. K. M. P. W. M. / zdarzyć raczył / ziednoczenie Cerkwie S. wschodniej / Graciey Religiey Nászey / Kóściółem Swiętym Rzymskim / Żozego nie tylko / iż nam Pan Bog Wśchmogacy tego doczeć / tej S. Jedności y Zgody / dźe raczył / wshycy Jednostáynie / Wśchmocność odkupiciela Nászego chwálamy / y chwálić zató nieprześláca / winniśmy. Ale / y tym osobom Duchownym / co sie oco z niełicowaniem zdrowia / y prace / utrat swych nieśláłac Stárali / dziełować winniśmy / y dziełujemy. Mátac ich zাপrawdźiwych Chwalcow Bożych / y Episkopow nászych / náktorych iż nie

które osoby / spulkowawszy się / z Ludźmi różnych Wiar / niewinnie
 Zwaśniwyszy / są przeciwni tej Świętej Sprawie. My tedy / iako posłuszni
 Synowie Cerkwi Bożej / milniąc te Święta Zgoda / Jedność / y wolej
 chcąc trwać / prosimy W. K. M. y wszytkiego Senatu. Aby ta Święta
 ta Unia / Jedność / nietargana / y niwczym niebyła naruszona / A przysy-
 tym y o Kalendarz Nowy / Uniesienie prosim / abyśmy rzadney mie-
 śaninie / y niezgodzie / niebyli / (gdyż Kalendarz nie jest Artykuł Wiary)
 abyśmy tak / iako y pierwey bywało / pospołu y ziednego / Święta
 Násze Religiey Greckiey / obchodzili y Święcili. Aprzeciwiony tej
 Świętej Zgody / iżby przysimowani / y słuchani niebyli prosimy. Aprzy-
 tym / wierne Poddanie Násze / Młaiestawowi W. K. M. Páni Nás-
 zego Miłościwego / zalecamy. Pisan w Lublinie / dnia Trzynastego Młai-
 iá / Roku Tysięcznego šestsetnego trzeciego.

Vtego Originalnego Spisku / te są podpisy. Theodor Skumin /
 Tyſkiewicz / Woiewoda Nowogrodzki własna reka. Jerzy
 Kioze Czartoryski z Czartoryská mp. Jendryk Kioze reka
 swa. Frydrych Tyſkiewicz z Lohoyſká reka swa. Hrehory Kioze. Czeta-
 twetenski reka swa. Benedykt Zulewicz reka własna. Jerzy Owio-
 czymſki Piſarz ziemſki Młodzimierski. Jarosł Tyſkiewicz reka swa.
 Jan Kosiak reka swa. Jan Łahodowski reka swa własna. Jerzy Kola-
 niowski reka swa. Thomasz Dorównicki reka swa. Jan Nowosielski
 mp. Oskazy Jelowiec Młalinski własna reka. Fedor Wilczowski reka
 swa. Jan Dorównicki własna reka. Konstancy Kolpitiowski reka swa.
 Staniſław Piotrowski reka własna. Alexander Kolpitiowski reka. Jwan
 Terlecki reka. Adam Botryzewicz Jakowicki reka swa. Fedor Jakow-
 wicki reka swa. Adam Melanicki Piſarz ziemſki Pinski. Adam Bura-
 kacki własna reka. Andrzej Podchorodinski. Jerzy Symonowicz Sklen-
 ski. Symon Bobicki reka swa. Fedor Terlecki reka. Adam Mielu-
 zynski reka. Roman Terlecki reka. Sylon Mikulicki własna reka Gła-
 bryel Kráſenski reka własna. Jachim Oſezowski. Jan Nowosielski
 mp. W Jechowski reka. Jarosł Tur własna reka. Stephan Ruſi-
 nowicz Berestecki reka swa. Jan Smiſzczewski. Jarosł Kaluſowski.
 Sylon Ruſinowicz Berestecki reka. Jan Byliński reka. Janusz Koſka
 Durawicki reka własna. Roſlan Słownicki reka. Frydrych Jakow-
 wicki reka swa. Michal Krogulecki reka swa. Fedor Woynski reka. Jwan
 Chrynicz mp. Jerzy Litowiecki reka własna. Mikolay Zbaraski reka.
 Piotr Dowgird reka. Młateuſ Koſka reka. Samuel Lepiejowicki mp.
 Zarásim Koſka mp. Staniſław Bylecki reka. Hrehory Lepiejowicki
 reka swa. Alexander Lepiejowicki reka. Jan Bylecki mp. Piotr Lepiej-
 owicki reka swa.

Pod różnemi datami, ná różnych miejscách / wſelki Stan Ruſki /
 Święte y gorliwe vezyniwszy Spiski / (Lubo y poſlednieſze po zła-
 wárciu Uniey S. weſpoł położyłem) piſáło Duchowienſtwo cáley
 Ruſi / zto potóra y oddaniem Poſtuſenſtwá / wten nieſmiertelney /
 y czyſtey ſlawy Sens, do Nászwiętſzego Oycá Clemensa VII.

Przenaſwietſzy Oycze Panie, y Paſterzu Naywyſſy Cerkwi.
 Chryſtufowej, Panie a* Panie Nász Miłościwy.

WSpomináiąc ná pierweſo Jedność / y Zgoda Cerkwi Bożej /
 Wſchodniey / z Zachodnią / która Antecessorowie Nási / pod
 Poſtuſenſtwem y Zwierzchnością Stolicy S. Apostołſkiej Rzy-
 [miej]

Mieli / mieli / tak też / na rozewanie oney dżisiey / wielki zał zwody-
 chaniem Sercá nášego / zawždy musieliśmy ponosić / y Wstáwicznie
 Pána Boga / w Modlách Nášych / o ziednoczenie Wiary / prosić zwy-
 cliśmy / áżaliby kiedy / Wyszły Pásterze Náši Cerkwie Wschodniey /
 pod Ectorych Posłuszeństwem do tych czasów byliśmy / o tym ziednocze-
 niu / y Zgodzie (o ktora w Liturgiách Wstáwicznie prosza) pomy-
 ślili / y Skránia swego przyłożyli. Ale widząc / iż wszytká nádzieja
 prawie wstáta / żeby to kiedy / za ich Stáranie doysć miało / á pos-
 dohno nie tak śich nie chcenia / iáko báztey dla tego / iż będąc wóciezkiey
 niewoli / okrutnego Tyrána / y pogániní Máchometáńskiego / do te-
 go przyść żadnym sposobem niemoga. My tedy / z láski Bożey / be-
 dąc w tych kráitách / pod Zwierzchnością y Pánowaniem / Hospodára /
 Chrześciáńskiego / Náśnieneyšego Króla Polskiego / y Wielkiego Kziász-
 ciá Litewskiego / Ruskiego / Pruskiego / Smuydzkiego / Mázowieckiego
 / Infláńskiego / y Królestwa Szwedzkiego Dżedźicznego Króla /
 na swobodzie y wolności : á póczuwáac się w powinności Nášey / áby-
 śmy y Sami sobie / y Owieczkom rozumnym / trzody Chrystusowey /
 ktora w poruczeniu swoim mamy winnemi niezostáli : á nie chcąc /
 áby na Sumieniách nášych / tak ciężka leżba / zostawieć miała / że-
 by Dusze Ludzkie dla niezgody y rozewania Cerkwi Bożey / ginac
 miały : Wstąpmy Pána Boga na pomoc / do Zgody / y ziednoczenia
 się Ectore pierwey przedym / Cerkiew Wschodnia /
 z Cerkwią Zachodnia miała / y ktora Przodkowie Náši na Synodzie
 Florentyńskim / byli postanowili / przystąpić Umyśliliśmy. Ato / żeby /
 śmy w tej Swietey Zgodzie / pod Zwierzchnością / y Posłuszeństwem
 Swiatobliwosci Wášey będąc : Jednemi Usty / y jednym sercem / mo-
 gli wielbić / y chwalić / Przechwalebne y Wysoce Známie-
 nite / Imię Oycá y Syná / y Swietego Duchá. A tak z wola y wiá-
 domością Hospodára Nášego Pána / á Pána Zygmunta Trzeciego z
 láski Bożey Króla Polskiego y Szwedzkiego / y Wielkiego Kziászciá
 z Litewskiego / Ruskiego / Pruskiego / Smuydzkiego / Mázowieckiego /
 y Infláńskiego / ktorego też Swiatobliwe stáranie / do tej Spráwy
 przystąpiło / posyłamy do Swiatobliwosci Wášey / Przenasławišy Oyc-
 e / Bráćia Náša miła / Wielebnych w Bogu / Zypátęgo Póciejá Proto-
 chroniego y Episkopá Włodzimierskiego y Brzeńskiego / á Cyryllá Tere-
 leckiego / Exárche y Episkopá Luckiego / y Ostrogskiego / Ktorey to Brá-
 ci Nášey / Zlecili y poruczyliśmy / Swiatobliwosci Wášey Czołem
 Wderzyć / y przelozyc / iż gdzie by Swiatobliwość Wáša Nas wszyt-
 kich / przy Wierze / Sakrámentách / y wszytkich Ceremoniách / Ob-
 rzędách Cerkwi Wschodniey / niwczym ich nie wáruśáac / ále tak
 iáko y pierwey za Jedności bywáło / Záchowáć / y to nam potwier-
 dzić raczył / za siebie y za Successory Swiatobliwosci Wášey wpewnił /
 iáko by to Nam nigdy wáruśono niebyło : Cedy poruczyliśmy / tej to
 zwyś pomienionej Bráci Nášey / Imieniem nas wszytkich / Archiepi-
 skopa / y Episkopow y wszytkiego Duchowieństwa Nášego / y Owieczek
 Nášych Nam od Boga poruczonych / Stolicy Piotra Swietego / y
 Swiatobliwosci Wášey / iáko Názwyssiemu Pásterzowi Cerkwi Chry-
 stusowey / Posłuszeństwo przystoyné oddać / y Swiatobliwosci Wášey /
 iáko Pána y Názwyssiemu Pásterzowi / nášemu się pokłonić. Co
 wszytko gdy láski Swiatobliwosci Wášey oco zadamy / odżierze-
 my / Tobie y Successorom Twoim / sami / y z Successorami nášymi
 posłuszni / y pod Zwierzchnością Swiatobliwosci Wášey / zámwe
 bydź

bydź chcemy. Analepse świadectwo tych rzeczy podpisawszy ten nasz List /
reklamą naszymi / y pieczęciami / swoimi / zapieczętowaliśmy. Data w Państwie
Gospodara naszego w Koronie Polski y W. X. Lit. 1595. 12. lunnj. Stary. Kaa
lond: Wąssey Swiatobliw. Bogomodley y Studzy zwoli Bożey.

Michał Archiepiskop Metropolita Lwowski / Żaliński y wszytkiey Rusi /
reka własna. Hippolytus Poćiey / z Bożey Łaski Protophroni Episkop
Włodzimierski y Brzeski / reka własna. Kiril z Milostier
dzia Bożego Ewarchi Episkop Lucki y Ostragski / reka własna.
Ghehory Dominat Archiepiskop Władysław Polocki y Witepski / reka
własna. Michał Kopytenski / Episkop Przemycki y Samborski / reka
własna. Gedeon Balaban / Episkop Lwowski / własna reka.
Dionizy Zbiruyski / Episkop Chelmski własna reka. Melecy Pelezye
cki Episkop Pinski y Turowski / reka własna. Joná Hohol Archimandryt /
Kobryński Cerkwi Swietego Spasa reka własna podpisał.
Tenże Joná Hohol został potym Nominatem Pinskim y Turowskim.

N Astepuis / de Plenitudine Coelestium Benedictionum, wyswiada
ozona teneritudines Macierzynskie / Stolicy S. Apostolskiej /
tu Jedności Swietey / tak chwal bnie Zawartej / y po całym
Chrześcianstwie ogłoszonej za Niewieścigo Klemenja Osmego / Pri
mása y Pasterza Niewieścigo / Dorych czas in usu były / y ja te Dula
le Oycá Swietego / ktory co wyrzekł raz : oraculum esto. Nieodz
mienienia sie / w swoich nadanych łaskach / Indultach, Prerogatiuach, &
facultatibus Metropolitanis : nietylko vnum, nie naruszył lota, ale az nad
to gazophilacia Regnantis Ecclesiae suae, aperuit, y nie raz aperit, aby nas
Synow swoich wiernie przy Stolicy tego S. stawiających w bogact.
Trzymam sie nog twoich Pańskich / Oycze Niewieścigo / radości oświe
bla / y zbawienie widome Daj naszym. Złoba y godności nasze / y
y życie nyse / aliquid sunt. Bez ciebie iako bez Chrystusa / ktorego
Namiestnikiem y Rzybnym wielkich polowowiestes : tota nocte la
borantes, nil capimus. Który niepodobnych smiatu / y oczom Ludzo
kim / ale podobnych oczom swoim / collocas cum Principibus populi
sui. Przez twoie oczy iako okienca iakie / albo perspektywy. Niebielskie /
pátrza Duch Swietey na cały świat / y trzode twoje numerosissimam,
y nákogo kaze sie zapátrzyć Twoiey Swiatobliwosci / z tym miłosier
dzie jest Boskie / od ktorego odwrócisz oczy / wszytko widzące Ducha
Swietego / ten nieoglada już twarzy y oczu Odkupiciela swego. O
gdybys Narodzie mój poznał / dobroć / Swiatobliwosc / mądrość /
przystepność / łaskawosc / Niewieścigo Oycá **INNOCENTIUS**
832 Jedenastego. Pána naszego miłosciwego : Pána Narodowi
naszemu. Polskiemu y Ruskiemu / osobliwie przychylnego / ktorego
znał y widział gdy był Kardyńalem / gdy przy tak wielu heracicznych
aktach / znamienitych iakmuznach / wedni meki Zbawiciela Piętkowe /
bázo ráno wstawy / bosó chodzil po Rzymie / ad scalas sanctas, po
ktorych / Zbawiciela do Pilaca prowadzono. Nawiędzal slup / bitego
Zbawce naszego / ktorego dano plag okrutnych / 6666. podług Reue
lacji Brigity Swietey (Rzeklibys / ze modus tyrannus / superavit
naturam, & natura superavit modum) gdzie alabastrowe / krwi kro
plami tego / naydrozszemi zbroczone / y charakteryzowane zostaly. Tam
Niewieścigo Ociec terázniejszy **INNOCENTIUS** Jedenasty / Pandus
naszych / Eminencie swoich / Wauansko Domu zácność / bogactwo y wy
god dzie

god dśiedzielných obfitość / nástrone uchylivšy / polewał Izámi / te
 márníry Swięte / Prwta Zbawiciela naydroższego włáne. Czás też /
 ábys starony niegdys Narodzie Rusli / przyszedł do slawy / y Sukien
 ki pierossey / z ktorey przez błedy zastarzale odárty jestes. Aco sie stás
 nie przez Oycá Swiętego. Żaden cie iuż Pátryarchá / áni wiára áni
 Tlátko nie moze oświecić / chyba wporu / y zguby duszy twoiey náu
 czy. Żaden z Pátryarchow y Jego Brolemśli Młóści Páná Tláhego
 Młóściwego / y Rzeczy Pospolitey nie dzwignie / intereffow twoich.
 Żaden z Pátryarchow / na náuki Synow twoich / y ná Seminária onych /
 nie będzie wázył / áni áspry iedney. Żaden z Pátryarchow nie náuczy.
 cie co do zbawienia náleży / chyba wyludzi skálety grośi ostátni / posyła
 przez megálistow swoich / márních Eárchow / Logochetow / benedi
 ctia zpiciá nogu oślicy / y zmyślonemi Reliquiámi / fabulosisque mira
 culis avullorum od Stolicy Rzymśkiej / Græcorum, Przysłanżie służyć
 wespól známi / dotego Tláswieckiego Páná / od ktorego odstales táł
 mární / dla bunéktu dwuch wśklerych Epískopow / Kopystenského /
 y Balábáni / co á propria oris confessione, od spískow Epískopskich /
 przysłego / y wiasna raka roborowáných / od listow Swiętey pámiéci
 Tláśintelskemu Ágymuncowi Trzeciemu ánym dziele Swiętym konklus
 dowánym omáymunioeych / odstápiwšy / apostatárunt. Ráczey weźcie
 sie wśpółcy známi / o krzywde Stolicy Piotrá Swiętego / przeciwko Lu
 trom y Bálwinom / ktorzy niecho wzuwáć powszechności iednego /
 Biskupá Rzymśkiego / ále co głowá to rozum / mnośtwo głow / to
 y nich rzod / nayciustšy y nayśmáczniešy. Opcemion táska Oycá S.
 že cis porówná cum Principibus Populi sui, & exsterni ná wierzé y
 dobrych wczynák / faciet fecundam Matrem, filiorum lxtantem. Ánym
 czásém / rzuc óczy y reflexia / ná te pápiery / co też przez te lat osma
 dziesiąt y pięć / initá, & conditá, & continuatá, Vnionis, pokázal dla
 nas Ociec Swiętey. A wprzody Tláświeskiej Clemens Ójmy przysła
 wšy amplissimis honoribus, triumphis, & gaudijs Delegatos
 Rusliá ná List obediencyálny / Apostolico Breui, w te
 słowá odpowiedziáł Cáley Rusi.

CLEMENS

CLEMENS PAPA VIII.

Venerabiles Fratres, Salutem, & Apostolicam benedictionem. Benedictus sit Pastor ille bonus, & Princeps pastorum, qui animam suam, posuit, pro ouibus suis, qui venit, ut eas dispersas adduceret, & congregaret, ut omnes vnum sint, sicut ipse, & pater vnum sunt. Benedictus sit ipse, qui diues est in misericordia, & secundum diuitias bonitatis suae, fecit vobiscum, & repleuit nos gaudio spirituali, propter conuersionem vestram, ad hanc vestram matrem carissimam, Sanctam Romanam Ecclesiam, quae est magistra, & mater omnium Ecclesiarum, quae materno affectu, iam pridem hoc expebat, & assidue precabatur, à patre luminum, qui dat Spiritum bonum, & Sapientiam his, qui invocant eum in veritate. Deus enim ipse, caelesti sua luce, corda vestra illustrauit, ut veterum errorum tenebris disiectis, agnosceretis, quia vnus est Deus, & vna fides, & vna Ecclesia Catholica, & Apostolica, supra vnum Petrum, Apostolorum Principem fundata, cui Christus ipse, portat omnia, verbo virtutis suae, immobilis petrae firmitatem dedit, cui oues suas, & agnos credidit, iussitque ei ut ipse confirmaret, fratres suos Episcopos: qui in partem sollicitudinis vocantur, & veluti caput, omnia membra regeret; vnum est enim visibile caput. Ecclesiae Catholicae, vnus in terris Vicarius, aeterni Sacerdotis, & Episcopi animarum nostrarum, IESU Christi summus Romanus Pontifex, Beatissimi Petri Apostoli successor, cui quinon adheret, longè à viâ salutis aberrat, & qui cum eo non colligit dispergit. Rectè igitur Fratres, & piè, ac prudenter Spiritu Sancto auctore, statuistis, venire ad montem Domini, & ad Domum Dei Iacob, ut doceret vos vias suas, & ambularetis in Semitis eius. Misistis enim ad nos, Oratores vestros, pios & religiosos homines, & Dei Zelo praeditos, Venerabiles Fratres, Hypatium Vladimiriensem, & Brestensem, & Cyrillum, Luceoriensem & Ostrogiensem Episcopos, qui Literas vestras, Nobis reddiderunt, quibus significatis, cupere vos vehementer, Corpori Christi, quod est Ecclesia Catholica, adglutinari, & ad nostram, & Romanam Ecclesiae communionem, admitti quemadmodum olim Maiores vestri, in Sacra, generali Synodo, Florentina, admissi sunt. Ac propterea, vos iidem Episcopis, & procuratoribus vestris, mandata dedisse ut vestro & eorum proprio, totiusque cleri, & populi nationis vestrae nomine, huic Sanctae Sedi, & humilitati nostrae vii summo Pastori Ecclesiae Christi, debitam obedientiam, deferrent. Nos igitur, qui pro nostro pastoralis officio, nihil aliud querimus, quam animas Christo lucrari, & fidem Catholicam propagare, eosdem vestros Coepiscopos, tanquam Nuntios pacis, omni cum humanitate excepimus, idque tanto impensius, quod carissimus Filius noster Sigismundus Poloniz & Succiae Rex, de vestra salutari deliberatione, ad nos scripserat, totumque hoc conuersionis vestrae, & membrorum ad caput conglutinationis, pium negotium accuratè commendauerat, quod nonnulli item Venerabiles Fratres, nostri, Poloni Episcopi fecerunt: quare petitionibus, & oblationibus vestris consideratis, quas iidem Episcopi, & procuratores vestri detulerunt, & omnibus, graui & prudenti consultatione examinatis, & deliberatis, tandem ad laudem & gloriam Dei omnipotentis, ad Sanctae Ecclesiae exaltationem, & fidei Catholicae incrementum, statuimus, vos & clerum, populumque vestrum intra Ecclesiae Catholicae gremium recipere, & ad nostram, & Sanctae Romanae Ecclesiae unionem, admittere; quod ut ritu magis solemniter fieret, certo praestituto die, qui fuit tertius & vigesimus, proximi mensis Decembris, Sacro quatuor anni temporum leuiusio, & vigilia Natalis Domini insignis, Venerabiles fratres nostros, Sanctae Romanae Ecclesiae Cardinales, eorumque sacrum & amplissimum Collegium, conuocauimus: quibus nobiscum confidentibus, multis etiam praesentibus Praelatis, & viris honoratis Aulae Romanae, duos Episcopos, & Oratores vestros, introduci, vestrasque Literas & Decretum, de Vnitate cum Romana Ecclesia petenda, & obedientia Nobis, vti Capiti, & summo Ecclesiae Pastori praebenda, clara voce legi iussimus; primum Rutheno vestro sermone deinde Latino, mox iidem Episcopi duo, Catholicae fidei professionem, de scripto fecerunt, tam suo, quam vestro nomine, omnesque haereses & Schismata, & errores detestati sunt, & eos praesertim, qui vos haecenus, à Sancta Romana Catholica Ecclesia, sepearunt, & disjunxerunt, & nobis, qui licet indigni, & meritis impares, Deo tamè ita disponente,

Beati

Beati Petri locum, & auctoritatem tenemus, Successoribus nostris, & Sanctæ huic Apostolicæ Sedi, perpetuam obedientiam præstiterunt, quam nos, una cum iisdem Fratribus nostris Cardinalibus, accepimus. & duos Episcopos oratores vestros, & te Frater Archiepiscopo, & vos omnes Episcopos corpore quidem absentes, sed spiritu præsentem, uti fratres, & membra nostra una cum clero, & populo vestro, complexi sumus, caritate sincera, in visceribus intimis IESV Christi, tanto nostro, cum gaudio, & omni qui aderant, quantum ne cogitatione quidem facile, quemquam æstimare, nedum verbis exprimere, satis licet. Ergo in æternum benedicta sit Sancta, & individua Trinitas, quia fecit nobiscum misericordiam suam. Fratres vero nostros, Hypatium & Cyrillum Episcopos, Prælatos nostros domesticos, & Assistentes fecimus, qui sæpius nobiscum interfuerunt, ad Sacrum & tremendum Sacrificium, & solemnes diuinorum officiorum functiones, & præcipue in Basilica religiosissima, ad venerandum corpus, Principis Apostolorum, ut vera vniõis, & communicationis in Christo, manifesta signa existerent. Eosdem autem cum opus fuit, benigne ad nos, priuatim etiam admisimus; & dum hic fuerunt, omni cum humanitate tractari iussimus, & discedentes, omni erga vos, & illos, benivolentia significatione, prosecuti sumus. Quæ enim expetere visi sunt, libenter, quantum cum Domino licuit, concessimus. Ritus enim, & ceremonias vestras, quæ fidei Catholicæ integritatem, & mutuam nostram coniunctionem, nequaquam impediant, eadem ratione & modo, quo à Concilio Florentino permillum est, & nos quoque, vos retinere permillumus. Sigismundo Regi Filio nostro carissimo, vos & Ecclesias vestras, earumque bona, efficaciter commendauimus, atque ab eo petiuimus, ut non solum vos, & vestra sua opæ, & auctoritate tueatur, sed etiam ut vos ornet, & amplifcet, & Senatoribus Regni ad scribat, quamdiu in Ecclesiæ Romanæ obedientia, & fidei Catholicæ integritate permanseritis, quod Deo auxiliante perpetuum fore speramus. Quo de negotio, scripsimus etiam diligenter ad complures, Regni Senatores Ecclesiasticos, & sæculares. Denique quantum cum Domino potuimus, operam dedimus, ut viscera nostra paternæ vobis ostenderemus, quod multo copiosius, referre vobis poterunt. Epi ipsi oratores, & Collegæ vestri, qui visitatis de more, Beatorum Apostolorum Petri & Pauli, liminibus, & cæteris alimæ huius Urbis, Basilicis, & Sanctorum Martyrum reliquias pio cultu venerati, ad vos cum nostra benedictione, reuertuntur, quorum Zelum & prudentiam, & in agendo sedulitatem, in Domino commendauimus. Reliquum nunc est, ut vos, quæ Romæ acta sunt, à procuratoribus vestris eadem animi alacritate & sinceritate rata habeatis & confirmeris. Cuius rei causa, volumus, ut tu Frater Archiepiscopo, nostra etiam auctoritate sussultus, Synodum provincialem indicas, & Episcopos tuos conuoces, ut singuli prostreantur, in publico Conuentu, fidem Catholicam, ex eadem formula integrè, quemadmodum, Episcopi duo oratores vestri hic professi sunt. Hæc enim fidei professio, quam Sancta Romana Ecclesia docet, fides est Petri, & Apostolorum, fides est Patrum, & orthodoxorum, quam nisi quisquam fideliter, firmiterque crediderit, saluus esse non poterit, cum eodem modo nobis, & huic Sanctæ Apostolicæ Sedi, veram obedientiam spondebitis; Et de his omnibus, quæ à vobis in Synodo actæ erunt, literas ad nos dabit, vite conscriptas, & publica auctoritate communitas, ut ad perfectæ conuersionis Vestra, & ad Ecclesiæ Catholicæ Romanæ aggregationis, & vniõis testificationem, & ad memoriam posteritatis perpetuam, in nostris Archiuis, & Tabularijs conseruentur. Scripsimus autem, & ad Latinos Episcopos, Fratres nostros Archiepiscopum Leopolis, & ad Episcopos Luceoriensem & Chelmensem, ut in eadem Synodo vestra, interesse velint, ut hæc inter fratres vno, tanto profundiores, caritatis radices agat, & tanto firmitus, in Domino coalescat. Agite igitur fratres, conficemini Deo Cæli, & coram omnibus viventibus, dare gloriam nomini eius, qui facit mirabilia magna solus, qui vos in viam pacis, & salutis direxit, & vos nobiscum coniunxit, & statuit supra petram pedes vestros, ut non essetis, veluti paruuli fluctuantes, omni vento doctrinæ, sed ut viri perfecti, in plenitudine Christi, stabiles essetis, in fide, & nobiscum una ambularetis, in Domo Dei, cum consensu. Conseruate hanc mentem, Fratres, conseruate pacem & caritatem, quæ est vinculum perfectionis, conseruate Sanctam humilitatem, quæ diaboli machinas prostermit, & Domino summo pete placet, qui dixit: Discite a me, quia

Obrzadki
Ceremonie
Ociec S.
approbatio

quia mitis sum, & humilis corde. Facite gregem vestrum, verbo & exemplo, & docete eum viam bonam, & obedientiam, erga Apostolicam Sedem & Romanam Ecclesiam, ut cum eo. ad gaudia æterna perueniatis. Postremo, orate pro nobis, ut gravissimum hoc, Pastoralis officij onus, in hac temporum acerbitate, ipso adjuvante, qui dat omnem sufficientiam, & infirma corroborat, ad eius gloriam fortiter sustineamus. Gratia DEI sit vobiscum Fratres, quibus, nostram Apostolicam benedictionem, amantissime impertimur. Datum Romæ, apud Sanctum Petrum, sub Annulo Piscatoris, die VII. Februarij M. D. XCVI. Pontificatus nostri, Anno Quarto.

Silvius Antonianus

VENERABILIBVS Fratribus, Michaeli Archiepiscopo Metropolitæ Kijouienſi, & Halicienſi, ac totius Rusſiæ, & Gregorio Nominato Archiepiscopo, electo Episcopo Polocenſi & Vitepscenſi, & Ionæ, Electo Episcopo Pinscenſi & Turouienſi, & Michaeli, Episcopo Præmiſlienſi, & Samborienſi. Gedeoni Episcopo Leopoliensſi, & Dionisio Episcopo Chelmenſi & Beſſenſi, nationis Ruſſorum, seu Ruthenorum.

CLEMENS EPISCOPVS

SERVVS SERVORVM DEI

AD PERPETVAM REL MEMORIAM.

DECET Romanum Pontificem, eos qui pravis Schismatum erroribus relictis, ad S. Matris Ecclesiæ unitatem redierunt, specialibus favoribus prosequi, ut illi in eiusdem Ecclesiæ fide & obedientia, eo constantius perseverent, quo cumulationibus beneficijs, se affectos esse, perspexerunt. Cuius itaq; Venerabiles Fratres, Hypadius Protothronus Vlodimiriensſis, & Breſſenſis, ac Cyrillus Exarcha Luceorienſis & Orligienſis Episcopi, Nationis Ruthenæ seu Rusſiæ, suo & Venerab: Fratrum Michaelis Archiepiscopi Metropolitæ Kijouien. & Halicien. & totius Rusſiæ, Gregorij Archiepiscopi. Nominati, electi in Episcopum Polocenſi, & Vitepscenſi. Michaelis Episcopi Præmiſlien. & Samborien. Gedeonis Leopoliens. Dionysij Episcopi Chelmen. & Beſſen. Leontij Episcopi Pinscen. & Turouien. postea defuncti, etiam Ionæ Archimandritæ Kobrynſi. Ecclesiæ S. Salvatoris, deinde Electi in Episcopum Pinscen. & Turouien. loco dicti Leonij Episcopi defuncti nomine, qui antea cum Romana Ecclesia non communicabant, sed proprii sermonis & idiomatis usu retento, Græco ritu vivebant, ad nos & ad Sedem Apostolicam nupèr accesserint, ac tam priuato amborum, quam prædictorum Michaelis Episcopi. & aliorum Episcoporum communi & procuratorio nomine, se & illos, in eiusdem Ecclesiæ gremium recipi, & tanquam membra suo capiti, vniri supplicauerint, ac omnes suos, & ipsorum errores, hæreses, & schismata damnauerint, & deſectati fuerint; fideiq; Orthodoxæ professionem, iuxta formam Græcis ab hac Sancta Sede præscriptam, integre & ad verbum fecerint, & emiserint, nobisq; & Apostolica Sedi debitam obedientiam, & subiectionem præstiterint, & perpetuo præstare promiserint. Nosque more pij Patris ipsos, vniuersumque eorum clerum, & Populum, Ruthenæ seu Rusſiæ nationis in eiusdem Ecclesiæ gremium receperimus, & tanquam membra in Christo Unitati Ecclesiæ restituerimus, & incorporauerimus. Ac præterea ad nostram erga ipsos charitatem ostendendâ, magis, omnes Sacros Ritus & ceremonias, quibus idem Archiepiscopus seu Metropolitæ, Episcopi & Clerus prædicti iuxta SS. Patrum Græcorum instituta in Diuinis, ac Sacrosanctæ Missæ Sacrificio, & Sacramentorum administratione, aliisque sacris functionibus vtuntur, dum modo veritati & fidei Catholice non aduersentur, ac communionem cum Romanâ Ecclesia non excludant ex Apostolica

Bulla Oycâ
S. daniacow
mac Metra-
poliæ po-
swigat in-
uestitione
Episcoporum.

Apostolica benignitate, eadem permiserimus, concesserimus & indulserimus, aliaque fecerimus, quæ in nostris sub plumbo confectis Litteris, Dat 10. Kal. Jan. præsentis anni plenius continentur. Cupientes nunc eosdem, vltioribus gratiis prosequi, cum Prouincia Russiæ, seu Ruthenæ, longo interuallo à Romana Curia distent, & propterea, Episcopis, qui pro tempore eliguntur, valde incommodum futurum sit, ad Apostolicam Sedem pro suæ Electionis Confirmatione accedere, seu etiam, alios qui eorum nomine, huiusmodi confirmationem petant, & ad eandem Sedem transmittere, eorum in hac parte commodis, & indemnitati, quantum cum Domino possumus consulere volentes, Motu proprio & ex certa scientia nostra, ac de Sedis Apostolicæ potestatis plenitudine, hæc nostra perpetuo valitura, constitutione, statuimus, & ordinamus, vt quodcumq; posthac, aliquas ex prædictis eorum Cathedralibus Ecclesijs, seu Sedibus Episcopalibus, Vlodimirien. etiam inuicem, Pinscen. & Turouien. pariter inuicem Premyslensium & Samborien. similiter inuicem Chelmen. & Belzen. & inuicem Leopoliën. & Camenecen. & inuicem perpetuò vel alijs vnitis seu annexis, Pastoris solatio destitutas, seu vacantes, juxta morem eorum, seu modum illis permissum, Electus, seu nominatus fuerit, à prædicto Archiepiscopo Metropolita Kijouienfi, & Haliciensi, nunc, & pro tempore existenti, auctoritate & nomine Sedis Apostolicæ, confirmari, vel institui, eiq; munus Consecrationis, impendi possit, & debeat, ac ut, si Electus, seu nominatus, & confirmatus, vel institutus ab eodem Archiepiscopo, Metropolita, vel de ejus licentiâ ab alio Catholico Antistite, ejusdem nationis, gratiam & communionem Sedis Apostolicæ, habente, duobus vel tribus Episcopis Catholicis, ac similem communionem habentibus assistentibus, munus consecrationis huiusmodi suscipere, idemq; Antistes illi dictum munus, impendere valeat, super quo ipsi tam in Episcopo pro tempore electo, seu nominato, & confirmato, quam Archiepiscopo Metropolitano pro tempore existenti, plenam, amplam, & liberam potestatem per præsentem concedimus, & indulgemus. Verum cum Sedes Archiepiscopales, seu Metropolitanas Ecclesias Kijouienfes, & Halicienses prædictas, similiter inuicem perpetuò, vel alias vnitas, siue annexas per obitum, vel alias quouis modo quodcumq; tam fortia in Romana Curia quam extra eam, vbi libet, Pastoris solatio destitui, seu vacare contingerit, volumus, & pari modo, & auctoritate perpetuò statuimus, & ordinamus, ut is qui in Archiepiscopum, seu Metropolitam juxta eorum morem, seu modum, illis permissum, pro tempore similiter electus, seu nominatus fuerit, electionis, seu nominationis suæ, confirmationem, & institutionem, seu prouisionem, nechoa muneris consecrationis, licentiam, à Nobis, & à Romano Pontifice, pro tempore existente petere & obtinere omnino teneatur, & debeat. Volumusq; & similiter perpetuò statuimus, ut litteræ confirmationis, seu institutionis, & prouisionis huiusmodi, & licentiæ prædictæ, in eadem Curia, officiales, ad quos spectat, per viam secretam, gratis expediantur, decernentes sic, & non aliter, quoscumq; Iudices, & Commissarios, quacumq; auctoritate, & dignitate fungentes, sublata eis aliter iudicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate iudicari, & definiri debere. Irritum quoq; & inane, si secus, super his à quoq; quauis auctoritate scienter, vel ignoranter, contigerit attentari, non obstantibus quibuscumq; Apostolicis, ac in Vniuersalibus, Prouincialibus, & Sinodalibus Concilijs, edictis Generalibus, vel specialibus Constitutionibus, & ordinibus, cæterisq; contrarijs quibuscumq; Volumus autem præsentium exemplis, etiam impressis Notarij publici manu subscriptis, & sigillo personæ in dignitate Ecclesiastica constitutæ obnignatis, eadem prorsus fides in iudicio, & extra illud, vbiq; locorum habeatur, quæ haberetur ipsidem præsentibus, si essent exhibitæ, vel ostensæ. Nulli ergo, omnino hominum, liceat hanc paginam, viuorum statutorum, ordinationis, concessionis, indulti, Decreti, & voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Siquis autem hoc attentare præsumperit, indignationem omnipotentis Dei, & Beatorum Petri & Pauli Apostolorum ejus, se noverit incursurum. Datum Romæ apud Sanctum Petrum, Anno Incarnationis Dominicæ, Millesimo quingentesimo nonagesimo quinto, Septimo Kalend. Martij, Pontificatus nostri Anno quinto.

L. Cardinalis Prodatarius.

M. Vestrinus Barbianus.

M

FACVL

FACULTATES CONCESSÆ,

à CLEMENTE OCTAVO, & CONCEDI SOLITÆ,
Singulis elapsis Septennijs, Archiepiscopis Metropolitanis,
totius Russiæ, eiusque Archidiocesis.

1. **C**onferendi Ordines, extra tempora, & non seruatis Interstitijs, usq; ad Præbiteratum inclusiue, si Sacerdotum necessitas ibi fuerit.
2. Dispensandi, in quibuscunq; irregularitatibus, exceptis illis, quæ vel ex bigamiâ verâ, vel ex homicidio voluntario proueniunt.
3. Dispensandi, super defectu vnius anni, ob operatorum penuriam, ut promoueri possint ad Sacerdotium, si alias idonei fuerint.
4. Dispensandi & commutandi Vota Simplicia, etiam Castitatis, ex rationabili causa, in alia pia opera, non tamen Religionis.
5. Dispensandi in quacunq; Simonia, & in reali, dimissis beneficiis, & super fructibus malè perceptis, iuncta pœnitentia salutarî, vel elemosyna arbitrio dispensantis.
6. Dispensandi in tertio & quarto gradu, consanguinitatis, & affinitatis simplici, & mixto tantum. Et in 2. 3. & 4. mixtis, non tamen in 2. solo, quoad futura, Quò vero ad præterita, etiam in 2. solo, dummodò nullo modo attingat primum gradum, cum ijs, qui ab hæresi, vel infidelitate conuertuntur, ad fidem Catholicam, & in prædictis casibus, prolem susceptam, declarandi legitimam.
7. Dispensandi super impedimento publicæ honestatis, luiticiæ, ex sponsalibus proueniente
8. Dispensandi, super impedimento criminis, neutro tamen conjugum machinante, ac restituendi jus, perendi debitum amissum.
9. Dispensandi, in impedimento Cognationis Spiritualis, præterquam inter leuantem & leuatam.
10. Hæc verò matrimoniales dispensationes, vlt. 6. 7. 8. 9. non concedantur, nisi cum clausula: dummodò mulier rapta non fuerit, vel si rapta fuerit, in potestate raptoris non existat, & in dispensatione tenor huiusmodi facultatum inferatur, cum expressione temporis, ad quod fuerint concessæ.
11. Dispensandi cum Gentilibus, & Infidelibus plures vxores habentibus, ut post conuersionem, & baptismum, quam illi maluerint, si etiam ipsa fidelis fiat, retinere possint, nisi prima voluerit conuerti.
12. Consecrandi, Olea cum Sacerdotibus, qui poterunt haberi dum, adminus sint quinq; non tamen extra diem Cenz Domini.
13. Delegandi, Simplicibus Sacerdotibus, potestatem benedicendi paramenta, & alia, ad Sacrificium Missæ necessaria, vbi non interuenit Sacra Vnctio, & reconciliandi Ecclesias pollutas, aquâ ab Episcopo benedicta, & in casu necessitatis, etiam aqua, non benedicta, ab Episcopo.
14. Largiendi ter in anno, Indulgentiam Plenariam, contritis & confessis, ac Sacra communione refectis.
15. Absoluendi, ab hæresi, & Apostasia à fide, & à Schismate, quoscunq; etiam Ecclesiasticos, tam seculares, quàm Regulares, non tamen eos, qui ex locis fuerint, vbi Sacrum officium exercetur, nisi in locis missionum, in quibus impune grassantur hæreses, deliquerint, nec illos qui judicialiter abjurauerint, nisi isti nati sint, vbi impune grassantur hæreses, & post judicialem abiurationem, illuc reuersi, in hæresim fuerint relapsi, & hos in foro conscientie tantum.
16. Absoluendi, ab omnibus casibus Sedi Apostolicæ reservatis, etiam in Bulla Cenz Domini contentis.
17. Concedendi Indulgentiam Plenariam primò conuersis ab hæresi, atq; etiam fidelibus quibuscunq;, in articulo mortis, saltem contritis, si confiteri non poterunt.
18. Concedendi Indulgentiam plenariam, in oratione quadraginta horarum, ter in anno

anno indicenda. diebus ei bene visis, contritis, & confessis, ac Sacra communione refectis; Si tamen ex concursu populi, & expositione SS. Sacramenti, nulla sit probabilis suspicio, Sacrilegij, ab hæreticis, & infidelibus, aut Magistratum offensum iri.

19. Lucrandi sibi easdem Indulgentias.

20. Singulis secundis feriis, non impeditis officio 9. Lectionum, vel eis impeditis, die immediatè sequenti celebrando Missam de Requiem, in quocunq; Altari, etiã portatili, liberandi animam secundum eius intentionem, à Purgatorij pœnis, per modum suffragij.

21. Tenendi, & legendi, non tamen alijs concedendi, libros hæreticorum, vel Infidelium, de eorum Religione tractantium, ad officium eos impugnandi, & alios quomodolibet prohibitos, præter opera Caroli Molenei, Nicolai Machiaulli, ac libros de Astrologia, Iurisprudencia, principaliter, vel incidenter, vel alias quomodolibet de ea tractantes, ita tamen vt libri ex illis Prouincijs, non efferantur.

22. Præficiendi, Parochijs Regulares, eiq; suos deputandi vicarios, in defectu secularium, de consensu tamen suorum superiorum.

23. Celebrandi bis in die, si necessitas vrgeat, ita tamen vt post primam Missam, non sumperit abluentionem, per vnã horam, ante auroram, & aliam post meridem. Sub dio, & sub terrâ in loco tamen, decenti, etiã si Altare sit fractum, vel sine Reliquijs Sanctorum, & præsentibus hæreticis, schismaticis, Infidelibus, & excommunicatis, & aliter celebrari non possit. Caueat verò, ne prædicta facultate, seu dispensatione, celebrandi bis in die, aliter, quam ex grauissimis causis, & rarissimè vtatur; in quo grauitèr ipsius conscientia operatur. Quod si hanc eandem facultatem, alteri Sacerdoti, iuxta potestatem inferius apponendam, communicare, aut causas ea vtendi alicui, qui à Sancta Sede has facultates obtinuerit, approbare visum fuerit, serio ipsius conscientia injungitur, vt paucis duntaxat, ijsq; maturioris prudentiæ, ac Zeli, & qui absolute necessarij sunt, nec pro quolibet, sed vbi grauis necessitas tulerit, & ad breuè tempus, eandem communicet, aut respectiue causas approbet.

24. Referendi SS. Sacramentum occultè ad infirmos, sine lumine, illudq; sine eodè retinendi, pro iisdem infirmis, in loco tamen decenti, si ab hæreticis, aut infidelibus, non sit periculum Sacrilegij.

25. Induendi vestibus secularibus, si aliter vel transire ad loca ejus curæ commissa, vel in eis permanere, non poterit.

26. Recitandi Rosarium, vel alias preces, si Breuiarium secum deferre non poterit, vel Diuinum officium, ob aliquod legitimũ impedimentum, recitare non valeat.

27. Dispensandi, quando expedire videbitur super vsu carniũ, ouorum, & lactiniorum, tempore jejuniorum, & præsertim Quadragesimæ.

28. Prædictas Facultates communicandi, non tamen illas, quæ requirunt ordinem Episcopalem, vel non sine Sacrorum oleorum vsu exercentur. Sacerdotibus idoneis, qui in eius Diocesi laborabunt, & præsertim tempore sui obitus, vt Sede vacante, sit, qui possit supplere; donec Sedes Apostolica certior, facta, quod quamprimum fieri debet, per delegatos, vel per vnum ex eis, alio modo prouideat, quibus Delegatis, auctoritate Apostolica, facultas conceditur, Sede vacante, in casu necessitatis, consecrandi Calices, patenas, & Altaria, portatilia, Sacris oleis ab Episcopo tamen benedictis.

29. Hæ prædictæ Facultates gratis, & sine vlla mercede exercentur & ad annos septem tantum concessæ intelligantur, ita tamen, vt jis, nullo modo, vti possit, extra fines suæ Diocesis.

FINIS

Władza Episkopom Unicom asystować Consecratyey Ich MM. XX. Biskupom Rzymkim, & vicenversa, Ich MM. XX. Biskupi Rzymscy, asystować mają Władze. Ritus Græci Presolibus, Consecratyey.

P A V L V S PP. V.

AD PERPETVAM, REI MEMORIAM.

Nſupremo, Apoſtolatus ſolio, Divina diſpoſitione, meritis licet imparibus præſidentes, ad ea libenter intendimus, per quæ Eccleſiarum, Præſulum, præſertim in partibus remotis agentium, commoditati, & conſcientiæ ſecuritati, opportunè conſultitur. Sanè venerabilis Fratrſ Iosephi Archiepiſcopi Kijouienſis, & Halienſis, Totius nationis Ruthenæ ac Ruſſiæ Metropolitæ nomine, Nobis nuper expoſitum fuit, quia nonnulli, de quorum perſonis, Cathedralibus Eccleſiis, in partibus Ruſſiæ, hætenus prouiſum fuit, licet iuxta ritum Græcum, poſt unionem eiſdem Nationis, cum Eccleſia Romanâ, ab Apoſtolica Sede permiſſum vivant, tamen ob magnam Eccleſiarum huiusmodi diſtantiâ, munus conſecrationis, in defectu Episcoporum eiſdem ritus Latini, gratiam tamen, & communionem Apoſtolici Sedis habentibus, & alias canonicè, ſuſceperunt. Cum autè ſicut eadem expoſitio ſubiungebat, id in conſulta Sede Apoſtolica, fieri poſſe quidam dubitent. Nobis propterea, dictus Iosephus Archiepiſcopus, humiliter ſupplicari fecit, ut deſuper prouidere, de benignitate Apoſtolica dignaremur. Nos igitur pro noſtri Paſtoralis officii debito, omnem circa præmiſſa, dubitandi cauſam tollere volentes, huiusmodi ſupplicationibus inclinati, auctoritate Apoſtolica, tenore præſentium decernimus, & declaramus, promotis ad Cathedralis Eccleſias, in dictis partibus, exiſtentibus, & ritu Græco à Sede Apoſtolica, permiſſo, in unione prædicta viventibus, conſecrationis munus aſſiſtentibus duobus, vel tribus Episcopis ritus Latini, gratiam tamen & communionem Sedis Apoſtolici habentibus, & e contra promotis ad Cathedralis Eccleſias, ibidem exiſtentes, qui ritu Latino vivunt, aſſiſtentibus duobus vel tribus Episcopis ritus Græci, in unione tamen prædicta viventibus, ac gratiam & communionem eiſdem Sedis habentibus, munus Conſecrationis impendi, & ab illis ſuſcipi, dummodo alias Canonicè impendatur, libere & licet poſſe. In contrarium ſcientibus, non obſtancibus quibuſcunq; Datum Romæ, apud Sanctam Mariam Maiorem, ſub Annulo Piſcatotis, die X. Decembris. M. D. CXV. Pontificatus Noſtri Anno vndecimo.

S. Cobellinus.

A Eodem SS. PAVLO V. Indulgentia plenaria perpetua conceditur, Monachis Ordini S. Baſilij M. nationis Ruthenæ, Feſto D. Patriarchæ BASILII, quolibet Anno incidentè, ac iſſdem Monachis, in cuiuslibet eorum mortis Articulo, pariter omnium peccatorum Indulgentia, & Remiſſio conceditur. Sub Datum Romæ, die XVI. Decembris. M. D. C. X. V. Pontificatus Anno II.

S. Cobellinus.

GREGORIVS PP. XV.

AD PERPETVAM, REI MEMORIAM.

EXponit Nobis nuper fecit, Venerab. Frater Archiepiſcopus Chio- uienſis, quod in cauſa præcedentiæ, inter eum, & Suffraganeum, Venerab. Fratrſ Episcopſ Vilnenſis, pendente, à Venerabilibus Fratribus noſtris, S. R. E. Cardinalibus, ſacris ritibus præpoſitis, emanavit. Decretum tenoris ſubſequentis, videlicet: In cauſa præcedentiæ inter Archiepiſcopum Kijouien. Ruſſiæ Metropolitan. & Suffraganeum Vilnen. Sacra Rituum Congregatio, re maturè delibetata, cenſuit, Archiepiſcopo prædicto, ſupra Suffraganeum præcedentiâ competere nullamq;

Nullamq; super hoc, diuersitatis ritus habendam esse rationem, XXII. Augusti. M. D. C. XX. Cum autem, sicut eadem expositio subiungebat, dictus Archiepiscopus plurimum cupiat, Decretum huiusmodi pro firmiori illius subsistentia & validitate, Apostolicę nostrę Confirmationis robore communiri. Nobis propterea humiliter supplicari fecit, vt super pręmissis opportunę providere, de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, Archiepiscopum prędictum, specialibus fauoribus, & gratiis prosequi volentes, & a quibuscumq; Excommunicationis, suspensionis, & Interdicti, alijsq; Ecclesiasticis Sententijs, censuris, & penis, a iure vel ab homine, quauis occasione, vel causa latis, si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum, pręsentium duntaxat consequendum, harum serie absoluentes, & absolutum fore censentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, Decretum prędictum, Apostolica auctoritate, tenore pręsentium approbamus, & confirmamus, illiq; inuolabilis firmitatis robur, adiecinus, ac omnes, & singulos tam iuris, quę facti defectus, si qui desuper, quomodolibet, interuenerint, supplemus. Decernentes, pręsentes litteras validas, firmas, & efficaces existere, & fore, suosq; plenarios & integros effectus, sortiri, & obrinere: Dictoq; Archiepiscopo, in omnibus, & per omnia plenissimę suffragari, nec non irritum, & inane, si secus super his, a quocunq; quauis auctoritate scienter, vel ignoranter, contigerit, attentari. Quocirca Venerab: Fratri Ioanni Baptista, Episcopo Nolanensi moderno, & pro tempore existenti, nostro, & Apostolicę Sedis, in Regno Polonię Nuntio, per pręsentes committimus & mandamus, quatenus ipse per se, vel alium, seu alios: vbi & quando opus fuerit, & quoties super hoc, pro parte Archiepiscopi prędicti fuerit requisitus, pręsentes litteras, & in eis contenta quęcunq; solenniter publicans, dictoq; Archiepiscopo, in pręmissis, efficacis defensionis pręsidio, assistens, faciat easdem pręsentes, ab omnibus, ad quos spectat inuolabiliter obseruari; ipsumq; Archiepiscopum, illarum commodum, & effectum, pacifice frui, & gaudere, non permittens illum desuper, a quocunq; quauis auctoritate, quomodolibet indebitę molestari. Contradictores quoslibet, & rebelles, per sententias, censuras, penas Ecclesiasticas, aliq; opportuna iuris, & facti remedia, appellatione postposita, compescendo, inuocato ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachij secularis. Non obstante Felice. Recordat. Bonifacij Papę VIII. prędecessoris nostri, de vna & in Concilio generali edita, de duabus dietis, dummodo vltra tres dietas, aliquis auctoritate pręsentium, ad iudicium, non trahatur, alijsq; constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, cęterisq; controuersijs quibuscunq;. Datum Romę, apud S. Petrum sub Annulo Piscatoris, die XX. Martij. M. D. C. XXIII. Pontificatus Nostri Anno tertio.

S. Car. S. Secret.

VRBANVS PAPA VIII.

AD PERPETVAM, REI MEMORIAM.

IN supremo, Apostolatus solio, meritis licet imparibus diuina, dispositione pręsidentes, Religiosos viros, qui spectis huius sæculi vanitatibus, diuini Numinis obsequijs se se manciparunt, pastoralis benignitate complectimur, prout conspicimus in Domino Expedire. Hinc est quod Nos volentes dilectos filios, Monachos Ruthenos, Ordinis S. Basilij M. Congregationis Sanctissimę Trinitatis Vilenensis, nuncupate, vnitati S. Romanę Ecclesię incorporatos, fauore prosequi gratię specialis; De Venerabilium fratrum nostrorum, eiusdem Sanctę Romanę Ecclesię Cardinalium, negotio propagandę fidei pręfectorum, consilio, Monachos prędictos sub litteris Felice: record: PAVLI Papę V. prędecessoris nostri, super concessione Indulgentiarum, & gratiarum Monachis & Regularibus factam, sub die XXIII. Maij. M. D. C. VI. in simili forma Breuis, expeditis, quas tenore pręsentium, pro expressis haberi volumus.

Przypusze
nie Zakonu
Bazylego S.
do Indulgi
tij y łaskę

volumus, comprehendere, ac proinde eisdem Monachos prædictis Indulgentijs, & gratijs, ut, & potiri posse, easq; illis, sine ulla dubitatione suffragari, auctoritate Apostolica tenore præsentium decernimus, & declaramus. Non obstantibus, quatenus opus sit Nostra, de non concedendis Indulgentijs, Ad instar cæterisq; contrarijs quibuscunq; Datum Romæ, apud Sanctam Mariam Maiorem, sub Annulo Piscatoris, die XXXI. Augusti. M. D. CXXIII. Pontificatus Nostri. Anno secundo.

V. Theatinus.

**Decretum S. Congregationis de Propaganda fide, habitæ
coram Sanctissimo die 7. Iulij. 1624.**

AD conservandam pacem, & concordiam inter Ruthenos Vnitos, & ob alias gravissimas causas, Sanctissimus in Christo Pater. & Dñs Noster D. VRBANVS, Diuina providentia PAPA OCTAVVS, de consilio & assensu Venerabilium Fratrum suorum S. R. E. Cardinalium Congreg. de Propaganda Fide, decreuit, ne de cætero Presbyteris, & alijs Ecclesiasticis Ruthenorum Vnitorum. & præsertim Monachis S. Basilij, ad Latinum Ritum, quacunq; de causa, etiam vrgentissima, sine speciali Sedis Apostolicæ licentia transire liceat. Proinde omnibus Archiepiscopis, Episcopis, & Officialibus Ruthenorum Vnitorum districtè præcipiendo mandauit, ne deinceps licentias pro huiusmodi transitu, subiectis suis, in ordine Ecclesiastico constitutis, aut Sancti BASILII Regulam profitentibus, concedere præsumant. Et Archiepiscopis, Episcopis, & alijs Prælati Latinis, etiam Regularibus, ac eorum Officialibus, ne eos ad Ritum Latinum transire volentes, quouis prætextu, aut causa, etiam, cum licentia Ruthenorum Prælatorum suorum recipere audeant, sub pena nullitatis actus, & alijs arbitrio Sanctitatis sue, & Romanorum Pontificum Successorum suorum, transgressoribus, infligendis. Non obstantibus.

Ord. Card. Bandinus.

Locus Sigilli

Franciscus Ingolus Secr.

IN causis præcedentia, inter Episcopos Latini Ritûs, & Episcopos Ritus Græci Vniti, S. Rituum Congregatio, alias censuit, nullam aliam rationem, cæteris paribus, inter illos habendam esse, quam Antiquitatis eorum promotionis, ad Episcopatum, & prout latius in literis eiusdem S. Congregationis, ad Nuntium Apostolicum Poloniæ, continetur. Sub Data 16. Februarij 1620.

Julius Episcopus Cardinalis Sabellius.

Locus Sigilli

C. Paulinus J. Congreg. Rit. Secr.

IN causis præcedentia, inter Parochos Latinos & Græcos Vnitos, Sacra Rituum Congregatio, alias respondit, Ritui Græco, non obstat, quominus Parochi prædicti, præcedentiam Ecclesiæ eorum debitam, inter cæteros Latini Ritui Parochos, assequantur.

Julius Card. Sabellius.

Locus Sigilli.

Paulinus Sac. Congr. Rit. Secr.

VRBANVS PAPA VIII.

AD futuram Rei memoriam. Ad augm. Christi fidelium, Nationis Ruthenorum Vnitorum, qui ut accepimus, apud dilectos filios, Monachos Ordinis S. Basilij, eiusdem nationis, etiam Vnitos, exercitia spūalia exercere solent, deuotionem, & animarū salutem, celestibus Ecclesiæ thesauris, pia charitate intenti, eisdem Christi fidelibus, qui exercitia spūalia huiusmodi, apud dictos Monachos per octo dies fecerint, & alia forsan pro infra scriptis Indulgentijs, consequendis, requisita ad implendum, quod omnibus & singulis Indulgentijs, ac peccatorum remissionibus, & penitentiarum relaxationibus, quibus, Christi fideles Latini, exercitia spūalia prædicta, apud dilectos

dilectos filios Clericos, Societatis IESV facien. ex concessione Apostolica gaudent, pari modo fruantur & gaudeant, Apostolica auctoritate, tenore presentium concedimus & indulgemus. Non obstant. Regula nostra, de non concedendis Indulgentijs, Ad Instar ceterisq; contrarijs quibuscunq; Datum Romæ apud Sanctam Mariam Maiorem, sub Annulo Piscatoris. die VII. Iulij, M. D. C. XXVII. Pontificatus nostri. Anno Quarto.
Gratis pro Deo. & Scriptura. *V. Theatinus.*

U R B A N V S P P. VIII.

AD futuram rei memoriam. Ut penuriam Tabellionum Apost: auctoritate creatorum, in paribus Russiæ facilius subueniri valeat. supplicationibus Venerab: Fratris moderni Metropolitæ Russiæ, suo & suorum Episcoporum, Suffraganeorum omnibus Nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, de Venerab: Fratrum nostrum S. R. E. Cardinalium, negotio Propagandæ fidei Catholicæ, per Vniuersum orbem præpositorum consilio, omnibus & singulis Tabellionibus, à dicto Metropolitano, eiusq; Suffraganeis Episcopis, creatis, & in futurum creandis, quod ipsi, eadem, quam Tabelliones Auctoritate Apostolica creati, pro necessitate tamen & usu Metropolitanæ & Cathedralium Ecclesiarum, dictæ Metropolitæ subiectarum, tantum facultatem habeant, ita & in authenticandis instrumentis & scripturis, per eos consiciendis, vel approbandis sese vii Tabelliones Apostolica Auctoritate facti, subscribere, libere & licite possint, & valeant, Apostolica auctoritate Concedimus & Indulgemus. In contrarium facien: non obstantibus. quibuscunq; Datum Romæ apud Sanctam Mariam Maiorem sub Annulo Piscatoris, die vigesima Augusti. M. D. C. XXXV. Pontificatus Nostri Anno decimotercio. Sumptum ex minuta originali Brevium Secretorum, sel: rec. Urbani Papæ VIII. collatum concordat.

I. S. S. S. S.

Locus Sigilli.

Decretum Sac. Congregationis, de Propag. fide habita die 28. Septembr. 1643. Coram Smo.

REferente Eminentissimo D. Card. Pamfilio diuersa decreta, Congr: particularium Ruthenorum Vnitorum.

Sanctitas sua probauit Decretum eiusdem Congregationis particularis diei 14. Augusti proxime præteriti, quo decernitur Episcopos Ruthenos Vnitos esse Episcopos, & ut tales nominari, & haberi debere.

Probauit ejusdem Cong. decretum, quo decernitur, Episcopos Ruthenos Vnitos posse in suis Eppatibus, erigere Scholas pro instruenda in literis humanis & scientijs eorum iuuenture, & Ruthenos Ecclticos gaudere privilegij Canonis, fori, Immunitatis, libertatis, quibus gaudent, Sacerdotes & Eccles: Latini.

Et postremo probauit Decretum eiusdem particularis Cong. de Confessionibus, & alijs, de quibus in eo latius habetur.

Fr. Ant: Card: 5. Honaph.

Locus Sigilli.

Decretum Sac. Congr Generalis Inquisitionis de non Reconsecrandis Schismaticis.

Feria 4. Die 29. Septembris 1666. Lata.

IN Congregatione generali Sanctæ Romanæ, & Vniuersalis Inquisitionis, habita, in Conuentu S. Mariæ super Mineruam, coram Eminentissimis & Reuerendissimis Dominis, Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalibus, in tota Republica Christiana, contra hæreticam prauitatem Inquisitoribus generalibus, à Sancta Sede Apostolica specialiter deputatis, Relato dubio proposito, ab Episcopo Chelmenſi in Polonia. De Sacerdotibus, à Schismaticis consecratis, quos, ut certitudinem habeat, valoris Sacramen-

eramentorum, & sciat certò, cui conscientias Ouium suarum committat, in Sacra Confessionibus, iterum reordinat, ad omnes Ordines, sed priuatim ne fiat Scandalum schismaticis. Eminentissimi & Reuerendissimi Domini Cardinales, Inquisitores Generales prædicti dixerant, Ordinatos à Schismaticis, non esse reordinandos, sed tantum egere dispensatione, super Irregularitate, iuxta Constitutionem CLEMENTIS VIII.

Pio Domino Ioane Lupo Sanctæ Romanæ & Vniuersalis Inquisitionis.

Franciscus Reuandus Subsis: Reg. fol. 130.

Locus Sigilli.

Feria V. Die X. Iunij. 1666.

IN Congregatione generali, Sanctæ Romanæ, & Vniuersalis Inquisitionis habita in Palatio Apostolico, apud Sanctam Mariam Maiorem Sanctissimo Domino nostro, Domino Alexandro Diuina Prouidentia Papa VII. ac Eminentissimis & Reuerendis Dominis, Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalibus, in tota Republica Christiana contra hæreticam prauitatem Inquisitoribus Generalibus, à Sancta Sede Apostolica specialiter deputatis. R. P. D. Iacobi Susza Episcopi Chelmæ Rutheni Vaiti, lecto memoriali, Sanctissimus D. N. ALEXANDER Papa VII. prædictus concessit ei, facultatem dispensandi, cum Vadecim Sacerdotibus, qui relicto Schismate, ad Vniõnem Ecclesiæ transferunt, vt non obstante vitio bigamiæ, Altaris ministerio, fungi possint.

Ioannes Lupus Sanctæ Romanæ & Vniuersalis

Inquisitionis Notarius Reg. fol. 130.

Locus Sigilli

Decretum S. Congregationis Generalis de Propag. fide
habita sub die 4. February. 1676.

Wyklęci sa-
ca bicia Du-
chownych
Unitow.

REferente Eminētissimo Domino Cardinali Herlio S. Congregatio declarauit, per-
nientes Clericos Ruthenos Vnitos, excommunicationem incurrere, cum Clerici
prædicti iisdem Priuilegijs Canonis, & fori, immunitatis, & libertatis gaudeant, quibus
Clerici Latini potiuntur, Datum Romæ die 4. Februarij. 1676.

Cardinalis de Alterijs Præfectus.

Locus Sigilli Cong. de Propagan.

V. Ceryus Secr.

DECRETVM
S. CONGREGATIONIS RITVVM,
In Causa Polocēn. Beatificationis, & Canonisationis, Beati
Martyris IOSAPHAT, Archiepiscopi Polocēn: Ordinis, Sancti
BASILII Magni.

Decret Oy-
ca S. Bea-
tificationey,
endashpry
Sley Cano-
nizationey,
naznaczo-
nym Offic-
Iozaphata
Bogostaw-
Miezzenni.

Commissa dudum à Sanctissimo Domino Nostro, VRBANO.
Diuina prouidentia Papa VIII. Sacræ Rituum Congregationis, ad instantiam
Serenissimorum Poloniæ & Sueciæ Regum, SIGISMVNDI III. & VLA-
SLAI IV. Nec non ad supplicationem Metropolitanorum, Archiepiscoporum,
Episcoporum, Palatinorum, Principum, ac vniuersi Cleri, & Populi Catholici in Regnū
Poloniæ, Magniq; Ducatus Lichuaniz, ac totius Russiæ, nec non Venerabilis Ordinis,
Monachorum S. Basilij Magni, in causa Serui Dei IOSAPHATI, Archiepiscopi
Polocensis eiusdem Ordinis S. Basilij, pro Christi nomine, & fide Catholici, & pro
Sancta potissimum Vniõne, cum Ecclesia Romanâ, Vitepsci in Russia Alba, 12. No-
uembrii. 1623. à Schismaticis trucidati illaq; deinde per plures annos, per eandem
Sacram Congregationem, seruatis seruandis, discussa, & examinata; auditis de super
etiam Theologis, Consultoribus, & Sanctæ fidei Promotorc. Post obtentam prius,
ab eodem Sanctissimo Domino Nostro, sub die 27. Ianuarij 1619. specialem derogationem,
decreti Sanctitatis sue, de non procedendo, in causis Seruorum Dei, ad effectū

Canon

Canonizationis Beatificationis, aut declarationis Martyrii. nisi lapsis quinquaginta annis, ab obitu illorum. Et prout sub die 2. Martij 1641. eiusdem Sanctissimi licentia, ad ulteriora in huiusmodi causa, in Congregationibus ordinarijs, procedendi, referente Eminentissimo, & Reuerendissimo Dño Ioanne Baptista, tituli Sancti Eusebij S. R. E. Presbytero Cardinali. Pamtio nuncupato, proposita: eadem Sacra Rituum Congregatio: de 2. Martij 1641. censuit constare, de validitate Processuum. Die 13. Septemb. 1641. constare de Martyrio, & causa Martyrii. Die demum 22. Nouembris eiusdem anni, constare etiam de miraculis. Ideoq; Sacre Congregationi videtur, si Sanctissimo Domino N. placuerit, posse dictum Seruum Dei I O S A P H A T V M Beatorum Martyrum Cathalogo adscribi, & ad solennem ipsius Canonizationem quandocunq; deueniri. Interim vero, donec ad ipsam Canonizationem deueniatur, visum pariter fuit, facultatem concedi poss. vt de eodem Martyre, ab omnibus Monachis Ordinis S. Basilij, vbiq; terrarum existentibus, nec non in omnijs Ecclesijs, Diocesis & Prouincijs Polocensis, ac totius Metropolis Russiz, a quibuscunq; Sacerdotibus, tam secularibus, quam Regularibus. Die Natalis ipsius 12. videlicet Nouembris, Officium & Missa de communione vnius Martyris Pontificis, recitari respectiue, accelebrari valeat, iuxta Rubricas Breuarij, & Missalis Romani, nec non Græci seu Rutheni, ab Apostolica Sede approbati. Quam Sacre Congregationis sententiam, Sanctissimus Dominus N. per nre Secretarium ad se relatum, presente ibidem Sanctæ Fidei Promotore, die 14. Decemb. 1642. laudauit & approbavit & Breue de super informa expediri mandauit.

Locus Sigilli.

Julius Episc: Tusc: Card. Sabelius.

C. Paulinus S. Congr. Rit. secr.

Rome, ex Typographia Reuer: Camere Apostolicæ, 1642.

TAsłuzywży sobie, ten Święty Antecessor mój, Korony Polskiej. W X. Lit: y Galey Rusi Tutelaris, na koronę wprzody Niebiełką, a potom z declaracyey ni pochybney, ządne mu błędowi nicpodlegley, Laureolę Beatificationis, oraculo Najswiętszego VRBANA VIII. wiencowany na ziemi. Anno salutis 1642. y dzień cultui iego natalis 12. Nouembris (kiedy iako sponsus sanguinum speciosus, odrodził się we krwi swojej niebu) od Scolicy S. nāznāczony. y dorad cultu Dulia za odwagę Męczeniškā gromadnem i kolany, gentium & populorum, adorowany, iego eximia święte, do tych czas, całosciā & compage naturali membrorum illaśa, od P. Boga, ozdobione; quiescunt w Katedrze Archiepiscopskiej Połockiej, w znamienitey y bogatey frebraney trunnie, pāmiatke wiekami niezgładzoney, z dobroczynności sławney S. Pāmięci K A Z I M I E R Z A L W A S A P I E H Y Podkanclerzego Wielkiego X. Lit: Więć że fluxus & refluxus concurrentow, na Święto iego do Połockā, pro 12. 9br., Sacri natalis celo, musiał się co rok przykra, bezdrożā rānym krajom przyzwoita rānować, y sāmā rzekā Dżwinā gestemi y nietrwāłemi lodami, od wczesney do Świętego arcebat przeprawę; Supplikowałem Najswiętszemu Oycowi, y Panu Nāszemu Miłosciwemu, INNOCENTEM V XI. aby miłosciwie z władzy swey Nāwyższej raczył przenieść to Święto, ex Duodecimā Nouembris, na inny czas wygodniejszy; accedentibus, do ciātā iego cudownego. Na tę supplikacyā, moię annuit Sanctissimus, ac post Remissum memoriale, ad sacram Rituum Congregationem, wyświadczona łaskā całemu Krolestwu Polskiemu, aby w przyszłe potomne czasy, to Święto Błogosł: IOZAPHATA odprawowane y święcone było Dnia dwudziestego szóstego Miesiācā Septembra. Tę Concessiā dobrociwą, cultum Męczeniškā Świętego numerosiori numero (co Rok da Bog confluentium) promouwiciā, donosząc ad Nāstiam, y vpewniājąc o tey Translāciey Świętā, Męczeniškā, Christusowego, wyrażam iż, iako się w sobie ma.

P O L O N I A.

Sac: Rit: Congn: ad preces Rmi Archiepiscopi Polociz, Metropolitanus totius Russie, & P. Generalis Monachorum Ruthenorum Ord: S. BASILII Magni, benigne concessit, ut festum B. Martyris I O S A P H A T Archiepisc: Polocen: prae dicti Ordinis quod hactenus celebratum, est die 12. Nouembris, ut per Indultum Apostolicum sub datum, die 16. Maij 1643. in posterum, iustis de causis, transferri, & celebrari possit, & valeat in Regno Poloniae tantum. Die 26. Septembris cuiuslibet anni. Hac die 2. Septembris 1679.

Cesar Card: Pachennus. † Locus Sigilli.

Bernardinus Casalius Sac. Rituum Congr. Sec:

Avezyniż to dla was, niezgodni moi, wász Czárnogrecki czy Stámbolski Pátryarcha, wstáwicznie czuiący nie o dusze, ale opieniadze, y dengi wásze? Dla jedności S. nie tylko te łaski Oycowie SS. z wielką miłością y skłonnoscą, wyswiadczyli; ale y ná dwudziestu piąciu Bazylianow, po roznych Akademiách, y Alumnátách sub optimá cultura, & curá Societatis IESV, nie żatuią chleba, wygad pańskich. byleby wszelką nauką *praditos*, wytáwić *operarios*, dla oświecenia y náwrocenia prostoty Ruskiej w Cerkwiách, y w rozumách, pátieczynámi *impolitici* otoczoney. Nuż owe Oycowskie, Stolicy S. nád nami pieczy, *supplementa* pieniężne, pod złą chwilę ná ledność S. skuteczne protekcyę. Nuż widome błogostáwienstwá Boskie, nád lednością S. ktorey *post tot luctus & luctas*, nie wbyło, ale przybyło. y w osoby, y w znaczne fundacye. Iáko to, *ex voto Reipubl*: nadáne Dzierżawy Zyrowicom, Buśa y Borowiki: Monásterowi Połockiemu, ku czci S. IOZAPHATA Czerswiat y Sudziłowicze. W Witepsku zaś *recentissimé*, wysypał ná nową fundacyą swoie, Bazylianom Vnitom, kilkadziesiąt tysięcy, Wielmożny & *suauissima* umnie zawsze *recordationis*, I. M. Pan, Adam z Brusłowa Kisiel, Pisarz Ziemiński ktoremu, lat kilkadziesiąt záto, aby się cieszył *ex operibus manuum suarum addat Dominus cali, & Sanctus eius Iosaphat Martyr*, za to, że iego Państwo w Witepsku, tą fundacyą wtwierdza. W Brzeskim zaś Woiewodztwie, Wielmożny iego Mość Pan Konstanty Szuyński, Chorąży Woiewodztwa tegoż, ná szczęściu Zakonników Bazylianow, w Terebuniu dziedzicznym swoim, z munificencyey Páńskiej, *excitat Laure*. Wważ Narodzie Ruski, co Bog zwámi dla nie zgody zrobił; przeniośszy *ex Roma vestro*. między wielą innych, tak znaczne Domy, iákie są Kisielowskie, y Szuyńskie, y dobrze je vgruntowawszy *in sacrosancto Ritui, & fide Romaná*, obraca ich serce áfekt, y dobroczynności ku nam Vnitom, stárożytnosc Wiáry prawdziwey Rzymskiej, y Narodu Ruskiego, reprezentuiącym. Kiedy już mnie niewierzacie, y tak sobie moie *sacerdotyzaliwe* stárania, okolo dusz wászych *pro stipulá aridá* macie, przynamniemy mego Patroná *Nominis*, Cypriána S. ktorego *scripta* vezzone do sercá mowiące, rádźi nie rádźi przyiąć musiecie, o Vniey Cerkwi Bożey piszącego, w te słowa: Tłumącę po Polsku.

Tey ledności Cerkwi Bożey, kto nie trzyma, rozumie że trzyma się w Wierze? Kto Cerkwi Bożey sprzeciwia się, kto Káthedry Piotrá S. ná ktorey Cerkiew jest vfundowána, odstepnie, rozumie że jest w Cerkwi Bożey? by namniemy. Tę ledność powinniśmy trzymać y bronić, osobiłwie my, Episcopowie, przelożénstwo w Cerkwi Bożey májący, ábyśmy pokazali to, że jedno y nierozdzielne Biskupstwo ma być. Poty S. Afrykánski Biskup y Męczennik, ale dość gorliwie, *de Primatu Oycá S.* y o Vniey z nim.

A żebyście kiedyż tedyż ná drogę zbáwienną nápadli, y czego wam potrzeba dopytáli się, *extenduię tu*, wyznánie Wiáry prawowierney, iáko ma być od Graków, gárnących się do Stolicy S. Rzymskiej, wykonáne.

PROFESSIO

Orthodoxæ FIDEI, ab Orientalibus

Facienda.

Iussu, SS. D. N. VRBANI PP. VIII.

Edita R O M Æ, Typis Sacræ Congregat. de propagandâ
Fide. M. D. CL. XXI.

D E I N D E

Iussu Illustrissimi & Reuerendissimi D. FRANCISCI MARTELLI
Archiepiscopi Corinthi, Ad Serenissimum, & Potentissimum
IOANNEM III. Regem Poloniæ, &c. Nuntij Apostolici.

Anno DM. CLXX. VIII. Leopoli Recusa.

In Nomine Patris, & Filij, & Spiritus Sancti. Amen.

I. **E**GO, N. firmâ fide, credo, & profiteor omnia, &
singula, quæ continentur in Symbolo, quo S. R. Ecclesia utitur,
videlicet.

Credo in vnum Deum, Patrem Omnipotentem, factorem cæli & terræ, visibilibus
omnium, & invisibilibus. Et in vnum Dominum Iesum Christum, Filium Dei
vnigenitum, & ex Patre natum, ante omnia sæcula, Deum de Deo, lumen de lu-
mine, Deum verum de Deo vero, genitum non factum, consubstantialem Patri,
per quem, omnia facta sunt, qui propter nos homines, & propter nostram salutem,
descendit de Cælis, & incarnatus est, de Spiritu sancto, ex MARIA Virgine &
HOMOFRACTVS EST. Crucifixus etiam pro nobis, sub Pontice Pilato,
passus & sepultus est. Et resurrexit tertia die secundum Scripturas: Et ascendit
in Cælum, sedet ad dexteram Patris, & iterum venturus est, cum gloria, iudicare
vivos & mortuos, cuius Regni, non erit finis. Et in Spiritum sanctum Dominum,
& viuificantem qui ex Patre Filioq; procedit, qui cum Patre & Filio, simul adora-
tur, & conglorificatur, qui locutus est per Prophetas. Et vnâ Sanctam Catholi-
cam & Apostolicam Ecclesiam. Confiteor vnum Baptisma, in remissionem pecca-
torum, Et expecto resurrectionem mortuorum, & vitam venturi sæculi. Amen.

2. Veneror etiam & suscipio, vniuersales Synodos, prout sequitur, videlicet.
Nicenam Primam, & profiteor quod in ea contra Arium, damnatae memoriae, definitum
est, Dominum IESVM Christum esse Filium Dei, ex Patre natum Vnigeni-
tum, id est, ex substantia Patris natum, non factum, consubstantialem Patri: arque
impias illas voces, reatè in eadem Synodo damnatas esse, quod aliquando non fuerit,
aut quod factus est ex ijs, quæ non sunt, aut ex alia substantia vel essentia, aut quod
sit mutabilis, vel conuertibilis Filius Dei.

Synod Nic.
in Symb.

3. Constantinopolitanam Primam, Secundam in ordine, & profiteor, quod in ea
contra Macedonium damnatae memoriae, definitum est, Spiritum Sanctum, non esse
seruum, sed Dominum, non creaturam, sed Deum ac vnâ habentem, cum Patre,
& Filio Deitatem.

Synod Con:
1. in Symb.
& can. 5.

4. Ephesinam Primam, Tertiam in ordine, profiteor, quod in ea, contra Nesto-
rium damnatae memoriae, definitum est, Diuinitatem, & humanitatem ineffabili, &
incomprehensibili vnione, in vna persona Filij Dei, vnum nobis Iesum Christum
constituisse, eaq; de causâ Beatissimam Virginem, verè esse DEI Genitricem,

Epist. 5. Cy-
rilli lectæ
& approbata
in Synodo
Ephes. p. 3.
act. 1.

Defin. Syn. 5. Chalcedonensem, Quartam in ordine, & profiteor, quod in ea contra *Euz Chalced*: tychem, & Dioscorum, ambos damnatae memoriae, definitum est: Vnum eum-
act: 5. demq; Filium Dei, Dominum Nostrum IESVM Christum, perfectum esse in Deitate,
al. 6. qua & perfectum in humanitate, Deum verum, & hominem verum, ex anima rationali,
reperita ha- & corpore, consubstantiali Patri secundum Deitatem, eundem consubstantiali
betur in nobis, secundum humanitatem; per omnia nobis similem, absq; peccato, ante sa-
Decr. Conc. cula quidem de Patre genitum secundum Deitatem, in nouissimis autem diebus, eun-
Flor. pro dem propter nos & propter nostram salutem, ex MARIA Virgine Dei Genitrice
Armenis. secundum humanitatem; vnum eundemq; Christum Filium DEI vnigenitum, in
 duabus naturis in confusè, immutabiliter, indiuisè, inseparabiliter agnoscendum;
 nusquam sublata differentiâ naturarum, propter vnionem, magisq; saluâ proprietate,
 vtriusq; naturæ, & in vnâ personam; atq; subsistentiam concurrente, non in
 duas personas partitum, aut diuisum, sed vnum, eundemq; Filium, & vnigenitum,
 Deum Verum Dominum IESVM Christum.

Synod. Chal 6. Item eiusdem Domini Nostri IESV Christi Diuinitatem, secundum quam
act. 12. *CS* consubstantialis est Patri, & Spiritui sancto, impassibilem esse, & immortalem; eun-
Leo Pp. E- dem autem crucifixum, & mortuum tantummodo secundum carnem, vt pariter
piß. 60. definitum est, in dictâ Synodo & in Epistola Sancti Leonis Romani Pontificis, cuius
 ore, Beatum PETRVM Apostolum locutum esse, Patres in eadem Synodo ac-
 clamauerunt. Per quam definitionem, damnatur impia hæresis illorum, qui Trifagio
 ab Angelis tradito, & in præfatâ Chalcedonensi Synodo decantato, Sanctus Deus,
 Sanctus fortis, Sanctus immortalis miserere nobis, addebant. Qui crucifixus est
 pro nobis; atq; adeo Diuinam naturam trium personarum, passibilem asseriebant,
 & mortalem.

Synod. 5. 7. Constantinopolitanam Secundam, Quintam in ordine, in quâ præfatâ Chal-
Col. 6. cedonensis Synodi definitio renouata est.

Concil. Flor. 8. Constantinopolitanam Tertiam, Sextam in ordine, & profiteor, quod in ea
in Decr. pro contra Monothelitas definitum est. In vno eodemq; Domino Nostro IESV Christo,
Iacobitis. duas esse, naturales voluntates, & duas naturales operationes indiuisè, inconverti-
Synod. 6. biliter, inseparabiliter, inconfusè, & humanam eius voluntatem non contrariam,
act. 18. sed subiectam Diuinæ, eius atq; omnipotentis voluntati.

Synod. 7. 9. Nicænam Secundam, Septimam in ordine, & profiteor, quod in ea contra
act. 7. Iconoclastas definitum est. Imagines Christi, ac DEIPARÆ Virginis, necnon
Conc. Trid. aliorum Sanctorum habendas, & retinendas, esse, atq; eis debitum honorem, ac
Seß. 25. venerationem impertiendam.

Synod. 8. 10. Constantinopolitanam Quartam, Octauam in ordine, & profiteor in ea
 Phorium merito fuisse damnatum, & Sanctum Ignatium Patriarcham reitutum.

11. Veneror, etiam & suscipio, omnes alias vniuersales Synodos, auctoritate
 Romani Pontificis, legitimè celebratas, & confirmatas, & præsertim Florentinam
 Synodum, & profiteor quæ in ea definita sunt. Videlicet

Concil. Flor. 12. Quod Spiritus Sanctus ex Patre & Filio, æternaliter est, & essentiam suam,
in definit. suamq; esse subsistens habet ex Patre simul & Filio, & ex vtroq; æternaliter, tanquam
 ab vno principio & vnica spiratione procedit.

13. Item dictionem illam (Filioq;) veritatis declarandi gratia, & imminente
Ibidem. necessitate, licite, ac rationabiliter Symbolo fuisse appositam.

14. Item in azymis, siue fermentato, pane triticeo, Corpus Christi veraciter
 confici, Sacerdotesq; in alterutro, ipsum Domini Corpus conficere debere, vnum-
 quemq; scilicet iuxta suæ Ecclesiæ, siue occidentalis, siue orientalis, consuetudinem.

15. Item si verè penitentes, in Dei charitate decesserint, antequam dignis peni-
 tentiæ fructibus de commissis satisfecerint, & omisis, eorum animas panis purga-
 torijs post mortem purgari, & vt à panis huiusmodi releuentur, prodesse eis fide-
 lium viuorum suffragia. Missarum scilicet Sacrificia, orationes, & eleemosinas, &
 alia pietatis officia, quæ à fidelibus pro alijs fidelibus, fieri consueuerunt, secundum
 Ecclesiæ instituta: Illorumq; animas, qui post Baptisma susceptum, nullam omnino
 peccati-

peccati maculam incurerunt, illas etiam, quæ post contractam peccati maculam, vel in suis corporibus, vel eisdem exuta, sunt purgatæ, in celum mox recipi, & intueri clarè, ipsum Deum Trinum & Vnum, sicuti est, pro meritorum tamen diueritate, alium, alio perfectius; illorum autem animas, qui in actuali mortali peccato, vel solo originali decedunt, mox in infernum descendere, panis tamen disparibus puniendas.

16. Item Sanctam Apostolicam Sedem, & Romanum Pontificem, in vniuersum Orbem tenere Primatum, & ipsum Pontificem Romanum, Successorem esse B. PETRI Principis Apostolorum, & verum Christi Vicarium, totiusq; Ecclesiæ Caput, & omnium Christianorum Patrem, ac Doctorem existere; Et ipsi in B. PETRO pascendi, regendi, ac gubernandi vniuersalem Ecclesiã à Domino Nostro IESV Christo, plenam potestatem traditam esse; quemadmodum etiam, ut eadem Florentina Synodus asserit, in gestis Æcumenicorum Conciliorum, & in Sacris Canonibus continetur.

17. Item, legalia Vereris Testamenti seu Mosaicæ Legis Cæremonias Sacra Sacramenta, & Sacramenta, Domino Nostro IESV Christo adueniente, cessasse, & post promulgatum Euangelium, sine peccato obseruari non posse. Eiusdem etiam Legis vereris, ciborum mundorum, & immundorum differentiam, ad cæremonialia pertinere, quæ surgente Euangelio, transierunt.

18. Illam, etiam, Apostolorum prohibitionem, ab immolatis simulacrorum, & sanguine, & suffocato, illi tempori congruisse, ut inter Iudæos & Gentiles dissensionis materia tolleretur, cuius Apostolicæ prohibitionis, causâ cessante, etiam cessauit effectus.

19. Pariter veneror, & suscipio Tridentinam Synodum, & profiteor, quæ in ea definita & declarata sunt, & præsertim offerri Deo in Missa, verum, proprium & propitiatorium Sacrificium pro viuis, & defunctis, atq; in Sanctiss. Eucharistiæ Sacramento. (Iuxta fidem, quæ semper in Ecclesia Dei fuit) contineri verè, realiter, & substantialiter Corpus, & Sanguinem, vnâ cum anima, & Diuinitate D. N. IESV Christi, ac proinde totum Christum, fieriq; conuersionem totius substantiæ panis in Corpus, & totius substantiæ vini in Sanguinem, quam conuersionem Catholica Ecclesia aptissimè transubstantiationem appellat, & sub vnaquaque specie, & singulis cuiusque speciei partibus, sepâratione factâ, totum Christum contineri.

20. Item Septem esse Nouæ Legis Sacramenta à Christo Domino nostro instituta, ad salutem humani generis, quamuis non omnia singulis necessaria, videlicet: Baptismum, Confirmationem, Eucharistiam, Pœnitentiam, Extremam unctionem, Ordinem, & Matrimonium, illaq; gratiam conferre, & ex his Baptismum, Confirmationem, & Ordinem iterari non posse.

21. Item Baptismum esse necessarium ad salutem, ac proinde si mortis periculum imminet, mox sine vlla dilatione conferendum esse, & à quocunq; & quando-cunq; sub debitâ materiâ, formâ, & intentione collatum, esse validum.

22. Item Sacramenti Matrimonij vinculum indissolubile esse, & quamuis, propter adulterium, hæresim, aut alias causas, possit inter coniuges, thori & cohabitationis separatio fieri, non tamen illis aliud Matrimonium contrahere, fas esse.

23. Item Apostolicas & Ecclesiasticas traditiones, suscipiendas esse & venerandas.

24. Indulgentiarum etiam potestatem, à Christo in Ecclesia, relictam fuisse, illarumque usum, Christiano populo maximè salutarem esse.

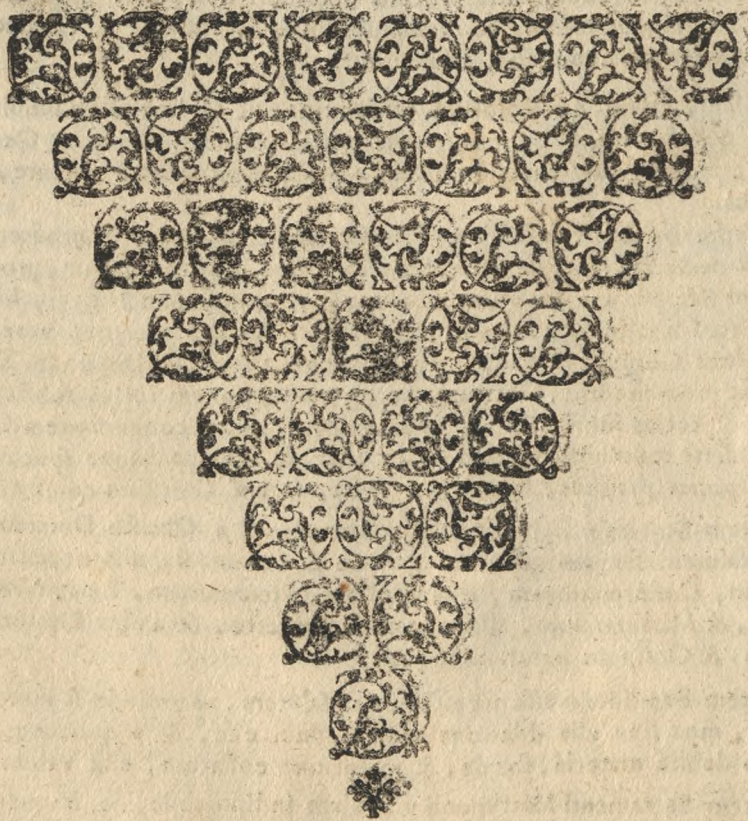
25. Pariter, quæ de peccato originali, de iustificatione, de Sacrorum librorum tam veteris, quam Noui Testamenti indice, & interpretatione, in prædicta Tridentinâ Synodo definita sunt, suscipio & profiteor.

26. Cætera item omnia suscipio, & profiteor, quæ recipit, & proficitur Sancta Romana Ecclesia, simulq; contraria omnia & schismata, & hæreses ab eadem Ecclesia damnatas, reiectas & anathematizatas, ego pariter damno, reijcio & anathematizo.

27. Insuper Romano Pontifici, B. P E T R I Principis Apostolorum Successori, ac I E S U Christi Vicario, veram obedientiam spondeo, ac iuro.

28. Hanc fidem Catholicæ Ecclesiæ, extra quam nemo saluus esse potest, quam in præsentem sponte profiteor, & veraciter teneo, eandem integram & inuolaram usq; ad extremum vite spiritum, constantissimè Deo adiuvante retinere, & confiteri, atq; à meis subditis, vel illis, quorum cura ad me in meo munere spectabit, teneri, doceri, & prædicari, quantum in me erit me, curaturum, Ego idem.

Spondeo, voueo, & iuro
Sic me Deus adjuvet, & hæc, Sancta Dei, Euangelia

ISPOWIDANIE

Prawosławnyia Wiry, ot Wostocznych
tvorymoie.

Povveleny' em Svvietyshaho Hospodina Naszeho,
VRWANA PAPPY VIII.
IZOBRAZENNOIE.

W Imia Otca, y Syna y Sviatoho Ducha, **AMIN.**

A 3 N. N. kriptoiu Wiroi u wiruii / y ispowiduii wsiá / y iedino-
kojdo Soderzymych / w Slozi Wiri / ot Swiácyia Rymstshá /
Certow wpoitrebláiemym.

SIRICZ.

1. **W** Iruii w Jedynoho Bohá / Otca Wsederzytelá / Tworca Ne-
ba y Zemli / widymyjnše wsm y newidimym. A w iedináho
Hospodá y Iosá Chrystá Syná Božíia / iedinorodnáho / iše ot Ot-
ca roždennáho prejde wsih wiš. Bohá ot Bohá / Swiá ot Swiá /
Bohá ištinná ot Bohá ištinná / roždenna á nesotworenná / iedynoz-
luczna Otcu imše wsiá byšá. Nas díla Czelowiš / y nášeho rády spás-
seniá / Sošedšáho šo Nebes / y woplotiwšáhošá ot Duchá Swiáta /
iž **MARJA** Díwy y Wozloweczšáša. Ráspjáta že zá ny pry Pontyistém
Pítati / y štrada wšá / y pohrebenná / y wštreššáho w tretiy den po-
posánjch. A Wozšedšáho ná Nebesá / y šidášezáho odesniui Otca /
y páti hrádašezáho šostawoju / Sudyty žywym y mertwym / iehoše
Čárstwiui ne budeť konca. A w Duchá Swiátoho Hospodá / y žywot-
woríášezáho iše ot Otca y Syná iščodiášezáho / iše šo Otcem y šo
Synom špoklaníátemá / y šostáwymá / hláholáwšáho Proroki. A iedi-
nu Swiátuii Sobornuii y Apostolluii Certow. Ispowiduii iedino
Breščenje / wostáwleniie hričow. Čzali Wostrešeniá mertwym /
y žyzny budušezáho witiá Amin.

2. Čzti páti y prytemlu Wšelenštii Sobory / iákože pošiduiut štešť.
Iše w Nikci Perwey / y ispowiduii / iáže námem protiui Aruii oš-
dennýia pámiáty / opredilennáia / Hospodá Iosá Chrišá byty Syná Bo-
žíia / iž Otca roždenna / Jedinorodna / širioz / ot šušezestwá Otca
roždenna / ne šotworenná / iedinosušezna Otcu y nečezstiwáš ony
hláholy / práwo ná šem zde Sobory ošúdenny / ieže nikohdá ne byty /
ili byty orneššezých / ili ot ináho Šušezestwá / libo Jezestwá / ili pre-
minná / libo preložna Syná Božíia.

3. Iše w Čaryhrády Perwey / wtory w Čzynu / y ispowiduii / iá-
že námem protiui Mášedoniui / ošúdennýia pámiáti / opredilennáia.
Duchá Swiátoho ne byty rábá / no Hospodá / ne twár / no Bohá / y
Jedino imušéá / šo Otcem / y Synom Božestwo.

4. Iše w Esst Perwey / Tretiy w Čzynu / y ispowiduii iáže ná mem
protiui Nestoryiu / ošúdennýia pámiáti / opredilenná / ot Božestwa
y Čzłoweczestwá neizrečennym / y nepošyzymym šiedineniem w Jed-
dino m

dinom Sobstwi Syná Božíá / iedináho nam Iusá Thry-
stá sstáwolenná byty / y seia rády winy / Preblazennuiá Diwu / istinno
byty Bohorodycu.

5. Iže w Chalkidoni Czetwertyy Wczynu y spowidniu / iáze nánem
protiwu Laichu / y Dioskora / oboim osuždennya pámiaty / opredie-
lenná sut. Jedyháho y tohožde Syná Božíá Hospodá Násheho Iusu-
sá Chrystá / sowersenná byty w Božestwi / y sowersenná w Czlowie-
czestwi / Bohá istinna / y Czlowlá istinna / ot dušá słowesnyá / y tie-
lá : Jedinosłusczna Otcu po Božestwu / y tohožde iedinosłusczna nam
po Czlowieczestwu / wowsem nam podobná kromi brichá / prežde
wit wbo / iž Otcá roždenna po Božestwu / wosliodnyáže dni tohožde
nas dila / y násheho rádi spásenia / i z Măriy Dewicá. Bohorodicy po
Czlowieczestwu / iedináho tohožde Chrystá Syná Hospodá Jedinoro-
dnáho / w dwoiu Jestestwu / nesmisno / ne premínno / nerázdilno / ne-
razluczno poznawátelna / níktože oticmlema ráznístwu Jestestwu / zá
Woiedineníe / páceze chránimu swoystwu oboiu Jestestwu / y wiedino
sobstwoysostaw stikáusczusjá / ne w dwoi Sobstwi presieczenná ili rázdi-
lenná / no i edináho / y tohožde / Syná y Jedinorodnáho / Bohá Hos-
poda Iusá Chrystá.

6. Páti / tohožde Hospodá Násheho Iusá Chrystá Božestwo / po-
nemuze Jedinosłusczen / iest Otcu y Duchu Swiatomu / bezstrástna by-
ty / y bezsmertna / tohožde že raspiatá / y umierša toľmo poploti / iáko
že podobní opredilisjá ná reczennom Sobori / y w Poslání Swiatoho
Leontá Rymláho Archiereá / Jehože / wsty Blazennoho Petrá Aposto-
lá Wozhláholáwša / Otcy / ná tomžde Sobori wozopisáť Imje Pres-
dítom osuždatelsjá nečestiwáá Jeres / iže kó Triswiatomu ot Anhel
predánomu / y náprezdereczennom Sobori Chalkidonskom wospitomut
Swiatyy Bože / Swiatyy Kripli / Swiaty bezsmertnyy pomiluy nas /
pryláháusczych / Ráspnyysjá nas dila / y iáko Božestwennoie Jeste-
stwo trylech Sobstw strástno / proizwiszczáusczych y smertno.

7. Iže w Cárýhrádi Wcaryy / Piatyy w Czynu / ná nemže predre-
czennáho / iže w Chalkidoni Soborá / Predil iznowlen byst.

8. Iže w Cárýhrádi Trety / Szesty w Czynu / y ispowidniu iáze ná-
nem / protivu Jedynowolcom opredilenná sut. Wiedinom y toma-
žde Hospodi Násheho Iusá Chrysti / dwoi byty Jestestwennyjá woli / y
dwoi Jestestwennyjá diteli nerázdilno / nepremínno / nerazluczno / ne-
smisno / y Czlowieczu ieho wolu neprotiwu / no powinowennu Bo-
žestwennoy ieho / y wsemosnoy woli.

9. Iže w Afkei wtory / Sedmy w Czynu / y ispowidniu iáze ná-
nem protivu Jónoborcem opredilennáá / Jkony Chrystowy y Pres-
swiatyá Diwy Bohorodicy y proczých Swiatých / imity y deržacy /
y doľznuiú im czestý bláhownyie wozdati.

10. Iže w Cárýhrádi Czetwertyy / Osmyy w Czyny / y ispowidniu
práwedno nánem Gotýa osuždenna / á iže w Swiatých Jhnátiá Pátrya
archu prywraszczena

11. Cztu páti / y priiemlu wsiá inýá Wselenstíá Sobory / wlasty-
iu Rymláho Archiereia Zákonno práwlenya y wériplenya. Páceze
Florentyiski / Sobor / y ispowidniu iáze nánem opredilennáá ; si iest.

12. Duchá Swiatoho iž Otcá y Syná wiczo byti / y słusczestwo
swoie / y iestestwo w sobstwi imiti iž Otcá kupno y Syná / y izoboiú
wiczo / iákože ot Jedináho náczála / y iedyháho dychánia ischodyt.

13. Táže reczenyie ono [y Syná] i zlaščzenia rádi iſtinny/ y na-
lezaščy mŕzdi lie/ y bláhoſlowie / Slohu Wiri pridano byti.

14. Táže/ w Opiſtoci / ili wkwáſnom Chlibi pſhenicznom Títu
Chryſtowu iſtinno ſowerſhátiſiá / y Sweſčzenikom dol znym byty wiede-
nom ot ſich ſowerſháti/ ſiſcz/ iedynomukozdo po ſwoſey iemu Cerkwi/
ili Zapádnyá / ili Woſtočnyá / obyczáiu.

15. Táže/ iže áſčeze iſtinno káiuſčezſiá / w lubwi Božoy preſta wiát-
ſiá / doſtoynych prezde Potáániá plodow / oſodiánnych y oſtáwle-
nych neſowarſy / duſam ich mukámi Czſtytelnyymi po ſimerti oczyſ-
čátiſiá: A ná oſlábu ot muk ſicowych polezna im byti wirnych żywych
zrebiá / ſi ieſt Služebnyá zertwy Molitwy y Miłoſtyniá / y innyá blá-
hoczeſtiá ſluſhy / iáze wirnym tworiti obyczay / po Wſkázom Cerk-
wym. A duſá iže po Breſčzeny / niwoiedináho je odniud / hričká
ſkweru wpaſſych / y páti iáze po ſodiánnom hriſi / ili wſwoich tele-
ſech / ili z nich iſčedſá oczyſtiwſiáſiá / ná Nebo abje woſchoditi / y
zryti iáſno ſamáho Bohá w Troyey iedynáho / iakože ieſt: Obacze po-
razniſtwn záſtuh / iedinomu Sowerſhennie drubáho. Duſáze iže wodi-
telnom ſimertnom hriſi / ile ſámom perworodnom vmerſych / áblie wo
Ad niſchoditi / obacze ne ráwnymi mukámi / muczymyá.

16. Táže Swiátomu Apoſtolſkomu Preſtolu / y Rymſkomu Archie-
reiewi ná wes mir deržati Perwonaczáſtwo / y Sámaſo Archie-
reia Rymſkáho Náſlédniká byty / Blážennoho Petrá Werchowniká Apoſto-
lom / y iſtinná Chryſtowá Námiſtniká / y wſeá Cerkwe hláwu / y
wſich Chriſtian Otca y Učytelá byti / y iemu w Blážennom Petri /
ot Zoſpoda Náſheho Iuſá Chryſtá polnuu dánu byti wiaſt / páſti /
ráditi / y práwiti Sobornuiu Cerkwu. Jákože obo (ſwiditelſtwuiſczu
tom iſde Florentyſkomo Soboru) w Diániách Wſeleniſkich Sobo-
row / y w Spiátých Práwilech ſoderžyſiá.

17. Táže iáko Zákonnáá / Wetcháho Záwita ili Moýſeowá Zákoná
obriády / Swiátáá / zertwy / y táyny / priſedſu Zoſpodu Náſemu
Iuſu Chryſtu / preſtaſá / y po propowidannom Jewánhelj / kromi hri-
chá nemoſčy chránitiſiá. Tohožde páti Wetcháho Zákoná bráſem / czy-
ſtych y neczyſtych razniſtwo / te Obriádom pryczytátiſiá / iáze woſtawſiu
Jewánheliu mimo idoſá.

18. A iáko ono Apoſtol Wozbránenie / ot Idołozertwennyh / y Kro-
we / y wdawleniny / onomu wremeni pryſluſſáchu / da w Judeich
y iá ſyčich ráſkolu weſcz otiemleſiá / iedože Apoſtolſkáho wozbráneni-
á / preſtawſey wini / preſta y weſcz.

19. Ráwnicztu y priiemlu / iže w Tridenti Sobor / y iſpowidni /
iáſenánem opredilenna / y izlaščzena: Páčeze / prynosiſiá Bohu
w Swiátocy Službi / iſtinnoy / y wmiłſtiwitelnoy zertwi ožywych y
Mertwych / y w Preſwiátocy Eucharýſtij / y Táyni (po wiri iáze po-
wehda bi w Cerkwi Božyi) ſoderžátiſiá / iſtinno weſczno / y ſuſ-
czestwenno Títu / y Browi wkupi ſo duſeiu / y Božeſtwom Zoſpo-
dá Náſheho Iuſá Chryſtá : y ſeho rádi / cýlá Chryſtá / y byti premi-
nenyiu wſeho Jeſteſtwa Chlibá w Títu / y wſeho Jeſteſtwa winá w
Browi ieže Premienie Sobornaia Cerkwi bláhoprykládni Preieſte-
ſtwenyiem náricáet / y pod iedinom kóždo widom / y kúždimi iedinó-
ho kóždo wida Czáſtemi / razdileniu bywſiu / wſemu Chryſtu ſoderžátiſiá.

20. Táže ſedinim byti Nowáho Zákoná Táynam ot Chryſtá Zoſpo-
dá Náſheho wſtáwlenym / to ſpáſeniu Czelowiczeſká Roda áſčeze ne-
wſiá kóie

wsia koienusdo potrebnia / si recz : Kreszenyie / Miropomazanyie / Eucharystyia / Pokajanie / Poslidneie / pomazanie Czyn / y Brat / y ona blahodac podajati : y ot sich Kreszenyie / Miropomazanie / y Czynn / nepowtorymu byty.

21. Taze Kreszenyiu potrebnu byty ko spaseniu / y seho rady nastoiacezy budi smierci / abicie bezwsialaho prodolzenia / podajannu byti / y ot koiehozdo y kolizde pod dolnoiu wesceziu / obrazom y namireniam podannu byty pramu.

22. Taze Tazny Brata souz neryskym byty / y Libo prelubodilania / ili Jerefi / ili innych radi win / mozet wsupruznicech odra / y sozytia / raziuczenie byty / obacze in Brat / nelit im sozetati.

23. Taze Apokofskia Predanyia y Cerkwonata priemlennia / y czomna byty.

24. Opuikom paki Wlast / ot Chrysta Cerkwie ostawlena byty / y wpoztroblennia ich Chrystianskim Ludem / zilo spajenno byti.

25. Rawni iaze ohristi perworodnom / o opravdani / o oblawleniu / y tozkowanu Swiatych Anich / wetchaho y Nowaho zawia napreda reczenom Sobory Tridentyskom opredilenna sut / priemlu / y ispowidui.

26. Proczala / paki wsia priemlu / y ispowidui / iaze priemlet / y ispowiduiet Swiatata Rymskata Cerkw : w kupize Protinonata wsia / y razdory / y Jerefi ot toiezde Cerkwie osuzdennia / otrynennia y Anathemi predannia / Az podobni osuzdaiu / otmicaiu / y proklinaiu.

27. Kromu Rymskomu Archiereiu / Blazennaho Petra Werchownika Apostolom / Wospriemniku y Isus Chrysta Namistniku istina noie powinowennia / obyeczaiu y pryslahaiu.

28. Siu Witu Sobornia Cerkwie / ietaze kromi / niktoze Spasen byty mozet / iuze wnastoiacezem czasti / samowolni ispowidui / istinno derzu : Tuizde cilu / y nieporuszymu / daze do poslidniago zywota ihyennia / blahostoianni pomoscezyu Bozyciu / derzati / y ispowidowati / y ot moich podrucznych / ili onychse popeczenie w moim czynu imiti budu / derzymoy / vezymoy byti / y propowidatitsia / ieliko w omni bude / pefczyia / Az toyzde / h. h. Obieczala / Obitaiu / y Pryslahaiu.

Tako mi BOH da pomozet, y sija Swiatata
Bozestvvennaja Ewanhelia.

GRuntownie y Samemi Bromanu Pieliclnemi nieporuszone / Primatu Dycy S. pro tenuitate, obligatione aternā meā, ku Stolicy S. Apostolskiej Złozylem fundamenta / naktorych / goyno-
gi Wase Narodzie Rusi / postawione beda / a raczey rozumem y wol-
zgodzac sie z Starsenstwem tego nazywshym badzie / tedy skodaby / pis-
sac y mowic co / opochodzeniu Duchu S. od Syna. Bo qui Primatu Romano obedit, tedy ipso facto credit, ea quae proponit ad Credendum
primatus, ten zas dowierzenia proponit, processionem Spiritus Sancti a filio. Toz pycha Grecko / z Sereā zrucimfy / a Glowy do Wlog Dycy S. nachylimfy / y one Krzyzem S. ozdobiene Dcalowamfy / wie-
rzac iuz opochodzeniu Duchu S. tak iako Otiec S. Dzy / y zwidomfy
Powsechnym Bosciotem swoim wierza. Niewzdrygacye sie dac / oacu
la Wlogom

W Bogom Oycá S. / niektórych háse Krzyżá S. wyrażony / bo go-
 mieysze nogi Oycá S. Krzyżá / ániżeli Trupy co leża po láśch / dro-
 gách / y bez żadney dispositiey ztego Swiátá schodzące / Krzyże Ká-
 mienne / y drewniane / gęsto stawiać na nich; Kiedy jedná widze
 Baránowiczá y Gálátowskiego / zwieltko odwaga / o pochodzeniu Du-
 chá S. chudy wydáiaczych / y Jego trzeciey osobie Wasylietsey / smutnym
 Piorem / miłość zobopólna z Oycem y Synem / (przez co procellis
 ab utroque arguitur,) Dymiających. Lubo niezádugo / Catholico &
 filiori calamo, ac ponderosis refutationibus, Przewielebny w Bogu
 Ociec Páchomiusz / Chilewicz / Sac. Th. Doctor, y Consultor Ordinis
 Basiliani : Generalis, & ter Prov^mialis, tegoż Zakonu / Jedná y
 mnie niegodnemu / po całej Rusi Namiesnikowi Oycá S. ózwąc y
 łóć się o niezmięgię Przenajświętszego / Duchá Boga / incumbit. A-
 kład się by poczeć : ztad.

Blasphemia

Kto niewierza pochodzenia Duchá S. od Syna / iest Aryáнин /
 y zá Aryáнинi wliźdego / ad. y Práwi ma bydz miány. Dowodze.
 Wśáć śpiewaćie po Wielkiej Nocy / ná Siódmej Wiedzieli / kto tobie
 Zbáwicielu háta rozdáć Bóstwá : odpowiada Zbáwiciel / S. Piotro-
 wi Pátryársze Alexándryjskiemu : że Aryusz. (Pop to był Alexándryj-
 ski / dáł się we znáki Millionom Dusi potępionych / zá tego błoty / y
 iestże, żyje w Grekách). Toż y á co niewierzá / pochodzenia Duchá
 S. od Syná / czynia z Synem Bózym / áto Aryusz / rozdzielá Sza-
 cę Bóstwá tego / Kiedy rozdzielá w tym Syná Bózego / od Oycá / że
 nieprzynawáia mu Spirationem actiuam communem Patri & Filio. Prectwo-
 to / ták Jawnym słowom Zbáwicieli / Ioannis C. 17. v. 10. gdsie tyl-
 ko co nie páłcem / álbo łopátá / tym Vporczywym / Syn Bóży do-
 wiodł / że Duch S. od niego pochodzi / mówiac. Oycze wszytkie rzec-
 ezy moje / Twoje są / á Twoje moje. Wśyscy Oycowie Ss. / y Kon-
 cillia Twierdza że Syn má to wśytko / ied. Ociec / prater esse Patris, á
 Ociec má to wśytko co Syn / prater esse Filius bo átko Syn nie iest Oycé / ták
 é contra, Ale Spiratio actiua iest w Oycu / y nie iest Oycem / toć Syn
 má Spirationem actiuam, Vnicam, Indiuisibilem, & communem Patri,
 bo omnia habet, quæ Pater.

Aryusz / Pop beżeczny / inšego Duchá wierzał w Bóstwie / ániże-
 li my wśyscy / Powśnłego Kościóła Synowie / wy też inšego Du-
 há wierzáćie / Kiedy mu pochodzenia od Syná / nie przynawáacie.

A Ryusz obrzydł / dzielił w Bóstwie / ták Syná od Oycá / że mówił
 y Krzcił / w Imie Oycá Wielkiego / Syná mniejszego / Duchá /
 S. najmniejszego / Wy też po Księgách Ruskich / Trebnikách
 nazwanych / á po Rzymśku Agendách / wydáliście formę Krstu Swie-
 tego wte słowa : w Imie Oycá Amen. Syná Amen. Duchá S. Amen
 Wiedoma tedy rzecz iest że rozdzieláć Bóstwo Syná / od Oycá Du-
 chá S. od Syná / przeciwko słowom / Zbáwicieli / ktory kázáł Krzcić /
 w Imie Oycá y Syná y Duchá S. / dwiema coniunctiám, & obwá-
 rował rozdestwo / álbo raczej identitatem, iedność Bóstwá : á ty Wá-
 rodzie mój záwiedziony Aryánstewem / Amenámi swoimi trzemá / peris-
 ody donich przyłóżyłśy; gránice rozdzielenia Bóstwa / w Trocy S.
 iedynemu náznáczyłś / y uczyniłś / wpadłś tedy w Aryánstwo. Awieś /
 ozym to pachnie w Oycyźnie Wáśey & dohaday się.

Rzecz jeś bázdo zágniewány ná to / że nas Aryánámi poczynił
 Metropolitá Wśytkiey Rusi / y obrużył wśytko / Rus / ná się /
 Rusyński

ruszywszy tego punktu Arianstwa sądanego / przez słowa Chrztu
 Ruskiego : Chrzci się sługą Bożym / w Imię Ojca Amen. Syna Amen.
 Duchą S. Amen / które to Amen / znaczą tylko distinctionem
 personarum, non verò diuisionem Deitatis vnius, & vnica Vni-
 cissima iż tak rzekę. Odpowiadamci! Jeno mie zrozumiey / Distinctio
 personarum, Lub przyłożyś Amen / Lub nie / dostatecznie / bywa wyrażo-
 na przez te słowa : bylebyś wspomniał Ojcy lub Piorem : Ojca Syna
 y Duchą S. / iako tedy Bławiciel Nasz / nie zepsował distinctiey osob/
 coniungendo, one / dwiemá coniunctami, & Baptizantes eos in Nomine
 Patris, & Filij, & Spiritus. bo dosć distinctas esse docuit, kiedy wspo-
 mniał / Patris Filij, & Spiritus, S. osoby. Tak y wy przydając amen nie ru-
 minacie distinctionem personarum, bo wspominać te słowa Patris &
 Filij & Spiritus S. co samo tylko Sufficit ad distinctionem realem, in
 Diuinis relationibus. Iako Chrystus Pan tymi dwiemá coniunctami,
 Znaczył w trzech Osobách / Vnum Deum, tak gdy wy przykładacie do
 trzech osób / trzy Amen / Znaczącie przy distinctiach, realnych osób / dis-
 tinctio realita w Bosstwie / y tak dzielicie Nam Bosstwo / rozdzielony / y
 odćielony / w Bosstwie czynicie / Duchą S. od Syna / niepozwalając mu tej
 własności. Deus Filius, est etiam Spirator Spiritus S., sicut & Deus Pater,
 est Spirator Spiritus Sancti, Jesteście tedy / z swoimi trzema aminami /
 iż ma być Ariánami.

A Gdy zadalem Arianstwo / niewierzącym pochodzenia Duchą /
 S. od Syna nie tak dalece / dla tych trzech Aminow Formy
 Chrztu S. iako dla tego / że do rozumow swoich przypuszcili/
 innego Duchą / którego Kościół S. Pomiechny Rzymiski niewierzą /
 y sąkazywie wierząc. Wiem jednak y to / co Goar in Rituali Gracorii
 fol. 365. Arcudius de Baptismatis Officio pag. 3. o tych trzech Amen
 piše / że spodziewaniem samychże Greków / irrepleuerunt niewiem iako / do
 Formy Chrztu S. Wiem y to że e antes, albo raczy Rumow / Ba-
 ptizantur forma mowiacem super leuatum, odpowiadali po trzy kroć
 Amen / Ale kiedy to Bławiciel Nasz Vnicus & Principalis Institutor Sa-
 cramentorum, postanowił formą Baptizantes eos in Nomine Patris, &
 Filij & Spiritus S. kiedy to formy postanowionej od Authora vtraz, od-
 mieniąć nefas: Iako S. Grzegorz Nyssenus / Rodzony S. Ojca Nasze-
 go Wąskiego Wielkiego / piše przeciwko Eunomiusowi / Sektarzowi
 beśnego Arian / o tej formie komiceli S. od grzechu pierworodnego/
 postanowionej / od Chrystusa Pana : że przestrogą / na te trzy aminy / y
 tym podobne przydadli / które Bławicielowe duas coniunctiones Et,
 excludunt : zostawili. Quamobrem, horribile & exitiale esse alleneramus,
 cum has voces diuinas, maligne & perperam pervertere, cum alias illis
 omnino contrarias excogitare, quæ ad eas infirmandas & eludendas inue-
 niuntur, ac si Verbum Dei, vellent emendare & corrigere, quod No-
 bis lege edixit, has voces in fide constanter tenere. A was Bracia mo-
 ja / opak się dacie / kiedy Kapłani wasi / wymawiać forme diuini
 lavacri: Samiż trzy razy Amen pronuntiant, Bławicielowe eliminowa-
 wszy z Formy : Et, dwarąży położone Szkodą się zapierać tego błedu /
 chociaż on traci Arianstwem albo nie / choć ważności nie psuje / lub
 nieważności czyni Formą / przecie ona nągany godna / y co przedzy szyć /
 aby te aminy expungantur, & ad oraculum Oris Bławiciela / reducatur
 forma. Já cie Chrzeste albo Chrzci się (iako Grek mowi : subintel-
 lige, odemnie) Sługą Bożym N. / w Imię Ojca / y Syna / y Duchą S. /
 Amen.

Nieśadzącyście mi iakobym to miał śmyślać / & imponere Ritualem
Wąsy / że nigdy tych Aminow nad Dziecięciem niewymawiała / zna-
dziecie to w wąpęgo Oyca Euzebiusza Płimnia / który wyraźnie wwoy
dziecie Lichos / albo Kāmien nazwany / folio operis 9. Wie słowa
opisuje formę Baptismatis: Chrzęci Kąptan / prosto trzymając dziecie
pierzace nawschod / mówiąc: Chrzęci się ten sługa Boży N. w Imię
Oyca / y oraz zwymowieniem tych słow pograża go w wodzie / a pod-
nosić go mówi Amen. y znówu drugą raz / y Syna / Amen. y trze-
ci raz / y Duchą Świętego / Amen &c.

Badz tedy / że practice albo speculative ztey formy od was po-
terowaney dowodzi Arianismum. iednak wszytkie moje propositie,
wtey pracy zamknięte / pod Najwyższy parer / y rozrządek S. Roma-
na Ecclesie, która jest Sola & vnica Regula, visibilis actionum, mearum,
wiernie poddaje / y śafowac zbawieniem moim oney się tylko dwierzam /
a nie Pátryarchom bez głowy

Upewniam was y tym / że każdy Heretyk discredens Verbo reve-
lanti, & revelato in vno, discredet in omnibus, & sic reus omnium. Naprzy-
kład niewierzący pochodzenia Duchá S. od Syna / arguitur conse-
quenter, że nie wierzą (iako Arysus) y iednego Bosstwa w Oycu y
Synu y Duchu Świętym. Bo táż prawda / która reuelat pochodze-
nie Duchá S. od Syná / tak y Consubstantialitatem Syná Oycowi /
Duchá S. Oycowi y Synowi (cōm nibus spiratoribus) reuelat. A ponasze-
niu mówiąc. Raz to Heretyk wiedzny Artystule / we wszytkich jest
deducti e, Heretyk. Bo to jest posiniestwo iedno / raz wierząc Pánu
Bogu mówiacemu / a drugi raz tak że mówiacemu / a przecie niewierząc.

Eratum Duchá S. In malevolam animam, non intrabit Spiritus Sa-
pientie, do zley y niechotney Duchowi S. Duszy / niewiodzie Duch
Mądrości Przy Kosciele S. Rzymskim / jest Duch mądrości
in omni genere in omni gradu soliditatis, & perfectionis, przy Narodzie
Graco Ruskim / ciale żadnego gruntownego niema Duchá Mądrości /
nie łatwo tedy wiodzie do głowy / y do Rozumu ich / Duchá S. pocho-
dzenie od Syná. Stad także pochodzenie ma Duchá S. od Syná /
gdy się zowie Duch mądrości / Bo iako wszechmocność Oycowi / tak
mądrość Synowi Bożemu przypisujemy. Iakoż może się zwac Trze-
cia osoba Trojcy S. ożywiłacey / Duchem mądrości / kiedy niepocho-
dzi od Mądrości / to jest od Syná / iako może się zwac / Duchem
Synowski (iako nie raz modlicie się tymi słowy / wam od S. S.
Bożych w schodney Cerkwi / w Księgach Stowienstich zostawionemi)
kiedy niepochodzi ab intra, od Syná / y ná co prosię Duch S. / jest
Spiritus Filij, kiedy nie ma od Syná / kiedy bowiem Oycowi S.
zowie Filius Patris, tam że ná tym że miejscu zowie Spiritus Filij, y
wiedney że to modlitwie o Duchu S. / co rok mówicie Vsty / a Ser-
ce wáše dalekie jest / od Confessyey Rzymskiej o Duchu S. / Po-
frzeszcie się. Bo iesli powiecie / że Duch Synowski znaczy Dary ab extra,
to y to powiem / Syn Oycowski / znaczy Dary ab extra, Wszak ia mo-
wile że wytracicie Papent Aryssem / którego Duch S. od nás w Coro-
czney Ewangeliy S. / wspomniomy ná Pentecostes, przez Wody wy-
pływające z żył / skarał tym / że z żył Arysusa / nie wody żywe
znaczące Duchá S. / ale wnetz, nosci / y Jelitá wypłyneły / y Dusá za-
mni do Pieltá spłyneła.

Nie załby było / gdy by Duch S. o swoim pochodzeniu / enigma-
tice albo

rice albo allegorice albo abstrusis sensibus, do zrozumienia narodowi
 Ruskiemu mowil/ ale to Jasniefym nad Słonce dowodem/ Dey/ po-
 chodzenia swego od Syna / w Modlitwie ostatniej przysłaney do Ro-
 si / od Pátryárchy Cárogradzkiego Philotheusa / Drukowney / po-
 wszytkich Mostiewskich / y słowienskich Kiegach / ktora co rok wdzień
 iestania tego S. / Wkleknawszy Cerkiew naszą / zewszelka rewerentia
 odprawwie / żowie tedy Duchá S. tymi słowy / Duchu Oycowski /
 Duchu Synowski Soipostástnoie Dychanyie, co znaczy: Compersonalis Spira-
 tio, Spółsobne albo spolne osób tchnienie; pytaycie dziecká co primis
 labris zrozumiewa cum, & com, a postłowieńskú so: co znaczy: odpowie-
 że to pátrytyłki złączające / znacza dwie osoby / a niejedne. Jesli tedy
 Duchá S. nazywacie co rok / Compersonalis Spiratio, Soipostástnoie
 Dychanyie / toć Duch S. pochodzi od Oycá / y od Syná. Bo iáko
 Duch S. / iest compersonalis Spiratio passiva, ták Ociec / y Syn / iest com-
 personalis activa, a iáko Duch S. / niepochodzi od Dwuch osób iáko osób /
 bo ani od Oycá iáko od Oycá / ani od Syná / iáko od Syná / ale od
 Oycá y od Syná iáko abvno eodemque Spiratore, & Spiracione activa,
 communi Patri & Filio: y to iest co mowis. Soipostástnoie Dychanyie /
 a niechceś rozumieć y wezyć / zawniedzonego Ludu / że Duch S. iest
 spólnym osób Dychaniem / ntedziw bo robie iest / nie soipostástnoie /
 ale Supostástnoie Dychanie.

Znaczy to.
 Non con-
 hypostati-
 ca, sed a-
 postatica
 spiratio.

P Ociogam Was daley Oyczenkowie / Magistři ná Siewierz /
 z ktorych / ieden drugiemu potákiwáac / y Pápiery Drukárni Siewier-
 skiey nie Theologiczki ni napelniajac proposita i; medoyrzeliście y tego
 Argumentu, o pochodzeniu Duchá S. co w tey modlitwie wyzey wspomniány
 po Dychaniu soipostástnym / następuje / a iest to: Ona, za iedyńo Su-
 czestwo / y Jeze od onudu / Ischożdenyie iph enim duo, to znaczy: Ona,
 Vnicá Suá essentia, & quod ab hoc, & processio. Trudno to iuz wana
 polknac ten káseł / albo mimo sie pascie. A iá Vrgo lic: Gdy by po-
 chodził Duch S. od Oycá tylko / toby nie rzeczono. Ona, per numerum
 dualem, (iáko wiec mawiamy / Jemá / poydziewa / Stodziejwa)
 ale rzeczono by On, za iedyńo Suzczestwo y Jeze od onudu Ischoz-
 denie / ztad pochodzenie od Oycá y od Syná / y pátrz Gálitowski /
 niemowi sie tu iuz. Per / ale od onudu Ischozdenyie / toć ad intra,
 pochodzi Duch S. / od Oycá y od Syná.

N Ię strzymam wiecey / tey obelgi Duchá S. / ktorá go potka-
 la od Oycá / y od Syná / iednak nie Przedwiecznego / ale od
 Oycá Baránowieczá / a od Syná tego Gálitowskiego / bo ták
 sie nazywáto w Kiegach swoich / te dwie Osoby / ktore wzięły ná opiekę
 Duchá S. pochodzenie. Jle możecie / zabiaycie Nam Duchá S. / na
 sławie / honorze / y y Młacieście tego Bostim / gdy smielisście wydac
 ná świat / Káry Ogniov Piekielnych godne / że Duch S. pochodzi /

Tokmo, tylko od Oycá; Jest to dicere, & non probare. Ani w Bi-
 bliách / ani w Ewángeliách ds. ani w zadnym Doktorze S. wscho-
 dnim / y Zachodnim / ani w zadney Kátholickiey Kiedze / niezaydzie-
 sie / TOKMO, Tylko / a gdy znaydziecie / tedy Ociec S. y wszyscy /
 Monárchowie / poyda do was ná Siewierz / za náuka nowa / Tokmo
 Tylko / O pochodzeniu Duchá S., Oycowi y Synowi Siewierskim / dzie-
 lować. Wzdye glosno spiewa Cerkiew naszą / Tu solus, S. / Tu solus:
 Dominus, Tu solus Altissimus, Iesv Christe Ty ieden iestes Swiaty / Ty

jedyn

leden Pan / Ty leden Narywisy / Jeżu Chryście. Ale ięsze nie wazy-
 ła sie Cerkiew / lub Kościół Boży spiewać / Tu, solus, & Solum San-
 ctus, Tu, solus, & solum Dominus, Tu solus, & solum altissimus, Iesv
 Chryste. Ták y iá / ále po Kátholicku mowie / Solus Spiritus Sanctus,
 procedit á Patre, quia non datur alius Spiritus, præter illum, qui pro-
 cedat á Patre, ále nie mamy tego / solus & Solum procedit á Patre, ták
 że orthodoxe rzekł / solus Spiritus Sanctus procedit á Filio, quia non
 datur alius Spiritus, qui procedit á Filio, præter Tertiam Personam:
 Ale iaden tego niemyrzeli ięsze / solus & Solum procedit á Filio. Bo
 choćia leden Duch S. to iest solus, pochodzi od Oycá, y od Syná / Je-
 dnák niepochodzi álbo od Oycá solum, álbo od Syná solum.

W Szák znacie że negatio est malignantis naturæ, affirmatio est be-
 nefica. Omnes peccauerunt in Adam : á przecie Náswietśa
 Pánna / niepokalanie pożeta, omnis Homo mendax, á przecie
 in ore Chrystusa Pánia / y Náswietśey Pánny niepostáło. (grozá y
 myślić o tym) Klámsstwo. Toż y do was mowie / Spiritus procedit
 á Patre, Słowá se Ewángeliez / y ták wielu Oycow Ss. Tá Propo-
 sitia, Pochodzenie Duchá S. od Oycá affirmat, ále non excludit á Fi-
 lio, bo Vnica & Indiuisibilis spiratio : iáko y tá druga Wierze w Bogá
 Oycá Wśechmogącego / niemywie Synowi omnipotentiam, ták iáko y
 Syn niemywie Duchowi S. Wśechmocności. Bo to perfectiones abso-
 lute, alias po Theologicu / Simpliciter simplices, communes Tribus
 Personis, Iáko y tá propositio, iest prámowierna / Paternitas in Di-
 uinis est relatio, niemywie / nec excludit, żeby y Filiatio, y Spiratio nie
 była relatio. Ale Tokmo, ábo raczej / Tylko od Oycá pochodzi / toż
 znáczey co niepochodzi od Syná : Malignantis naturæ, y nieznalázła
 sie na zadney Duszy Kátholickiej / Jeno in malevolá animá, Tá propositia

A Leć / Ociec z Synem / Prátać Siewiersey / wpadłszy w herezy-
 ę pochodzenia Duchá S. / nowe á wieruine Wydrukowali here-
 zye. A wprzód dajmy ten honor / y položmy nie Oycowśka /
 Baránowiezá herezya. A S W J E T A T R O X C A / Pochodzi od
 Oycá. iestli to nie iest nowa herezya / osadz cały Soborze wojuias-
 cey Cerkwi Bozey / Madrych y Swietych Ludzi : osadzóście y Pá-
 stuszkowie / nie tylko Doktorowie / co to znáczy : A S. T R O X C A /
 Pochodzi od Oycá. Wyśliá tá heretycka propositia, ná tām te druga:
 T r o y c á S. Skárzylá sie Pánna Boga / że Mroź powárzył iárzynę / ko-
 tu wozyni Spráwiedliwość zmrozu : nie kto Iny ieno Swieta T r o y c á /
 co pochodzi od Oycá. Podług nabożnego do Kupiárczy Oycá /
 Baránowiezá / co bywłszy tām Jhumenem / y wszystkie Splendory za-
 brawłszy / odárłszy tām te mieysce (iáko sie nie raz Skárzył y skárzył Já-
 smie Wielmożny Kollátor Kupiárczy / Jego Móś Pan Káśtelan Tro-
 cki) Sunął ná Siewierz / y tām Druknie : Swieta T r o y c á pochodzi
 od Oycá / Toć y Ociec y Syn y Duch S. pochodza od siebie / Toć y
 Ociec od Syná / y od Duchá S. pochodzi. Bo S. T r o y c á pocho-
 dzi od Oycá.

T E herezye / y siá tym podobnych / Rythmem Poetyckim / Insul-
 lis, & inlipidis Calentis, piše. Komu sie kiedy Snily / tákowe
 Kádentie / y zákończenia wieršov. Duchá / Ruchá / Múchá /
 Opuchá / Rozuchá / Závierzuchá / Struchá ; á My do tey Zyrowickiey
 Górzki / náđ stáwomy vřskit : Nuz w Swoim Apollinie owo : Pop /
 S Chlop /

*Przyślowie,
Nie mac
woda, Bła-
ranie.*

*Alaula,
Ieden,
Chmielni-
ckiemu
powiedzial*

Chłop / Chop / o Własny mi Apollo / między Murzami Tatarskimi /
mi / albo Murzami Czernichowskiemi creouany: nie mac Woda Duchą
S. / który ferebatur super aquas, incubabat illis, Sanctificabat populos,
bo aqua multa populi multi, a Wciebie wszystkie rzeczy pomecone / za-
miećles Narodem Ruskim / żeby in Turbido piscari, a prostopa wlgno-
wszy wte błotliwa nauce / na Twoie Duże / Millionami potępią Du-
chę swoje. O Czárce przeklęty / co dokązwieś siła / nad Narodem /
Ruskim / Grecka herezya jarażonym z niedziwować się z Bo Czort
na Łachy pochwaliwsia / pobraw Rus / pomylivsia.

N Jebyłaby Relatio predicamentalis, gdy bym o Oycu mówivszy
Báranowiczu / Syna iego Gálatorwskiego Opiekunow pocho-
dzenia Duchá S. iakoby od Bogá Oycá / náten Swiát jestsz-
nych y naznaczonych / miał Silentio praterire, w Głowie Synaczka /
toż się Monitrum discredibilitatis, o Duchu S. Vrodzisko / co y w Głowie /
Oycá Łazarza / Báranowicza z wbił to sobie potężnie do ibicy swo-
iej z że Duch S. Tokmo, albo raczej tylko od Samiego Oycá / po-
chodzi y gdzieby to tego Samica znaleźć w Piśmie S. albo Concilijs,
albo Ss. Patribus Orientalibus, & Occidentalibus, przez których ieden
że Duch S. mówił / y nie mógł w Greku mówić / przeciwko sobie a
w Rzymianinie na Stronie swoje / skąd że te dowody / ktorými nádział
Swoie Książka Gálatorwska ostrzegł nas Kátholikow / w Mowie do
Czytelnika; Kláde Słowa iego z Jedną ciebie vpevniám Czytelniku /
że te dowody wszystkie / Znajdziesz w Księgách rożnych / ktorých szukać /
wrożnych Bibliothekách należy, Bo Chrystus mówił: Quærite &
Invenietis, Szukajcie a znajdziecie. To pewna że nie znajdziemy tych
Textow / co Cytujesz w Bibliotheca Warykańskiej / Oycá S. gdzie ma-
nu scripta, y Originaly Otcow SS. Greckich alternantur, ktorými
to Originalami Márek Epheski był Konwinkowany / in Concilio
Florentino. Lubo skrobał a Filio, żeby eliminare, to / ex operibus S.
Oycá Nászego Báylego Wielkiego / Co tedy Chrystus Pan rzekł z
Szukajcie a znajdziecie / o Modlitwie wysłuchania godney; to Nam
Gálatorwski / Księg Swych w Kłowie / Czernichowie / Lucku / Slucku /
Pinsku / Minsku / Swinsku / Wilkomierz / y Sandomierz / albo też tam
gdzie S. Troycá pochodzi / od Oycá (Báranowicza) kájeszukać.
Własnie iak by nas wszystkich Práwowiernych / chcących / refutować
te błedy Gálatorwskiego / odesłał ad Galatas, albo raczej ad infensatos
Galatas, Obaczysz / nie zádługo Oycze Ioanniki, co odpowiedzia /
Vere & non lucate doctrinæ vestre, S. Romanæ Sedis, Apostolicæ, iedno
zbadał Lutrom y Kálwinom choć na czas do Pufnia / maleuolam animam,
żebyć się rozświeciło pochodzenie Duchá S. od Syná / a rádżec v Mons z
grá Gálatorwska / co pisał de bonis Moribus, obyczajow dobrych náu-
czyć / iako obyczajynie / cum inaccessibili Maiestate, & inenarrabili pro-
cessionem, Parácleti diuinissimi, masz postępować.

Wielkiey się rzeczy wazyl / tanti in Ecclâ Dei, Corporis Viros,
Jaka jest Societas Iesu / mákowska swoia / Jakoby Konwinkować / res-
futować / wiedząc to de societate, że jest Mater & alitrix, per exci-
tatas Academicas, & Docta Lycæa, Heroum, po wszystkich Moná-
chách Chrześciáńskich / a nie tylko Spiritu diuino afflata, Wydaie Ec-
clesiæ militanti, Viros Apostolicos, & Apostolos Virorum, ale też nie-
zwylka in Lucem prodere, az dobrze maskytowane opera beda / y bez
nágány zadney / od Theologow wysadzonych w Rzymie / tam że by-
wais

wiało przezyrane / Wentylowane / y approbowane. Żeby niepochoǳiły
na owo : Święta Troycą / pochodzi od Oycą

S Korom sie iedno / dotknął Kiegi Galatowskiego / napadłem na no-
wa także herezję parte 2. pag. 23. wdoowodzie 6. goście tłumacza te
pártýkulę / per, y biedzec sie zna / Wyráźnie mowi. Wewnetrz-
zás tá pártýkulá : przez / nie znaczy przyczyny / ále znaczy /
z kim / wespół / znaczy (że Wespół z Synem / Duch S. pochodzi). Wpák
ta mowie / qualis Pater, talis Filius. A ktoryż herezýk wczyl tego / że
by Syn pochodzil wespół z Duchem S. / od Oycą ? Dogma jest o tym V
S. Athinazyjská : Filius à Patre solo est, non factus, nec Creatus, Sed
Genitus. Spiritus S. à Patre & Filio : non factus, nec creatus, nec
genitus, Sed Procedens. Gdzieś ty jest / álbo ná ktorym miescu /
wespół z Synem / Duch S. pochodzi. Jesteś tedy nowym herezýarcha /
kiedy Synowi Bożemu Dymnieś Synostwá / á czyniś go Duchem
S. / ktorego pochodzenie tanquam à Spiratore, czyni Duchem / Syná
zás generatio à genitore, czyni Synem. Dosćżem cie wytknął za he-
retýk / omnium reus iestes / cokolwiek o Samocie pochodzenia Duchá
S. od Oycą chłiles.

Blasphē-
masti

P Riasz sie / V Trybunaliśty S. P. Jego M. Kiedzá Cichowina
há / SOC. IESV, co znaczy per, odpowiadám ci / czasem znaczy
operationes ab intra, czasem ab extra, iáko y pártýkulá / od / ex,
znaczy raz generationem Filij æterni ab Intra, y znaczy / generationē
eius in tempore ab extra, iáko nas Apostołowie SS. náuczyl : Ex
Maria Virgine, & HOMO Factus, est. Jesli tedy pártýkulá od / V-
trum que significat, ab Intra, & ab extra, czemuś y pártýkulá Per, nie-
ma znaczyć y pochodzenia Duchá S. ab intra od Syná / y zesłania Dá-
row tego ab extra : ktore to dáry / ile stworzone y Stworzeniem so /
od trzech osob Troycy Przenawieczney creantur & mittuntur. Jedno
zesłanie / y Wdzielanie onych / przypisúie sie Duchowi S. ktory żowie
sie miłością / á te dáry iáś poświęcających / & septem munera, z miło-
ści ku nam pochodzą / to jest Duchá S. / y záslużył nam kwis swoia
zbawiciel / ábyśmy obfitowali w tych Dárách / y byli in amoribus, Duchá S.
Przešťanże iáś Smiało / vibrare blasphemias, in os Syná Bożego / raz mu
Dymniać Tytulu Spiratoris actiui, drugi / raz / twierdzec że pochodzi
wespół z Duchem Światym.

Przywodziś Was do tego / maledicta Lucra Temporalia, ktorych
Swego czasu odbiezeć musicie / Ściśa y Surowa. Sedziemu Wá-
wyższemu / reddituri, liczba / zesćcie Millionsy Duś / dla prywatnych In-
teressow Wáśzych / y dobrego mienia przemiatającego / záwiedli. Do was
to / álbo do podobnych Wam / Czarni Duś porywáże / piśáli / wten sens :
Iulianissimi Principes Ecclesiar, Salutate Vos, Principes Tenebrarum, & gratias
agunt vobis, quod Vestra incuria, impleatur infernus animabus.

T A K to / Was błedy sie trzymać beda / iáko y wspomnianego
Wáślewiczá : on to w Piśmách swoich Originalnych ktore pokas-
ze gdy záchceś / chymerizował Włowa Zgode / z S. Rosćciolem
Rzymśkim / chciał bowiem ten zmyślonego / y politycznego Zywotá
Człowiek / áby Patriarchá byl w Rusi / y tylko Sacre, brał od O-
ycá Świętego / dálsey zás nie miał żadney dependentey od Rzymu /
ieno od Soboru Ruskiego / bywał Sódzony. A ná coż, y Sacre, iúż
z Rzymu brać : Ten to Wam discollimus. podobá sie / niezgodni zná-
mi Ar-

mi Archiereiowie / żeby / tu w Oyczyźnie / co Ułierpi Duchowienstwo od Was / Erzywo & expilationum genera; nie było ni co Arbitrum, y zgotá impune, posty/abusus Iurisdictionum. A ponieważ Cesarz Tursceki Sadzi Pátryarchow Wáshych / in Actionibus & Personalibus, y karze / daleko báztey & meritissimo Iure, należy J. R. M. Pánu Nisemw Miłosciwemu / Catholicissimo & Iusti Cultori, Principi, weyrzeć y wykuháć / gemitus oppressi Cleri, Vsta wiecznemi Składántkami / y emundationibus, Summo pretio zá Konsekrácie wywyłonemi / y co raz pod tapy nieużyte / podpadájącymi: Już tego V nas Unitow nie znajdzieś / bo mamy Lustratorá, y Arbitra actionum Nostrarum, Scolicz Swieta Apostolska / y dobrze Duszom nášym / z nią.

D Kuga Chymere in vacuo, Latáca / tenże Wásielowicz / wymyślił / y zostawił Sposób Zgody Rusi / z Rzymem / o pochodzenie Duchá S. Chciał komecznietego / áby Rzymianie Wierzáli pochodzenie Duchá S. od Oycá / y od Syná / á Grecy áby wierzáli tylko od Oycá / bo prawi ten artykuł Wiáry pochodzenia od Syná / jest decydowany dla Rzymian / á nie dla Greków / toć tylko obligat, Rzymian. Grecy zaś / że nie chcieli / y niekázali sobie decydować tego Artykułu / Zaczyni niecháy wierzáć / procedentem, tylko a Patre. O głupstwo / godne od wszytskich wieków bydź wysmiane & iák by też artykuł Wiáry / circa idem & Indivisible punctum, ieden ma bydź dla Greków / drugi dla Látiników: Zárowno bowiem / Artykuł Wiáry obliguje wszystkie Narody / gdyż Wiárá Chrystusowá / iedná / Wáśdzień iedna / Krzest ieden. A wy moi Pánowie / z Grekami ná wipáć wszytko & kto kiedy widział y doczytał się gdzie / żeby od Stworzenia Swiátá / było siedm Tysięcy sto y cos Lat / Kalkulúcie Stworzenia Swiátá / y początek iego z Bibliey S. od Lát Adámá a porym / Successiue od Lat Włogo / y Pátryarchow Ss. aż do Chrystosá Pána / tedy nie naydziecie wiscey / nád Lat / iáko wyráchowót S. Kosciół Rzymiski / pięć Tysięcy Sześć / set / dwádzieścia y dziewięć / tego Roku 1680. Już to widze dla Greków / y dla Rusi / wprzody Pan Bog Swiát Stworzył / y Artykuły do Konsensu Zbawienia wiecznego / ieden że Bog / y prawda przedwieczna / dla Greków in se / á dla Rzymian in se / podał / ogłosił / y obligował wole ad obsequium fidei.

*Protob zna-
czy Zywoty
Swiętych* Postrzeżcie się iedno / coscie nátkładli Swiętych niebytych nigdy / y prawdziwey niemáających Swiátobliwosci / do Protobow Ruskich / pełnych Báśni / iáko wiec Talmudy Żydowskie záwieráia w sobie / Superstitionum mille Classes. siá wtych Protobách Báńtrować trzeba á wprzody.

Rozmówcie się ieno zemno / O. Gálátowski / stać to maś / że nie iákis Rzymianin S. Antonius / (słowá recensebo iego / ácz by niego-
dne Lucem tantam Catholicam, widzieć / chyba tylko dla tego / żeby Swiátość Kosciółá S. Rzymiskiego / odkrył wáśie ciemności / w których się Kochacie) w Rzymie się Wrodziwszy & widząc tam Wiárę złó / wziął Zabit Zákonný ná siebie / y w beczka złotá / Srebrá / y náczynia Cerkiewnego włożywszy / y Obreżámi zeláznemi te Beczka zbawí / wrzucił w Głębokość Morska / á sám odśedł z Rzymu / y mieřkał przy Morzu ná iednym Kámieniu / po tym Roku od Stworzenia Swiátá / 6674. Miestocá Wrzesniá piatego dnia / powstały Wiátry wielkie / y Morze bárdzo zburzyło się / y podniosło Kámién z Swiętym Antoniuszem / ná ktorym Kámieniu / iák ná Okręcie / powierzchu morza

Morza/ Antonius S. do wielkiej Rossiey / do wielkiego Nowogrodá przypłynął / y tam Kamień ten stął / płynąć przez dwa dni / y przez dwie Noce / a do Rzymu z Wielkiego Nowogrodá / trzeba lubo ziemi / lubo Woda / puł Roku iść / tamże Antonius S. stał nowosy / kazał Sieci Rybakom zarzucić / y wyciągnąć beczkę / żelaznymi obrezkami zmocioną / na Dom Niewiast Bogarodzicy / która beczka gdy Rybacy wyciągneli / Antoni S. / Stary te z beczki wysiawosy / zbudował Monátyr Niewiast Bogarodzicy / iako Augusta Miesiąc Protob / trzeciego dnia świadczy.

Odpowiadamci na to / kiedy to był Święty / y miał prawdziwą Wiara / a Rzym stał / czemu się stała wiara / y wyznaniem tego publicznym / niewstrąconym / niedowiadczy / czemu nie dał się zabić za dobrą Wiara / iako tam w Rzymie Millionami poległi Męczennicy Ss. / od Białychwalców / y podobili Rzym z Piotrem S. Chrystusowi Panu / Na co Stary Cerkwie ten S. iako Cudze rzeczy zabrał / y beczkę nafiłował onymi / bo się nie godzi co cudzego iść / brat / daleko bardziey z Rosciotów y Cerkwi pobrawosy Splendor / wcieląc z nimi (iako in simili z Kupłacykami się stało) Na co ten Święty inniemany / Antonius / z beczki te Stary Wypil w Morze / było rozdać Ubogim / miasto Jarmuzny / albo żeby się modlili za Rzym / aby Pan Bog Oświecił Wiara dobra / której według powieści tego to Antoniego / iakoby Rzym nie miał / Nieco kupić Srebro y Złoto / w Morze / czy to dla Antychrysta czasów zichować te Stary / y co potym Zakonnikowi było / Srebro y Złoto zbierać z Rosciotów / ponieważ się wyrzekł był Złota y Srebra / y Świętą / y siebie Samego / wstać Zakonnik y woli swej wyrzekł się (vos non capit is verbum hoc.) Proszę tedy O. Galatowski / aby się wypytał / gdzie ta beczka z obrezkami żelaznymi / y Kamień gdzie / Ss te Resliquo tego Antoniusa Świętego zostawione / na dowód tego Świętośliwosci / zawiesić by ich było / przy tejże Cerkwi Nowogrodá. O iaktami to białkami karmicie Dusze Narodu Ruskiego / iaktosci w Tryody Pálme Beatyfikowali / którego samiz Grekowie różnych Herety reumczynio. Márta zaś Epheskiego / za co O. Galatowski na Siewierzu Kanonizował / który je bluzinerskimi wsty / mazał Duchá S. pomazał ie Bog excrementis siegoś Samego / kiedy one z Ost swoich / wyrzucił / iako niektórzy onim twierdzą / Grekowie / przy śmierci.

Nepokaza / ani Heretycy / ani Schyzmatycy / żadnego za Ss kte swoje / żeby się dobrowolnie y imiada dał na Męczennstwo. Rosciot zaś S. Rzymski / Millionami / liczy swoich Obedientów / pozabicianych od Heretyków / Schyzmatyków / Turków / Białochwalców. Musi to być Wiara prawdziwa / y powściągną / za która po całym Świecie / babilonia / Duchownych y Świeckich. Do wiedziecie mi / że począłm Świecie za Religia Grecka / albo za Pseudo Oecumenia Carogrodzkiego / zabijać / za Onia zaś Święta / & pro Primatu Sanctissimi Romani / począłm od Abła Jedności / S. Józaphata Błogosławionego / przez te Wojny / Vsqre in hanc diem, liczy Kapiłanów zabitych / y Zakonników / Jedność Święta / na sto Czerdzieści / którzy wmyli Stolas suas in sanguine agni, y stali się mącznym chlebem Niebu. Baranek zaś Wiebiski / iako Krwio swoje nas Pascit, iak też pascitur. Męczennik / będąc sam Primogenitus Mortuorum. Czy to podobna / aby cały Świat z Oycem S. błodził / a tylko wy / wiednym kociu

Końcu / iż tak rzekł / (ile rozległość Narodu Ruskiego Capacitatis, ma / w Europie) wierzącie dobrze / y chłecie. Rosciot S. Rzymiski / Akademia tego Sławne / y nigdy nie naganione / toż niedopiektła nąusko / Ktoresze z Szkół Rákholickich mogli zsiadzi / Dczyc / y popraszować nam Credo z Żadanie / Jśnie Przewielebnemu w Bogu Jm. Kiedzu Jakubowi Sufsy / Pasterzowi Chelmskiemu / Oświeconemu od Pana Boga / Magnis Luminibus, Naturalibus. & Supernaturalibus. Że Mohila Psendo Metropolitą Wąs / niepowiadał sie Káplánowi / Rzymskiemu / yżowieś to / na Wierzbie gruska z Taka to wászą modą / że wy wszystkie Sukientki Polipow ná sie wdzieracie / Konwersiue znami / obiecucie náwrocié do Uniey Czern wszystko / bylebyście hoć pallio, & pelle ovina, fucata, Zbiegli Wąsým Interessom / V Krolow Pánów Dobrotliwych / v Trybunatow / y wszelkich Sadow / aby Wam hoc prætexitu, & in spem Unionis, poblażono / fawory wyświadczone / Sunduse / y Dobrá / Dekretami Wtwierdzono.

ANno 1667. Mense Maj w Wársawie / gdy był a pud PP. Patrum Scholarum, ná Mansiey / O. Gedeon Chmielnicki Káplán / á Terazniejszy Kiazé Káplán / niewiem iáké / mnie sie Spowia / dał / przedemna rewokował / Przektła Schyzma / był v Jśnie Wielmożnego Naywielebniejszego / w Bogu Jm. Kiedza Antoniego Pigniatellego / ná ten czas Legatą Stolicy S. Apostolskiej / z tym sie oswiadczać. A potym takowa Konversio / łobespieczymy Krola Jego Mosci y Rzecz Pospolita / Dcieli ná Ukraína / y nárobił Monárchom Worny. Toż y Mohila Dcznił / Zaiachawsy Metropolis Kyjowskay S. pámieci Antecessorowi memu / Jozephowi Welaminowi Ruckiemu / żeby sie odźzierzał przy niey / czynił te finity / á Bog zna sie ná nich / quia non irridetur, nec decipitur, nec fallit, nec fallitur. Tak to wy Monárchom / zwyklicie osukiwać / á zátym Millionsy Dusz / zápas trzylly sie ná Was / iák ná Jákto Sodomskie / żemnatrz iákoby poszorne / á twemnatrz peine Popiołu / nie nowiná też Wam zrobić bylo przed tym dżień Cinerum, tey Oczyszczenia (ó ingrata vipera) gdżieście sie Drodzili / y pieśczołami tey Młacierzynskiemy / przy wszelkiej wolności / y bezpieczeństwa zdrowia / Honoru / Substanciey / Wzroczeni. Caucasus vos, Leanae, & tigrides genuerunt. A tak o Dufie Ruskie / że należa Rzymowi / nie Stámbolowi ani Krymowi / rozmowia wszy nie co / Dycze im pokoju / Ktory z Vst Wáwyjszego y Widomesgo dawce Pokoju / Oycá S. / ná cały rozdaie sie Swiat / y wdzie la / zá spráwa Duchá S. pochodzającego od Oycá y od Syná. Tego Pokoju iesli nieprzymicie odemnie / obieraycieś sobie ten.

Quid in
1 Hm:

Pax erit, hæc nobis, donec mihi, vita manebit.
Cum pecore infirmo, quæ, solet esse, Lupis.

CZĘŚĆ

CZĘŚC TRZECIA

COLLOQVIVM

O, F V N D V S Z E,

NA METROPOLIA, ARCHIEPISKOPIE,

Episkopie, Archimandrye, Iumenstwa, Cerkwie, Dobra, ze w Koro-
nie Polskiej, w Wielkim Xięstwie Litewskim, y Rosyjskich Provinci-
ach, Zgodney tylko Rusi z S. Kościołem Rzymskim, służa y należa.

Ostro nader / y przykre Máterya/ Swarów y Kłotni pełna /
nád sławnym : Meum, Tuum, wsiółem przed sie. Kiedy to
Świeci Pustelnicy / Bogomysłni Ascetae, albo raczej skinnicy/
o gárniec ieden gliniány poswárzyli sie / y dochodzili go miedzi sóba / tá-
ko swoley własności. Potiori lure, nam Unicom / nie przychodniom
takim / ani gospodarce wtey Oczyszczeni Najmniacy / ale prawdziwey
Wiary S. Kátholickiey / haeredibus & propagatoribus, godzi sie rozmo-
wić. Kto jest blizszym tanta haereditatis, & ma sie intolidum Cerkwi/
Bozey / czy Marnotrawny Syn / co záwsze Wdzielnym chciał byóć od
Oycá Świętego / Pánkiem / czy ten co Bogu / Oczyszczeni y Najśńiey-
szym Krolom / Jch Mosciom Polskim / táko Pánom swoim / Zácho-
wawszy Wierność / trzymał sie Bożu / y Wlog / Stolicy Piotrá Święte-
go / y záwsze pendebat od rozkázow Zbáwiennych / Siedzącego ná Wá-
tykanie / y mówiącego Vsty Piotrá Świętego.

Złiste máterya zgorzenia godná : Kiedy Márcá nád Márya /
Ezau / nád Jákobem / Absalon nád Dawidem / przodkowác / y
primogenituri, Last Pánstich / J. K. M. Páná N. M. / y fortunę
Spadające Lub Vácniące / przed godnieyszymi / y neležacymi / de lure,
chce łapać. A táko Márcie / Ezawowi / y Absalonowi / nie wślo zá-
bierác ná sie Stárzeństwa / y ná primie Siadác : Ták / wybaczcie Pá-
nowie moi / Rus nie zgodná / że dla Schyzmy / ipso facto & odpádlisście
od Fundusow / Dostoiensów / & exercitio iurisdictionis Ecclesiasticæ,
nád Duszami / dowioda co mówie.

Aże tákie ná Was dowody mamy / zktorych Was zbic nie możecie /
y niechciecie sprobować sie z nami / per mutuum & personale A-
ctoratum / Wiec mawiacie / że wolimy zostác Rzymiány wszyscy /
ánizeli Unitami / Zgodzicie sie ná to / y my zwańi wszyscy przyimniemy
Świete zordynowane / y bledom niepodlegle obradki Rzymskie / y
Kalendarz nie ták Nowy / táko przywiedziony od Grzegorza XIII. do
swey Kłuby / y regul Concilium, Nicenskiego / ták je obserwowác będzie-
my / dosć máiac niemál co rok / Mórtyścańscy y Konfuszey dla tego
Kalendarzá Stárego / kiedy tam ślacz / á tu płacz / tam Świeca /
á tu od robot ięza / tam Zmarłych wstálemu Panu / y Narodzo-
nemu Winświa / á tu twórzy Postámi macerata / dyje tedy abyście sie /

S:

wszyscy

wszyscy na nas Unitor / rozgniewawszy / iostali Rzymiány / a my na
ten czas za wami

PRzymawiacie Nam / że Stroyno sie nosimy / y Zabitow Czara
nych Bazylego S. / poniechaliśmy / ale Paonazzi Rzymskie wiozys
lismy na sie / Tak to jest : że fioletti Wdziewamy na sie / Seruato per
omnia, habitu S. Basyli Jako Grecki Archiepiskop / w Rzymie / Sumptu
Oycá S. alimentowany / in facie Urbis & Orbis, coloru Niebieskiego
Biskupiego zázywa. Zabit zaś / non facit Monachum, daleko bardziey
Episcopum, Owszem Episcopus, dat, & facit habitum, & non habitus Epi
scopum. Nie na Zabity ieno obeyrzyciesie / Oycowie y Bracia moiá /
ale na wota Zakonne / iesli in facie Ecclesie Verz, emititis : iesli te
fluby Zakonne w Was wazne y iako ie Zachowiecie / y yleo za effentia
onych? To / to Zabit Duszy Bazyliánskiej / zachowanie flubow / y Re
gul S. Oycá Naszego Protopátryarchy Zakonow / o tym Zabitie nie
nie mowiecie / ale zgodzcie sie ieno Sczyrze z S. Kosciólem Rzymiskim /
y pokloncie sie Oycowi S. niezmyslenie / tedy iakiego zachcecie krou /
y podacie Nam do noszenia / ten podlug mody Waszey / przyniemy
Zabit / by y boty Mohilowskie / wktorych sie / Kochal O. Baiahan Wasz
Metropolitá / wiozyc / By y tálerze w Kápcurách Greckich y Mos
skiewskich zásyte / náglowách dzwigac / postaremu Kosciól S. iako Mat
ka / bedzie sie Kochala w Synách Swóich / chocia im czasem y Nosa wzele
trzeba / y nieobyczajności silá poprawic. Azaz S. Jozáphát nie nosil te
go Zabitú czarnego / a przecis nieprzypodobalsia im to modoczarne / y wy ey
go Zabito / pro Primatu Pontificis, & Processione Spiritus S. a Patre Fi
lioque:

Zarzut jest y ten nam / od was / Jakobyśmy Ceremonij Stározytnych
Greckich sie nietrzymáli? trzymaycie ieno z Rzymem / a zloscie
Synod Prowincyalny Episkopski / rádzi náuczemy sie tych obrzad
kow / y Rymuáły Wasze / ad amissum pelnie bedziemi / Lubo mamy Goá
rá Dominikána / teory Sumptami Stolicy S. Apostolskiej / posłany byl
do cáley Greciey / dla wybadania / Wyczerpniénia / y opisania istoty
Ceremonij Naszych Wschodnich / Jednak zchećia dány sie postagnac / y
náchylic do Ceremonij / byleby genuina byly / OO. Swiatych Wschodnich /
dociec nos wtym / a my Was in fi c. Zgoła / y na Zabity / y na Ceremo
nie / y na Kalendarz Stary (chóciayuz barzo struchlaly y co raz pro
wadzacy wdluga) pozwalamy y obserwuemy go bo to nie jest wia
áni Wierze przeciwić sie mozz / y owe glosy Wasze / Malouilleman
antiquitatem, quam mille novitates, przynniemy / ieno Zachodzcie sie wprzo
dy okolo Zbawienia Dusz Waszych / y Wam powierzonych. Ulichecie
was pytal Zbawiciel / o Kalendarzu / Zabitach / y Ceremoniá / ale
czemuście nieslucháli / iego Wladze widomey / Jozławionej w Rzymie /
na Káthedrze Piotrá Swietego.

WJec y tym Nas ohydzaćie O ludzi / Jakoby Onia / Oniáci / bylo
cos dzikiego / albo Monstrum / Zyrkocervus / Nietoperz /
Hermaphroditus, Hydra owielu głowach. Sep / Smok / Stoczek /
Kathedra pieknie Zrobiona / Liturgia S. czytana / co politycznego y
decorem Domui D E I, przydaćiego w Cerkwi sie Znaydzie y co sie
Wam podoba / tedy Sexcentis figmentis Vestris, nil probantibus, sed ob
strepentibus, O Czerni nierozumney malwiecie to / Abryszy nieważne da
iecte / Jedności Swiatey. Tak to jest rzecz Dżika Onia / iako zpoezot
ku w Skolach / Sciencia media, zdala sie / is tylke klouni w Akademiach
narobi /

Wroba / apotym iak sie rozpierzchly Szkoły Celne Rákholické / że tá
 veritas, esset si, datur in Deo, & Deus est omnium Veritatum conficius,
 ergo & huius. Veritatis, przyznali Molinie / że Molitus est molimen
 Seculorum, y nauczył Nas / hanc Contineri & comprehendí Veritatem
 in D. E. O., & ex hac Veritate: esset si, multa elici, ad perfectionem Sci-
 entiae humanae diuinæq; ie & perfectum in illis, posse, & defacto elici.
 Za czasem tedy przywykli aq scientiam mediani. Czas by y Wam Nas
 rodzie moy / tak chwalebne Imię ná Niebie / y ná Ziemi / iako iest
 V I J A S. oktora codziennie Pana Boga prosicie / w Cerkiewnych /
 Dyakonich, Lektach / Trinitach / y ktora żadnemi przeciwnosciami
 mi / przesładowaniem wymyslnym / przez Lat Ośmdziesiąt y pięć / nie
 mogła być obalona: Onsem Magnis auctibus, Vbłogostawil to Sto-
 lica Iwoia S. powszechne Rzymisko / Piotr S. / Kámién Wiary / że
 wszystko coscie ciłali ielają / Kámi ni / arma & scuta, ná Vnia S. /
 wszystko sie to ná Tysiac sztuk spadało / a ten Kámién Wiary Piotra
 S. / dla osobliwej náđ námi Protectey y Boskiej Naysłodzey opas-
 trzności / nigdy nie skusione. Przeciwnym zaś sposobem / w co sie
 obrociło / Cerkwi Wąsych pod kilk dziesiąt Tysięcy / Leża y z Popa-
 mi w Popiołach; a tak że to Bog błogostawi / kto sie za Wiare
 prawdziwa białe: & kto / podnosi Woynę / o Wiare / a Kosciół Rákho-
 lickie barzy / azaz może Wiara tego Substancie, & a za to miło było /
 orzom Boskim pátrac / kiedy w Ornaty sie Vbierano / do Kielichow
 y naczyina Koscielnego / gorzalki y napoje rozne nalewano, & y ná
 wygarde Kosciół d. Rzymistiego / czyniono: Jest tedy to słowko /
 ieje Nowina, albo swierzná iaka / V I J A / a pewnie Dykowina Swiez-
 ta / tedy y tego słowki ne lit de Voce questio, poniechamy / a ná-
 zwie ta / Stáreczym / niegołosłownym Prawosławiem / ktore za ho-
 wali Oycowie Ss. Wschodni / ná Soborách Siedmiu / y ná Florent-
 skim Synodzie / kiedy miejsce Oycá S. Prezydenci y Dyrektorowie po-
 wierzanych Soborow / zasiadali / y Soborem rzadzili / a po appro-
 bácia Eumenicznych Soborow / do Eumenicznej glowy / Oycá
 S. / posyiali. Nie zbraniamy sie tym Sposobem / znieść Vnia / iak
 to S. Jozaphat w Cerkwi Rákhedrálney Polockey / kazal był ruszyć /
 znieść Cztery słupy murowane / a piaty zostawil / y gdy prostota pos-
 czła Szemrzyć / że Nam Czterech Patryárchow zniósł / a piatego Pa-
 pieżá zostawil / choc Swiaty redintegrácia tych słupow Czterech /
 nawrócił Idiotow: & reitituit, znova Cerkwi / tam te Cztery Kolu-
 mny / mowiąc: Już Wam Czterech Pátrarchow (którzy prawdzi-
 wie teraz słupami Murowanemi / y niemymi są) wroce / bylebyście
 ná piaty słup poglądali / wiernymi posłusznikami byli Oycowi Swie-
 temu. A to iest żadnych rogow ná Sobie nie mniąc: Vnia: bydy
 posłusznym Oycowi Swietemu / y wierząc to / co on tu wierzeniu
 proponit.

Dykowina
 znaczy
 Raritas

[Ejże Nam / co niegdys woczy mowiono Zbawicielowi / przyma-
 wiata: Pánie / Vczniowie twoi nie posze / Czemu miejé Jada-
 ta Jh Mósé Kieja Episkopowie / Zakonnicy: y choćby Vnich Za-
 konnit będy niewiem iakie / zowych siedmiu grzechow popelnit excessá /
 byleby on pokazal sie bydy postnikiem / To inż Zánoniznia / obier-
 waniem Prawosławia / y Reguly Zakonney: wozym sie myli y zawo-
 dzi / Credula Plebs, bo y sami nie wiedza / Swieccy / kiedy sie potas-
 temnie náie / Czernorysieć miesá. Origo czy Consuetudo tej abstynens

tey od Miesi / roprowadzona jest / od Pulcheriey, Cesarzowey / Kaza-
ra / ze wperonym Monastyrze Greckim / Czernieckim / zalecat Nidor
miesi / zakazala / hanc qualitate cibi, po caley Greciey zazywac.

A Stad ze ta wladza Cesarzowey / wkładać Nowe Jarzma na Com-
munitates, Zakonnikom Dbogich / do czego Regula Institutora Basili-
anow S. Oyci naszego Basylego Wielkiego / nie tylko / nie obliguje /
ale tuze pokarimom weraich roznym naydwiocym sie byleby tanszym /
accomodowac sie / y nigdzie miesi ani qualitate, ani quantitate, nie
zakazuje. Tak ci co Diabel / niedba o nasze niespania bo y sam
niepi / niedba o posty / bo y sam zarwie zpostem per naturam ale dba
y paka sie o Onia / ktorey on niechcial trzymac w Niebie. Czy mogla
Epistopow tak Pulcheria, do tych postow / przymusić / ktorzy Statu,
suo Episcopali Perfecto, iuz sa Supra Ordinem tendentium ad perfecti-
onem, Jaki jest kazdy Zakonnik. Extant, w Jednosci S. / Monasty-
ry takto do Suprasi / Bychenski / y gdzie Ryb dostatek / tam wstrzy-
mywala sie od miesi. Nierozumiecie Panowie moi Duchowni / zebyście
co abstinentia od miesi / mieli co nad Zakony Kosciola S. Rzymskie-
go. Ma Kosciol Bozy Zakony slawne / Barchusow / y Bameloulow /
co tylko z Maselem pewnych dni / a zarwie z Postem S. Zymot pro-
wadzo. Ma Zakon / S. / Franciszka de Paula, ktorego Regula endo-
wna / tak po zyna: Hanc est Regula, mitis, suavis & sancta: Pauper-
tas, Castitas, Obedientia, & perpetua Abstinencia, etiam a Lacticinijs,
Pro quarto Vnich / Voto, miesi / anzi Maselem / choc by Umierac mial
Paulin / nie iadać. Ugdy Ociec S. / niechcial potwierdzic / tey tak
Srobowey na zarowie Ludzkie Reguly S. / Franciszka de Paula, wste-
wpy Jaru / albo raczy Wegla rospalonego na rece gołe / rzezi Tak
to bedzie latwa zachowac / moim Zakonnikom te Regule / takto jest la-
twa Jar ten Ognisty / bez naruszenia sadnego strzymac / rekam moim.
Cos bylo czynic Oycami / Swietemu / approbowal za Sroto y cudot-
wona Regule / zpodziwieniem Medykow / y natury dosc slabej Ludz-
kiej postkow potrzebacy. Jest to nieomylna / Tesie nieodwazycie
na taki Zymot Zakonny S. Franciszka de Paula, ktorego caley Zymot
qua fragelima perpetua rowna sie zachowaniu trzech slubow Sa o mych.

quantum distat obedientia Slnbow Zakonnych /
Waszych / Clausury Czernieck y Klastorow / od Rigorow / y
scislosci wszelko ostroznosci / y pien surowosci obwarowaney / w S.
Kosciole Rzymskim y Wrocanstia / do Jednego Sentimentu na
zarwie / skoro Rzym / albo raczy Pannicego wnim / Wznacie / zarzadz-
ca Dusz Waszych / to my y na post zwani zgodzic sie gotowi / y na
Wszysto przypadniemy / cokolwiek Starozhenosc obrzadow prawdzi-
wych / moze zapachu wdziecznosci / y pilnosci / przydac do Wlary /
S. Rzymskiej / bez ktorey / niezawom byds zbawionami.

W Zymom / po wszystkie Wieli Sprawiedliwego Boga Imie / y o-
nym sie oswiadczem / ze quam pacatissimis, Medijs, Zyczylem za-
rowe y zyczo / do zgody z S. Kosciolem Rzymskim przyjsc na-
rodowi memu / y iego Archiereiom podanym od J. R. M. P. A. M.
na Wladystwa y Przelozienstwa w Rusi ale lepi by ta dobroc skona-
na zarwie w nas ad parcendum, wszelkie wrazy / y Kosciouillime, na
Colloquium, Lubelskim znaczne (sed nullo euentu, zokazyey / constar-
czyey) wazone / miala risui Sardonico, y na publiczne exponi, Draganie /
tedy ad aylum publicum iustitiae, a ile w taki eluq. Sprawy Bozey y
zeby

Jeby ad posteros, tam detestanda, wrojerwanu / kochalocyh sie animus-
flow / non deducantur Exempla: po Decyzje J. K. M. P. N. / Prze-
swiatnego Senatu / & inclyti Ordinis Equestris, Wcielamy sie / maia-
po Sobie mille Clypeos, a Clypeo. Waiasnieykev Casary J. K. M. P. N.
Mitosciwego pendent. Cokolwiek bowiem do tod affulcie, iast / Przy-
wileio w / Restriptom / Swoboda / Prarogatywa / Regitratyey, y iurisdicki-
ey, Narodowi Ruskiemu / przez Waiasnieyszych / Krolow / Ich Msci. /
Waiasnieyszych y Dsiedzieznych oim, Kiozar Liewostich / y Ruskich / Mito-
sciwie pozwolonych / na danych / y wydanych / nie Insey to Rusi sluzy /
wocy Rzeczy Pospolitey / Rachiolickeiy / Jeno tylko zgodney z S. Roscio-
tem Rzymim. Wladowodow dobywam Przywileiu / Swietey y Rodkiey /
Pamiaci / Wladystawa Jagielowicza / iako Pana y Dsiedzieza Siem Ru-
skich / y Religiey Ruskiej / pod eate w Budzie Węgierskiej wpia-
też bliski / przed Trzecia Wiozdzia Wielkopostna / Roku Panskiego /
1443. z Racińskiego Polskim Jazykiem wypiswia go tu.

W Imie Panskie Amen

Nawiezna rzeczy Pamiatke &c. My Wladystaw z iasti Boze y
Węgierski / Polski / Waloński / Kroński / Ramiński / Serbski /
Racki / Slowacki / Zalteli / y Rumanski / &c. Krol. A Ziemi /
Brakowskiy Sadowierskiej / Leczyckey / Rumiowskiy / Lierowskiy /
Wiazie Nawyjsze : Pomorskiej y Ruskiej Siemie / Pan y Dsiedzie &c.
Oznaymujemy Tym Listem Wasyim / komu nalezy / w wszystkich bedas-
com / ktorzy ten List Wasz czytac beda &c. &c. Poniewaz tedy za
Sprawa Laskawosci Duchu S. / Cerkiew Wschodnia / to jest Wabozen-
stwa Greckiego y Ruskiego / ktora / (ach) przez dlugi czas / wnie-
rownosci staley / y wrojerwanu Wiary S. y Boskich Sakramen-
tow / nie bez skody Zbawienia Dusz / od Uniey S. Rzymiskiey Cerkwie /
byc sie zdala / y ktora Unia Gycowic nasi / y owsem wshytko Rachioli-
ckie Pospolstwo / czasow naszych pragnelo / widziec : Teraz juz zlitosci
Panskiej Decretami / Waiasnieyszego Pana Eugeniusa / Waszego / Pa-
pięza Czwartego / y innych bardzo wielu Gycow / Wiary Swietey jea-
latorow abo gorliwych Mitoznikow / z Sanna Smieta Rzymista y Po-
wshechna Cerkwia / przywiedziona jest do Jedynstwa / dawno posada-
ney Uniey. Przeto aby sama Cerkiew Wschodnia / y Pralaci / y wshy-
sey Duchowni / tegoz Wabozenstwa Greckiego y Ruskiego / w syroko-
sci Panskw / Waszych / Panowaniu Waszemu podleglych / Wshedzie bez-
dacy / ktorzy przeocym gdy stala taka nierownosc / y rozserwanie /
miciatla depressio albo ponizenie cierpieli / przywrociwszy im wolnosć /
Boskiej Chwały oprzeymie pilnowac mogli / y Zbawiciela naszego ias-
stawosci za Zbawienie Dusz Wiernych / y za Swietey Wiary staniu zachow-
wanie wshodnosci pokoia / wiersza gromada / modlic sie mogli ku czci
y chwale Boga Wshetmogacego / ktory nas swo Wabozhsa Krwia
odkupil / Wshytkim / Cerkwiom y Biskupomich / abo Wladykom / Pra-
latom / Duchobienstwu y wshym osobom / Cerkiewnym / tegoz Wabo-
zenstwa Greckiego / y Ruskiego / te wshytkie Prawa / wolnosci / Swo-
body / zwyczajne / y Swobody / wshytkie / zdalo sie Nam abysiny im
wieceznie nadali / iakoz tym Listem nadaiemy / iakich wshytkie Cerkwie,
Krolestwo / Waszych Polskiego / y Węgierskiego / &c. y onychze Arcy-
biskupi / Biskupi Pralaci / y insey osoby Cerkiewnego Zwyczajia zazywa-
ia / y onym sie Sczyca. Chcemy nadto / iakoz tym Listem Stanowica-
my / aby

my / áby od tad żadenż Dygnitarzow/ Stárostow/ Urzędniów Ziemi
skich / y innych Poddanych Naszych / któregośkolwiek Stanu/ ábo tona
dziej bedzie / á osobliwie Królestwa naszego / Polskiego przereczeni / á
mianowicie ziem Naszych Ruskiej/ Podolskiej/ y innych / przyległych/
w Jurisdicciey przereczonych Biskupow/ Władytow/ y Pralatow te
goż Greckiego / y Ruskiego/ Nabożenstwa / ále áni w Sedách Kápiá
now ábo Plebanow ich / y owsem áni w sprawách Matzenstwa y ro
zwodow ná potym nie trudnit / ákimkolwiek Sposobem / nie májac
wzgladu ná żaden zwyczaj / ktory był dotad chowany / ákożkolwiek
przećtrony w ziemiách wyżej pomienionych. Ktemu áby éż Biskupi
ábo Władytowie / y inni Prálati / y Duchowne Osoby/ nie raz pomie
nieni / Nabożenstwa Ruskiego / ákim życiem y dochodami opátrzeni
tym sposobniey / Páná Bogá chwalić mogli / onym y Cerkwiám / ich
wszystkim / w Naszych Państwach / gdziekolwiek będącym / wszystkie /
Wsi / y Máiemości / Wszystkie / pod ákimżeśkolwiek / Imieniem /
znáczone / ktore zdawna do samych Cerkwiey należeć się zdáły / y wiá
stichkolwiek ziemiách / y Powiátách / naszych / do tad ie
mieli / że wszystkim ich Práwy/ pobożná láskawośćią zdáło się Nam / im
przywrócić / ákoż y przywrócamy / tym oto Swiádecstwem/ Listu ná
szego / do którego Pieczęć náše przydálemy. &c.

V Bolimájąc wprzód ná niezgode Rusi z S. Kościołem Rzym
skim / ten Naszymy y Dziedziczny Pan ziem Ruskich / gdy o
baczył to w Państwach swoich / że Concilium Florentskie / táż
Rus przyjęła / (takoná éi dowiodł / że się to stało zá Jzidorá Metro
polity / Aysowskiego /) żrądości niewymowney / dla świętego Dzia
ła tak wielkiego / przywrócił / oo pierwsey wolności y dostojenstwa /
Narod / y Religii / Greko Ruskiej / y otuży to pilno / co J. B. III. /
w Przywileju swoim o Cerkwi wschodniey / his litterabus, mówi /
ktora (ách) przez długi czas w nierówności ákley / y w rozter
niu Wiary &c. bydsz się zdáła. Ale záwse tedy wtym Państwie od
secepienstwa od Kościoła Rzymskiego trwáło / ále skoro teno zá Gre
kami skonnemi dy Schyzmy odawáli się / n pádli záraz wodepressia / y
nierówność / z Juncmi Kátholickimi / tej Rzeczy Pospolitey / stana
mi. Koniecznie Grekom się chćiało / áby w Naszych Państwach / ro
złożował wiernym Pánstwu ná cały Swiát / á goy tego nie dokázáli /
roznyimi błędami co raz wymyślonymi / odrywáli się od Stolicy / Pio
trá Swiętego / áż też zawzięty y się ná Duchá S. / y tego od S. ná
pochođenje / cale go Wyrzucáli / y z Państwa / y Serc seroich / dostá
li się też ákiemu wróce / co y nie zia / y znáć niechce / nie tylko pocho
dzenia / ále nawet y samego Ducha S. osoby. Iuxta illud: per quæ quis
peccat, per eadem, á tu per peiora, to jest przez Turczyná / ále się
zápiéráającego osoby Ducha S. / Gráioy waleczná / áteraz imbellis,
y éieniu swego leżąca zgráta / albo gens státa się / diminutum ens.

T V iuż nienárzekay ni nášogo / że przez odsecepienstwo / odeszło
Cerkwi / Episkopiey / Archimandryi / y in panám, to wszystko stało
się / atrocis, Criminis. A záż nie Crimen, wylámáć się z Práwoz
wierney Wiary S. Rzymskiej / narobić krwáwoteczny w swoim że Na
rodzie / Millionsy Dniš wepchnac do Piekla / wśáć wiecie / że Dobrá
Wszystkie Kościelne / lub Cerkiewne / Immediate potestati Christi Dni,
Inuisibili, & visibili Vicariæ, in terris, podlegáia / y tego Samego chce

Monarchowie rzymscy / Katołickcy / ob tenerrimam, eamque debitam, tu Scolicy S. Apostolickiey venerationem. Opát w Anglię Sinto sie / kiedy Primogenitus Filius Ecclesie Romanę, zheretyczosy / ad Came- ram Regiam, zabrali rzymskie Dobrá / do Naymnieyszey fundacy / Dus- chowne. Tu zaś Wasze Dobrá meritissimo iure, rozebrane między Ich Mosć Pány Rzymiány / ktorych Dobr wieksza Chwała Boża / anizeliby wraza y dozorsze Ruski byty. Nam vnicon abunde honorum & honorum, Sortis lux, Satur, Latus, & ovans, każdy znás żyje.

Postepuymyż daley / wśaczymy Práwnym procederze / tak tedy dla niezgody y kłótni Ruskiej / była Rus woppressley y postpositis- ey / Ruskie in quid nuciocey / tak dla przyściel. Koncyliaui Florenties- go / yzgody / do pierwszych prerogatiw / y wolności / przywroceni są przez S. p. Władysława / Jagielowicza Krola Polskiego / Samowladcy Narodu / y Religiey Ruskiej. Posio są tym / że ten Przywilej / Są- mym tylko Vnicon Rusi słuzaey / potwierdzony jest od Naisnieyszych Successorow Jagielowicza. Jako to od Alexandrá Krola w Roku 1504. Zygmuntá 1543. Acticacitaych Przywiletow we Lwowie / przez Makare- go Tuczanskięgo / Namiesnika Metropolego / Lwowstiego / Halickiego y Kaniemieckiego / Episkopa stala sie / de Anno 1537. stad Liquido con- stat, że Tuczanski Episkop Lwowsti / był Vnicon. Zygmunt August compendiosissime, Vtwierdził swym Przywileiem / rzymskie dopiero wspo- mniáne. Inne zaś Konfirmacie / tego Przywileiu / Jedney z Rzymem Ru- si słuzaecego / aż do Jego R. Mosć P. N. M. / teraz Nam / a day Boże w Niaspoznięysze lata Pánstwiecego extant, y Jego Mosć Kiedza- Suszy / Episkopa Chelmskiego / curatouicita, Jego Mosć wyprawione.

Po Concilio, Florentium poirwawszy nieco Rus wtedności S. / Koro zachwyćcia powietrza Lwogrodzkiego / przez komunikacie / zwlaczegami Grekami / pokazali wtoż bloto / co y pierwoiey wnim by- ła / aż záledwo sie postzegia / że tali volutabro infecta, z sątym wmy- sie ley trzeba było / wśara S. / Katołicka Rzymsta / prawdziwemi y waznemi Sakramentami ier Swietymi. Jako chwaleńie / przez Mś- chala Báchoże Metropolie / y cley Rusi Duchowienstwen / do poslu- szeństwa Oycowi S. przyspawisyl / otrzymali / które tino pomysliła sa- woro / łaski / Wolności / od S. pamięci Naisnieyszego Krola Jm Zy- gmuntá Trzeciego / Monarchy / hoc numero Trino, Narodowi Wasze- mu wstrzeszonego. / w Naisnieyszym J. A. K. J. E. I. I. Pánie / á P. Nás- sym Milosciwym / ktorego Dawie Konfirmacie Pánstiepod Dzien Coro- nationis, kiedy Rzecz Pospolita wte trudne czasy Incomparabilem, Stre- num, & Potentissimum, desponsavit sibi Regnante wydane / y Piecz- ciami dwiema / Koronno y Litewsko wielkieni / roborowane / że zamysla- ło rzymskie Jurá / Słuzae ab aucto, w Jedności S. tylko zostawiaey Rusi / Superuacaneum, folia napełniać / Originalami Antecedaneorum, J. R. M. P. N. M. / ponieważ medullam horum omnium, zwoyraznemi data- mi, Diplomatus binis, Jego R. M. P. N. M. / Cardinali zgodney Rusi Práwa zawieraciami / colliges & Leges. Wzywam do attenciey nie- zgodnych / aby iesli máia lepsze Práwa / nád te / producant, iesli mś- máia / tylko pod data z Stęczyńsko z Rodaka / co Kiedza nie ná swoich Katedrach / Dobrach / y Fundusach / ale do Collatorstich dispositiey / Naisnieyszych Koronatorow Polskich / Pomazancow Bozych / Stosowac sie powinni. A choćby te pokazaly sie pro Domo Vestra, Przywileie / Rescripta, Pacta, tedy albo toymozione / albo ná to sa Ordinu processa albo staroszyney Rusi / Kora byla poslusna záwse Rzymowi / Kieś. Pierwsedy plomá / J. R. M. P. N. M. Confirmatoriū, Przywileiow / Specyfikowanych & intro contentorū, Jednosć S. concertantium, do Słowa takie jest.

**IOANNES III. DEI GRATIA,
R E X Poloniæ, Magnus Dux Lituaniæ,
Rusii, Prussii, Masouii, Samog. Podl. Kijou. Volhi. Podol.
Liouii Smol. Seueriæ, Czernihou:æque.**

Oznajmujemy, tym Listem naszym, komu to wiedzieć należy. Wdzięczni będąc łaski Bożej, z którego wolej, y cudowney disposiciei na Thronie Korony Polskiej wolnemi głosami obudwu wolnych Narodow posadzeni jesteśmy. Do tego Nasze Studia, y conatus applicuiemy, iakoby Majeścarsiego S. z rządow Nam powierzonych, Boskie swoje miał vcontentowanie, y wszystkie Prawa, Przywileie, y wolności, *in suo robore, cuiuscunq. status, & conditionis* Ludziom Państw naszych, *in Pactis Conuentis* zachowane zótawaly, & *iuramento* Naszemu to vtwierdzono było, Wielebnego w Bogu Xdza Cypryana Zochowskiego, Kijowskiego, Halickiego, y wszystkiej Rusi, Metropolity, w ledności S. z Kościołem Rzymskim zostającego, przy instantciey PP. Rad, y Vrzędnikow Naszych Dwornych, *benigne annuendo votis, & assideris iussu*, Najasneyzszego S. p. K. I. M. MICHAŁA Antecessora Naszego Confirmatci, Immunitatem & Iurium Duchowienstwa, Religiei Grackiej, w Vniey S. będących, ręką podpisaną, z przycisnieniem mnieyszych Koronney, y W. X. Lit. Pieczęci, w Dacie, w Krakowie na Seymie Coronatyalnym, Antecessora Naszego, dnia XX. M. a Ociebra Roku M. DC. LXIX. cała, nie naruszona, y żadn. y suspiciey w sobie nie mające, zmocnili, stwierdzili; corroborowali, która słowo w słowo, w piśac roskazalismy, & *talit tenor sequitur* oney. MICHAŁ, z Bozey łaski, Krol Polski, Wielkie X. Lit. Rusi, Prusi, Zmoydzi Mazow: Podla: Kijow: Wotyn: Podol: Inflan: Smoln: Słow: y Czernihowskie. Oznajmujemy tym Listem Naszym, komu o tym wiedzieć należy. Iz lubosmy przy sezesliwey Inauguraciey Naszey, wszystkie Prawa Privilegia, *in suo esse*, każdego stanu Condiciey Ludziom Państw naszych Poddanym, *in Pactis Conuentis* zachować przyobiecali, y przyległa nasza, to vtwierdzili. Jednak, iz specyalna Nasz Wielebnego w Bogu Xdza Gabryela Kolendy, Metropolity Kijowskiego Halickiego, y wszystkiej Rusi, w ledności S. z Kościołem Rzymskim zostającego, przy instantciey PP. Rad Naszych, y Vrzędnikow Dwornych, zażta prozb., abysmy onemu, y wszystkiej pamienionej Religiei Grackiej, Dwa Przywileie Confirmatci Immunitatem & Iurium Duchowienstwa Religiei Grackiej, w ledności S. z Kościołem Rzymskim, będącey. Drugi, Administracie dobr Cerkiewnych w Vniey, będących, Najasneyzszego IANA KAZIMIERZA Krola I. M. Polskiego y W. X. Lit. Antecessora Naszego ręką podpisaną, z przycisnieniem mnieyszych Koronnych, y W. X. Lit. Pieczęci, w Dacie, iedney w Warszawie, Dnia XXIX. Miesiaca Augusta Roku P. M. DC. LX. VII. cała, nienaruszone, y żadnego podeyrzenia w sobie nie mające stwierdzili, zmocnili, y approbowali; Doczegosmy chętnie się skloni: słowo do słowa w piśac do Confirmatciy naszey roskazali, co w piśac, tak się w sobie ma. W imię Pańskie Amen. Na wieczną rzecz pamiątkę. M. Y. IAN KAZIMIERZ, z Bozey łaski Krol Polski. W. X. Lit. Rusi, Prusi, Zmoydzi Mazow: Inflan: Smol: Czernih: a Szwedz: Gots: Wandal: Dziedziczny KROL. Oznajmujemy tym Listem, Przywileien, w szem wobec, y każdemu z osobna, komu to wiedzieć będzie należało, terazniejszy, y w potomne wieki następującym ludziom, przekładane były przed Nami przez PP. Rady y Vrzędniki Dworne, na ten czas przy boku Naszym będące, Imieniem Przewielebnego w Bogu X. Gabryela KOLEDY, wszystkiej Rusi Metropolity, w ledności S. z Kościołem Rzymskim zostającego. Różne privilegia, od S. pam. Najas. Antecessorow Kr. Ich Mścow, Przewielebnym CO: Metropolitom, Archiepiscopom, Wielebnym Episcopom, Wielebnym Archimandytow, y wszystkim Cerkwiom *Ritus Grati* Vniti nadane, a mianowicie, Przywileiy, od Najasa. Kr. I. M. Alexan-

ALEXANDRA, pod datą w Wilnie Roku 1499. Miesiąc Marca 20. dnia, w którym. Przewielebnym, Metropolitom, Archiepiskopom, Wielebnym Episcopom, y Archimandrytom Administrationem ludyk, nad Mieszczany w Zamkach, Miastach, y Miasteczkach, na Placach Cerkiewnych mieszkającymi, zleca *cum ea conditione*, żeby Prawu Magdeburgskiemu nie podlegali, ale do Sądów Duchownych należeli. Przytym disposicja Collaty, Cerkwi wszystkich podług dawnych Zwyczajów, niekomu inszemu, tylko Przewielebnemu w Bogu X. Iosephowi Episcopowi Smolenskiemu, Kijowskiemu, y wszystkiej Rusi Metropolicie, y ponim następującym Successorom dać. Co wszystko potym Naisza: KROL IMŚC ZYGMVNT I. w Brześciu na Seymie walcym Koronnym, pod datą Roku od stworzenia Świata, Siedmystu czątego dziesiętnastego, Miesiąc Iulij, 22 dnia, obożliwym swoim Przywileiem confirmować raczył, a ponim obadwa ich Przywileie, Naisza: Krol I. M. STEPHAN. pod datą na Seymie walcym w Warszawie, tak że in *Senatu frequenti*, Roku Tyśiącznego Pięćsetnego osmdziesiątego, niastego, Miesiąc February 25 dnia, stwierdził. A co większa, y Naisza: K. I. M. ZYGMVNT III. Pan Ociec Nasz, reasumując wyżej mianowane Privilegia, od Naisza: Antecessorów swoich, tak Wielkich Xiążąt Lit. iako y Krolów Polskich *ante, & post unione* Duchowienstwu Religiey Grackiey nadane, obożliwym Przywileiem swoim confirmować raczył, pod datą w Warszawie, Roku 1605. Miesiąc February, 22 dnia, między inszemi Przywileiami in *magna numero* będącymi, przesłane Nam były różne *Rescripta* Naisniejszych Antecessorów Naszych iako: ro ZYGMVNTA I. Zygmunta AVGVSTA y ZYGMVNTA III. Pana Oycę Naszego Krolów Polskich, Także Gąszołdą Woiewody na ten czas Wilenskiego, y Kancelarz W. X. Lit. różnemi czasy do Mieszczan Wilenskich, y Nowogrodzkich wydane, a żeby w Sady y rzady Duchowne nad poddanymi po Miastach, y Zamkach Metropolitom, Archiepiskopom, Episcopom, y Archimandrytom należące, niewtrącali się: *specialiter* przekładana przed Nam była, Confirmacja Naisza: Krola Imści ZYGMVNTA III. Pana Oycę Naszego wszystkich Przywilejów y listów *antecedenter* wydanych, pod datą w Warszawie, Roku 1617. Miesiąc February, 27 dnia, z strony Mieszczan Wilenskich, na prunach Cerkiewnych mieszkających, którzy powinni byli mieć dependentia od Sądów Metropolitańskich, a nie od Wzędu tegoż Mieyskiego Wilenskiego. A nad to, gdy ledność S. przeszłego wieku z Kościołem Rzymskim. Przewieleb: niegdy w Bogu X. Michał Rahoza Metropolita na on czas Kijowski przyjmował, Przywilej od pomienionego Naisza: ZYGMVNTA III. Pana Oycę Naszego, pod datą w Krakowie Roku 1595. Miesiąc Iulij 30. dnia, na wolności Duchowienstwa, y Przelężonym Vnitom, których zquiparuiet z Stanami Duchownymi Rzymskiego Nabożeństwa był nadany. Tenże znów Naisza: Krol Imśc. ZYGMVNT III. *circa immunitates* Duchowienstwa Grackie w Vniey S. będące, podług Przywilejów Naisza: Antecessorów swoich, obożliwym Przywileiem swoim pod datą w Warszawie dnia V. Miesiąc Septembra Roku 1621. wydanym zachowując. Y Supplikowano Nam przez PP. Rady y Wzędziki Nasze, przy boku Naszym na ten czas będące, imieniem tegoż wzwyż mianowanego, Przewielebnego w Bogu X. Gabriela Kolondy, wszystkiej Rusi Metropolity, abyśmy te wszystkie Przywileie y *Rescripta* wyżej specificowane, przez ktore od Naisza: Pradecessorów Naszych, Ecclesia Ritus Graci Vniti in nunitates, & libertates swiętobliwie są nadane, stwierdzili vmocnili, y powaga naszą approbowali. MY tedy do pomienioney Suppliki, iako słuszney, chętnie y łaskawie się skłoniwszy, niemniej też vsłuiąc, aby się ledność S. krzewiła, y w niej chwala Boża co raz większe, a większe pomnożenie brła. Te wszystkie wyżej mianowane Przywileie, y *Rescripta*, od wzwyż mianowanych Antecessorów Naszych Krolów Polskich, Cerkwiom in Vnione będącym, pro tempore nadane, stwierdzić y vmocnić vmysłiliśmy. Iakoż powaga Nasza, przez to Diploma Nasze stwierdzamy, vmacniamy, approbujemy, y ratificujemy, y przy swobodach, Wolnościach, prerogatiwach, władzach, iurisdiccyach, y obrzędach Cerkiewnych, *ante, & post unione* Duchowienstwu Religiey Grackiey, Vnitom służących, Przewielebn: Metropolite razantyszego, y na potym będących, cale y nie narusz-

ruszenie zostawuemy, y zachowuemy. Warata to Naszym y Nasim: Następco Naszych Imieniem, żeby w nieczym, ni dokogo *immunitatibus, libertatibus, prerogativis, Ecclesiasticis, ritibus Graci Vniet, derogatum* niebyło, y w najmniejszej rzeczy dymnuta się nie działa, którey *in casu contravenientis, huic Diplomati Nostro*, Przewieleb: w Bogu X. Gabriel Kolenda, wszytkiej Rusi Metropolita, y ponim następniacy Successorowie dochodzić, prawnie będą powinni. Na co dla lepszey wiary y pewności to Diploma Confirmationis, ręką Naszą podpisałimy, y Pieczęć W. X. L. przycisnąć ro skazaliśmy. Dan w Warszawie, na Seymie walnym dnia 29. Mśca Augusta, Roku P. MDCLVIII. Panowania Krolestw naszych Polskiego XX. a Szwedzkiego XXI. Roku. Przy obecności Naywielebniejszego, Wielebnych, Jaśnie Wielmożnych, Wielmożnych, y Wrodzonych, Mikołaja na Prazmowie, Prazmowskiego, Arcybiskupa Gnieznienkiego, Legatū Nati, Primię, Principis. Andrzeia Trzebieckiego Krakowskiego, Xcia Siewierskiego, Kazimierza Florianā, Xcia na Kiewaniu Czartoryskiego, Ku iawskiego y Pomorskiego, Stephana Wierzbowskiego, Poznańskiego, Jana Gębickiego Plockiego, Thomasza z Lezeni, Lezenskiego, Luckiego y Brzeskiego. Andrzeia Olszowskiego, Chełmińskiego, y Pomezańskiego, Podkanclerzego Koronnego. Albrychta Korycińskiego, Kamienieckiego, Thomasza Vieyskiego, Kijowskiego Biskupow. Gerzego Hrabie na Wisznicy, y Jarosławiu, Lubomirskiego, Krakowskiego. Andrzeia Zegockiego Inowrocławskiego, Władysława Hrabie, z Lelzna, Łęczyńskiego, Janā z Szczekarzowic Taria, Sedomirskiego, Janā Jablonowskiego Ruskiego, Jana Guńskiego Chełmińskiego, Janā Ignacego Bakowskiego, Pomorskiego. Andrzeia Potockiego, Kijowsk: Woiewodow, Stanisława Skarszewskiego Wocynickie Ka sztellana. Janā Sobieskiego, Marszałka, y Hermāna Wielkiego Koronnego. Krzysztofa Pacā, Kanclerza W. X. Lit: Michała Kazimierza Rądzwiłā Xcia na Olyce, y Nieświeżu Podkanclerzego W. X. L. Janā Klemensā z Ruszcza Branickiego, Marszałka Nadwor: Koronnego. Andrzeia Morztyńā z Raciborska, Podskarbiego W. Koronnego. Kryszpina Kierszensteyna Podskarbiego W. X. Lit: Cypryana Pawła Brzoitowskiego W. X. L. Janā Krasńskiego Koron: Referendarzow. Waleryana Stanisława Iudycznego, Archidiakona Wilenskiego, Probosza Trockiego. Janā Korowicza, Starosty Grodzieskiego. W. X. Lit: Pisarzow. Theodora Denhoffa, Podkomorzego Koronnego. Andrzeia Miaszkowskiego, Opatā Przemeskiego, Secretarza Wielkiego Koronnego, Stanisława Lipkiego, Scholastica Warszawskiego. Spycka Pitrokonskiego, Cancellaryi Koronnych Regentow. Krzysztopha Sarnowskiego, Marszałka Izby Pofelskiej. Cypryana Zochowskiego Z. B. S. Th. D. Auditora Metropolitaniego cuius curā, & sollicitudine, hoc Diploma procuratum, y innych wielu Szlachty, Obywatelow Koronnych y W. X. L. na niniejszy Seym walny Koronny w Warszawie zgromadzonych Jan Kazimierz KROLE. Pieczęci wistzące dwiemniejszy, Koronna y W. X. L. *Ioannes Witowski Varmer. & Culmen. Canonicus Secr. R. M. Cypranus Paulus Brzołowski Referen. & Notar. M. D. L.* Drugi Przywilej, Administratia po tytule Kr. Imści. Oznaymuemy tym Listem Naszym, komu o tym wiedzieć należy, teraz y napotomne czasy będącym ludziom iż przelożono Nam iest przez PP. Rad. y Vrzednikow naszych dwornych, przy boku naszym na ten czas będących, imieniem Duchowieństwa *in genere* wszytkiego *ritus Graci, w Vniet S. będącego*, Reguły Bazylego S. Iz po zesciu ArchiEpiskopow, Episkopow, y Archimandrytow, wszelkie ich dobra wakujące, od rożnych tak Dyunitow, iako też y ludzi świeckich *per violentias indebite occupantur*, przez co Vniet S. a pogorowiu Chwale Bożej nie małe ymnieszenie dzieiucę. Takowym tedy inconuenientijs, wczesnie zabiegając a oraz zycząc, aby chwala Boża nie wstawiała, y owszem co raz pomnozenie bratā. Terazniejszyemu Przewieleb: w Bogu Xdzu Gabrielowi Koledzie, wieksze Wszytkiej Rusi Metropolicie, y ponim następniacym Metropolitanom, Vnitom, podług Praw y dawnych zwyczajow, ieszcze za żywota Iozepha Welaміна Metropol: Kijowskie obseruowanych, moc zupełną daimy, y defacto pozwalamy w Państwach naszych Korony Polskiej, y W. X. L. Vacantia beneficia Cerkiewne Religiey Gracckiej, Administrować, y onemi władać: pory, aż do nas, albo Successorow Naszych *inclusiue* na wakujące godność mianowany, y od Metropolity consecrouany będzie.

Co Nászym, y Nias. Succesorow nászych imieniem, warując, daliśmy ten List nasz, Do którego dla większej wiary, Pieczęć W. X. L. przycisnąć rozkazaliśmy. Dan w Warszawie, dnia 29. Miesiąca Augusta. Roku Pańskiego MDCLXVIII. Pánowania Krolest Nászych, Polskiego, y Szwedzkiego XXI. Roku. IAN KAZIMIERZ Krol. Pieczęć iedna mnieysza Koronna, druga wielka W. X. L. Ioannes Wołowski, *Varmien. & Culmen. Canon. Sac: R. M: Secr:* Cypryan Paweł Brzostowski, Referendarz, y Pisarz W. X. L. MY tedy Krol, do prozby, Wieleb: Xdza Metropolity Kijowskiego, Halickiego y wszystkiey Ruśi, Łaskawie się skłoniwszy, wyżey specificouane Przywileja Confirmatcy, *Immunitatum & Iurium* Duchowienstwa Religiey Grackiey, wiedności S. z Kościołem Rzymskim będącey, y Administracy Dobr Cerkiewnych, w niey będących, we wszystkich Punktach, clausulach, paragraphach, y conditach, *inquantum iuris est, vsusq; eius habetur*, approbujemy, zmácniamy, y confirmujemy tym listem nászym, chąc mieć, aby ná wieczne czasy, przy zupełney mocy trwały. Ná co dla lepszej wiary, ręką się Nászą podpisałwszy, Pieczęci, Koronną, y W. X. L. przycisnąć rozkazaliśmy. Dan w Krakowie, ná Seymie szczęśliwey Coronacy Nászey, dnia 19. miesiąca Ołctobra, Roku Pańskiego MDCLXIX. Pánowania Nászego Polskiego I. Roku. Michael Rex. Pieczęci dwie mnieysze, Koronna, y W. X. Litt. Wáleryan Stanisław Iudycki, Archidiakon Wileński. Pisarz W. X. Litt. Ioannes Wołowski, *Varmien. & Culmen. Canonicus Sac: S. R. M.* MY tedy KROL, do prozby pomienionego Wielebnego Xdza Cypryana Zochowskiego, wszystkiey Ruśi Metropolity, iáko słuźney, łaskawie się náskłoniwszy, wyżey inferowaną Niasn. S. p. K. I. M. MICHAŁA Confirmacy, *Immunitatum & Iurium* Duchowienstwa, Religiey Grackiey, w Uniey S. z Kościołem Rzymskim będącey, tudzież y Administracy Dobr Cerkiewnych, w niey będących, we wszystkich punktach, paragraphach, artykułach, conditach, y clausulach, *inquantum iuris est, vsusq; habetur*, stwierdzamy, zmácniamy, y ratificujemy, tym listem nászym Confirmatynym, y przy zupełney á wieczney mocy, y wadze, cale, y nienaruszenie, nie odzownemi czasy, zachowujemy. Ná co dla lepszej wiary ręką się Nászą podpisałwszy, Pieczęci Koronną y W. X. L. przycisnąć rozkazaliśmy. Dan w Krakowie, ná Seymie szczęśliwey Coronacy Nászey, dnia 11. Miesiąca Márcza Roku Pańa MDCLXXVI. Pánowania Nászego Polskiego II. Roku. IAN KROL. Pieczęci dwie wielkie, Koronna, y W. X. L. Stanislaus Buzenski, Gñ. Cac: Regens Cancell: Regni, Maioris. Ian Władysław Brzostowski, Pisarz W. X. L.

**IOANNES III. DEI GRATIA,
R EX Poloniae, Magnus Dux Lituaniae,
Rusiae, Prussiae, Masouiae, Samog. Podl: Kijou. Volhi. Podol.
Liou. Smol. Seueriae, Czernihouiaeque.**

Significamus, praesentibus Literis Nostreis, quorum interest, vnus, & singulis. Exhibitas esse coram Nobis: Literas Pargamencas, Latino idiomate enarratas, sanas, saluas, & illasas, omniq; suspicionē carentes, manu Serenissimi, olim piamemoriae Michaelis, Regis Poloniae, Antecessoris Nostri subscriptas, Sigillisq; Regni, & Mag. Duc. Litt. minoribus. communitas, de datā Gracouiae, in Comitij Generalibus felicitis Coronationis, Serenissimi Antecessoris Nostri, die 19. Mens: Octobris, Anno MDCLXIX. expeditas. Confirmationem Priuilegiorum, circa libertates, & Immunitates Gracoruthenorum, cum S. Romana Ecclesia Vniturum, in se continentes. Supplicatūque Nobis fuisse, Nomine Reuerendi Cypryani Zochowtcki, Chiouiensis, Haliciensis, & totius Rusiae Metropolitanī, in Vnione S. cum S. Romana Ecclesia existentis, vt praefatam Priuilegiorum Confirmationem, prout Nobis exhibitam, & productam approbare. & confirmare dignemur. Cuius tenor, de verbo, ad verbum, sequitur talis: MICHAEL. Dei Gratia Rex Poloniae Mag. Duc. Litt. Rus: Prus. Samog. Masou. Liou.

Liwon. Smol. Volyn. Podol. Kijou. Podla. Sever. Czernihouiaq; Significamus prae-
 sentibus Literis Nostreis quorum interest Vniuersis, & singulis Exhibitas esse coram
 Nobis Literas papyreas, sanas, saluas, integras, & nulli suspicioni obnoxias, manu Se-
 renissimi IOANNIS Casimiri Regis Poloniae Mag. Ducis Litt. Antecessoris Nostri
 Subscriptas, Sigillisq; Regni, & Mag. D. Litt. Minoribus signatas, Confirmationem Re-
 scripti Serenissimi olim VLADISLAI IV. Regis Poloniae, in rem Religionis Grae-
 coruthenorum, cum. Sa. Romana, Ecclesia Vnitorum in se continentes. Supplica-
 tumque Nobis est pro parte eiusdem Ecclesiae Vnitorum, vt easdem Literas Autho-
 ritate Nostra Regia confirmare, roborare, & approbare dignaremur, cuius Confirma-
 tionis, & Rescripti tenor, qui sequitur de Verbo ad verbum, reperitur, estque
 talis: IOANNES, CASIMIRVS, Dei Gratia REX Poloniae, Magnus Dux Litua-
 niae Russiae, Prussiae, Masou. Samog. Liuo. Smolen. Czerniechouiaquae nec non
 Suecorum Gottorum, Vandalorumque Haereditarius REX. Significamus praesenti-
 bus Literis Nostreis, quorum interest, Vniuersis, & Singulis. Exhibitas Nobis esse
 literas papireas ex actis Cancellariae Regni depromptas, manu Illustrissimorum,
 Regni & Mag. Duc. Litt. Cancellariorum Subscriptas, Sigillisque Regi Poloniae,
 & Mag. Duc. Lituaniae, obsignatas, sanas, saluas, & illasas. Omniaque suspicionem
 carentes. Supplicatumque Nobis, vt & Nos auctoritate Nostra Regia hoc ipsum,
 Priuilegium ipsiusque Extractum, prout nobis est exhibitum & productum, appro-
 bare & confirmare dignaremur, cuius tenor, de verbo ad verbum, is qui sequitur
 est: IOANNES, CASIMIRVS, &c. Significamus, &c. Vniuersis & singulis,
 Contineri in Actis Cancellariae Nostre maioris, Literas infra Scriptas, suppl. catum-
 que Nobis, vt eas, ex eisdem Actis describi, atque authenticè extrahi mandare di-
 gnaremur, quorum tenor talis. VLADISLAVS IV. &c. Significamus &c. Obla-
 ras eè per manus Nobis Mathiae Wolczyński feria. 2. post Festum Purificationis
 Beatissima Mariae Virginis proxima Anno Mille-simo Sexcentesimo quadragesimo pri-
 mo, ad Acta Cancellariae Minoris, Literas infra scriptas, manu Sac. Reg. Mag. & Rñs.
 Mariani Tryzna. Referend. M. Duc. Litt. subscriptas, & Sigillo Reg. Minoris
 Cancellariae magnique Duc. Litt. munitas, sanas, saluas, illasas, omniq; Suspensionis
 notā carentes. Supplicatumque Nobis, vt easdem ad Acta Cancellariae Nostre
 suscipi mandare dignaremur, quar. Littarum. tenor sequitur talis. WLADISLAW
 IV. &c. Władomo czyniemy, komu to należy, teraz y napötym będącym, iż ja-
 kosmy, studio boni, wzięli to na się abyśmy pokoy między, Ludźmi Religiey Gra-
 ckiey zadržymali, y sposoby pokoju tego do declaraciey Oyca S. zostawiliśmy by-
 li, wczymiz Ociec S. iudicium swoje suspendi, y żadney declaraciey rzetelney nie
 uczynił, a na Seymie, tym, maczey do obrony Rzeczy Polskietey, y inszych spraw
 przysc niemogło, przyszło Nam, conuere Ludźmi wnieuney będącym, co non
 in vim, approbationis lurium Schismatis, ale dla dobrā, polskietego Wczyniliśmy;
 tak y to, testimonium Nasze dāemy, że Ludzie w Vniey Kościoła, Rzymkiego
 będących, eò pro sequimur fauore, affektu. Iż onych przy Metropoliey y Lo-
 brach do nich należących, wiecznemi czasy zachowuiemy; ArchiEpiskopstwo Po-
 łockie, Włodzimierskie, Pinskie, chełmskie, Smoleńskie, y z Monastyrami Cerkwia-
 mi, y Dobrami, do nich należącemi przy Vnitach zāwszē zostawac maia. Takze
 Monastyr, Wilenski S. Troyce z Bractwem, z Cerkwią S. Piątnicy, y z Funda-
 tiami do nich należącemi: Więć y Grodzinski, Zydzyczanski, Mohilowski,
 Minski, Nowogrodzki, Onofryowski, Mściślawski, Pustynski, Połocki, Bracław-
 ski Lesczynski, y insze ktorych teraz in possessione są, potomnemi czasy, przy
 Vnitach zostawac maia. A w Wilepsku, Połocku, y Nowogrodku, nigdy żadney
 Cerkwi nie Vnici miec niebada, Wariac to za Nas, y za Naiśnieszyszych Potom-
 kow, Naszych, iż tego Episkopstwa, Archimandrystwa, Y-Humenstwa nikomu in-
 szemu konferowac y Successorowie Nas niebada, tylko, Zakonnikom zasłużonym,
 w ledności Reguly Świętego Bazylego będącym, ktorych teraz nieyży Ociec Me-
 tropolita, Vnit y Successorowie iego Vnici proponowac Nam y Successorom Na-
 szym bada. Na co się rēka swā podpisuiemy, y Pieczęci przycisnac roskazaliśmy.
 Dan Warszawie na Seymie wāhrym. Koronaym, dnia XI V. Miesiācā mārca, ro-
 ku Pańskiego

Ru. Panskiego M D C XXXV. Pánowania Naszego Polskiego y Szwedzkiego
III. Roku. VLADISLAVS, REX. Iacobus Vbytz. S. Regiz. Maiestatis.
Martian Tryzná, Referendarz. Wielkiego Xięstwa Litewskiego, Cui supplicatio-
ni, Nos benignè annuētes, Literas praeferas, prout in Actis continentur extra-
di, Sigilloque Reg. communiri iussimus. Datum Varsovie die VIII. Mense Iu-
lio. Anno Domini, MDC L. Regnor. Nror. Polon. V I. Sueciae III. Anno
Georgius Osolinski, Cancell. Reg. Supremus. Relatio eiusdem. Thomas Vleyki,
Regiz Maiestatis Secretarius L. S. Nos, itaque. IOANNES, CASIMIRVS
R E X. Supplicationi eiusdem benignè annuētes, praeferas literas in omnibus earum
punctis, clausulis, Articulis, & conditionibus, inquantum iura, vsusque eorum,
habetur approbamus, confirmamus hisce literis, Nostris, volentes eas, robur debita
firmitatis obtinere debere. In cuius rei fidem praesentes manu Nostra, subscriptas. Si-
gillis. Reg. & Mag. D. Lit. communiri iussimus. Datum Varsoviae die XX. Men-
se Februar. Anno Domini. MDC LII. Regnor. Nror. Poloniz III. Sueciae ve-
ro IV. Anno. IOANNES, CASIMIRVS REX. L. S. Nicolaus Prazmo-
wski, Regen. Cancell. minor. Ioannes Dowgiato Zawisza. Referend. & Nrius.
Mag. D. Lituz. Nos itaque Michael Rex Poloniae Magnus Dux Lituaniae, petiti-
oni tam iustae annuētes, & Religionem Sui. cum Sancta Romana, Ecclesia Vnitorum
ex animo promouere cupientes, praedictas Literas cum Omnibus earum punctis, clau-
sulis, articulis, & conditionibus, inquantum iura, Vsque eorum habetur appro-
bamus, ratificamus, & confirmamus, praescribis Literis Nostreis, volentes eas firmi-
tatem, roburque perpetuum habere. In cuius fidem praesentes, manu Nostra subscriptas
Sigillisque Regiz Maiestatis D. L. communiri mandauimus. Dat. Cracoviae in Co-
mitijs Generalibus felicis Coronationis Nostrae die XIX. Mense Octobr. Anno
Salutis Nostrae MDC LXXI. Reg. Nostri I. Anno. Michael R E X. Ioannes
Wolowski, Parfm. & Culmeff. Canonicus, Sec: Reg. Maiestatis. Valerianus Sta-
nislavus, Iudycki Archidia. Vilnen. M. D. Lituaniae Notarius. Nos, itaque IOAN-
NES III. R E X Poloniz, Supplicationi tam iustae, benignè annuētes, & Religio-
nem. Sui. Graecoruthenorum, cum S. Romana Ecclesia Vnitor. ex animo promoue-
re, & conseruare volentes, praeferas Literas Confirmationis, circa Liberrates Vni-
onis Sanctissimae, cum omnibus earum punctis, paragraphis, clausulis & conditio-
nibus, inquantum iur. vsusque eorum, habetur, approbamus, confirmamus, &
ratificamus, hisce Literis Nostreis, cupientes eas robur, debita firmitatis obtinere de-
bere. In cuius rei fidem praesentes manu Nostra subscriptas; Sigillisque, Regni
& Magni Duc. Lituaniae communiri iussimus. Datum Cracoviae, in Comitijs Gene-
ralibus felicis Coronationis Nostrae die 3. Mensis, Martij, Anno Salutis Nostrae M.
DCLXXVI. Regni Nostri II. Anno. Ioannes R E X. Pieczęci dwie Wielkie,
Koronna y Wielkiego, Xięstwa Litewskiego, Stanislaus Buzenski Gł. Cracouicki
Regens, Cancell. Regni, minoris. Ioannes Vladislavus Brzozkowski Notarius. M. D. L.

TAK ma być / Narodzie moy niezgodny w Duchu Swietym /
dałem ci sie wyrozumic / z Munimentami y obronami Jedno-
ści Swietey / wiedzac bärzo dobrze / żeć wzym Catholickim
Pánstwie / schodzi narym.

Notuyże pilno / że pierwsze y drugie Diplomá / á w nich dotkno-
no / Originali per totum, zgodney. TOKMO, tylko / Ruśi z Koscio-
łem Rzymskim / y Duchem S. / ná däne se / niezgodnym zaś fulmen
& exterminium.

Notuy y to / że pierwsze Diplomá / ex quo záwiiera w sobie
Krolow / Ich Mościow Przywileiá / ante Vnionem, Xięstwa
L. z Korona Polska / tedy vim legis Sapient, ex quo, zaś ná-
stopyły Przywileia- Własnieyszych Krolow / Ich Mości / vsque ad mo-
derni Regnantis tempora, extendowaney Confirmácii / tedy y te se ápa-
probowane.

approbowane Constitutio/ Convocationis immediatae, po Abbie Atley S. pamięci Króla Jego Mości Książęcy / gdzie znaydziesz za Directioey Jasnje Wielmożnego Jego Mości Pána Antoniego Chrapowickiego / Wotewody / Witepskiego: na ten czas / Direktora Confederationis, sollicito ac intenso zelo o Wiare S. Kátholická / actiuitate suá Magná quá pollet, Stawiajacego / Wszytkie Práva / Przywileja & Vbicumque sunt iura, Cerkwion / Dobrom / Jedności / S. sluzace / tak ze Práva Archimándryey Leszczyńskiey Dzwierdzone. Apostatantes od Vnitow / rotona pena z Ariánami (toey grzech Schizmy terásniysey / Troci Araryusem) aby byli karáni lege Catholica, támsze decilum. Co zaś ná tey Confederátiey Práwem wárowano / to iuz od Dwuch Niasniyseych Królów Jch M. S. Pamięci Michála / y J. B. M. P. M. Miłosciwego vigore Paſtorum Conuentorum, przytato / y ná Coronáciach / poprzyśiężo / y tesli kiedy Rzecz Pła. wolnych dobywa o Wiare S. / y owolności swoje / glosow / iáko pod ten czas Confederáci / niewzięte tedy ze Liberrimum, tey Suffragium bylo / Suffragari & procellé wporotomne czasy Juribus Jedności Swietey.

D rugiejszás Diploma / S. Pamięci Króla Jego Mości Władysław / pod Specyfikowána data ná Seymie wálnym Wárszawskim / jest Constitutio / approbowane / y takóžleynot iáky ad Solatiú, Jedności S. zostawione / gdzie mens benedicta, J. B. Mości, y Rzeczypospolitey / in hoc Diplomate patuit, gdy Jedność Swietatáka clauzula obwarowana ze cokolwiek pozwołlá Rzecz Pospolitá niezgodney Rusi / tedy to dla tego / ze przyszło ná czas coniuere, Ludziom w Niesmies bezdacym / co / non in Vim approbationis iurium Schismatis Státo siez Ojásłká y sam Naródzie moy & Primatu Romano, oderwany dorozumiey siez Appensus es in statera, & inueniás nihil habens.

N Je godzi sie / silentium colere, wórk wálny wygráney / y poprzyśiężoney Spráwie / S. pamięci J. M. Kiedza Gábryela Boland / Metropolity wszytkiey Rusi / Szlachetnym Woytem / Magistratem / y Pospolskim Stolecznemu Wilná / de Anno 1677, Aprilis 4. gdzie Jus gladij, Caducitatis, wolność od Góssob / otrómy takóž Rezydentiey Jego Królewskiey Mości w Wilnie / & centus, fioreniowali / przed cym Metropolito wiez Kijowscey w Wilnie / ná swoia Jurydyka / ádla Schyzyny meritissimo lure, hóc caruerunt lure, y Miásto nieslusznie do Duchowney / ná Poswieconych / impetrowálosie Jurydyki / przyslácié raczy / S. p. Król J. M. Michál / ná Sadách Relatyinych / post Tres conformes, & expersonali, latas Sentetias, Metropolito w Jedności Swietey zostáiacym.

Wyrok sam, Ostatniego, Relatyinego, poprzyśiężonego Decretu, Wypisuję tu,

26) 36

MICHA

MICHAŁ, z Bożey łaski Krol Polski, Wielkie Xiążę Lit: Rus. Prus, Zmuydz.

Mazowieckie. &c. &c.

M X Krol/ z Pány Rádami y Urzędniłami naszymi / przy bo-
tu naszym / na wolajnych Sadach naszych Relacyynych zaiada-
cemi/ tey Sprawy przesłuchawşy/ y one z wnioşonych ab vtrin-
que Kontrowersy / społadanych y przed nami produkowanych Doku-
mentow dobrze wyrozumiawşy. Ponieważ Magistratus, & commu-
nitas Miasta naszego Wilna / in meram contraventionem, Dekretowi
naszemu Relacyjnemu / w Roku Tysiac sesćset siedmdzieśiatym / mie-
siacu Maja dziesiętynastego dnia / ferowanemu / a final. executione
Decreti Nostri, per iudicium Commissoriale, Legitime expedita, appel-
lationem, do Nas y Sadu naszego przeciwko Prawu y Konstitutionom
Seymowym Drosćli / y zadnych dokumentow/ y dowodow/ iako in
Loco loci, & differentiarum, in puncto executionis Decreti Nostri. Na-
szod Kommissarzami naszymi w Wilnie / tak y teraz przed nami y
Sadem naszym Relacyjnym / in termino promouenda appellationis, in
ordine ad probandam & deducendam proprietatem fundi, ac iurisdic-
tionis nie produkowali/ ale tyżże spraw/ y munimementow ktorych przed-
piertoshym Dekretem naszym Relacyjnym / in suis controversis, Wyz-
wali / y teraz przed nami tylko powtórno recapitulatio Dezynili. Prze-
to, inharendo, Pierwszemu Dekretowi naszemu Relacyjnemu / execu-
tionem onego/ per Commissarios Nostros Legitime expeditam, & De-
cretum Commissoriale, od ktorogo per Magistratum & Communitatem
Vilnensem, indebite appellatum, in omnibus punctis, clausulis, & para-
graphis, approbandum esse Duximus. Jazdż y tym Dekretem naszym
in integro, approbulemy / y stwierdzamy. Bliszego Wielebnego Xię-
dż Gabryela Rolende Metropolitę Rykowskię według Dekretu Kom-
missarskiego / na tych wszystkich Punktach / y paragrąphach / ktore sa w
Dekrecie Kommissarskim wyrażone / Rozwytymże Dekrecie Kommis-
sarskim opisane / ad probationem iuratoriam, manumet septimā, W-
znawamy / y termin do wykonania przysięgi coram iudicio Nostro As-
sessoriali, na Poniedziątek / pro quarta Die Aprilis naznaczamy. Po
ktorey Wykonaniu wszystkie Domy y Kamienice w Dekrecie Kommis-
sarskim wyrażone / y Wielebnemu Xiędzu Metropolitę przysiężone (/
wyisawşy tylko Dezasę / y Cechu Kráwieckiego / Kamienice / ktorych
liberę przed nami Wielebny Xiędz Metropolitę Rykowski odstąpił /
y Juredyce Mądeburstkiej podał) do Juredyki w Bogu Wielebne-
go Xiędż / Metropolitę Rykowskię / in Unione Sancta, budocego y
Successorow tego / z płaceniem terrąg osiemu / & cum directo Do-
minio tego, & Successorum, etiam cum iure Caducitatis, według pier-
wszego Dekretu naszego / Relacyjnego y Kommissarskiego / abique vl-
ia a Magistratu Wilenskiego / prepeditione, wiecznie y nienaruszenie
przysiężamy. A iako te Kamienice y Domy / a iurisdictione Ciuili,
Magdeburgensi, & a quibusvis oneribus Civitatis, quocunque titulo lu-
ris nuncupatis, vii Bona Ecclesiastica, iuribus, prerogatiuis, ac immuni-
tatibus Ecclesiasticis merę Subiecta, eximimus, tak aby Magistrat Wilen-
ski / Mieszan Metropolitanski / do swey Juredycey Mieskiej /
zadnym

żadnym sposobem nie poślagal? Surowie inhibemus, y wowsytkim po-
 mienione Jurydyke Metropolitańska / z Jurydyke Biskupow Wileń-
 skich / y Kapituła / equiparamus, zachowawşy wolna gospod w Ju-
 rydyce Metropolitańskiej / Stanowniczym Naszym / na Dwor Nasz /
 szeregulnie / pod czas Residentey Naszey Dypozycji. Inszas Kamie-
 nice / y Domy / na rożnych Włokach / Miasta Wileńskiego / leżące
 które nie na Cerkiewnych gruntach / náyduia się / y w Dekrecie Roma-
 nissarskim od Jurydyki Wielebnego Xiędza Metropolity / są excipo-
 wane / y Miastu przysądzone (saluo terragio, Wielebnemu Xiędzu
 Metropolicie y Successorom tego) circa Magistratus Vilnensis, juris-
 dictionem, zachowujemy. Damna, zaś & litis expensas, in presenti acti-
 one, per Magistratum causatas, Luboby według affectacyey Wielebnego
 Xiędza Metropolity / zapłacić y nagrodzić Magistrat / lure Meritis-
 simo, był powołany / iednak My ex clementia Nostra Regia, Magistrat-
 owi / & Communitati Vilnen. one kondamniemy. Abyż ani Wiele-
 bny Xiędz Metropolita y Successores tego / w Jurisdiccyi Mięskoy
 y Miasto w Jurydyce / Metropolitańska nierodawali się / y żadney
 iednak drugiey Stronie / nieczyniła / przepedziey, Vadium, dwóch Ty-
 sicy Czerwonych złotych / siłco Nostro & parti Laice per medium, ap-
 plicandum, na obie strony interponimus. A na Prelatus tak Dekretu
 terasznyszego Naszego iako y Kommissarskiego / Wielmożnego / Wiele-
 bnych / y Wrodzonego / Jana Karola Kropcia Kaspellana Trockiego /
 Brzeskiego / Turborskiego / Kowieńskiego Starosty, Konstantego Ka-
 zimierza Brzeskowskiego / Sekretarza Wielkiego W. X. Litewskiego.
 Walerjanta Stanisławi Jurdzkiego / Kasserendarza y Piis-
 rza Wielkiego X. Litewskiego / Uominata Suffragana / y Archioy-
 kona Wileńskiego / Michala Kolender / Podsedka Wileńskiego / Com-
 missarzami nazywamy / y zysłamy / Ktorzy z Naszym się z Soba oczo-
 sie / y do Miasta Wileńskiego / po polożeniu Stronom obtema / pra-
 wnego obwoleszczenia / Vnius, aut Duorum, absentia non obstante, sie-
 charzły / obtema Stronom / przed sobą stanac / nakazawşy / tak te Do-
 my y Kamienice / które Wielebnego Xiędza Metropolity Jurydyce /
 y Successorom onego / iako też y te które Mięskiey Jurydyce (sal-
 uo tantum terragio, & lure Caducitatis, które Wielebnym Metropolita-
 tom Rypowski in Vnione będącynt / iest zachowane) są przysądzone
 dostatecznie opisać / y na obie strony / co komu nateżec ma / nieprzyjmua-
 iac / y nie ogładaiac się na żadne / iesli by iakie interponere, chcieli
 exceptie, albo dilugia, podadza / y o Dekrecie Naszym opowiedza. A
 aby żadney in posterum, przeszkody Wielebnemu Xiędzu Metropolicie
 y Successorom tego Sub vadio superius specificato, nieczynili nakaza-
 Moca tego Dekretu Naszego. Agdy dzień Czwartry Miesiaca Kwie-
 cniá przypadł / tedy czyniac dostć Dekretowi Sadu Naszego Księcy-
 nego Wielebny X. Metropolita Rypowski / w Sadzie Naszym Asse-
 sorskim / iuramentem mat septimā manu, to iest primario Sam Wiele-
 bny Xiędz Gabryel Koleda Metropolita Rypowski / Wielebny Xiędz
 Cypryan Zochowski Koadiutor Metropolitey Rypowskiey / Episkop
 Witepski / y Mściśławski / Wielebny Ociec Mikolay Rybinski / Protop-
 popa Wileński / z Wrodzonymi Andrzejem Gärlnskim / Piotrem Sokol-
 owiczem / Pawłem Sawickim / Jozephem Rusinowiczem / in eam
 Rotam, wykonali. Já Przysiegom Panu Bogu Wszechmogacemu /
 w Troycy S. Jedynemu / Naszym iako te wszystkie Cerkwie na Napi-
 pie, reko-

pie / rełomą Jh Mosćow P. P. Commiszarzow podpisaney wyrażone / y ná osobliwym Regeſtrze ſpifane / y przez Jh Mosćow P. Commiszarzow / J. K. M. ogłodane / y z Verificowanie były realiter, y te Kamienice y Domy / ktore teraz extant, pobudowane / ná Miecicach Cerkwiach / Cmentarzach y poświęconych / wſzawſzy Deżurzą y Cechu Bratowckiego Kamienice ktorych libere, odſkapanie / wyſtawione ſe. R ná tym iako tá Tránsactia przez Jego Moſći Kiedż Zeliſſewiczá / J. M. K. Zibińſkiego / zwoyſdzonemi Raycami / od M. Magiſtratu Wiłenſkiego / zá Interpoſitio / godney pámięci / Jego Moſći Kiedż Wolowicza Biſkupa Wiłenſkiego / cum Conſenſu Magiſtratus, Wiłenſkiego / Dezymiona. ieſt realis. Náczyń iako Spráwiedliwie. Przyſiegam / ták mi Pánie JEzu dopomoż / y Młá tego Swieta. Co iako ſi Działo wten Dekret wpiſać roſkazaliſmy. Dan w Wáſſawie / Mieſiacu Kwietniá. dnia Czwartego Roku Páńſkiego Tysiąc pięć ſet Siedmudzieſiat wtorego. Pánowania Wáſſego / trzeciego Roku. Chryſtoph Pac Kámlerz W. X. L. Pieczęć Wielka W. Kieſſwa Litewſkiego / Káſimierz Puchálſki Piſarz / Dekretowy W. X. L. Correxít, Mąrgiewicz.

K Jedy inż Práwo Jednoſci S. / y Archiepiſkopá Polockiego Jurisdikcia mam pokázac / ná Cerkwiámi Monáſtyrámi / Sakonnikámi / y Swieſezennikámi Mláſſá Mohilowá / o Económiey J. K. M. P. R. M. / przychođit toż o Mohilowie / co Ezechiel 27. & 28. Swietey / Divinus Vates ná Tyrusa mowit. Fili Homints. Assume ſuper Tyrum, planctum, pozwólciez y mnie / rzewnie ná Mohilowem ſie roſpláć. W coż niebył Tyr bogáty / iako go Ezechiel S. opiſat / cołowiek Swiát miał / drogiego / táń Towáram przedájnym y przyſſepnym było / repletaeſt Tyrus & glorificata nimis. Znáydzieſ to wſzytko y w Mohilowie / ale óraz toż Znáydzieſ co y w Tyrze. In multitudine negotiatiſ Tyr, repleta ſunt interiora tua iniquitate, & peccáſti. niewiem zá co w koſci twoia / weſłá złość / niepodlegáć Páſterzowi Swemu należystemu / y widonemu / Archiepiſkopowi Polockiemu w Jednoſci S. badocemu / y wymyſłáć jobie nowo zrobione / & nulla authoritate, erigowane / y niewiedzieć náczyń. Władcywo. Wroci ſie tedy trzebá do Władze Archiepiſkopá Polockiego / w Jednoſci S. / badociego / po dług Dekretu przez Błogóſławionego Joſaphátá Kuncewiczá / Archiepiſkopá Polockiego / ná Sadách Reſeynych / ſo czewiſſey Controwerſiey otrzymanego / á gdy ten Dekret Perſonálny extendnie / z tym ſie oſwiádeczam Mohilowie. Aurum & Argentum ſit Tuum: Da mihi Animas, cetera Tolle tibi.

Z Y G M V N T. Trzeci, z Bozey Laſki, Krol Polski, W. X. Litt: Ruſkie, Zmuydzkie, Mazowieckie, Inflanſkie, A Szwedzki Gottski Wandalski, Dziedziczny Krol.

M A Krol / z P. P. Rádami Wáſſem / przy Roku Wáſſym badocemi ná Rełáciách Wáſſych tey Spráwy wyſſuchawſzy y dobrze tá wyrozumawſzy / á bacząc nie tylko zdowodow / Oycá Archiepiſkopá Polockiego ale y zwiáſnyh wywodow / Mieſzan Mohilowſkich / ſe oni nie máiac ná ten czas / ná ſie żadnego nied tego Niebeſpieczeńſtwá / ale właſnie przeciwno Archiepiſkopowi / Polockiemu / wſzytko / Mláſto zbuntowawſzy / Wroci do Mláſta zámknáć kazáli / Wáty / Strzelba y Ludźmi / oſádzili / Przeciwno Oycowi Władcy Polockiemu / z Ludźmi / Strzelba / z Chorągwiámi / hoſtiliter, Wyſli bronie mu dobro

mu dobrowolney drogi / y miechosc go do Miasta / y do Zamku Nas-
 szego puszcic / kazali / Sromocili / Zabic chcieli / y odpowiedzieli / czym-
 nietylko Wladyslaw Polockiego / ale y Nasze Krolewske Zwierzchnosc
 zniwazyli / & Sub panas legum popadli / Constituta / wtem Seym do-
 do / ktora allegowale / zaslaniac sie nie moge / bo tu nie idzie oprzy-
 muszenie / Wiary / gdyz ich do Wiary nikt nieprzymusza / y owym oni
 przeciw tey Constitucyey wykroczyli / gwalt y krzywdy / Wielebnemu
 Oycu Wladycy Polockiemu Uczynili / z tych y inszych przyczyn skazu-
 temy / aby przedniessi Buntownicy / Herztowie / ktorzy do tych Seducij
 y Buntow powodem y Pryncypalami byli / Gardlem iako Buntowni-
 cy / y wzruszyciele Pokoiu Pospolitego / pokarani byli / na co Com-
 missarzow / Naszych / osobliwym / Listem / Naszym / zeslac mamy /
 aby dostateczna Inquisitio Uczyniwszy / Winniejszych / y co Przednie-
 szych Buntownikow kuku / ktorzy by sie glowni / powodem y Principa-
 lami / do tych Buntow y Seducij bydz pokazali / wynalazby / gardlem
 pokarac kazali / a na Wszelko Nasze pranam Arbitrariam po dokonczes-
 niu tey Commissyey / Woli y Decisyey Naszey zachowujemy. Cerkwie //
 // Monastyry / tak tez Czerney y Popy wszystkie Mohilowskie / Jurisdictey //
 // Wladyczney / y pod iego Poslusenstwo / Exnuncj przysadzamy / ktorych //
 // Cerkwi Monastyrow / z ich Apparatami / ochendostwy / Fundusami //
 // y zewszylkim nadaniem / dochodami / prowentami / Mieszczenie Mo-
 hilowscey zarzadzamy / Oycowi Archiepiskopowi / wstapic y podac maie / po-
 dacie / tego Dekretu Naszego / wsesedliedzieli / y Potym we wszystkie //
 Cerkwie Monastyry / w Popy / y w Czerney / Mieszczenie Mohilowscey //
 wstepowac sie / y wladzy sadney nad nimie sobie przywlaszczac y miec //
 nie maie / pod zaladkiem na Nas / y do Skarbu Naszego Dwudziestu //
 Tysiecy Zlotych / toties quoties. by temu Dekretowi / Naszemu / sprze- //
 ciwic sie / y on wzajem kolwiez naruszyc wazyli sie. Co dla lepszey wiary //
 ry do Klog / Cancellaryey Naszey zapisac kazalismy / y ten Dekret pod //
 Pieczęcia Nasza W. K. R. Wielebnemu Oycu Jozaphatowi Kuncewiczowi //
 Archiepiskopowi Polockiemu / jest Wydan / Pisan w Warszawie dnia //
 dwudziestego / Wierzego / Marca / Roku Panskiego / Tysiec szesc set //
 dziesiatnastego. y tego wyroku podpis rekami temi slowy / L. E. O. Saa- //
 pleha Cancellor W. K. R. Litewskiego.

Dzynali / y dosli tego / Najstarsi Antecessorowie W. K. R. //
 Pana W. M. / quid tandem possit in summo periculo summa //
 virtus, kiedy na Seymach / rolnych wolano. Polle, y profono //
 y tey / Katholickeey Rzeczy Pospolitey / o Zniesienie Jednosci S. / Nie //
 tylko oni Congregati, sed nunquam Satis Laudati, Jednosci S. / Pra- //
 sutes, niedostapili iay / ale resoluti usque ad mortem animo, przy Duszach //
 y Cerkwiach oney / Victimae se Deo & Petro, exhibere gotowi byli / //
 a niektorzy / exhibuerunt, kiedy ich z Cathedr wlasnych wyrzucono / //
 Obuchami bito / Cerkwie odbierano / exilio, y Vbostwem utrapiono. //
 Zlanczyli sie tey S. Madrosci / y madyey gorliwosci / od pierwszej na //
 Niebie y na Ziemi prawdy / ktora / Animam suam posuit, pro Ovis suis.

Najstarszy Panie / gdy mi przychodzi te prace / Annulo Pi- //
 scatoris, do tad od sadney Sekty nienaruszonego / zapieczetowac //
 gdy y sam / za kluczem y pod Pieczęcia Piotra S. y iego Suc- //
 cessorow / byc / zyc / y Umierac pragne / To tylko Naszey Krolewskeey //
 Mości Panu memu Milosciwemu / iako Monarsze / doznaney Zarli- //
 wosci / okolo Wiary S. Katholickeey namieniam / y zewszel'a Unio- //
 nosci //

nościs propono non impono: & publicæ quietis & felicitatis Imperij, fir-
mum Columnen, Catholica Religionis Cultus est. Ten zachowawosy/ pro-
sperantur wsfelkiem szesliwosciami/ tak Monarchow Dziełne czyny/ iako
y Poddani/ w należytę wierności zatrzymać sie/ bez tego poruszone by-
wają. Cardines wsfelkich porządkow. Scepterá y Koronę wpadają. Ktoś
nie miał/ Grębow. zá switnacych niegdys mądrością zamożnych we wsfel-
kie bogactwa/ Legionibus Woysk swoich/ ná postrach cálemu swiatu/
od Pana Boga danyim/ Stárey y Mláestátu pełnych/ Ktoś sie ich nie le-
żał/ Kto nie pánował Intenia Attyckiegó ale skoro ciż sławni y waleczni
heróes, od S. Kościoła Rzymńskiego/ nie chce sie temu bliżać/ z hara-
dosćia odskopili/ wyrzuci ze wsfelkiej sławy/ dziesiątkiem y daley wiekow
nabytę szesliwosc/ pod nienszym bábáryzmem/ stáli sie trupami zgástej
wołności. Kobi wlot takowe Monstra/ z ludzi/ y z Monarchy/ heres
zyia iáki Polak/ swieszym w oczách przykładem Anglia/ ad huc Regu-
litorum madida sanguine, iák wiele tam sedity/ w naczynych wojen/ rzeźni-
czych ná Rákholicko wiare/ y ná śántych siebie wárstátow wystáwili/ z
jedney Fryderyká Apostáty z Bolena z Sekty wrodziło sie ze trzy ská sekt/
errorq; trudit errorem, & bellum, bella parit. Já Głowa Wásey K.
Máści. to Pánstwo otoczone nieprzyjacioly. Kościoła S. Rzymńskiego/
zad durnutatem wezmie/ kiedy słow záżył S. pámisći Násiásnię
tego Antecessorá swego Sigmuntá III. in puncto Religionis, z taká od-
waga mówiącego: Prius patiar detrahi Coronam Capiti meo, quam uni-
onem S. tolli. A luboć sie czasem oyczynie náprzykrzo (mówiac polsz-
dztu) te o Wiare concertat/ Jednáć hoc firmum & stabile esto, że gdy
Monarchie Rákholickie cierpi co/ zá prawowierna Wiare od Se-
ktarzow/ ja to ićtus vibrati ná Czonki Kościoła Bożego/ aby Głowa
Primatális Gycá S. rádził w pokoju y zdrowiu/ o cáłym Chrześcian-
stwie. Te Supplike zá jednością S. Káde/ pod Węzłówek Pánsli/
prośac W. K. M. Páná mego Miłosćiwego/ o náypoiso Protes-
tia nád nio/ y Práwami tey/ żeby z oczu y myśli Gycowstich W. K.
M. P. M. M. niebyła oddalóná zgoda zgodney Rusi/ z Chrystua-
jowym/ y Piotrá S. Kościołem Swietym Rzymskim.

POweżno swoy walor te pápiery/ gdy przy zákonczeniu/ y zam-
ienieniu mowy mojej/ o Colloquium Lubelskim/ pretiosam marga-
ritam, albo ráczey Unionem, Unionis Sanctæ, Chwałebnego Mes-
czenniká/ Józaphátá Błogosławionego/ Archiepiskopá Polockiego/
Proroctwo/ co sie z ta miła Gycyzna/ z okázyey schyzmy stáło/ do tey
Infernie pracy. Ten S. Tánmawrgus Rusia/ zá wieku swego/ niu-
stepował nie w czynosci swoiey Pástersti y/ Swietym y Bogonosnym
Pásterzom Wschodu/ tak sie wóliat o Jedność swiętą/ że mu sie y snito.
o niey záwse/ kiedy y przez sen/ toż co w Modlách gorących/ Discypli-
nách/ co dziennych, nád sóba do krwie kátowniách/ mawiał: Pánie dáy
Jedność (słowá sa Swietego) dáy náwrocenie odsieczpiencom. Aż też/
gdy práce y trudy dla pozyskánia Trzody podiete/ przyšli w oczách Bo-
stich/ ad plenitudinem complacentiæ, Mláestátu tego/ Koroná tym cza-
sem parabatur, capiti curarum pleno, przez zbuntowanie Mlást ná ten
czas/ Mohilowá/ Witepská/ Polocká/ Orse/ y Mláestáwia/ nád Kros-
remi/ wstáwiczne/ y niezmruszone oczy były tego Pásterstie/ kiedy ich
niepuszczając z oká swietego przezornego/ niedbając ná co/ że w tych
Mlástách/ było przeciwno niemu (co S. Cypryan pisał o odsieczpien-
cách) Lupina feritas, canum rabies, Venenum lethale serpentum, & cru-
enta sauitia bestiarum, czynił dosyć powinności swoiey/ odpędzając
wilkow

Willow od Trzody/ wiggutias Gwieczki/ posilatas pascuis Petrais, Ro-
manis. Lanzas dedit, non accepit, tessere przeplacat/ aby sie spowiadali/
kupowal sobie ludzie/ aby dobremi byli/ nie zalowal skatuly naro/ aby
sie nawracali. Spiskowosy sie pomienione Miasa na Swietego/ os-
trzymali byli/ list od S. pamieci Lwa Sapiehi Cancellorza Wielkiego/
W. K. L. ktory nie tal upominat Swietego/ aby sie moderowat w
Pasterskich swolch staraniach o Dusze/ takto pytal sie/ iesli to sie zgodza-
lo/ z prawda/ co zbuntowane Gwieczki pisaly przeciwko niemu/ ze ich
przymusial. Wesci do dobrego/ y przymusu trzeba/ przykladem S. Cea-
sarza Konstantyna Wielkiego/ y Wlodzimierza Wielkiego Kcia Rus-
skiego/ ktorzy kazali sie krzesc/ y bialnochwalstwa odstepowac Narodom
swoim/ exilio karali Heretykow/ schyzmatykow/ y wykorzystywali onych.
Kia ten Pieczetarsza tak znaczego/ a oraz y znaczniego Dobrodzicia/ Colo-
latora/ y fundatora Kikudziejelat Cerkwi Jednosci S. ze wsselko renes-
centio/ ale oraz y przestroga przyszla Oycyzynie/ non sine afflatu Di-
vino w te slowa/ rokiem bylo przed zabicciem swoim/ takto vates cisle
Divinus odpisal.

Jaśnie Wielmożny Mści Panie Kanclerzu
Moy wielce Mści Panie y zaskly Dobrodzieiu.

*Exlat Ori-
ginatin. A-
chiuso Sa-
pibano.* **L**ist, albo raczej Exortacja oddano mi od Wm. M. M. Pana, która
iakoż zrozumiał po większey części, z wdania ludzi roznych, tak jest iżyroce
napisana o mnie, Świeścennikach moich, y tey sprawie chwalebney Vnien-
s. Cerkiewney (wespół z Wiara Świętą, Katolicką Rzymką, w te króle przed zło-
ścią set lat y coś zawitałey, a przed dwudziestą y kilka lat odnowionej) z wza-
nowaniem tedy onę przylawszy, iustincować mi się naopaczne wdanie Wm. m. m.
Pana godzi. Wprzód co się tycze osoby moiey, Bogiem moim świadczę, który na
serce y sprawy moie patrzy, żem żadnym nieprzykładem żywota, ani iakoż ostrym
postępkim, odrażał od siebie Poloczan, y innych Parafian moich, pogotowiu naj-
mniejszy się znak surowości moiey nieukáže, którymby się przykład dał, do zaga-
trzenia animuszow ludzi wicherowatych, Rzeczypospolitey szkodziących y owszem
władzą y potomność moię Pasterka, zwoła Bożę, zwoła i K. Moję, y dobrym
Rzeczypospolitey znoście, y słosząc zawsze vsłowałem, y vsłuch. W świadczę mi
wiele Person, nietylko Katolickich, ale y Haretyckich dobrych obywatelow Dia-
cesey moiey, że tak jest a nie inaczej: na Schismatyków, reforować się niemogę:
Bo ci ząpowstaniem przekłerego Smotryckiego, prawdę S. sobie ohydźwiwszy, Nas
Ten napórktorzy iey pomnożeniu vsługujemy, za arcy złych ludzi maia, y udaia. Toż nie y o-
tym został Świeścennikach, Posłuszeństwa imgo rozumieć ma, tym zli zaś, y nie vmiejętni, że
ex. Saul mię słuchaia, kiedy by byli powoli Schysmatykom, ciż by byli dobrzy y wczemi. A
Paulus. y jeśli że niektórzy są grubi, tych Schyzma narodziła, a nie Vniał. Niech ze na Schy-
zmosis, znie nárzekają, a nie na mię. Do Vnieny żebym kiedy kogo gwałtem przymuszał,
ro się nigdy nie pokaże. Praw moich Cerkiewnych, zwykła przyłirga moia Epi-
skopska prawem bronić (gdy na nie gwałtownie następuia) przymusza mię. Y to
jednak skromnie y wważnie czynię, nie odstępując przykładu S. Ambrożyusza, y S.
Chryzostoma, którzy (lubo z Protestatją albo nie), czynili jednak potężnie, prawdę
Bożę. Ambrożyusz z Cesarzem Theodozyuszem, iz Cerkwie albo Bożnicy Harety-
kom, w Mieście Catholickim Mediolanie, mię pozwalał. A Chryzostom z Cesa-
rzem Eudoxią, o odcięcie Winnicy wdowie, z Cesarzem Carogrodzkim Arkadiuszē,
aby odzcepience do jednosci Cerkiewney przywiódł, albo ie z Miasta wypędzić ka-
zał, iakoż to Cesarz zaraz wczynił. By ciż Święci, na tak wielką krzywdę Bożę, za
żywota swych tu na świecie patrzałi, na iaką ja tu teraz patrzam w Połocku, że chło-
pstwo grube, tak wiele dziełek bez krztu, tak wiele dorosłych bez Spowiedzi, y
wzywania

S. do piekła posłali, y posyłają. Było ich wiele co na żywy-
 Bog potrzebowali Kąpłana, przy śmierci, buntownicy gromili ich z tego, y strzegli aż
 do śmierci, aby bez Spowiedzi zdychali, więcej by oto czynili, niżeli ia. Przed V-
 rzędem byśmy, za czasów Neroná, Diocleciana &c. tożby czynili, co na on czas
 wierni Boży czynili. Ale że mieszkamy pod Pánem Świątobliwym Catholikiem,
 gorącym, (ktoremu dáy Bożę w niezámierzone lata szczesliwe Pánowanie) ogrodzone
 jest zdrowie y wolność Násza. Prawem pospolitym, tak iako wszystkich inszych o-
 bywátelów, Oyczyzny tej. Dla czegoż nie mamy Zażywać Prawnych Dobrodziejstw,
 (zwłaszcza gdy inaczej byż niemoże) ku obronie zdrowia, y wolności nászych
 iako insi zażywać. Więcej jest Protestacy Schizmatyckich, po Trybunałach, Ziem-
 stwách, Grodách, Ratuszách, na nas im niwczym niewinnych, przecię im tego nie-
 gania, y owszem tak im fortuna służy, że ich omylnym hataśom wszędzie wierzą;
 A nas, Vnia Świętą Starożytną, bez Pozwu, bez Sądu, y Prawa, na same bez dowo-
 du, za szczyre oskarzenie, opprimować y rugować wstają, powiadaając, że wszystkie
 wewnętrzne niezgody domowe, hataśy Seymowe, znas, y Vniey pochodzą: czego
 dowiesć nie mogą: skromność Násza wiadoma jest wszystkim. Schyzmaty to broi,
 nie mając Praw Starożytnych, iakie my mamy. Hataśami je wystrąszyc chcą, a tym
 bierzcie, że im pobłażają. Wiem od Person wiary godnych, że Koźacy poskoncezo-
 ney expedicey z Turkiem, niemyślili popierać Schizmy. Lecz Pseudo Władikowie
 ich, zwłaszcza Smotrycki, widząc znaczny respekt, na niektórych ich Mosci, PP.
 Senatorów, pobudza ich (będąc Pisarzem y nich,) aby tę Petitią względem Schi-
 zmy I. K. M. przydawali, iakoby tym przedzey Ambitią ich do skutku przyszła. Nie
 naydzie się tedy żadna przyczyna na Nas, do Zażegnienia ich, tylko taż żelmy są włod-
 ce Chrystusowej, pod Sprawowaniem Naywyższego Zeglarza, Namieśnika Chry-
 stusowego; bez szturmu nigdy ta Łódka niebyła, y być nie może. przynas y bez nas
 lesli się zda komu, że te nawałności dla iakich excessów nászych szumią, niech że nas
 każą pozwać, Prawem pokonać, potym z łona szem zrey łódki wyrzucą. Bo y oni Ze-
 glarze, do Tarsu, nie wprzód łonałzą z łódki Wyrzucili, aż tego Łosami doszli, że
 one nawałności Morskie, dla niego samego były. Schyzmaty y biła y płaczą a na
 nas zkrzykiem, wrzaskiem, wszystkie winy kładą, Kátholicy też niektórzy dla Sámych
 wrzasków ich, nas tłumić pomagają. Anie jest że to, przeciw miłości Bliznich, od
 Chrystusa przykazaney; dobry jest pokoy pospolity, wszakże taki, oktorem Chry-
 stus Pan powiedział, Pokoy moy zostawię wam, a nie taki, na który on woła: nie
 przyszedłem kłaść pokoju (takiego politycznego) na Ziemi ale miecz &c. Co za
 Towarzystwo Świątłości z ciemnościami, iaka Zgoda Chrystusowi z Beliaśem; Ca-
 tholikom z Schizmatykami, albo Haretykami: Cerkwiom Catholickim, zbłuznier-
 stwem Schizmatyckim; co za pokoy będzie, gdy zobraz Bożę czyniony bywa; gdy
 Przywileja Boskie Piotrowi S. y następcom jego na Stolicę Episkopkie, y na Cerkwie
 wszystkiego Świątá dány, łamać, one z Jurisdictey Naywyższego Pasterza (od Chry-
 stusa postanowione) odcymować, a Schizmatykom je przywłaszczać będą: Wołać
 będzie, Piotr S. y wszyscy Potomkowie jego Episkopowie Rzymscy, na takie bez pra-
 wia, opamię do Boga. Nie będą, milczec oni Włodzimierzowie, Iarostawowie,
 Iłgiełowie, Skirbatowie, y insi Fundátorowie, Metropoliey y Władycy, że Intenia
 ich zgwałcona będzie bo oni będąc dobrimi Kátholikami, nie dla Schizmatyckich
 pewnie, ale dla Kátholickich Episkopów, Stolicę re Nabożeństwa Ruskiego nadali, y
 w fundowali. Mamy wszak, niektórych ich same Originaly Funduszów. Jest y to
 że jeden z tych że Fundátorów, Swidrygayło, takiegoż Pseudo Metropolie Schy-
 zmatyká (iaki na ten czas jest Borecki) na Imię Haraśimá włapiwszy w Witepsku,
 kazał go spalić, oświadczać gniw swoy na Schyzme: Instygować będą y ci, kto-
 rzy wymy. Nabożeństwie, będąc przeszłych y terażniejszyh czasów w Wierze
 S. Kátholickiey, y wpokucie ztego Świątá zszedzy, ciła swoje kazali położyć, przy
 Cerkwiach Catholickich, albo Vniackich, na oświadczenie tego, że oni wtey że wie-
 rze S. aż do końca Żywota swego itecznie trwali. Aniemaż się tu za co Pan Bog
 gniewać: y maz takiemu pokoiowi, który się z Zagniewaniem tego kłeci, błogostawie;
 Więcej Oyczyzná ta, iakie sobie bezpieczeństwo obiecować má: gdy nad wszelaką,

Sprawiedliwość Kozakom, y Pseudo Władynom, to pozwalają, czego się oni domagają: To jest żeby Stolicę Naszą, bez prawnie osiedli, żeby Patriarchowi Carogrodzkiemu podlegali, a ztym żeby z Państwem tak potężnym Nieprzyjacielskim, związek mieli: Co iako bezpiecznie będzie Ojczyźnie, y samą Politykę iako wważy. Otworzą się Wrota, wszystkim szpiegom y zdrajcom z Państwa Tureckiego do Państw I. K. M. Pana Naszego Miłosciwego: Wolno będzie Patriarche, Metropolicie, Władcyce, Grakowi, baw Samemu Bafzy po Czarniecku się Vbrawszy, y Exarchę się nazwawszy z Tyflicem albo y z kilką łanezarów przyciechac y pod pretekstem visitacji Duchownych spiegowac, zdrady knowac: Zabronic im tego nie można, bo Kozacy będą się gniewać. &c. Na przyniemieże niemaż się na co spuszczać, wszakemśy świeżo doznali ławey odmiany jego; Vważyli, to dobrze oni Świątobliwi Krolowie Polscy, Książnicy, y Alexander, że skoro opanował, Turek Carograd, niechcieli mieć Metropolity, inakżego, tylko żeby Papielowi podlegał, iakoż taki był Metropolita. Hierchory, ktorego Pius, S. Papiież na Metropolię Świcił takiz był po nim Mizał Czereyski, potym Makary, Ioseph Soltan, az Helena Krolowa Moskiewska wdowa iuz będąc, wymogła to była v S. pamięci Krola Zygmunt Starego, że iey pozwolił stać po Stare do Carogradu Metropolicie, od niey przedstawianemu lonie, od tam tego czasu, az do odnowienia Jedności przez Starszych naszych, ten zwyczaj trwał; Wszak że ten że Krol Świątobliwości, y Syn iego August, na pilnym oku mieli Schyzmatyków Duchownych, y Świeckich, sami Duchownych sadzili Starszych, a żadaczu Grekowi przychodniowi, Sadzić y Wzirowac ich nie dopuszczali, niwer Cerkwie Nowey budować, y Starey poprawiac nie wolno było schyzmatykom, az za osobliwemi Przywilejami Krolowkiami, ktore y do tych czasow wręku mamy. Znał to y sam Mospodar Moskiewski, że ten Związek Duchowieństwa iego, z Carogradem nie jest pożyteczny Państwu iego y dla tego przed trzydziestu y kilką lat. grozba, y prozba wymogła Patriarche Ieremiaszu, żeby mu Patriarchę na Moskwie uczynił, ktory by iuz na wszystkie potomne czasy, bez Poselstwa do Carogradu mógł być stawiony na Moskwie, iakoż się y tak dzieie. Az do tego czasu, po confederacy niebezpieczney Schyzmatyckiey, y Heretyckiey, z Sobą bratać, y swęy wolicug, pomagać, puszczać, nie pokoy wrey Ojczyźnie wzniecać poczeli, y teraz go pomazali, do czego y Grekowie przychodniowie im pomagali, y teraz pomagają, ieszcze y więcej pomagać mogą, iefli się Rzeczpospolita nieobaczyc. Wipomni ieno W. M. M. M. Pan, co on Nikiphor Czarniec Greczyn, iefszepred odnowieniem Jedności zrobił był w Wołoszech, co y tu w Państwie I. K. M. broił przyiachawszy, do takich confederacji Heretyków z Schyzmatykami zwodził. Iakie ziazdy zawięz bywały w Osmogu, w Lucku, w Brześciu, z powodem iego y drugich Panow, ktorzy go za Protoka mieli, tegoż mu pomagali, y drudzi Grakowie, ktorzy od Confederacy, wolny tu przyazd y wyiazd mieć, poczeli aż Krol iuz postrzegłszy się kazał rozsyłać Uniwersaly abych niepuszczono do Państw I. K. M. mamy te Uniwersaly, y do tych czasow. Ztey że kuznie ich przeklęty, y Nalewayko powstałszy zgromada swa, isk wielką szkody uczynił Rzeczypospolitey, iest to przy dobrej pamięci W. M. M. P. y wszystkich Nas: przyszło do tego że Heretycy z Schyzmatykami się spisawszy, przyliegać obwiązali, ieden przy drugim stać. Wysłali Heretycy (z pewnemi condycjami) do tegoż Patriarchy Ieremiasza Carogrodzkiego, y z oddaniem Poselszenstwa, chcąc tym Rus do scislejszego Związku z sobą przywieść. A to wszystko było pewnie, nie ku dobremu Rzeczypospolitey, Lubo to ieszcze y Jedność nie odnowiona była, ani obwołana. Vnia tedy napotym to iest Roku 1596. obwołana temu, wszystkim zabiegła: Vnia Vspokoila te Confederacy, przeklęta, y Tyranstwo Nalewaykowskie; pobłogosławił Bog poczatkom iey, bo skoro Nasi Starsi z Rzymu się zta vnia wrocili, Wszystko się to Vspokoilo. Kozacy się Vnicy iako dzieła Bożego vstraszyszy, z Nalewaykiem swoim do Ord Tatarskich Vchodzili, gdzie nim się przeprawili pod Lubniami, od naszych cudownie są na głowę porażeni, Nalewayka

wyzka żywcem wzięto, potym y onego Nicephora Authora wszystkich Sediriy wla-
 piono, y obudwuch według zasług skarano. Pobłogosławił y postępkom tey S.
 Vnicy, w kilka abowiem, Lat po odnowieniu icy, za pobudką (iako na on czas
 pewne głosy były) Stephana Zyzania Ministra Schizmatyckiego, Michał w Wo-
 łofzech powstał, był, przeciwko Oyczyźnie, Lecz prętko maraie zginął. Powstało
 też było nie mało Potentatów Schizmatyckich, y Haretyckich, (W. M. M. M. Pa-
 nu dobrze znaionych y wiadomych) przeciwko tego Dzieła Bożego, sprawie, które Bog
 Vczył za dni ich, ale nie niedokazawszy, porwani są do Sądu Bożego, chcieli się
 gromada Rokoszwą inși kuścić, o postłanie tey sprawy Swiatobliwcy, przeciw-
 ten Zamysł ich, zhanbą się ich skonczył. Pewniśmy, że tenże Bog młody, y do
 końca temu Dziełu Swemu pobłogosławi, y wszelaką przeszkodę nie tylko Ko-
 zacką, ale y Diabelską, zniemie, y zwalczy, bez żadney szkody, y owżem z przy-
 mnożeniem, wielech, icy Duchownych. Jeśli by też tego wszystkiego nie wiazo-
 no, a kozacką posługę (której Dziełność nie dawno przeszła, nie im ale wie *Prophetia*
 rze Swiętey, y Nabozności y szczęściu Króla i m. Pana Naszego Miłosciwego ma *Kozackich*
 się słusznie przypisać) nad Vnią S. przełożono, y onych woli (mimo wola *Oyczyźnie*
 Bożę) dotyc wczyniono będzie, obawiać się, aby tenże Bog Sprawiedliwym są-
 dem swym nie skarał tey Oyczyzny młodey. Aco przez tych że Kozaków iako
 niegdą lud Bożey przez Philityńczyków, że im pobił był y vfolgował, y te-
 razniejszy cieżaru y nawałności od Turka, aza nie Swawola Kozacka nabá-
 wila Rzeczpospolitą. Nad to wkrześć się znówu mogą one pierwsze przed vnią
 zaczęte confederacie, Schyzmy z Sektami różnemi, azarym obawiać się, żeby też *o Swedach*
 się niedziało w Oyczyźnie Naszey, co się dzieie w Słaku y indziej. Kozacka
 też Swawola tym się nie wiaże, ale roztwaje, którzy napotym, nie mając wzglę-
 du na Boga, Pomóżnicę jego, y na Sumienie swoje, większych się rzeczy wazyc
 będą, niżeli się wazyl Należayko. Patrz ieno W. M. M. M. Pan, ielcze nie má-
 iac takiey wolności odiełi cztery Monastery główne z Czernieha się znowi-
 wify, ielcze przed odnowieniem ledności, w Kiewie, zpodawania Królewskie-
 go, młodozie Monastery, Michała S. Zolotowierzchego, S. Mikoty Pustynskiego
 y Swiętego Kiryła, y Mieczborski Monastery, y przywłaszczyli je, Wilezym Pra-
 wem, podzwane, Archimándryty camedznego Pieczarskiego. Teraz świezo *Wien*
 do Patriarchy sobie z Grecyey przyprowadzili, nad wiadomość y pozwolenie Kro-
 la i m., y wszystkie Rzeczypospolitey. Wiadykow, nad wszelaką Słuszność mimo
 żywych od I. K. M. v Przywilejowanych, kaza mu sobie *Wien* odeymniac i-
 wnie y znacznie lus Pátronatum Królowi i m. Aczegoż potym nie wczynią
 gdy doznają że afektracye ich we wszystkim wygadają; głosow, też onych co
 mówi grubiaństwo, wolemy pod Turkami żyć. Zmileniem ledności nietylko
 nie zatumia, ale pomnoża. Znátuty to Schyzma ma, iż woli się bratać z Ha-
 retykami y z Turkami niżeli z Kátholikami. Cesarz Carogrodzki Emmanuel Com-
 menus z poczatku Schyzmy, Vczyniłszy przymierze z Turkami, Woyska Kátholi-
 ckie, Francuskie, które mu chciały dopomoc do odykánia Ziemie Swiętey, makę
 mieszać z Wapnem potruł, y zkroiem się był zgola zmowił na Łacinniki, chąc
 ie wyniszczyć, záyrząc im, żeby iaką potęgę swoią nie odykáli Palestyny, na on
 czas pod Turkem, oczym piśząc Biesta Chroniátá Greczyn, wielce się skarzy
 na tego Emmanuela: Co zádziw że y ów morloch Schyzmátycki, zwiększa się
 przyiąznia ożywa Turkom, niżeli Panu Swiatobliwemu Kátholickiemu Królowi
 i m. karnością by tedy to Chłoptwo, od takich głosow odstąpić, ánie wolno-
 ścią iako Moskwinowie, ielli to kładą na nas, przez Listy swoje piśane do Ich
 Mościow PP. Rad Koronnych y W. X. Litewskiego, ábysmy ich mieli, do odstąpie-
 nia przysięgi Królowi tego Mości Panu Naszemu Miłosciwemu przywieść y
 przymusić, wielką a nie znośną Nam krzywdrę czynią, Nigdy się to na Nas naymnie-
 szym znakiem niepokaze, Schyzmátykom by raczey máno zadawac á nie nam. *Iest Oczym*
 Mohilewcom, przykładem Plutarcha, po odzierzeniu Dekretu od I. K. M. nie máłsy decret iz
 pul Roka, dopuścił był w Cerkwiach bezbożenstwo twoie odprawować, chcąc Cerkwie
 ich ludz.

Mobilnościach Ludzkości, ra, ku dobremu przewieść, ale gdym obaczył, że nie tym postę-
dokniewy nakiem moim bierzemy, wpor korzeni, odebrałem ie, y podałem Świeczennikom
leża. Catholicom dobrym; Nech że nie w nich modła, przyruch Świeczennikach, nie sa

zapieczkowane, bywały y odmykane pod czas Nabożeństwa, niech tylko chcą być nabożnemi. Pozwalać zaś im na bluźnienie Boga tych Cerkwi, Sumnienie mi niedopuszcza Zachęcał mi ich gwałtownie bez prawnie odebrać, bronić nieprzemogę do sądu straszliwego Bożego, appellować myszę. To wszystko iako sługa Boży niegodny, y Syn Ojczyzny wietny, W. M. M. M. Panu przetożywszy, pilno, wważeniu, zalecam; Prosząc abyś W. N. M. M. Pan postaremu mnie Miłosiwym Panem y Patronem bydz raczył, którego się ja oney, zdawną zwykłej łasce, iako najpilniey oddaje z Połocka, 21. Aprilis Anno 1621. W. Mego Miłosiwego Pana y Dobrodzieci, Sługa y Bogomodłca. **IOSEPHAT KYN-CZEWIŁZ** Archiepiskop Połocki &c. &c. &c.

W Rok po tym Liscie/ Oycowsto oſtrzegajacym Krolow Pánow/
ſtany Rzeczyſpolitey/ á cała Oyezyzna/ položyl Duſza ſwoia
Páſterz/ áby zbawił urzode/ kęſtowal maram radicem Crucis
Illuſtris oney baiulus/ Joſaphát St./ á wydał nam owoce ſłodkie/ miłi
ſwoiey/ z ktorych y teraz bywáia wweſelone oczy Páſterſkie/ gdy ogła-
sáto w Wielepſku Owiéczi/ náglas Páſterzá óchozo confluentes.

Wnie zaś niegodziemu sukcesorowi swojemu / dwalebny / pro Christo,
Petro, & Spiritu S. Maczennika / swiata zaszrościa pzooccupato / z tym
się w brzegu y portu mowy mojej / albo raczej hoc Colloquio, y expo-
stulatia, z toba przyjdzie na moment zadržić / y pragnienie nieogłoszone
tym, wkomentować przynajmniej / czego nigdyś zyczyl sobie comes exi-
lii, Sed non Martyr, Cyprjan S. Dyakon Porcius, ten pisoc grądkim
stylem Symon Maczennika S. na tej zadzy S. łaczy Augustus minus
pectus, atfectus duplices onerant, dolebo quod non comes fuerim, sed illius
victoria Triumphanda est, de victoria Triumphabo, sed doleo, quod co-
mes non sum, multum, ac nimis multum de gloria eius exulto, plus tamen
doleo, quod remanti. A ia z Ciebie y Wasyłanem zgadzając się / wins-
kuje tobie S. Antecessorze mój / nie rozmawiey chwały / ktora już ode-
brales / za Wtepiśto odwagę / w niewinności swojej / a sam na dniach
życia mego / tym wylcham żalem / że do tych czas / nie jestem confors,
tanti certaminis tui.

A gdy mł. continuare przysła / przez świecie Rok / y daley / Bystyrat
moie w Dermanskim Monasterze / częścią daley dusiom potrzebney wy-
stąpienia pracy / częścią też abyim in vicinia Lublina bdeć / objawował
J. B. M. Pana M. M. supremum mandatum stawięcia się obyd-
wom stronom Dwudziestego Czwartego g. lunii / dla Reasypu Colle-
quii charitativi. Acs Jedność S. wesół że mna gotowa była / y parotór-
ne koszty wysypać / y sama się wyłać że wosłanka Braci niezgodney lubwi
pełna wniozności w Lublinie / Jedną Naywyższey declaraciy J. B.
M. Pana M. M. recentissime do mnie przysłaney / y przez J. M.
Naywielebniejszyego w Bogu J. M. Kozę Jana Stamsława / m Wis-
twicy / Biskupa Błowskięgo y Czerkhowskiego / otrzymaney z ohoro-
parendo : extenduie ten List J. M. Kiezs Biskupa Kurowskiego / pod
dátó w Warsawie piętnastęgo / Mhia. Roku 1880.

Illustrissime ac Reuerendissime Domine

Dñe Frater Obseruandissime.

Z tak chciał J. M. Xiódz. Nuntius / abym oddał J. K. M.
List Wm. M. M. Pána / y deklaracie otrzymat / strony Collo-
quiũ Charitativũ, oboje to ochotnie uczynilem. Wdzięcznie przy-
muie J.

nnie J. R. M. Wm. M. M. Páná ochoty/ dla pomnożenia chwaly
Bożej/ że y powrotnie gotowes był nie licować fatig y kosztow do Lu-
blina. Zwążywszy iednak R. J. Mśc że wedlug Constitucy / ma-
sie ten Congressus odprawić pod czas Seymu/ mając y to w Considera-
ciey że przytomność Pánstá / przykładem wielkich Konstantynow y
Theodozyszow / y innych Monárchow / wiele pomoc moze do po-
zodaney Jedności / amore barzies niż terrore pociągáiąc dissidentium
animos, przeto inż dekláruie J. R. M. że totum hoc Negotium, do
przyszlego da Pan Bog Seymu/ ex voto Samegoż Wm. M. M. Páná
odkládáć raczy. Co domozhy zwoli iego Pánstey/ sam sis cym pise-
sem iest.

Illustrissima Reuerendissima Dominationis Vestrae deditissimus
Frater & Seruator paratissimus. IOANNES STANISLAUS
in Wiclica, Episcopus Kyouien. Czernihowien. Abbas Plocen.

Illustrissimo & Reuerendissimo Domino CYPRIANO ZO-
CHOWSKI, Dei & Apostolicae Sedis Gratia, Metropolitano Russie,
Domino, Fratre Obseruandissimo.

ERRATA CORRIGE,

Zybaczyńskim fol. 1. Zydy czynskim. Hrocie fol. 2. Samócie
Consensus fol. 9. Confesus.
Ziądu Lubelskiego fol. 10. Ziązdu.
Mymyslu fol. 17. Wymyslu.
Intromisowány fol. 19. Intronisowány.
Razożytelem fol. 24. Razorytelem
Successorowie fol. 22. Successorze.
Szkaluiac fol. 27. Scaualcuiac.
Spenjami fol. 30. Spejami.

40 000 /

KSIĘGARNIA
ANTYKWARIAT

40.000,-

HBORC4
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

